

การพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครูเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย
และความสามารถทางการอ่านของนักเรียนประถมศึกษาตอนต้น
ของโรงเรียนวัดทางหลวง (เทพราชภูร์รังสรรค์)

นางสาวรัชชา เขียวหวาน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาประถมศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2559

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

LESSON STUDY TO ENHANCE THAI TEACHERS' INSTRUCTIONAL COMPETENCIES
AND LOWER ELEMENTARY SCHOOL STUDENTS' READING ABILITIES
OF WATTHANGLUANG (TEPPARATRANGSAN) SCHOOL

Miss Thanatcha Kheawwan

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Elementary Education

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2016

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครูเพื่อเสริมสร้าง
สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยและ
ความสามารถทางการอ่านของนักเรียนประถมศึกษา
ตอนต้นของโรงเรียนวัดทางหลวง (เทพราชภูร์รังสรรค์)

โดย

นางสาวรัชชา เขียวหวาน

สาขาวิชา

ประถมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

อาจารย์ ดร.ฉัตรวรรณ ลัญฉวรรณะกร

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คนบดีคณะครุศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ลัดดา ภูเกียรติ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(อาจารย์ ดร.ฉัตรวรรณ ลัญฉวรรณะกร)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.ภาวิณี โสธายะเพชร)

ธัญชา เขียวหวาน : การพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครูเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยและความสามารถทางการอ่านของนักเรียนประถมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนวัดทางหลวง (เทพราชภูร์รังสรรค์) (LESSON STUDY TO ENHANCE THAI TEACHERS' INSTRUCTIONAL COMPETENCIES AND LOWER ELEMENTARY SCHOOL STUDENTS' READING ABILITIES OF WATTHANGLUANG (TEPPARATRANGSAN) SCHOOL) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: อ. ดร.ฉัตรวรรณ ลัญฉวรรณะกร, 238 หน้า.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เสริมสร้างสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น 2) พัฒนาความสามารถทางการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น และ 3) ศึกษาพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดทางหลวง (เทพราชภูร์รังสรรค์) จากการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครู ตามขั้นตอน คือ 1) การกำหนดเป้าหมายการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน 2) การวางแผนบทเรียน 3) การนำแผนการสอนไปใช้ 4) การสังเกตการสอนในชั้นเรียน 5) การสืบสอบผลการปฏิบัติงาน 6) การปรับปรุงแก้ไขบทเรียน และ 7) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบปฏิบัติ (Practical Action Research) มีครูผู้ร่วมวิจัย ซึ่งเป็นครูภาษาไทย ระดับประถมศึกษาตอนต้น จำนวน 3 คน และนักเรียนกลุ่มเป้าหมายจำนวน 40 คน เก็บข้อมูลจากการสังเกต สัมภาษณ์ และการทดสอบ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ครูมีการพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ในด้านความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร และเนื้อหาสาระวิชา ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการสอน ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียน การใช้สื่อการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น

2. นักเรียนประถมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนวัดทางหลวง (เทพราชภูร์รังสรรค์) มีความสามารถทางการอ่านสูงขึ้นหลังจากการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครู กล่าวคือ นักเรียนมีผลการทดสอบการอ่านจากแบบทดสอบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหลังการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครูสูงกว่าก่อนการดำเนินการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักเรียนมีพฤติกรรมในการเรียนดีขึ้น ทั้งการมีส่วนร่วมในการเรียน ความกระตือรือร้นในการเรียน และพฤติกรรมการตอบคำถาม รวมถึงมีต่อการอ่านภาษาไทยเพิ่มมากขึ้น

สาขาวิชา ประถมศึกษา

ปีการศึกษา 2559

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก

5783832527 : MAJOR ELEMENTARY EDUCATION

KEYWORDS: LESSON STUDY, INSTRUCTIONAL COMPETENCIES, READING ABILITIES, LOWER ELEMENTARY SCHOOL LEVEL

THANATCHA KHEAWWAN: LESSON STUDY TO ENHANCE THAI TEACHERS' INSTRUCTIONAL COMPETENCIES AND LOWER ELEMENTARY SCHOOL STUDENTS' READING ABILITIES OF WATTHANGLUANG (TEPPARATRANGSAN) SCHOOL. ADVISOR: CHATTRAWAN LANCHWATHANAKORN, Ph.D., 238 pp.

The purposes of this research were 1) to enhance Thai language teachers' instructional competencies, 2) to develop lower elementary school students' reading abilities, and 3) to investigate the students' learning behaviors of Watthangluang (Tepparatrangsang) school through lesson study. According to research conducted by following Lesson Study (LS) concept: 1) identifying a lesson study goal, 2) planning the lesson, 3) teaching plan, 4) observing the lesson in class, 5) debriefing 6) revising the lesson and 7) sharing results, the researcher utilized practical action research as the research method. Participants were three teachers teaching Thai subject and forty students at lower elementary school level. The data were collected from observation, interviewing, and reading test. The research findings were as follows:

1. Teachers developed their instructional competencies in designing their instructions appropriately, and having better understanding about curriculum requirements, content knowledge, teaching methods, students' learning, instructional media implementing, and learning assessment.

2. After conducting the lesson study process, lower elementary school students of Watthangluang (Tepparatrangsang) school had the mean scores of reading abilities higher than earlier across all grade levels at the .05 level of significance.

3. Students showed good learning behaviors i.e. learning activity participation, enthusiasm for learning, answering the teacher's questions and finally they had more positive attitude toward reading in Thai language.

Field of Study: Elementary Education Student's Signature

Academic Year: 2016 Advisor's Signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับคำปรึกษา ความช่วยเหลือจากอาจารย์ ดร. ฉัตรวรรณ ลัญฉวรรณะกร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้ความกรุณา เสียสละเวลาแนะนำ ชี้แนะแนวทาง ตลอดจนให้กำลังใจ จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งใจเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณอาจารย์เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ลัดดา ภูเกียรติ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขวิทยานิพนธ์ ซึ่งเป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร.ภาวิณี โสธายะเพชร กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้เปรียบเสมือนอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่คอยให้คำชี้แนะ ให้คำปรึกษา ให้ความช่วยเหลือ ตรวจสอบแก้ไขวิทยานิพนธ์ อีกทั้งยังเป็นแรงผลักดันทำให้ผู้วิจัยทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะไม่เกิดขึ้น หากผู้วิจัยไม่ได้รับโอกาสจากอาจารย์ ดร.ชาโรณี ตริวัธัญญ์ ผู้ซึ่งจุดประกายความคิด ทำให้ผู้วิจัยได้เรียนรู้ และได้รู้จักกับคำว่า “Lesson Study” จึงขอกราบขอบพระคุณอาจารย์เป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์คณะครุศาสตร์ทุกท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งคณาจารย์สาขาวิชาประถมศึกษาที่ได้มอบความรู้ ประสบการณ์ต่างๆ อันเป็นพื้นฐานในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอกราบขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการวิฑูรณ์ นัยยุติ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดทางหลวง (เทพราชบุรีรังสรรค์) ที่เล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาครู อนุญาตให้ผู้วิจัยได้ศึกษาต่อ รวมถึงอนุญาตให้เก็บข้อมูลในโรงเรียน และที่สำคัญขอขอบพระคุณครู LS1 ครู LS2 และครู LS3 ที่กรุณาเสียสละเวลา พุ่มเทแรงกาย แรงใจ ในการร่วมทำวิจัยนี้ ซึ่งทั้ง 3 ท่าน ทำให้ผู้วิจัยได้เห็น “ครูต้นแบบ” ที่ร่วมกันคิด ร่วมกันพัฒนาการจัดการเรียนการสอน พัฒนานตนเอง เปิดใจยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ทำเพื่อนักเรียนอย่างแท้จริง ซึ่งตลอดเวลาที่เก็บข้อมูล ทำให้ผู้วิจัยได้เรียนรู้ ได้รับประสบการณ์ในการประกอบวิชาชีพครู และนำมาประยุกต์ใช้ในการทำงานของตนเองด้วย จึงขอขอบพระคุณทุกท่านมา ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณคุณแม่ คุณแม่ที่ให้การสนับสนุนด้านการศึกษาเสมอมา ให้กำลังใจ รวมถึงให้การสนับสนุนในทุกๆ เรื่อง ความสำเร็จนี้ขอมอบให้แต่ท่านทั้งสอง อีกทั้งขอขอบคุณญาติพี่น้องที่คอยห่วงใย ใส่ใจ ถามเสมอว่า “เรียนจบหรือยัง” ซึ่งเป็นแรงผลักดันให้กับผู้วิจัยได้เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณเพื่อนๆ พี่ๆ สาขาวิชาประถมศึกษาที่คอยดูแล ให้ความช่วยเหลือ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ร่วมทุกข์ ร่วมสุข และให้กำลังใจซึ่งกันและกัน

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณโชคชะตาที่นำพาให้ผู้วิจัยได้พบกับทุกท่านที่ได้กล่าวมาในข้างต้น และขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยจงดลบันดาลให้ทุกท่านประสบแต่ความสุข ความเจริญ มีกำลังกาย กำลังใจในการพัฒนาตนเอง และพัฒนาการศึกษาสืบต่อไป

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฎ
สารบัญแผนภาพ	ฏ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย	7
วัตถุประสงค์การวิจัย	8
ขอบเขตการวิจัย	8
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	9
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	10
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
ตอนที่ 1 แนวคิดการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน	12
1.1 ความเป็นมาและความหมายของแนวคิดการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน	12
1.2 แนวคิดและหลักการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน	13
1.3 รูปแบบการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน	14
1.4 กระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน.....	15
ตอนที่ 2 สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอน.....	18
2.1 ความหมายของสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอน	18
2.2 องค์ประกอบของสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอน	20

2.2.1 ความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร และเนื้อหาสาระวิชา.....	22
2.2.2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการสอน.....	25
2.2.3 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียน	31
2.2.4 การใช้สื่อการเรียนรู้	34
2.2.5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้.....	35
2.3 แนวทางการประเมินสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครู.....	38
ตอนที่ 3 วิจัยเชิงปฏิบัติการ.....	39
3.1 ความเป็นมาและความหมายของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ.....	39
3.2 ลักษณะของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ.....	41
3.3 ประเภทของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ	42
3.4 ประโยชน์ของการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการ.....	44
ตอนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	45
4.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน	45
กรอบแนวคิดการวิจัย	48
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	49
เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย	59
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล.....	62
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครู.....	65
1.1 ข้อมูลพื้นฐาน.....	66
1.2 ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครู ด้านความรู้ความเข้าใจ ในหลักสูตร และเนื้อหาสาระวิชา.....	73

1.3 ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครู ด้านความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับวิธีการสอน.....	87
1.4 ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครู ด้านความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียน	101
1.5 ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครู ด้านการใช้สื่อการเรียนรู้	114
1.6 ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครู ด้านการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้	122
1.7 ผลการเปลี่ยนแปลงสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูที่เกิดขึ้นจากการ ดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน	139
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความสามารถทางการอ่านของนักเรียน.....	148
2.1 ผลการทดสอบการอ่านคำจากบทเรียนก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	148
2.2 ผลการทดสอบการอ่านจากแบบทดสอบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐานก่อนและหลังการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครูของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	149
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนจากการดำเนินการตาม กระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครู.....	151
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	169
สรุปผลการวิจัย.....	170
อภิปรายผล.....	175
ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้.....	183
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	184
รายการอ้างอิง	185
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	189
ภาคผนวก ข ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากโปรแกรม PASW.....	231

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....238

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ตารางแสดงการสังเคราะห์องค์ประกอบของสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอน.....	21
ตารางที่ 2 ตารางแสดงตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลางสาระที่ 1 การอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้.....	23
ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างหลักการเรียนรู้ และหลักการสอน	32
ตารางที่ 4 แนวทางการประเมินสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครู	38
ตารางที่ 5 แผนการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	50
ตารางที่ 6 ขั้นตอนกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน.....	57
ตารางที่ 7 การดำเนินการวิจัย	58
ตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้านความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร และเนื้อหาสาระวิชาของครู LS1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	73
ตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้านความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร และเนื้อหาสาระวิชาของครู LS2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	78
ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้านความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร และเนื้อหาสาระวิชาของครู LS3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	82
ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการสอนของครู LS1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	87
ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการสอนของครู LS2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	93
ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการสอนของครู LS3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	97
ตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียนของครู LS1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1.....	102
ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียนของครู LS2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2.....	106

ตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้านความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียนของครู LS3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.....	111
ตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้านการใช้สื่อการ เรียนรู้ของครู LS1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1.....	115
ตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้านการใช้สื่อการ เรียนรู้ของครู LS2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2.....	117
ตารางที่ 19 ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้านการใช้สื่อการ เรียนรู้ของครู LS3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.....	120
ตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้านการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ของครู LS1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1.....	123
ตารางที่ 21 ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้านการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ของครู LS2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2.....	128
ตารางที่ 22 ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้านการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ของครู LS3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.....	133
ตารางที่ 23 สรุปผลการเปลี่ยนแปลงสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูจากการ ดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน.....	142
ตารางที่ 24 ผลการทดสอบการอ่านคำจากบทเรียนก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.....	148
ตารางที่ 25 ผลการทดสอบการอ่านจากแบบทดสอบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐานก่อนและหลังการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครูของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3.....	149
ตารางที่ 26 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการ ดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครู.....	151
ตารางที่ 27 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากการ ดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครู.....	156

ตารางที่ 28 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครู.....	162
ตารางที่ 29 สรุปผลการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน จากการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน	166

สารบัญแผนภาพ

	หน้า
แผนภาพที่ 1 เป้าหมายของการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน.....	13
แผนภาพที่ 2 ขั้นตอนสำคัญของกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน.....	17
แผนภาพที่ 3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของการสอน	19
แผนภาพที่ 4 เกณฑ์การวิจัยเชิงปฏิบัติการ	41
แผนภาพที่ 5 กรอบแนวคิดของการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครูเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพ การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยและความสามารถทางการอ่านของนักเรียนประถมศึกษา ตอนต้นของโรงเรียนวัดทางหลวง (เทพราชภูริรังสรรค์).....	48

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันเป็นโลกของข้อมูลข่าวสารต่างๆ ซึ่งการอ่านเป็นวิธีการหนึ่งที่ทำให้เรารับรู้ข้อมูลข่าวสารนั้นๆ ได้ การอ่านจึงเป็นทักษะที่สำคัญของมนุษย์ในการเรียนรู้ และพัฒนาชีวิตสู่ความสำเร็จ โดยการอ่านออก ถูกต้อง คล่องแคล่ว และเข้าใจความหมายจะนำมาซึ่งความรู้ ทำให้สามารถคิดวิเคราะห์ แยกแยะ มีวิจารณ์ญาณ สามารถประยุกต์ใช้ข้อมูลให้เป็นประโยชน์ต่อชีวิต (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558) ดังนั้นในการพัฒนาความสามารถในการอ่านควรเริ่มตั้งแต่เด็กในวัยประถมศึกษา เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ระดับที่สูงขึ้นไป ให้สามารถดูแลตนเอง นำความรู้ไปประกอบอาชีพ และก่อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ในศตวรรษที่ 21 ทักษะต่างๆ ในการดำเนินชีวิตของมนุษย์เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม การอ่านถือเป็นทักษะหนึ่งที่สำคัญในกระบวนการรู้หนังสือ (Literacy) ซึ่งเป็นกระบวนการที่จะต้องทำให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนในศตวรรษนี้ (พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และคณะ, 2557) แต่ปัญหาการอ่านในประเทศไทยนั้นเป็นปัญหาที่มีมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ดังจะเห็นได้จากผลการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ปีพุทธศักราช 2519 (เพ็ญแข สุภักดิ์, 2526) ที่พบว่าปัญหาในด้านการอ่านภาษาไทย นักเรียนส่วนมากไม่สามารถตอบคำถามประเภทที่วัดความคิดได้ หรืออีกนัยหนึ่งอาจกล่าวได้ว่านักเรียนส่วนมากอ่านข้อความที่กำหนดให้ แล้วยังจับใจความไม่ได้ และจากการที่กระทรวงศึกษาธิการได้มอบหมายให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาไปสำรวจทักษะการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2557 ทั่วประเทศ จำนวน 6 แสนคน พบว่ามีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ประมาณ 35,000 คน คิดเป็น 5% มีปัญหาอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้เลย ถือเป็นตัวเลขที่ค่อนข้างสูง นอกจากนี้ยังมีนักเรียน ป.3 อีกประมาณ 2 แสนคน หรือถึง 1 ใน 3 มีปัญหาอ่านไม่คล่อง เขียนไม่คล่อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2557) ข้อมูลข้างต้นสะท้อนให้เห็นถึงการศึกษไทยยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากผู้เรียนไม่มีคุณภาพตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีนักเรียนจำนวนมากที่ยังอ่านไม่ออก อ่านไม่คล่อง แสดงให้เห็นว่า

ปัญหาการอ่านเป็นปัญหาเรื้อรัง ที่มีมาตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2519 จนถึง ปีพุทธศักราช 2557 และหากยังไม่เร่งแก้ปัญหาก็จะส่งผลไปยังอนาคตต่อไป

การสอนอ่านด้วยวิธีที่ถูกต้องเหมาะสมมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการช่วยลดหรือแก้ไขปัญหาดังที่กล่าวมาข้างต้น โดยเริ่มตั้งแต่การสอนเพื่อให้อ่านออก อ่านได้ อ่านคล่อง ซึ่งเป็นทักษะพื้นฐานที่จะนำผู้เรียนไปสู่การพัฒนาการเรียนรู้ในด้านอื่นๆ หากผู้เรียนสามารถอ่านได้อย่างถูกต้องคล่องแคล่ว ก็จะทำให้นักเรียนเข้าใจในสิ่งที่อ่าน สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป ในขณะที่หากนักเรียนอ่านไม่ออกก็จะทำให้นักเรียนไม่ได้ประโยชน์จากเรื่องที่อ่านได้เท่าที่ควร หรืออาจนำไปสู่การมีอคติต่อการอ่าน หลีกเลี่ยงที่จะอ่าน ดังนั้นการเรียนการสอนจะประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะในวัยเริ่มหัดอ่าน หัดเขียน ซึ่งก็คือวัยประถมศึกษาตอนต้น ครูและนักวิชาการด้านการศึกษามีความเห็นสอดคล้องกันว่า “ครู” เป็นผู้ที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาความสามารถทางการอ่าน การเขียนของนักเรียน เนื่องจากเป็นผู้ใกล้ชิดกับนักเรียนรองจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง และเป็นผู้ที่นักเรียนให้ความสำคัญมากเมื่อถึงวัยเข้าเรียน (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาสำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558) จึงกล่าวได้ว่าครูมีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนการสอนที่จำเป็นจะต้องใช้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนของตนเองเป็นหลัก ซึ่งการที่ครูจะสามารถจัดการเรียนการสอนอ่านได้ดี มีประสิทธิภาพนั้น ครูควรจะต้องร่วมมือร่วมพลังกันเพื่อแก้ปัญหา พัฒนาตนเอง พัฒนาการจัดการเรียนการสอน นำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนในวัยประถมศึกษาตอนต้นต่อไป

“ครู” ตามความหมายของพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพุทธศักราช 2554 หมายถึง ผู้สั่งสอนศิษย์ ผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ศิษย์ จากความหมายดังกล่าวจะเห็นได้ว่าครูมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการอบรมสั่งสอน ซึ่งแจจความรู้ให้ผู้เรียนเข้าใจ ถือได้ว่า ครูเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีความสำคัญยิ่งในการพัฒนาเด็กและเยาวชนของประเทศ โดยครูเป็นทั้งผู้ให้ คือ ให้ทั้งความรู้ ให้การอบรมสั่งสอน รวมทั้งประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีเพื่อให้ศิษย์เป็นคนดี คนเก่ง (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2559) ซึ่งครูเป็นผู้กำหนดอนาคตของชาติ หากครูดี มีคุณภาพ อนาคตของชาติก็จะก้าวไกล ดังคำขวัญวันครู ประจำปีพุทธศักราช 2559 ว่า

“อนาคตก้าวไกล ด้วยครูดี มีคุณภาพ”

อีกทั้งครูยังเป็นบุคคลสำคัญในการพัฒนาการศึกษา พัฒนาการเรียนรู้ เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนมากที่สุดดังนั้นครูจึงต้องได้รับการพัฒนาคุณภาพเพื่อยกระดับ

วิชาชีพครู (พินสุตา สิริธรรังศรี, 2557) แต่อย่างไรก็ตามวิชาชีพครูไทยในปัจจุบันตกอยู่ในภาวะวิกฤต ซึ่งวิไล ตั้งจิตสมคิด (2554) ได้สรุปประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับวิชาชีพครูในปัจจุบันและอนาคตไว้ กล่าวคือ

(1) การที่ระบบการศึกษาไม่ได้คนเก่ง คนดีมาเป็นครู โดยระบบการสรรหานิสิต นักศึกษา ครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ใช้วิธีการสอบคัดเลือก จึงอาจทำให้ไม่สามารถประเมินในเรื่องของความรัก ความศรัทธาต่อวิชาชีพครูได้

(2) กระบวนการเรียนการสอนในสถาบันฝึกหัดครูบางแห่ง ยังไม่สามารถสร้างนิสิต นักศึกษาครูให้มีคุณภาพได้ ไม่ว่าจะเป็นหลักสูตรการเรียนการสอนไม่เหมาะสมกับเหตุการณ์ในปัจจุบัน การวัดประเมินผลมุ่งเน้นวิชาการมากกว่าคุณลักษณะที่เหมาะสมของการเป็นครู ทำให้บัณฑิตครูจำนวนมากขาดความตระหนักในหน้าที่ และความรับผิดชอบ ไม่เป็นผู้ใฝ่พัฒนาการเรียน การสอนให้มีคุณภาพ

(3) ในส่วนของการปฏิบัติวิชาชีพครู พบว่าครูมีภาระงานมาก ไม่ว่าจะเป็นงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน งานบริการสังคมในด้านวิชาการ งานเกี่ยวกับการศึกษา ค้นคว้า วิจัย งานด้านการนิเทศ วัสดุ ประเมินผล และงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เช่น งานธุรการ พัสดุ การเงิน เป็นต้น ทำให้ครูไม่สามารถพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของตนเองได้อย่างเต็มที่

หากกล่าวถึงการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาครู พบว่าในระบบการศึกษา ได้จัดให้มีการพัฒนาครูอยู่เสมอ ไม่ว่าจะเป็นการจัดอบรมครู การประเมินผลงานของครูเพื่อเลื่อนวิทยฐานะ การมีรางวัลให้กับครูสอนดี เพื่อสร้างแรงจูงใจให้ครูพัฒนาตนเอง แต่อย่างไรก็ตามในการพัฒนาครูยังขาดประสิทธิภาพ ทำให้ครูไม่สามารถพัฒนาตนเองได้เต็มที่ อันเนื่องมาจากปัญหาของกระบวนการอบรมพัฒนาครู คือ ระบบและวิธีการพัฒนาครูยังล้าสมัย ไม่มีวิทยาการใหม่ๆ ไม่สอดคล้องกับความต้องการของครู ครูไม่ได้รับโอกาสในการพัฒนาอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง อีกทั้งระบบการพัฒนาครูไม่สร้างแรงจูงใจให้ครูอยากพัฒนาตนเอง ที่สำคัญยังขาดระบบการตรวจสอบ ประเมินผลในการพัฒนาอบรมครูที่มีประสิทธิภาพอีกด้วย (วิไล ตั้งจิตสมคิด, 2554) ซึ่งปัญหาดังกล่าวข้างต้นส่งผลให้การพัฒนาครูไร้ทิศทาง และครูไม่สามารถพัฒนาตนเองได้อย่างแท้จริง

จากผลการวิจัยเรื่องเหตุแห่งทุกข์ที่นำไปสู่ความสิ้นหวังในการปฏิบัติหน้าที่ของครูไทย ของจันทร์แรม เรือนแป้น และคณะ จากมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต (2556) พบว่า สภาพปัญหาที่เป็นเหตุแห่งทุกข์ด้านการงาน ซึ่งเป็นด้านที่มีอิทธิพลสูงสุดในการอธิบายระดับความสิ้นหวังในการ

ปฏิบัติหน้าที่ครู พบว่าปัญหาส่วนหนึ่งมาจากตัวผู้เรียน โดยปัญหาจากตัวผู้เรียนนั้นจะมีทั้งปัญหาเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ กล่าวคือปัญหาในเชิงคุณภาพ จะพบว่าจำนวนนักเรียนในชั้นที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด และปัญหาเชิงคุณภาพที่เป็นผลจากกระบวนการเรียนการสอนที่ไม่เหมาะสม ไม่มีคุณภาพ ซึ่งแนวทางแก้ไขก็คือ ครูต้องพัฒนาพฤติกรรมการสอนของตัวเอง (จันทร์แรม เรือนแป้น, 2556) ดังนั้นครูจึงจะต้องพัฒนาตนเองให้มี “ความเป็นครู” ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระบรมราโชวาทให้กับผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม พุทธศักราช 2522 เกี่ยวกับความเป็นครู ดังนี้

“ความเป็นครู หมายถึง การมีความรู้ดี ประกอบด้วย หลักวิชาที่ถูกต้องแน่นแฟ้น และแจ่มแจ้งแก่ใจ รวมทั้งคุณความดี และความเอื้ออารีปรารถนาที่จะถ่ายทอด เพื่อแผ่ให้ผู้อื่นได้มีความรู้ ความเข้าใจที่ด้วยความแจ่มแจ้งแน่ชัดในใจ ย่อมทำให้สามารถส่งแสดงความรู้ออกมาให้เข้าใจตามได้โดยง่าย ทั้งในการปฏิบัติงานก็ย่อมทำให้ผู้ร่วมงานได้เข้าใจโดยแจ่มชัด ส่วนความหวังดีโดยบริสุทธิ์ใจนั้นจะน้อมนำไปให้เกิดศรัทธาแจ่มใส มีใจพร้อมที่จะรับความรู้ด้วยความเบิกบาน ทั้งพร้อมที่จะร่วมงานกับผู้ที่มิคุณสมบัติของครูโดยเต็มใจ และมั่นใจ ดังนี้ก็จะทำให้ถือการใดๆ ที่กระทำอยู่ดำเนินไปโดยสะดวกราบรื่น และสำเร็จประโยชน์ที่มุ่งหมายโดยสมบูรณ์”

จากพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แสดงให้เห็นว่าในความเป็นครู นอกจากจะเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ที่ถูกต้องให้ผู้อื่นเข้าใจ ด้วยความปรารถนาดีแล้ว ในการปฏิบัติงานของครูก็เช่นเดียวกัน จะต้องทำให้ผู้ร่วมงานเข้าใจแจ่มชัด ต้องปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับครูท่านอื่นด้วยความเต็มใจ มั่นใจ การทำงานก็จะเป็นไปอย่างราบรื่น และประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 หมวด 1 จรรยาบรรณต่อตนเอง ข้อ 7 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพบุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ และหมวด 4 จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ข้อ 14 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ

ครูจึงจำเป็นที่จะต้องพัฒนาตนเอง ร่วมกับผู้ร่วมประกอบอาชีพ ซึ่งก็คือ ผู้บริหาร ครูผู้ร่วมงาน และบุคลากรในโรงเรียน เพื่อสร้างความสมัครสมานสามัคคี เนื่องจากในการปฏิบัติงาน ครู

มีอาจทำหน้าที่ทุกอย่างได้เพียงคนเดียว ต้องอาศัยหลายฝ่ายช่วยกัน หากทุกๆ ฝ่ายมีระบบ มีประสิทธิภาพ ก็จะส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดประสิทธิผล ดังนั้นแนวคิดและกระบวนการหนึ่งในการพัฒนาครูวิชาชีพ ที่จะทำให้ครูพัฒนาตนเอง ร่วมกับเพื่อนร่วมวิชาชีพ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียน ก็คือ การพัฒนาบทเรียนร่วมกัน (Lesson Study: LS) ซึ่งการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน เป็นแนวคิดการพัฒนาครูวิชาชีพที่ว่าด้วยการพัฒนาตนเองของครูในบริบทการทำงานจริงในชั้นเรียนและสถานศึกษาของตน ผ่านการทำงานแบบร่วมมือรวมพลัง (Collaborative Learning) ของกลุ่มครู ซึ่งดำเนินงานโดยร่วมกันเลือกบทเรียนที่ต้องการสอนมาศึกษาวิจัยตามขั้นตอนของกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน (Lesson Study Approach) จนได้บทเรียนคุณภาพ สามารถพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้จริง รวมทั้งครูเกิดการเรียนรู้จากการพัฒนาบทเรียนนั้นด้วย (ราชบัณฑิตยสถาน, 2551 อ้างถึงใน ชาริณี ตรีวรัญญ, 2558) ซึ่งแนวคิดการพัฒนาบทเรียนร่วมกันนั้นจะสามารถช่วยพัฒนาความสามารถในการสอนของครูได้ ดังจะเห็นได้จากผลงานวิจัยเรื่องการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ผ่านการศึกษาค้นคว้าผ่านบทเรียน (Lewis, 2009) พบว่าการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ซึ่งประกอบด้วย (1) ขั้นตรวจสอบ (2) หาเป้าหมาย (3) ขั้นการวางแผน (4) ขั้นการวิจัยบทเรียน และ (5) ขั้นสะท้อนผล ทำให้ครูสามารถพัฒนาความรู้ ความเชื่อในเนื้อหาสาระวิชา ศาสตร์การสอน การเรียนรู้ของผู้เรียน และเป้าหมายที่จะพัฒนาผู้เรียนในระยะยาว นอกจากนี้ยังสร้างให้ครูเกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เป็นการสร้างแรงจูงใจ สร้างความสามารถทั้งทางกายและทางใจที่จะพัฒนาการจัดการเรียนการสอนร่วมกันเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนนั้นมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งครูจะมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายระยะยาวเพื่อพัฒนานักเรียน และร่วมกันสื่อสาร กระบวนการ และขอความช่วยเหลือในการวิเคราะห์การจัดการเรียนการสอน อีกทั้งการพัฒนาบทเรียนร่วมกันยังทำให้ครูมีทรัพยากรในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นความคิดของนักเรียน และเป็นที่ยอมรับข้อมูล ระเบียบการที่ว่าด้วยเรื่องของปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ของนักเรียน และการจัดการเรียนการสอน ทำให้ได้เครื่องมือที่จะสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูด้วยกัน และได้แผนการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น

ชาริณี ตรีวรัญญ (2550) ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูประถมศึกษา ตามแนวคิดการศึกษาผ่านบทเรียน สรุปได้ว่า กระบวนการศึกษาผ่านบทเรียนที่พัฒนาขึ้นตามแนวคิดการศึกษาผ่านบทเรียนเป็นกระบวนการทำงานในการพัฒนาวิชาชีพของครูใน

บริบทการทำงานจริงของตนผ่านการทำงานกลุ่มแบบร่วมมือรวมพลังอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาการคิดและการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งกระบวนการศึกษาผ่านบทเรียนมีขั้นตอนสำคัญ 6 ขั้นตอน คือ 1) การกำหนดเป้าหมายการศึกษาผ่านบทเรียน (Identify lesson study goal/theme) เป็นขั้นที่กลุ่มศึกษาผ่านบทเรียนกำหนดเป้าหมายประเด็นในการศึกษาผ่านบทเรียน ซึ่งได้มาจากสภาพปัญหาของนักเรียนที่เกิดขึ้นจริงในชั้นเรียน และกำหนดแผนปฏิบัติงาน 2) การวางแผนบทเรียน (Planning the lesson) เป็นขั้นที่เลือกบทเรียน ร่วมกันวางแผนการสอน เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ และจัดเตรียมสื่อการเรียนรู้ 3) การสอนและการสังเกตในชั้นเรียน (Teaching the lesson and observe) เป็นขั้นที่กลุ่มศึกษาผ่านบทเรียนนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นไปสอนในชั้นเรียน โดยครู 1 คน ซึ่งเป็นสมาชิกในกลุ่ม ส่วนสมาชิกคนอื่นๆ เป็นผู้สังเกต ซึ่งจะเน้นการสังเกตพฤติกรรมที่แสดงถึงการคิด และการเรียนรู้ของนักเรียน 4) การสืบสอบผลการปฏิบัติงาน (Debriefing the lesson) เป็นขั้นที่กลุ่มศึกษาผ่านบทเรียนร่วมกันอภิปรายสะท้อนคิดจากข้อมูลที่ได้จากการสอนและสังเกตในชั้นเรียน โดยมุ่งเน้นให้ได้ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะที่นำไปสู่การปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ดีขึ้น 5) การปรับปรุงแก้ไขบทเรียน (Revising the lesson) เป็นขั้นที่กลุ่มศึกษาผ่านบทเรียนปรับปรุงแก้ไขบทเรียนให้มีความสมบูรณ์ เหมาะสมยิ่งขึ้นตามคำแนะนำที่ได้จากการอภิปรายในขั้นการสืบสอบผลการปฏิบัติงาน และ 6) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Sharing results) เป็นขั้นตอนที่กลุ่มศึกษาผ่านบทเรียนรวบรวมข้อมูล สรุปข้อเรียนรู้ และนำผลการเรียนรู้ที่ได้ไปเผยแพร่สู่บุคคลอื่นๆ เพื่อขยายผล และเติมเต็มการเรียนรู้ในการพัฒนาตนเองต่อไป

การดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันในชั้นการสอนและการสังเกตในชั้นเรียนถึงขั้นการปรับปรุงแก้ไขบทเรียนอาจดำเนินการได้หลายครั้งหากต้องการหรือจำเป็น ซึ่งกระบวนการดังกล่าวสามารถช่วยพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูได้ในทุกด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอน ด้านทักษะการคิดในการจัดการเรียนการสอน และด้านความสามารถในการทำงานแบบร่วมมือรวมพลัง (ชาโรลีน ตรีวิธัญญ์, 2550)

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้นทำให้เห็นว่าแนวคิดการพัฒนาบทเรียนร่วมกันจะเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ซึ่งหากครูมีสมรรถภาพในการจัดการเรียนการสอนอ่านแล้ว ก็จะส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนอ่านภาษาไทยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลต่อนักเรียนให้สามารถอ่านออกได้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่นำกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน

มาพัฒนาความสามารถทางการอ่านของนักเรียนและสมรรถภาพด้านการจัดการเรียนการสอนของครูภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดทางหลวง (เทพราชภูริรังสรรค์) เนื่องจากนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดทางหลวง (เทพราชภูริรังสรรค์) มีความสามารถในการอ่านออกไม่ตรงตามเกณฑ์ ประมาณร้อยละ 60 โดยวัดจากการอ่านคำพื้นฐานในแต่ละระดับชั้น โดยปัญหาส่วนหนึ่งเกิดจากการปฏิบัติงานของครู พบว่าครูในแต่ละระดับชั้นไม่มีการปรึกษาหารือร่วมกันเกี่ยวกับทิศทางการสอน ถึงแม้จะมีหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นตัวกำหนดก็ตาม ในวิชาภาษาไทยก็เช่นเดียวกัน ครูในแต่ละระดับชั้นไม่มีการวางแผนการสอนร่วมกัน ทำให้ไม่มีกรอบในการสอน เป็นต้นว่าครูระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สอนไม่ตรงตามหลักสูตร ทำให้นักเรียนไม่บรรลุตัวชี้วัดของหลักสูตร นักเรียนที่อ่านไม่ออกถูกปล่อยผ่าน ส่งผลไปยังครูระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สอนไม่ต่อเนื่อง ไม่สามารถต่อยอดเนื้อหาได้ ส่งผลไปยังครูระดับชั้นอื่นๆ ต่อไป อีกทั้งครูบางท่านอาจไม่ถนัดสอนภาษาไทย แต่จำเป็นต้องสอนภาษาไทย ทำให้ไม่มีเทคนิค วิธีการจัดการเรียนการสอนได้ดีเท่าที่ควร จึงส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านไม่เหมาะสมกับระดับชั้น ดังนั้นกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันจึงน่าจะเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการสอนอ่านของครูให้ครูมีสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ครูสามารถร่วมกันวางแผนแก้ปัญหา พัฒนาตนเอง พัฒนาการจัดการเรียนการสอน เกิดสมรรถภาพการสอนอ่าน นำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนให้สามารถอ่านออก บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ต่อไป

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

คำถามการวิจัย

1. กระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันช่วยพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูภาษาไทยระดับประถมศึกษาตอนต้น หรือไม่อย่างไร
2. กระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครูส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถทางการอ่านสูงขึ้นหรือไม่
3. กระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครูส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ อย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดทางหลวง (เทพราชภูรังสรรค์)
2. เพื่อพัฒนาความสามารถทางการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดทางหลวง (เทพราชภูรังสรรค์)
3. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดทางหลวง (เทพราชภูรังสรรค์) จากการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครู

ขอบเขตการวิจัย

1. การพัฒนาบทเรียนร่วมกัน เน้นการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย โดยใช้รูปแบบกลุ่มพัฒนาบทเรียนร่วมกันแบบคู่ขนาน (parallel model) ซึ่งเป็นการรวมกลุ่มของครูที่สอนในรายวิชา/กลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกัน มีประเด็นปัญหาร่วมกัน แต่ต่างระดับชั้น โดยกลุ่มกำหนดและทำความเข้าใจปัญหาร่วมกัน และกำหนดขั้นตอนหลักการวางแผนการสอนร่วมกัน แยกย้ายไปจัดทำแผนการสอน และดำเนินการสอนในบทเรียนที่ตนรับผิดชอบ (ชาโรณี ตรีวรัญญู, 2558) โดยในงานวิจัยนี้เป็นการรวมกลุ่มของครูผู้สอนวิชาภาษาไทยระดับประถมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดทางหลวง (เทพราชภูรังสรรค์) จำนวน 3 คน โดยมีประเด็นปัญหาที่จะพัฒนาร่วมกันคือ พัฒนาการจัดการเรียนการสอนอ่าน สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น
2. กลุ่มเป้าหมายในการพัฒนาความสามารถทางการอ่านของนักเรียนและสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครู โดยใช้การพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ได้แก่ ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยระดับประถมศึกษาตอนต้น และนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนต้นโรงเรียนวัดทางหลวง (เทพราชภูรังสรรค์)
3. การดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันนี้ จะดำเนินการกับครูภาษาไทย และนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น จำนวน 3 กลุ่ม ใช้เวลา 1 ภาคการศึกษา ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2559 ถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2559 โดยจะศึกษาการดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของกลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่ม กลุ่มละ 6 ครั้ง รวมทั้งสิ้น 18 ครั้ง คือ เดือนมิถุนายน 3 ครั้ง เดือนกรกฎาคม 6 ครั้ง เดือนสิงหาคม 6 ครั้ง และเดือนกันยายน 3 ครั้ง

4. การวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถทางการอ่านของนักเรียนและสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้นโรงเรียนวัดทางหลวง (เทพราชภูธรรังสรรค์) โดยใช้การพัฒนาบทเรียนร่วมกันนี้ เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบปฏิบัติ (Practical Action Research) ซึ่งเป็นการวิจัยที่จะช่วยพัฒนาวิชาชีพ โดยเน้นที่การแสวงหาหนทางเพื่อการปรับปรุงการปฏิบัติงาน

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

ความสามารถในการอ่าน หมายถึง ความสามารถในการอ่านระดับอ่านออก เป็นความสามารถในการรับรู้และเข้าใจความหมายของถ้อยคำ ประโยค ข้อความสั้นๆ เรื่องราวในสื่อต่างๆ หรือในหนังสือ ได้ตามระดับขั้นของผู้เรียน โดยวัดจากแบบทดสอบการอ่านของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2558

พฤติกรรมการเรียน หมายถึง การกระทำของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการเรียน โดยแสดงออกมาผ่านกิริยา ท่าทาง การปฏิบัติตนในการเรียน ได้แก่ พฤติกรรมการตอบคำถาม ความกระตือรือร้นในการเรียน และการมีส่วนร่วมในการเรียน

สมรรถภาพในการจัดการเรียนการสอน หมายถึง ความสามารถของครู ในการเรียนรู้จากการปฏิบัติ ซึ่งเป็นความรู้ ความสามารถที่ครูแสดงออกมาทางพฤติกรรมในการทำงาน โดยเป็นผลสืบเนื่องมาจากความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร และเนื้อหาสาระวิชา ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการสอน ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียน การใช้สื่อการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

กระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน หมายถึง การทำงานร่วมกันของกลุ่มครูในการกำหนดเป้าหมายการศึกษาบทเรียนร่วมกัน การวางแผนบทเรียน การจัดการสอนและการสังเกตในชั้นเรียน การสืบสอบผลการปฏิบัติงาน การปรับปรุงแก้ไขบทเรียน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

บทเรียน หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้ในหัวข้อที่จะนำไปสู่การพัฒนาให้นักเรียนอ่านออก ซึ่งรวมไปถึงการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนของครู การใช้สื่อการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ส่งเสริมให้ครูพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของตนเองให้ดียิ่งขึ้น
2. เป็นการเสริมสร้างการทำงานร่วมกันของครู ทำให้ครูปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบคนเดียวมาเป็นการทำงานแบบร่วมมือรวมพลัง
3. ได้แนวทางในการพัฒนาความสามารถทางการอ่านของนักเรียน รวมถึงแนวทางในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น ทำให้นักเรียนเรียนอย่างมีความสุข
4. เป็นแนวทางในการปฏิรูปการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน นำไปสู่การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเรื่องการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครูเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยและความสามารถทางการอ่านของนักเรียนประถมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนวัดทางหลวง (เทพราษฎร์รังสรรค์) ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ตอนที่ 1 แนวคิดการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน

- 1.1 ความเป็นมาและความหมายของแนวคิดการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน
- 1.2 แนวคิดและหลักการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน
- 1.3 รูปแบบการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน
- 1.4 กระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน

ตอนที่ 2 สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอน

- 2.1 ความหมายของสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอน
- 2.2 องค์ประกอบของสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอน
 - 2.2.1 ความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร และเนื้อหาสาระวิชา
 - 2.2.2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการสอน
 - 2.2.3 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียน
 - 2.2.4 การใช้สื่อการเรียนรู้
 - 2.2.5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้
- 2.3 แนวทางการประเมินสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครู

ตอนที่ 3 วิจัยเชิงปฏิบัติการ

- 3.1 ความเป็นมาและความหมายของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ
- 3.2 ลักษณะของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ
- 3.3 ประเภทของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ
- 3.4 ประโยชน์ของการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการ

ตอนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน

รายละเอียดของเนื้อหาในแต่ละหัวข้อ มีดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 แนวคิดการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน

ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูนั้น มีแนวคิด วิธีการต่างๆ มากมาย แต่แนวคิดที่จะทำให้ครูได้พัฒนาตนเองร่วมกับผู้ร่วมงานในสภาพการณ์ปฏิบัติจริง ที่จะส่งผลให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนการสอน นำไปสู่ผลการเรียนรู้ของผู้เรียน นั่นก็คือแนวคิดการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ซึ่งรายละเอียดของแนวคิดการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน มีดังต่อไปนี้

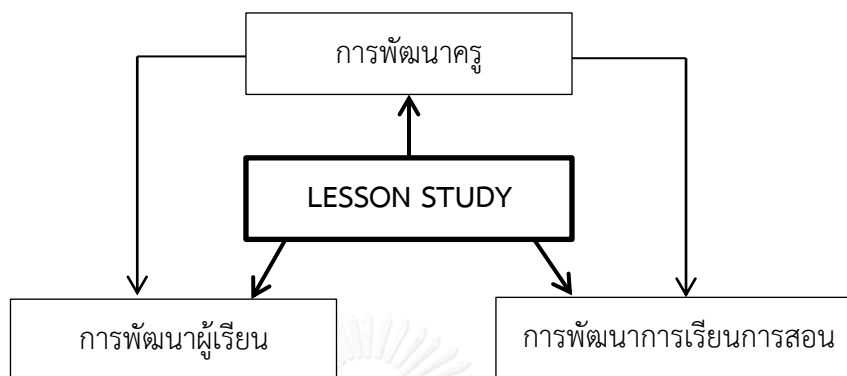
1.1 ความเป็นมาและความหมายของแนวคิดการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน

แนวคิดการพัฒนาบทเรียนร่วมกันเป็นแนวคิดที่กำเนิดขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศญี่ปุ่น เกิดจากคำว่า Jugyokenkyu ซึ่ง Jugyo แปลว่าบทเรียน ส่วน kenkyu แปลว่าการศึกษา หรือวิจัย ความหมายโดยรวมของคำนี้จึงหมายถึง การศึกษา การตรวจสอบการทำงานของครู (Fernandez, 2002)

ในประเทศไทยพบว่าการนำแนวคิดการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน (Lesson Study) นำมาใช้ครั้งแรกในปีพุทธศักราช 2545 โดยผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี อินทร์ประสิทธิ์ ซึ่งนำมาใช้กับการสอนคณิตศาสตร์แก่นักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น เพื่อให้คณาจารย์และนักศึกษาได้ใช้เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและเปิดโลกทัศน์ ต่อมาจึงได้ใช้กันอย่างแพร่หลายในวงการศึกษา ทั้งในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา (นภาพร วรเนตรสุดาทิพย์, 2554) โดยพจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2555 ได้กำหนดให้ใช้คำว่า “การพัฒนาบทเรียนร่วมกัน” แทนคำว่า “การศึกษาผ่านบทเรียน”

การพัฒนาบทเรียนร่วมกัน เป็นแนวคิดพัฒนาครูวิชาชีพที่ว่าด้วยการพัฒนาตนเองของครูในบริบทการทำงานจริงในชั้นเรียนและสถานศึกษาของตน ผ่านการทำงานแบบร่วมมือรวมพลังของกลุ่มครู ซึ่งดำเนินงานโดยร่วมกันเลือกบทเรียนที่ต้องการสอนมาศึกษาวิจัยตามขั้นตอนของกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน (Lesson Study Approach) จนได้บทเรียนคุณภาพ สามารถพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้จริง รวมทั้งครูเกิดการเรียนรู้จากการพัฒนาบทเรียนนั้นด้วย

(ราชบัณฑิตยสถาน, 2551 อ้างถึงใน ชาริณี ตรีวีรัญญ, 2558) ซึ่งจะทำให้ครูพัฒนาตนเอง และนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนและการเรียนการสอนต่อไป ซึ่งแสดงได้ดังแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ 1 เป้าหมายของการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน (ชาริณี ตรีวีรัญญ, 2550)

จะเห็นได้ว่าการพัฒนาบทเรียนร่วมกันนั้น จะเป็นการพัฒนาทั้งครู การจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาผู้เรียน ซึ่งการพัฒนาครู จะส่งผลต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และผู้เรียนด้วย ดังนั้นหากครูได้รับการส่งเสริม พัฒนา จะส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลต่อผู้เรียน

1.2 แนวคิดและหลักการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน

ชาริณี ตรีวีรัญญ (2558) ได้กล่าวถึงหลักการสำคัญของการดำเนินงานตามแนวคิดการพัฒนาบทเรียนร่วมกันดังนี้

(1) การพัฒนาบทเรียนร่วมกันเป็นการทำงานแบบร่วมมือรวมพลังกัน กล่าวคือ เป็นการร่วมกันทำงานด้วยความสมัครใจของครู มีบทบาทในการทำงานอย่างเท่าเทียมกัน มีเป้าหมายร่วมกันอย่างชัดเจน และมีส่วนร่วมรับผิดชอบในผลงานที่เกิดขึ้น

(2) การกำหนดประเด็นการพัฒนาบทเรียนร่วมกันจะต้องมาจากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริงในชั้นเรียน ครูจะต้องกำหนดเป้าหมายร่วมกัน โดยมุ่งพัฒนาบทเรียนร่วมกันเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

(3) การสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนจะต้องเป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงการเรียนรู้ และการคิดของผู้เรียนที่เกิดขึ้นจริง ขณะที่มีการจัดการเรียนการสอนจริงในชั้นเรียน

(4) การให้ผลสะท้อนและการอภิปรายผลการปฏิบัติงาน ครูจะต้องดำเนินการอภิปรายร่วมกันในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ซึ่งขั้นตอนที่สำคัญที่สุดคือ ขั้นสืบสอบผลการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นการอภิปรายสะท้อนคิดหลังจากการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ได้แนวทางในการปรับปรุงแก้ไขบทเรียน

(5) การดำเนินการพัฒนาบทเรียนร่วมกันจะมีลักษณะเป็นวงจรในระยะยาว ซึ่งจะต้องขับเคลื่อนกระบวนการให้สอดคล้องกับการทำงานจริงของครู

(6) ในการดำเนินการอาจมีผู้รู้เข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมตามขั้นตอนของกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันได้

กระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันนี้จะเกิดขึ้นได้ควรมีกลุ่มในการพัฒนาบทเรียนร่วมกันประกอบด้วยครูในกลุ่มพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ผู้ดำเนินการ และผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน อาจเป็นผู้รู้ หรือผู้ร่วมเรียนรู้ อันจะทำให้กระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 รูปแบบการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน

รูปแบบในการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน (Model of Lesson Study) โดยทั่วไป มี 3 รูปแบบ คือ การพัฒนาบทเรียนร่วมกันแบบสถานศึกษาเป็นฐาน การพัฒนาบทเรียนร่วมกันแบบข้ามสถานศึกษา และการพัฒนาบทเรียนร่วมกันแบบข้ามเขตพื้นที่ (ซาริณี ตรีวิทย์, 2550) ซึ่งแต่ละรูปแบบมีลักษณะแตกต่างกัน ดังนี้

(1) การพัฒนาบทเรียนร่วมกันแบบสถานศึกษาเป็นฐาน (School-based Lesson Study) เป็นรูปแบบการพัฒนาบทเรียนร่วมกันที่มีการดำเนินการมากที่สุด ซึ่งเกิดจากการรวมกลุ่มครูในสถานศึกษาเดียวกัน เพื่อศึกษา และพัฒนาบทเรียนให้ได้บทเรียนที่มีคุณภาพ เป็นไปตามเป้าหมายของสถานศึกษา โดยเป็นการดำเนินการพัฒนาวิชาชีพครูตามแนวคิดการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน อาจเป็นการดำเนินการของกลุ่มครู กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง หรือดำเนินการทั้งสถานศึกษา

(2) การพัฒนาบทเรียนร่วมกันแบบข้ามสถานศึกษา (Cross-school Lesson Study) เป็นการดำเนินการที่เกิดจากการรวมกลุ่มของครูจากหลายสถานศึกษาที่อยู่บริเวณใกล้เคียงกัน หรือในเขตพื้นที่เดียวกันมาพัฒนาบทเรียนร่วมกัน โดยกลุ่มครูนั้นจะต้องมีความสมัครใจ และสนใจที่จะศึกษาในประเด็นเดียวกัน หรือบทเรียนเดียวกัน สามารถทำงานร่วมกันได้ในทุกขั้นตอนของกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน เพื่อให้บทเรียนที่พัฒนานั้นสามารถใช้ร่วมกันได้

(3) การพัฒนาบทเรียนร่วมกันแบบข้ามเขตพื้นที่ (Cross-district Lesson Study) การพัฒนาบทเรียนร่วมกันในรูปแบบนี้จะเป็นการดำเนินงานของกลุ่มครูต่างสถานศึกษา และต่างเขตพื้นที่ที่มีความสมัครใจที่จะพัฒนาบทเรียนร่วมกันในประเด็นเดียวกัน ซึ่งจะเป็นการดำเนินงานร่วมกันตามนโยบายของสถานศึกษา ที่มีหน่วยงานต้นสังกัดเดียวกัน หรือได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้จัดตั้งกลุ่มดำเนินงานในลักษณะเช่นนี้

สำหรับงานวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถทางการอ่านของนักเรียนและสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้นโรงเรียนวัดทางหลวง (เทพราชบุรีรังสรรค์) โดยใช้การพัฒนาบทเรียนร่วมกันนี้มีรูปแบบในการพัฒนาบทเรียนร่วมกันแบบสถานศึกษาเป็นฐาน กล่าวคือ เป็นการรวมกลุ่มครูภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้นในสถานศึกษาเดียวกัน เพื่อศึกษา และพัฒนาบทเรียนให้ได้บทเรียนที่มีคุณภาพ เพื่อนำไปใช้พัฒนาความสามารถทางการอ่านของนักเรียน

1.4 กระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน

กระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันมีจุดเด่นที่สำคัญคือ เป็นการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ระหว่างครู เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และเป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งสมาชิกในกลุ่มจะร่วมกันพัฒนาการปฏิบัติงาน แบ่งปันประสบการณ์ และเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันมุ่งเน้นที่กระบวนการมากกว่าผลลัพธ์ (Lenski, 2009)

กระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันนั้นเริ่มต้นจากการที่ครูกำหนดเป้าหมายบทเรียนร่วมกัน โดยคำนึงถึงสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ซึ่งครูจะต้องทำให้เป็นรูปธรรม เพื่อให้เป้าหมายที่วางไว้บรรลุผลสำเร็จ จากนั้นก็ร่วมกันวางแผนอย่างรอบคอบ ร่วมกันออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ โดยครูคนหนึ่งในกลุ่มสมาชิกจะนำแผนการสอนที่ได้วางแผนไปสอนนักเรียนของตน ครู

สมาชิกในกลุ่มคนอื่นๆก็จะไปสังเกตการสอนพร้อมทั้งบันทึกผลการสังเกต และนำมาอภิปรายร่วมกัน ซึ่งบางครั้งกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันอาจเสร็จสิ้นหลังจากการอภิปรายหากนักเรียนสามารถบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ได้ แต่บางกรณีครูจะต้องทบทวน แก้ไขบทเรียนหากพบว่าการจัดการเรียนการสอนไม่ประสบผลสำเร็จ นักเรียนไม่สามารถบรรลุเป้าหมายได้ เมื่อแก้ไขแผนการสอนแล้ว ครูคนที่ 2 ในกลุ่มสมาชิกจะนำแผนการสอนที่ปรับปรุงไปสอนนักเรียนของตน และครูสมาชิกคนอื่นๆก็จะสังเกต การสอน และร่วมกันอภิปราย แสดงความคิดเห็น และให้ข้อเสนอแนะ โดยสมาชิกกลุ่มอาจมี 4-6 คน อาจเป็นครูที่สอนระดับชั้นเดียวกัน หรือเป็นครูที่สอนระดับชั้นใกล้เคียงกันที่สอนในรายวิชาเดียวกัน (Fernandez, 2002)

นอกจากนี้ Lewis, Perry & Hurd (2009) ได้กำหนดขั้นตอนของกระบวนการพัฒนา บทเรียนร่วมกันดังนี้

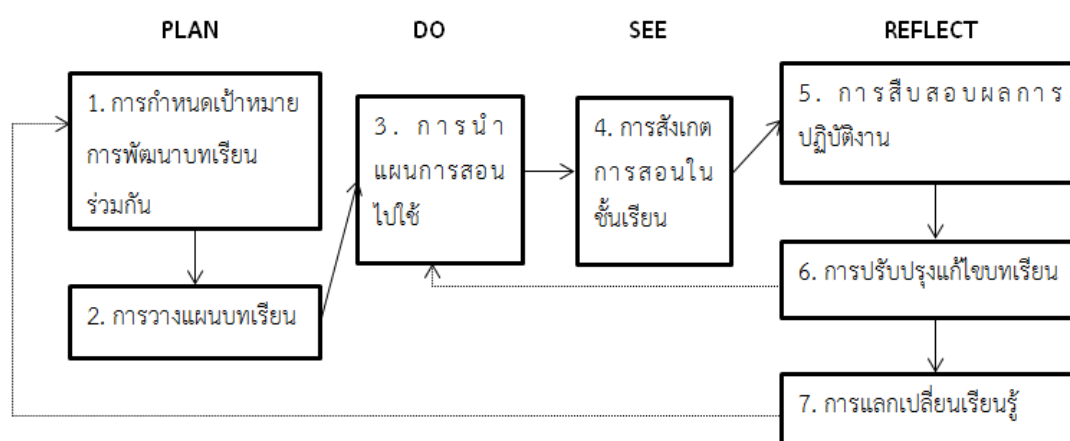
- (1) ขั้นตรวจสอบ
- (2) หาเป้าหมาย
- (3) ขั้นการวางแผน
- (4) ขั้นการวิจัยบทเรียน
- (5) ขั้นสะท้อนผล

จากกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันข้างต้นสอดคล้องกับกระบวนการพัฒนา บทเรียนร่วมกันของไมตรี อินทร์ประสิทธิ์ (2547, อ้างถึงใน นภาพร วรเนตรสุดาทิพย์, 2554) คือ

- (1) กำหนดประเด็นที่จะสอน ขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้เรียน
- (2) วางแผนการสอน โดยเน้นที่นักเรียนและครูเป็นสำคัญ
- (3) นำแผนการสอนไปใช้ โดยเน้นบทเรียนที่ส่งเสริมการเรียนรู้และกระบวนการคิด ของนักเรียน และแก้ไขความเข้าใจที่คลาดเคลื่อน
- (4) ประเมินผลบทเรียนว่าส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างไร และร่วมกัน อภิปรายสะท้อนคิด

- (5) ปรับปรุงบทเรียนโดยอาศัยข้อมูลที่รวบรวมได้
- (6) นำแผนการสอนไปใช้กับนักเรียนกลุ่มอื่น
- (7) ประเมินผลบทเรียน และร่วมกันอภิปรายสะท้อนคิด
- (8) นำผลที่ได้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

แต่อย่างไรก็ตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันที่ผู้วิจัยยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติ ก็คือกระบวนการของซาริณี ตรีวรวิญญู (2550) ผสมผสานกับกระบวนการของไมตรี อินทร์ประสิทธิ์ (2547) เนื่องจากได้ทำการวิจัยพัฒนากระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันให้เหมาะสมกับบริบทการทำงานของครูไทย ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินงานที่สามารถสรุปได้ดังภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ 2 ขั้นตอนสำคัญของกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน

(ซาริณี ตรีวรวิญญู, 2558, ไมตรี อินทร์ประสิทธิ์, 2547)

จากแผนภาพจะเห็นได้ว่าขั้นตอนสำคัญของกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันจะเริ่มจากการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน และวางแผนบทเรียน ต่อจากนั้นก็เริ่มจัดการสอนและสังเกตในชั้นเรียน สืบสอบผลการปฏิบัติงาน และการปรับปรุงแก้ไขบทเรียน หากมีการปรับปรุงแก้ไขอาจดำเนินการซ้ำอีกในการสอนและสังเกตในชั้นเรียน และสุดท้ายคือการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งอาจนำไปสู่การกำหนดเป้าหมายการศึกษาผ่านบทเรียนในครั้งต่อไป

กระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันทำให้ครูสามารถพัฒนาความรู้ ความเชื่อในเนื้อหาสาระวิชา ศาสตร์การสอน การเรียนรู้ของผู้เรียน และเป้าหมายที่จะพัฒนาผู้เรียนในระยะยาว นอกจากนี้ยังสร้างให้ครูเกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เป็นการสร้างแรงจูงใจ สร้างความสามารถทั้งทางกายและทางใจที่จะพัฒนาการจัดการเรียนการสอนร่วมกันเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนนั้นมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (Lewis, Perry & Hurd, 2009)

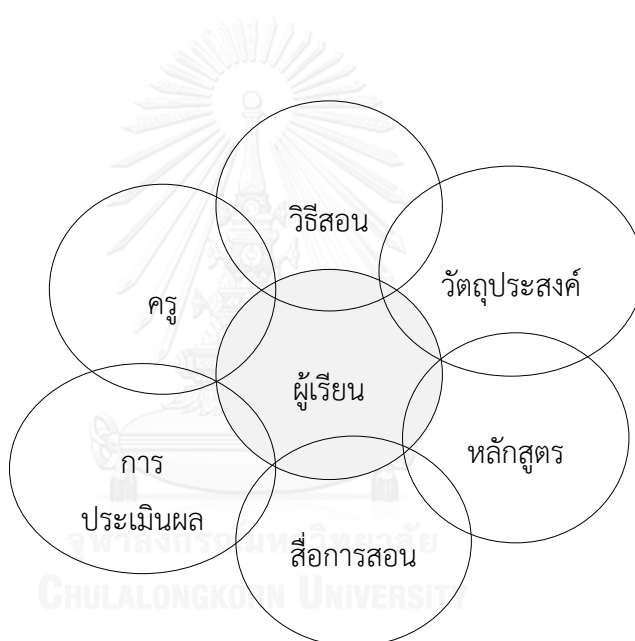
ตอนที่ 2 สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอน

ครูเป็นบุคคลสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอน และคุณภาพของผู้เรียน ดังนั้นครูจึงจำเป็นต้องมีสมรรถภาพด้านการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่ต้องการ (พิณสุตา สิริธรงค์ศรี, 2557) ซึ่งในส่วนนี้จะประกอบไปด้วยความหมายของสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอน และองค์ประกอบของสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

2.1 ความหมายของสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอน

สมรรถภาพ หมายถึง การสร้างความรู้ และทักษะใหม่จากการปฏิบัติ เป็นความสามารถในการพัฒนาการเรียนรู้ที่มีคุณค่า และยั่งยืน เพื่อให้เกิดการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ในการพัฒนาความสามารถทางวิชาชีพของตนได้ดียิ่งขึ้น (ซารีณี ตรีวรวิญญู, 2550) โดยสมรรถภาพของครูนั้นมีอยู่ด้วยกันหลายองค์ประกอบทั้งในด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านเจตคติ (Watkins, 2012) สอดคล้องกับที่ Hall and Jones (1976 อ้างถึงใน พิริยะ ตระกูลสว่างและคณะ, 2558) กล่าวว่า สมรรถภาพครูนั้นประกอบด้วย สมรรถภาพด้านความรู้ ทั้งด้านเนื้อหา วิธีสอน จิตวิทยา สมรรถภาพด้านเจตคติเกี่ยวกับค่านิยม เจตคติ ต่อผู้อื่นและสิ่งต่างๆ ไปในทางที่ดี สมรรถภาพด้านการปฏิบัติ สมรรถภาพที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ และสมรรถภาพในการค้นคว้า เพื่อเพิ่มสมรรถภาพแก่ตัวครูเอง (พิริยะ ตระกูลสว่าง และคณะ, 2558) อีกทั้งซารีณี ตรีวรวิญญู (2550) ได้กล่าวถึงสมรรถภาพครู 3 ประการ คือ สมรรถภาพด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านทักษะการคิดในการจัดการเรียนการสอน และด้านความสามารถในการทำงานแบบร่วมมือรวมพลัง นอกจากนี้ Verner (1971 อ้างถึงใน พิริยะ ตระกูลสว่าง และคณะ, 2558) ได้กล่าวว่าสมรรถภาพที่ครูพึงมี ได้แก่ สมรรถภาพด้านปฏิสัมพันธ์ สมรรถภาพด้านการจัดการเรียนการสอน สมรรถภาพด้านการประเมินผล และสมรรถภาพด้านความก้าวหน้าในอาชีพ ที่สำคัญสมรรถภาพของครูนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ได้กำหนดแนวทางในการประเมินสมรรถภาพครู ในด้านสมรรถภาพประจำสายงาน ประกอบไปด้วยการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาผู้เรียน การบริหารจัดการชั้นเรียน การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ภาวะผู้นำครู และการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้

จะเห็นได้ว่าสมรรถภาพของครุณั้มีองค์ประกอบหลากหลาย แต่ในงานวิจัยนี้จะเน้นการส่งเสริมสมรรถภาพครูในด้านการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนนั้น มีค่าสำคัญ 2 ค่า ได้แก่คำว่าสมรรถภาพ และการจัดการเรียนการสอน โดยการจัดการเรียนการสอนคือ กระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามจุดประสงค์ที่วางไว้ (อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2553) ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอน ครูจะต้องเข้าใจองค์ประกอบของการสอน ซึ่งจะต้องประกอบด้วย ครูผู้สอน ผู้เรียน หลักสูตร วิธีสอน วัตถุประสงค์ การสอน สื่อการสอน และการประเมินผล (ลำพอง บุญช่วย, 2530 อ้างถึงใน อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2553) ดังแสดงได้ดังแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ 3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของการสอน

(ลำพอง บุญช่วย, 2530 อ้างถึงใน อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2553)

การสอนจะบรรลุจุดประสงค์ได้ดีต้องอาศัยทั้งศาสตร์และศิลป์ของผู้สอน กล่าวคือ ในด้านของศาสตร์ผู้สอนจะต้องมีความรู้ดี และในด้านของศิลป์ คือ เทคนิค วิธีการสอน (อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2553) ซึ่งการที่ผู้สอนจะมีความรู้ดีนั้นก็ควรที่จะมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร ผู้สอนควรศึกษาหลักสูตรก่อนที่จะทำการสอน เพื่อให้การสอนนั้นดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ในการจัดการเรียนการสอน ครูจำเป็นต้องพัฒนาสมรรถภาพในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสมรรถภาพในการจัดการเรียนการสอนนั้นจะเป็นสมรรถภาพที่ครูเรียนรู้จากการปฏิบัติ เป็นความรู้ ความสามารถที่ครูแสดงออกมาทางพฤติกรรมในการทำงาน โดยเป็นผลสืบเนื่องมาจากความรู้ ความเข้าใจในหลักสูตร เนื้อหาสาระวิชา วิธีการสอน และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียน (ชาโรณี ตรีวิทย์, 2550) ดังนั้นสมรรถภาพในการจัดการเรียนการสอนจึงหมายถึงความสามารถในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 องค์ประกอบของสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอน

จากความหมายของสมรรถภาพของครู จะเห็นได้ว่าครูจำเป็นต้องมีสมรรถภาพในหลายๆด้าน แต่ในงานวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถทางการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น โดยใช้การพัฒนาบทเรียนร่วมกัน เพื่อส่งเสริมสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดทางหลวง (เทพราชภูรังสรรค์) นี้จะเน้นการส่งเสริมสมรรถภาพในด้านการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากหากครูมีสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนก็จะทำให้สามารถพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของตนเองให้มีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งองค์ประกอบของการสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนนั้นแสดงได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ตารางแสดงการสังเคราะห์องค์ประกอบของสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอน

ชาริณี ตริวรัญญู (2550)	Verner (1971 อ้างถึงใน พิริยะ ตระกูลสว่าง และ คณะ, 2558)	สำนักงาน คณะกรรมการ การศึกษาขั้น พื้นฐาน (2553)	ผู้วิจัย
<p>สมรรถภาพด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอน หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย</p> <p>(1) มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระรายวิชา</p> <p>(2) มีความรู้ความเข้าใจในศาสตร์การสอน</p> <p>(3) มีความรู้เกี่ยวกับการเรียนรู้ของนักเรียน</p>	<p>สมรรถภาพด้านการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย</p> <p>(1) มีกลวิธีการสอนเหมาะสม</p> <p>(2) จัดกลุ่มการเรียนรู้ได้หลากหลาย</p> <p>(3) จัดการเรียนได้หลากหลาย</p> <p>(4) มีสื่อการสอนพร้อม</p> <p>(5) สอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล</p> <p>(6) ระบุจุดหมายการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม</p> <p>(7) จัดระบบสื่อและบริการสื่อได้สะดวกรวดเร็ว</p> <p>(8) วางแผนกิจกรรมร่วมกับนักศึกษาได้</p> <p>(9) มีเทคนิคหาข้อมูลจากนักศึกษาได้</p>	<p>สมรรถภาพการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย</p> <p>(1) การสร้างและพัฒนาหลักสูตร</p> <p>(2) ความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้</p> <p>(3) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ</p> <p>(4) การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้</p> <p>(5) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้</p>	<p>สมรรถภาพด้านการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย</p> <p>(1) ความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรและเนื้อหาสาระวิชา</p> <p>(2) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการสอน</p> <p>(3) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียน</p> <p>(4) การใช้สื่อการเรียนรู้อย่างเหมาะสม</p> <p>(5) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้</p>

จากการสังเคราะห์องค์ประกอบของสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอน ผู้วิจัยเลือก
ศึกษาค้นคว้าองค์ประกอบที่ความต้องการจะส่งเสริมสมรรถภาพของครูภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น
โรงเรียนวัดทางหลวง (เทพราชภูธรรังสรรค์) ดังนี้

- (1) ความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร และเนื้อหาสาระวิชา
- (2) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการสอน
- (3) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียน
- (4) การใช้สื่อการเรียนรู้
- (5) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

โดยรายละเอียดในแต่ละองค์ประกอบมีดังต่อไปนี้

2.2.1 ความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร และเนื้อหาสาระวิชา

จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ประกอบด้วย 5 สาระ คือ สาระที่ 1 การอ่าน สาระที่ 2 การเขียนสาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด
สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย และสาระที่ 5 คือ วรรณคดีและวรรณกรรม ซึ่งในสาระที่ 1 การอ่าน
นั้นได้กำหนดมาตรฐานไว้ดังนี้

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ
แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน ซึ่งในส่วนของ การอ่านออกนั้น ช่วงชั้นที่ 1 มีตัวชี้วัด
และสาระการเรียนรู้แกนกลาง ดังแสดงดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ตารางแสดงตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลางสาระที่ 1 การอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาไทยระดับประถมศึกษาตอนต้น

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.1	<ol style="list-style-type: none"> 1. อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง และข้อความสั้นๆ 2. บอกความหมายของคำ และข้อความที่อ่าน 	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านออกเสียงและบอกความหมายของคำ คำคล้องจองและข้อความที่ประกอบด้วยคำพื้นฐาน คือ คำที่ใช้ในชีวิตประจำวันไม่น้อยกว่า 600 คำ รวมทั้งคำที่ใช้เรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ประกอบด้วย <ul style="list-style-type: none"> - คำที่มีรูปวรรณยุกต์และไม่มีรูปวรรณยุกต์ - คำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตรา - คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ - คำที่มีอักษรนำ
ป.2	<ol style="list-style-type: none"> 1. อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง ข้อความ และบทร้อยกรองง่ายๆ ได้ถูกต้อง 2. อธิบายความหมายของคำและข้อความที่อ่าน 	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านออกเสียงและการบอกความหมายของคำ คำคล้องจอง ข้อความ และบทร้อยกรองง่ายๆ ที่ประกอบด้วยคำพื้นฐานเพิ่มจากป. 1 ไม่น้อยกว่า 800 คำ รวมทั้งคำที่ใช้เรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ประกอบด้วย <ul style="list-style-type: none"> - คำที่มีรูปวรรณยุกต์และไม่มีรูปวรรณยุกต์ - คำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตรา - คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ - คำที่มีอักษรนำ - คำที่มีตัวการันต์

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		<ul style="list-style-type: none"> - คำที่มี รร - คำที่มีพยัญชนะและสระที่ไม่ออกเสียง
ป.3	1. อ่านออกเสียงคำ ข้อความ เรื่องสั้นๆ และบทร้อยกรองง่ายๆ ได้ถูกต้อง คล่องแคล่ว 2. อธิบายความหมายของคำและข้อความที่อ่าน	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านออกเสียงและการบอกความหมายของคำ คำคล้องจอง ข้อความ และบทร้อยกรองง่ายๆ ที่ประกอบด้วยคำพื้นฐานเพิ่มจาก ป.2 ไม่น้อยกว่า 1,200 คำ รวมทั้งคำที่เรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นประกอบด้วย <ul style="list-style-type: none"> - คำที่มีตัวการ์นต์ - คำที่มี รร - คำที่มีพยัญชนะและสระไม่ออกเสียง - คำพ้อง - คำพิเศษอื่นๆ เช่น คำที่ใช้ ๓ ฤ ฤ

จากตารางแสดงตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลางสาระที่ 1 การอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับประถมศึกษาตอนต้น ครูจะต้องศึกษา เพื่อนำไปออกแบบแผนการสอนให้สอดคล้องกับเรื่องในสาระการเรียนรู้แกนกลาง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบรรลุตัวชี้วัดในหลักสูตรได้

เมื่อครูผู้สอนศึกษาหลักสูตร เพื่อตั้งจุดประสงค์การสอนแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการกำหนดเนื้อหา ซึ่งจะเป็นการเลือกและการจัดลำดับเนื้อหาที่จะสอน กำหนดเนื้อหาที่จะทำให้ผู้สอนทราบว่า จะต้องสอนอะไร ผู้เรียนควรเกิดการเรียนรู้อะไร มากน้อยเพียงใด ซึ่งการศึกษาเนื้อหาจะทำให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหา ทำให้การสอนมีสาระคุ้มค่ากับเวลาที่ผ่านไป และมีคุณค่าแก่ผู้เรียน (อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2553)

จากการศึกษาหลักสูตรในส่วนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เนื้อหา สาระวิชาที่ครูจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ อันจะนำไปสู่การทำให้นักเรียนอ่านออก ได้แก่เรื่องต่อไปนี้

- (1) คำพื้นฐาน ป.1 – ป.3
- (2) คำที่มีรูปวรรณยุกต์และไม่มีรูปวรรณยุกต์
- (3) คำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตรา
- (4) คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ
- (5) คำที่มีอักษรนำ
- (6) คำที่มีตัวการ์นต์
- (7) คำที่มี รร
- (8) คำที่มีพยัญชนะและสระที่ไม่ออกเสียง
- (9) คำพ้อง
- (10) คำพิเศษอื่นๆ เช่น คำที่ใช้ ๗ ฤ ฎ

ดังนั้นครูจะต้องศึกษาเนื้อหา ความเหมาะสมของเนื้อหาที่จะสอนในแต่ละระดับชั้นให้เข้าใจ เพื่อที่ครูจะได้เข้าใจ และสามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียนได้อย่างถูกต้อง ซึ่งนอกจากความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหา สาระวิชาแล้ว สิ่งที่ครูพึงมีคือวิธีการสอน หากครูมีวิธีการสอนที่ดี ก็จะทำให้การสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถถ่ายทอดความรู้ต่างๆให้กับผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

2.2.2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการสอน

การสอนอ่านสามารถทำได้หลายวิธี ซึ่งแต่ละวิธีก็มีข้อดี ข้อเสียแตกต่างกันไป ดังนั้นครูจึงต้องมีความรู้ ความเข้าใจในการเลือกวิธีอ่านให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง และผู้เรียน หรืออาจประยุกต์ใช้ บูรณาการวิธีสอนต่างๆให้เหมาะสม ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมวิธีการสอนอ่านมาดังต่อไปนี้

- 1.2.2.1 วิธีสอนอ่านคำโดยใช้สิ่งชี้แนะ
- 1.2.2.2 วิธีสอนอ่านแบบแจกลูก
- 1.2.2.3 วิธีสอนอ่านแบบเป็นคำ เป็นประโยค
- 1.2.2.4 วิธีการสอนอ่านตามครู

2.2.2.1 วิธีสอนอ่านคำโดยใช้สิ่งชี้แนะ

การสอนอ่านคำโดยใช้สิ่งชี้แนะ ว่ามี 3 วิธี (นิสิตบัณฑิตศึกษา สาขาประถมศึกษา ปี การศึกษา 2530, 2530) และ (นิลยา ทองศรี, 2557) ได้อธิบาย ดังต่อไปนี้

วิธีที่ 1 การสอนอ่านจากภาพ

เมื่อเด็กเริ่มหัดอ่าน ควรจะสอนอ่านจากรูปภาพก่อน แล้วจึงนำไปสู่การอ่านเป็นตัวอักษร เนื่องจาก รูปภาพเป็นสิ่งที่กระตุ้นให้เด็กเกิดความสนใจ รูปภาพจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการนำมาเป็นสื่อการสอน เด็กจะเดาคำนั้นๆ จากรูปภาพ ซึ่งรูปภาพจะเป็นสิ่งชี้แนะให้เด็กอ่านคำนั้นออกด้วยตนเอง โดยครูไม่จำเป็นต้องอ่านนำเลย เมื่อเด็กฝึกอ่านบ่อยๆ จนเกิดความชำนาญเด็กจะอ่านได้เอง โดยไม่ต้องอาศัยรูปภาพอีก

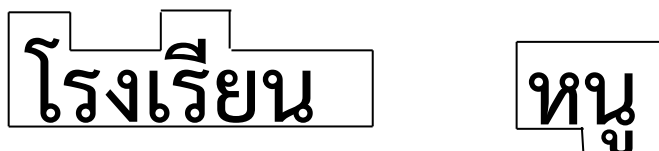
ตัวอย่างเช่น

วิธีที่ 2 การสอนอ่านจากรูปร่างของคำ

เด็กจะจดจำสิ่งใดในภาพรวมยังไม่มี ความสังเกตละเอียดถี่ถ้วนมากนัก เช่น เด็กเห็นสัตว์ตัวโตๆ มิงวงยื่นออกมา ก็จะรู้ว่าเป็นช้าง การอ่านก็เช่นเดียวกัน ถ้าเด็กเห็นรูปร่างคำโดยส่วนรวมก็จะจำได้ จะนำไปเปรียบเทียบกับคำที่เคยอ่านออกแล้ว คำใดที่มีรูปร่างคล้ายคลึงกันก็จะสามารถเดาได้ว่าอ่านอย่างไร การสอนแบบนี้ครูต้องตีกรอบคำที่让孩子มองเห็นรูปร่างของคำได้อย่างชัดเจน เน้นการฝึกให้เด็กสังเกตรูปร่างของคำว่ามีส่วนประกอบอะไรบ้าง

ตัวอย่างเช่น

วิธีที่ 3 การสอนอ่านโดยเดาคำจากบริบท

บริบทที่ใช้กับเด็กมักเป็นปริศนาคำทาย เพราะเป็นสิ่งที่เด็กชอบมาก หากครูต้องการให้เด็กอ่านคำใด ก็สร้างเป็นปริศนาคำทายมาเล่นทายกัน เมื่อเด็กตอบคำทายได้ถูกต้องก็สามารถอ่านคำนั้นออก นอกจากอ่านออกแล้วยังเกิดความสุขสนุกสนานอีกด้วย

ตัวอย่างเช่น คำที่ใช้ สระอะ

- (1) ฉันเป็นพืชผักสวนครัว เนื้อตัวเป็นตะปุ่มตะป่ำ แต่มีคุณค่าเลิศล้ำ คั้นเอาน้ำแม่ขม
หน้อยอร่อยดี (มะระ)
- (2) ฉันเป็นของใช้มีไว้ในครัวเอาไว้ผัดหรือคั่ว ทั่วทุกบ้านต้องมี (กระทะ)
- (3) ฉันเป็นอาหารไทยใครๆ รู้จักตำน้ำพริกอร่อยนัก กินกับผักและปลาหู (กะปิ)

ข้อดีของวิธีสอนอ่านคำโดยใช้สิ่งชี้แนะ

- (1) เป็นวิธีการสอนที่ผู้เรียนให้ความสนใจ
- (2) ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้โดยการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะ
- (3) ผู้เรียนเกิดทัศนคติที่ดีต่อการอ่าน

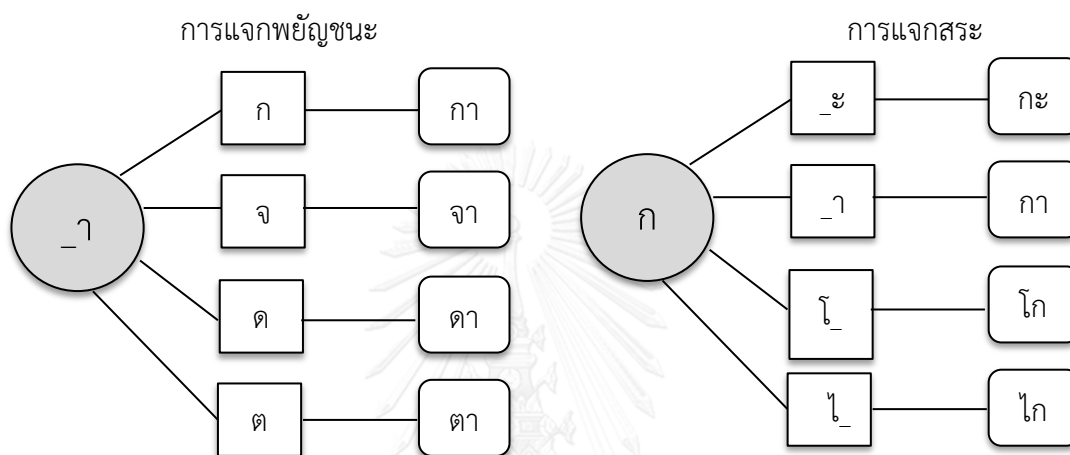
ข้อจำกัดของวิธีสอนอ่านคำโดยใช้สิ่งชี้แนะ

- (1) หากสิ่งชี้แนะไม่ชัดเจน อาจทำให้ผู้เรียนเกิดความสับสน
- (2) ในกรณีที่ผู้เรียนไม่มีประสบการณ์เกี่ยวกับสิ่งชี้แนะ จะทำให้นักเรียนอ่านไม่ได้
- (3) การสอนอ่านจากรูปร่างของคำ หากรูปร่างคำใกล้เคียงกัน อาจทำให้นักเรียนเกิดความสับสน

2.2.2.2 วิธีสอนอ่านแบบแจกลูก

วิธีการสอนอ่านแบบแจกลูกแบบนี้เริ่มใช้กันมาตั้งแต่ในสมัยโบราณ เป็นการสอนให้นักเรียนรู้จักรูป และเสียงของอักษรทุกตัว เพื่อให้รู้จักการประสมคำ ซึ่งมีทั้งการแจกพยัญชนะ และสระ (วรรณิ โสสมประยูร, 2553)

ตัวอย่างเช่น

ข้อดีของวิธีสอนอ่านแบบแจกลูก

- (1) เป็นวิธีการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนเรียนคำใหม่ได้ง่าย
- (2) ผู้เรียนสามารถออกเสียงได้ดี
- (3) ผู้เรียนรู้จักการประสมคำ สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับคำอื่นได้

ข้อจำกัดของวิธีสอนอ่านแบบแจกลูก

- (1) การสอนอ่านแบบแจกลูกมุ่งให้ผู้เรียนอ่านออกเสียง บางครั้งผู้เรียนอาจไม่ทราบความหมาย
- (2) กรณีที่ผู้เรียนประสมคำซ้ำ อาจทำให้นักเรียนอ่านซ้ำไปด้วย

2.2.2.3 วิธีสอนอ่านแบบเป็นคำ เป็นประโยค

วิธีการสอนแบบนี้จะช่วยให้นักเรียนสนใจอ่านหนังสือ เรียนรู้และเข้าใจความหมายของคำหรือประโยค และเรื่องราวที่อ่านได้ดี ทำให้นักเรียนอ่านได้เร็ว เพราะสามารถวาดสายตาไปได้ครั้งละ 2-3 คำ นอกจากนี้ยังช่วยให้นำความเข้าใจจากการอ่านไปใช้ด้วย ซึ่งควรใช้วิธีการสอนแบบอ่านเป็นคำ เป็นประโยคควบคู่ไปกับการอ่านแจกลูกเพื่อให้ได้ประโยชน์มากที่สุด และจะช่วยให้การอ่านของเด็กชั้นประถมศึกษาตอนต้นดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ (วรรณิ โสมประยูร, 2553)

ข้อดีของวิธีสอนอ่านแบบเป็นคำ เป็นประโยค

- (1) ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้และเข้าใจความหมายของคำได้ดี
- (2) ทำให้ผู้เรียนอ่านได้เร็ว

ข้อจำกัดของวิธีสอนอ่านแบบเป็นคำ เป็นประโยค

- (1) หากใช้วิธีการสอนอ่านแบบเป็นคำ เป็นประโยคเพียงอย่างเดียว อาจทำให้เด็กอ่านออกเสียงได้ไม่ดีเท่าที่ควร

2.2.2.4 วิธีการสอนอ่านตามครู

วิธีนี้เป็นการสอนที่ง่ายแก่ครู ครูส่วนใหญ่ชอบมาก หากครูไม่ใช้พิจารณาเห็นว่าเมื่อใดควรจะสอนด้วยวิธีนี้จะเป็นอันตรายต่อเด็กจะทำให้เด็กอ่านไม่ออก เพราะต้องคอยอ่านตามครู ครูที่สอนเก่งจะใช้วิธีนี้น้อย เพราะครูจะหาวิธีต่างๆ นานา มาสอนชี้แนะให้เด็ก เดาคำอ่านให้ออกด้วยตนเอง โดยวิธีการนี้ครูจะอ่านนำต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นคำยากที่เด็กไม่เข้าใจ หรือครูอ่านนำเพื่อให้รู้จังหวะในการอ่านบทกลอน (นิลยา ทองศรี, 2557)

ข้อดีของวิธีสอนอ่านตามครู

- (1) ช่วยให้ผู้เรียนอ่านคำได้ถูกต้อง
- (2) ใช้ในการอ่านคำยาก และบทร้อยกรองได้เป็นอย่างดี

ข้อจำกัดของวิธีสอนอ่านตามครู

- (1) ผู้เรียนไม่เกิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง
- (2) หากสอนด้วยวิธีนี้เพียงอย่างเดียวอาจทำให้ผู้เรียนอ่านไม่ออก

นอกจากนี้หนังสือ พฤษะวัน (2545) ได้อธิบายเทคนิควิธีการสอนให้อ่านออกไว้ดังนี้

(1) การสอนให้อ่านได้ เริ่มด้วยการอ่านจากรื่องราวที่มีภาพประกอบนั้น ซึ่งจะใช้อ้อยค่าน้อยหรือจำนวนคำจำกัด หากให้อ่านไปในลักษณะหรือทำนองนี้เด็กจะจำรูปคำได้จำนวนจำกัด จึงต้องหาวิธีให้เด็กได้ขยายความสามารถในการอ่านมากขึ้น เรียกว่า อ่านหนังสือ

(2) รากภาษาไทยมีส่วนดีเด่นที่ภาษาใช้เสียงพาไป สามารถที่จะสอนอ่านแจกลูกในรูปคำที่เสียงเหมือนกัน การมีพยัญชนะและสระออกเสียงคงที่ช่วยในการแจกลูกได้สะดวก ดังนั้นจึงควรนำประโยชน์ดังกล่าวมาช่วยในการสอนอ่าน

(3) การแจกลูกด้วยการสะกดตัวผสมคำ ผู้เรียนจะได้หลักเกณฑ์ในการไล่สะกดคำใหม่

(4) นอกจากคำที่เป็นตัวนำให้เด็กแจกลูกแล้ว จำเป็นต้องให้ผู้เรียนใช้คำที่แจกแต่งเป็นประโยค หรือพูดเป็นประโยค เพื่อให้เกิดความเข้าใจความหมายเด่นชัด ช่วยให้จำรูปคำ เพราะการจำรูปคำนั้นจะเป็นประสบการณ์ที่ผู้เรียนจะเก็บเป็นประสบการณ์เดิม และยังใช้ในการอ่านในใจได้ดีอีกทางหนึ่งด้วย

(5) ฟีกสอนเขียนไทยแบบเสียงพาไป โดยใช้คำที่แจกเป็นประจำควบคู่กับการอ่านสะกดตัวผสมคำ เพื่อเน้นย้ำให้ผู้เรียนจำรูปคำและใช้วิธีถ่ายโอนการเรียนรู้ให้แม่นยำและคล่องแคล่ว

(6) ภาษาไทยมีความดีเด่นที่การผันวรรณยุกต์ ดังนั้นควรสอนอ่านผันวรรณยุกต์ เพื่อเป็นทางลัดไปสู่การอ่านคำอักษรนำได้ดียิ่งขึ้น

(7) การสอนอ่านควรเริ่มจะการสอนอ่านคำที่ใช้สระเสียงสั้นไปสู่เสียงยาว ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนนำคำที่รู้ไปเรียนคำใหม่โดยไม่รู้ตัว ผู้เรียนจะประสบความสำเร็จง่ายกว่า จากนั้นให้สะกดคำอื่นๆ ออกเสียงตัวสะกดซ้ำๆ จากนั้นสะกดคำให้เร็วขึ้น จนการออกเสียงตัวสะกดหายหรือหมดไปก็จะอ่านได้ง่ายขึ้น (หนังสือ พฤษะวัน, 2545)

สรุปได้ว่าวิธีการสอนอ่านสามารถทำได้หลายวิธี ไม่ว่าจะเป็นวิธีสอนอ่านคำโดยใช้สิ่งชี้แนะ วิธีสอนอ่านแบบแจกลูก วิธีสอนอ่านแบบเป็นคำ เป็นประโยค วิธีการสอนอ่านตามครู ซึ่งวิธีการสอนอ่านข้างต้นนี้เป็นการสอนให้ผู้เรียนอ่านได้ และอ่านออก ซึ่งหากฝึกเป็นประจำก็จะทำให้ผู้เรียนอ่านออก และเมื่อผู้เรียนอ่านออก ถูกต้อง คล่องแล้วก็จะส่งผลต่อให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดียิ่งขึ้น ก่อให้เกิดการเรียนรู้จากการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2.3 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียน

กระบวนการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้จากการรับรู้ซึ่งเป็นการรับรู้ผ่านประสาทสัมผัสต่างๆ ทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ สามารถแปลความหมาย ตีความ และสรุปสาระสำคัญได้ ก่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่จะกระทำหรือไม่กระทำสิ่งนั้นๆต่อไป ซึ่งปัจจัยที่ส่งเสริมการเรียนรู้นั้นมีหลายด้านไม่ว่าจะเป็นบทเรียน สภาพแวดล้อม วิธีการจัดการเรียนการสอน และผู้เรียน (อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2553) ดังนั้นจะเห็นได้ว่าตัวผู้เรียนมีส่วนสำคัญในการเรียนรู้ ผู้สอนจึงควรเข้าใจหลักการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี เกิดทัศนคติที่ดีต่อการเรียน ซึ่งอาภรณ์ ใจเที่ยง (2553) ได้เปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างหลักการเรียนรู้และหลักการสอนไว้ แสดงดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างหลักการเรียนรู้ และหลักการสอน

หลักการเรียนรู้	หลักการสอน
<p>1. ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ได้ดีเมื่อเขามีวุฒิภาวะถึงระดับ และมีความพร้อมที่จะเรียนทั้งด้านสติปัญญา ร่างกายอารมณ์ และสังคม</p> <p>2. ผู้เรียนจะเรียนได้ดีเมื่อเขามีเป้าหมายในการเรียน และรู้ขอบข่ายโครงสร้างของเนื้อหาที่เรียน</p> <p>3. ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ได้ดีถ้าเขามีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างแท้จริง และได้ใช้ประสาทสัมผัสหลายด้านรวมกัน</p> <p>4. ผู้เรียนจะเรียนได้ดีถ้าเขาได้เรียนเนื้อหาที่ละน้อยจากง่ายไปยาก จากส่วนรวมไปส่วนย่อย และเห็นความสัมพันธ์ระหว่างส่วนย่อยเหล่านั้น</p> <p>5. หากผู้เรียนได้เรียนในสิ่งที่ตนถนัดตรงกับความสามารถและความสนใจ จะทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี</p> <p>6. ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ที่ดีหากเขาเรียนในบทเรียนที่ง่าย และมีความหมายต่อชีวิต ซึ่งย่อมจำได้ดีและเร็วกว่าบทเรียนที่ยาก และไม่มี ความหมาย</p>	<p>1. สอนให้สอดคล้องกับวุฒิภาวะและความพร้อมของผู้เรียน ถ้าผู้เรียนยังไม่พร้อมต้องเตรียมความพร้อมของผู้เรียนก่อน ควรสำรวจความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้เรียน สำรวจความสามารถทักษะต่างๆ ถ้ายังบกพร่องก็ต้องซ่อมเสริมพื้นฐานที่จำเป็นก่อน</p> <p>2. สอนโดยแจ้งวัตถุประสงค์การเรียน และขอบข่ายเนื้อหาที่เรียนให้ผู้เรียนทราบอย่างชัดเจน</p> <p>3. สอนโดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนได้ลงมือกระทำ ได้ฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง</p> <p>4. สอนโดยจัดลำดับเนื้อหาจากง่ายไปยาก ให้ผู้เรียนได้เห็นโครงร่างทั้งหมดก่อน รายละเอียด และโยงความสัมพันธ์ของรายละเอียดเหล่านั้น</p> <p>5. สอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล พยายามมอบหมายงานให้ตรงกับความสามารถ ความสนใจของผู้เรียนแต่ละคน ช่วยเหลือให้ผู้เรียนที่เรียนช้าเรียนทันผู้ที่เรียนปานกลาง</p> <p>6. สอนโดยจัดบทเรียนให้มีความยากง่ายพอเหมาะกับความวุฒิภาวะของผู้เรียน และสอนในสิ่งที่มีความหมายแก่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตได้</p>

หลักการเรียนรู้	หลักการสอน
<p>7. ประสบการณ์เดิมหรือความรู้เดิมเป็นพื้นฐานในการเรียนเรื่องใหม่ได้สะดวกและรวดเร็วขึ้น ถ้าผู้เรียนได้เรียนในสิ่งที่เคยมีประสบการณ์มาแล้ว จะเกิดการเรียนรู้ได้ดี การเสริมแรงมีผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ได้ดี ถ้าได้รับการเสริมแรงที่ถูกต้อง เหมาะสม และในจังหวะเวลาที่สมควร</p> <p>8. การจูงใจช่วยให้เกิดความปรารถนาที่จะเรียน ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ได้ดี ถ้าเขาได้รับแรงจูงใจ เช่น ครูสอนดี เข้าใจง่าย บรรยากาศของห้องเรียนดี เป็นต้น</p> <p>9. การฝึกหัดหรือฝึกฝนจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้สมบูรณ์ขึ้น เกิดความแม่นยำ และมีความชำนาญมากขึ้น ควรเป็นการฝึกหัดที่ผู้เรียนรู้เป้าหมายและเห็นคุณค่า</p> <p>10. ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ได้ดีถ้าเขามีความตั้งใจและมีความต้องการที่จะเรียนรู้</p> <p>11. การได้รับทราบผลการกระทำมีผลต่อการเรียนรู้ ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ได้ดีถ้าเขาได้รับทราบผลการทำงานหรือผลการสอบทันที ทำให้เขาทราบถึงข้อบกพร่อง ข้อควรแก้ไข และได้ปรับปรุงตนเองได้ทันเวลา</p>	<p>7. สอนให้สัมพันธ์กับประสบการณ์เดิมของผู้เรียน ควรทบทวนความรู้เดิมก่อนให้ความรู้ใหม่ที่เกี่ยวเนื่องกัน สอนให้สัมพันธ์วิชาในวิชาที่มีลักษณะคล้ายกัน และส่งเสริมให้ผู้เรียนนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ในสถานการณ์อื่นๆ จะทำให้เกิดความแม่นยำและคงทนถาวรมากขึ้นสอนโดยให้แรงเสริมอย่างเหมาะสม เช่นรางวัล คำชม เมื่อผู้เรียนแสดงพฤติกรรมที่ถูกต้อง และลงโทษเมื่อผู้เรียนแสดงพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม</p> <p>8. สอนโดยสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความสนใจใฝ่เรียน เช่น ใช้เทคนิคการสอนที่เหมาะสม สร้างบรรยากาศให้น่าเรียนรู้ สร้างเจตคติที่ดีให้เกิดกับผู้เรียน</p> <p>9. สอนโดยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกฝนทำกิจกรรมนั้นซ้ำอีก เป็นการทบทวนหลังจากที่ได้เรียนรู้ไปแล้ว เช่นการทำแบบฝึกหัดเพิ่มเติม</p> <p>10. สอนโดยเร้าความสนใจ กระตุ้น จูงใจให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้น อยากรู้อยากเห็น โดยเริ่มตั้งแต่ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน</p> <p>11. สอนโดยแจ้งผลการปฏิบัติกิจกรรมหรือผลการสอบให้ผู้เรียนทราบทันที เพื่อจะได้รีบแก้ไขปรับปรุงถ้ามีข้อบกพร่องและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นถ้าทำได้ดี และควรแนะแนวทางให้ผู้เรียนวัดประเมินผลด้วยตนเอง</p>

จะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนการสอนนั้นครูจำเป็นจะต้องทราบหลักการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งมีปัจจัยหลายประการที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งการเตรียมความพร้อม การมีเป้าหมายในการเรียน การมีส่วนร่วมในกิจกรรม การลำดับเนื้อหาการเรียนจากง่ายไปยาก ประสบการณ์เดิม การเสริมแรง การจูงใจ การฝึกหัด ฝึกฝน ความตั้งใจ และการทราบผลจากการกระทำ เพื่อที่ผู้สอนจะได้วางแผนการสอน ทำให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2.4 การใช้สื่อการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้ หมายถึง ตัวกลางหรือช่องทางในการถ่ายทอดองค์ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ จากแหล่งเรียนรู้ไปสู่ผู้เรียน ทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ (ชวลิต แข่งทอง, ม.ป.ป.) ซึ่ง Dale (1965) (ชัยอนันท์ นวลสุวรรณ์, 2552) ได้แบ่งประเภทของสื่อการสอนไว้ 3 ประเภท คือ

1. สื่อประเภทวัสดุ เป็นสื่อที่เก็บความรู้ไว้ในตัวเอง ซึ่งจำแนกย่อยเป็น 2 ลักษณะ คือ วัสดุประเภทที่สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ด้วยตนเอง ไม่จำเป็นต้องอาศัยอุปกรณ์อื่นช่วย เช่น รูปภาพ บัตรคำ หุ่นจำลอง ฯลฯ และวัสดุที่ไม่สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ด้วยตนเอง จำเป็นต้องอาศัยอุปกรณ์อื่นช่วย เช่น ภาพยนตร์ วิดิทัศน์
2. สื่อประเภทอุปกรณ์ หมายถึง สิ่งที่เป็นตัวกลางหรือตัวผ่าน ทำให้ข้อมูลหรือความรู้ที่บันทึกในวัสดุที่สามารถถ่ายทอดออกมาให้เห็นหรือได้ยิน เช่น เครื่องเล่นซีดี คอมพิวเตอร์
3. สื่อประเภทเทคนิคและวิธีการ หมายถึง สื่อที่มีลักษณะเป็นแนวความคิดหรือรูปแบบขั้นตอนในการเรียนการสอน โดยสามารถนำสื่อวัสดุและอุปกรณ์มาใช้ช่วยในการสอนได้ เช่น เกม สถานการณ์จำลอง บทบาทสมมุติ การสาธิต เป็นต้น

ในการพิจารณาเลือกใช้สื่อจะต้องให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับเนื้อหา เริ่มจากสิ่งที่เป็นรูปธรรม ไปหาสิ่งที่เป็นนามธรรม (ชวลิต แข่งทอง, ม.ป.ป.) ในการจัดการเรียนการสอน อ่านก็เช่นเดียวกันจะต้องเลือกใช้สื่อ เช่น หนังสือ วัสดุ อุปกรณ์ ตลอดจนเทคนิควิธีการให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และเนื้อหา ตัวอย่างเช่น การสอนแจกลูกสะกดคำ อาจใช้บัตรคำ ให้นักเรียนฝึกผสมพยัญชนะกับสระ หรืออาจใช้เกมเพื่อสร้างความสนุกสนาน ให้นักเรียนจับคู่รูปภาพกับบัตรคำ พยัญชนะ และสระ ที่ประสมกันเป็นคำที่ตรงกับรูปภาพ เป็นต้น

2.2.5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

จากเอกสารการปรับปรุงการสอนอ่านระดับประถมศึกษาที่นิสิตบัณฑิตศึกษา สาขาประถมศึกษา ปีการศึกษา 2530 (2530) ได้รวบรวมไว้ กล่าวถึงวิธีการวัดผลการอ่านระดับประถมศึกษาว่ามี 2 ลักษณะ คือ การวัดการอ่านแบบมีแบบแผน และการวัดการอ่านแบบไม่มีแบบแผน

1. การวัดการอ่านแบบมีแบบแผน เป็นการทดสอบแบบมาตรฐาน แบ่งเป็นแบบทดสอบมาตรฐานที่ทดสอบเป็นกลุ่ม แบบทดสอบสำหรับการอ่านเบื้องต้น แบบทดสอบอ่านเป็นรายบุคคล

2. การวัดแบบไม่มีแบบแผน เป็นการที่ครูสังเกตพฤติกรรมการอ่านของนักเรียน เช่น อ่านไม่ถูกต้อง อ่านออกเสียงไม่ชัดเจน ไม่เข้าใจความหมาย โดยอาจวัดเป็นกลุ่มหรือวัดเป็นรายบุคคลก็ได้

โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลการอ่าน มีดังต่อไปนี้

1. การสังเกต เป็นเครื่องมือที่ใช้กันมานาน โดยการสังเกตจะต้องมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน และกำหนดการให้คะแนนจากการสังเกตในแต่ละครั้ง ซึ่งการสังเกตทักษะการอ่านนั้น ครูควรกระทำอยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าจะนักเรียนจะร่วมกิจกรรมในห้องเรียน หรือนอกห้องเรียน

สิ่งที่ครูควรสังเกตนักเรียนในการอ่านหนังสือ คือ

- (1) การออกเสียงคำศัพท์หรือคำยากๆ ให้ถูกต้องตามอักขรวิธี และความหมาย
- (2) ช่วงวรรคตอน และทำนองในการอ่าน
- (3) เสียงดังชัดเจนพอสมควร
- (4) อ่านได้เหมือนเสียงพูดที่มีอารมณ์ ความรู้สึกสอดแทรกอยู่
- (5) ไม่อ่านตกล่น หรืออ่านเกิน
- (6) ทำทางการจับหนังสือถูกต้อง
- (7) ความเข้าใจในข้อความที่อ่าน
- (8) อัตราความเร็วในการอ่าน
- (9) วิचारณญาณในการอ่าน
- (10) ความสนใจในการอ่าน

การสังเกตจะทำให้ครูทราบพัฒนาทางการอ่านของนักเรียน และทราบข้อดี และข้อบกพร่องของนักเรียน ทำให้ครูสามารถช่วยเหลือ ปรับปรุง แก้ไข และพัฒนานักเรียนได้อย่างตรงจุด

2. การสัมภาษณ์ การสัมภาษณ์จะทำให้ครูได้มีโอกาสซักถาม พูดคุยกับนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อค้นหาความจริงเกี่ยวกับนักเรียน ทั้งในด้านเนื้อหาวิชา พัฒนาการทางภาษาต่างๆ ตลอดจนเจตคติความสนใจและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์ในเรื่องที่นักเรียนอ่านได้ บางครั้งอาจสอบถามจากเพื่อน พ่อ แม่ และผู้ปกครอง แม้กระทั่งครูคนอื่นๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริงมากยิ่งขึ้น โดยครูบันทึกผลจากการสัมภาษณ์เพื่อนำมาปรับปรุงนักเรียนให้มีพัฒนาการอ่านให้ดียิ่งขึ้น

3. แบบสอบถาม การใช้แบบสอบถามทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินตนเอง โดยให้นักเรียนตอบคำถามในแบบสอบถามเกี่ยวกับการเรียน ความสนใจ ตลอดจนข้อคิดเห็น เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนในด้านทักษะการอ่านให้ดียิ่งขึ้น

4. การบันทึกพฤติกรรมทางภาษาของนักเรียน คือการที่ครูคอยสังเกตพฤติกรรมทางการใช้ภาษาตลอดจนความสนใจ และพัฒนาการในการอ่านของเด็กที่มีปัญหาเพื่อหาทางแก้ไข การบันทึกนี้ทำได้หลังจากการวัดแบบต่างๆมาแล้ว เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การบันทึกนักเรียนเป็นรายบุคคลจะทำให้ครูทราบปัญหาของนักเรียนแต่ละคน เป็นประโยชน์ในการวางแผนการจัดการเรียนการสอนต่อไป

5. การใช้มาตราส่วนประเมินค่า ในการประเมินผลโดยใช้มาตราส่วนประเมินค่านี้อาจประเมินได้จากบุคคลหลายฝ่าย เช่น ครู เพื่อ ผู้ปกครอง หรือตัวนักเรียนเอง มาตราส่วนประมาณค่าจะทำให้การวัดประเมินผลมีความเป็นปรนัยมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังทำให้นักเรียนได้ประเมินตนเอง และพยายามหาทางปรับปรุงแก้ไข

6. การใช้แบบทดสอบ เป็นการวัดประเมินผลที่ใช้อย่างแพร่หลาย โดยอาจมีลักษณะเป็นแบบทดสอบการอ่านออกเสียง หรือการทดสอบการอ่านเพื่อดูความเข้าใจในการอ่าน อาจใช้แบบทดสอบแบบความเรียง แบบเลือกตอบ หรือแบบจับคู่ ซึ่งการใช้แบบทดสอบจะทำให้การวัดและประเมินผลมีความเป็นปรนัยมาก

ข้อเสนอแนะสำหรับครูในการวัดและประเมินผลการอ่าน

1. ควรมีการกำหนดเกณฑ์การวัดผลการอ่าน ให้เป็นมาตรฐานเดียวกันเพื่อความเป็นปรนัยในการวัด ทำให้การวัดผลนั้นมีความเที่ยงมากขึ้น
2. ผลการวัดประเมินผล ควรนำไปสอนซ่อมเสริมหรือไปจัดกิจกรรมนักเรียน เพื่อให้เกิดความเข้าใจเพิ่มขึ้นสำหรับนักเรียนที่ยังบกพร่อง หรือขาดความเข้าใจต่อบทเรียนนั้นๆ
3. การทดสอบเพื่อประเมินผลการอ่านของนักเรียน ครูสามารถใช้วิธีการประเมินได้หลายวิธี ไม่ใช่แค่แบบทดสอบ แต่เป็นการประเมินผลการอ่านแบบไม่มีแบบแผน ซึ่งสิ่งที่ครูควรทำคือ ควรบันทึกผลการอ่านของนักเรียนทุกคนจากการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ครูนำผลที่ได้ไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอนต่อไป
4. การทดสอบประเมินผลการอ่านของนักเรียน ควรใช้หนังสือที่ไม่ใช่แบบเรียน แต่เป็นหนังสือที่มีค่าเหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน ซึ่งจะเป็นการหลีกเลี่ยงการท่องจำเนื้อหาจากแบบเรียน และยังทำให้นักเรียนมีความสนใจในเรื่องที่อ่านด้วย
5. การวัดและประเมินผลการอ่านนั้น ครูควรมีการวัดประเมินที่หลากหลาย สม่่าเสมอ เป็นระยะ เพื่อจะได้ทราบความบกพร่องของตัวครู และนักเรียน ทำให้ครูสามารถแก้ไขข้อบกพร่องนั้นๆ ได้ทันที
6. ควรมีตารางแสดงความก้าวหน้าความสามารถในการอ่านของนักเรียนแต่ละคน ทำให้นักเรียนได้ทราบความสามารถของตนเอง เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนมีความสนใจที่จะปรับปรุงการอ่านของตนให้ดียิ่งขึ้น
7. การวัดและประเมินผลไม่ใช่สิ่งที่ครูจะทำได้เพียงคนเดียวเท่านั้น ครูอาจให้นักเรียนจับคู่กันประเมินผลการอ่าน แล้วรายงานให้ครูทราบ โดยครูจะต้องติดตามผลตลอดเวลา และหาวิธีการซ่อมเสริมทักษะการอ่านให้แก่นักเรียน

ดังนั้นในการวัดและประเมินผลการอ่าน ครูจึงควรมีการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลาย สม่่าเสมอ โดยให้นักเรียน พ่อแม่ ผู้ปกครอง เพื่อนครูท่านอื่นมีส่วนร่วมในการวัดประเมินผลการอ่านด้วย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ได้เห็นพัฒนาการทางการอ่านของนักเรียน เพื่อที่ครูจะได้ปรับปรุงตนเอง ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนา ส่งเสริมความสามารถในการอ่านของนักเรียนต่อไป

2.3 แนวทางการประเมินสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครู

จากการศึกษาสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครู จากงานวิจัยเรื่องการพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูประถมศึกษ ตามแนวคิดการศึกษาผ่านบทเรียน (ชาโรณี ตริวิรัญญู, 2550) และคู่มือการประเมินสมรรถนะครู (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553) ผู้วิจัยได้ศึกษาและสังเคราะห์ข้อมูล ทำให้ได้แนวคิดในการประเมินสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครู ทั้งในด้านความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร และเนื้อหาสาระวิชา ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการสอน ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียน การใช้สื่อการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ แสดงได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4 แนวทางการประเมินสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครู (ชาโรณี ตริวิรัญญู, 2550; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553)

สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครู	รายการพฤติกรรม
ความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร และเนื้อหาสาระวิชา	<ul style="list-style-type: none"> ● ครูเลือกบทเรียนได้สอดคล้องกับหลักสูตร ● ครูเขียนหรืออธิบายเนื้อหาสาระ และความคิดรวบยอดของบทเรียนที่กลุ่มครูเลือกมาได้ อย่างถูกต้อง สมบูรณ์
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการสอน	<ul style="list-style-type: none"> ● ครูเลือกวิธีการสอนที่หลากหลาย เหมาะกับวัตถุประสงค์ เนื้อหา และผู้เรียน ● ครูเขียนหรืออธิบายวิธีการสอนที่กลุ่มเลือกมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างถูกต้อง
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียน	<ul style="list-style-type: none"> ● ครูจัดการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงหลักการเรียนรู้ของผู้เรียน ● ครูสามารถเขียน หรืออธิบายสภาพปัญหาในการเรียนรู้ของผู้เรียน ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนที่กลุ่มเลือกมาได้

สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครู	รายการพฤติกรรม
การใช้สื่อการเรียนรู้	<ul style="list-style-type: none"> ● ครูใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย เหมาะกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้
การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	<ul style="list-style-type: none"> ● ครูออกแบบการวัดประเมินผลอย่างหลากหลาย เหมาะกับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และผู้เรียน ● วัดและประเมินผลตามสภาพจริง ● นำผลการประเมินการเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

ตอนที่ 3 วิจัยเชิงปฏิบัติการ

การวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) เป็นการวิจัยที่มุ่งก่อให้เกิดผลเพื่อนำไปใช้ในทางปฏิบัติสำหรับแก้ไขสถานการณ์ที่กำลังเป็นปัญหาอยู่ในขณะนั้น (วรรณิ แกมเกต, 2555) ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ทั้งความเป็นมาและความหมายของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ลักษณะของการวิจัยเชิงปฏิบัติการประเภทของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ และประโยชน์การทำวิจัยเชิงปฏิบัติการ ดังต่อไปนี้

3.1 ความเป็นมาและความหมายของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

การวิจัยเชิงปฏิบัติการนั้นเกิดขึ้นในช่วงปี ค.ศ. 1933 โดย John Collier เป็นผู้ใช้นิยามที่คล้ายกับการวิจัยปฏิบัติการเป็นคนแรก เพื่อแก้ปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างคนต่างเชื้อชาติ แต่อย่างไรก็ตามผู้ที่นำเสนอรูปแบบของการวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างเป็นระบบเป็นคนแรก คือ Kurt Lewin ในปีค.ศ. 1946 ซึ่งได้ผนวกทฤษฎีทางสังคมเข้ากับการปฏิบัติจริง (Mill, 2000 อ้างถึงใน ผ่องพรรณ ตรียมงคลกุล และสุภาพ ฉัตรภรณ์, 2555)

ในวงการศึกษา นักวิจัยในมหาวิทยาลัยเป็นผู้แบ่งปันผลการค้นพบและนำมาเผยแพร่ โดยขอบเขตของการวิจัยเชิงปฏิบัติการอาจเกิดขึ้นทั่วทั้งสถานศึกษาที่ครูและผู้บริหารร่วมกันทำวิจัย หรือครูเพียงคนเดียวทำวิจัยปฏิบัติการในห้องเรียนของตน (วันทิพย์ สิ้นสูงสุด, 2549) ซึ่งวิธีการวิจัย

ตามแนวคิดนี้เป็นการเปิดโอกาสให้ครูได้ค้นหา สะท้อนผลการปฏิบัติงาน และแปลความหมาย ผลการวิจัยด้วยตนเอง อีกทั้งสถานศึกษายังต้องเตรียมพร้อมที่จะถูกตรวจสอบผลการปฏิบัติงานจาก ชุมชนและสังคม ทำให้เกิดแรงผลักดันที่ครูจะต้องพัฒนาวิชาชีพของตนให้มากยิ่งขึ้น ด้วยเหตุนี้การจึง ทำให้ครูตระหนักถึงความสำคัญของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ทำให้การวิจัยเชิงปฏิบัติการได้รับความ สนใจมากขึ้น (Kemmis, 1988 อ้างถึงใน สุวิมล ว่องวานิช, 2554)

การวิจัยเชิงปฏิบัติการนั้นเป็นกระบวนการวิจัยที่ผู้วิจัยมุ่งตรวจสอบการปฏิบัติงานของ ตนเองอย่างระมัดระวัง (Ferrance, 2000) ซึ่งสอดคล้องกับความหมายของการวิจัยเชิงปฏิบัติการที่ Kemmis (1988 อ้างถึงใน สุวิมล ว่องวานิช, 2554) ได้กล่าวว่าการวิจัยเชิงปฏิบัติการเป็นการที่ผู้วิจัย ซึ่งก็คือผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานนั้นๆทำการวิจัยขึ้น เพื่อสะท้อนผลการปฏิบัติงานของตนเอง โดย เป็นวงจรแบบขดลวด เริ่มจากการวางแผน (planning) การปฏิบัติ (acting) การสังเกต (observing) และการสะท้อนกลับ (reflecting) ซึ่งเป็นการวิจัยที่จำเป็นต้องอาศัยผู้ที่มีส่วนร่วมในกระบวนการ ปฏิบัติงาน เพื่อนำผลการสะท้อนกลับนั้นไปใช้เพื่อพัฒนาปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น (สุวิมล ว่อง วานิช, 2554) นอกจากนี้ Gilmore and Ramirez (1986 อ้างถึงใน วรรณดี สุทธินรากร, 2557) ได้ แสดงให้เห็นว่าการวิจัยเชิงปฏิบัติการนั้น เป็นไปเพื่อแก้ไขปัญหาของบุคคล และสังคมไปพร้อมๆ กัน (วรรณดี สุทธินรากร, 2557) ดังนั้นในการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการนั้นจำเป็นต้องศึกษาระบบสังคม โดยอาศัยความร่วมมือของสมาชิกที่อยู่ในระบบ เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่เป็นความ ต้องการร่วมของกลุ่ม และจะต้องให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ร่วมกันตลอดกระบวนการวิจัย

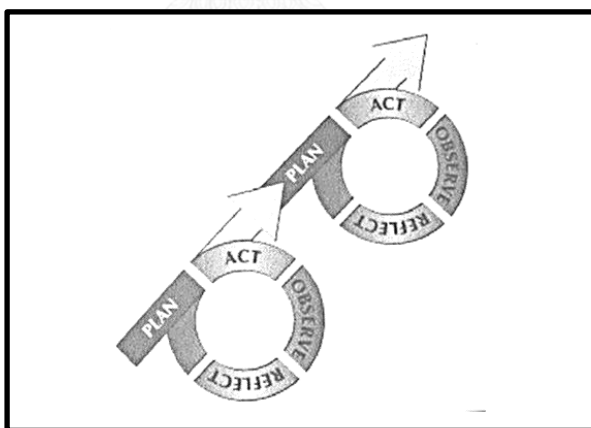
จากความเป็นมาและความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการเป็นการวิจัยที่ เหมาะกับการทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหา เป็นการศึกษาที่ผู้วิจัยมุ่งสะท้อนผลการปฏิบัติงานของตนเอง อย่าง เป็นระบบ ซึ่งในบริบทของการศึกษา การวิจัยเชิงปฏิบัติการจึงเป็นไปเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นใน สถานศึกษา หรือในชั้นเรียนของครู โดยจะต้องอาศัยความร่วมมือของครู เพื่อแก้ปัญหา พัฒนาการ ทำงานร่วมกัน

3.2 ลักษณะของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

Lewin (1946 อ้างถึงใน ผ่องพรรณ ตรียมงคลกุล และสุภาพ ฉัตรภรณ์, 2555) ได้เสนอแบบจำลองการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Model of action research) ว่ามีลักษณะเป็นวงจรของการศึกษาข้อมูล การวางกรอบแนวคิด การวางแผนปฏิบัติ การปฏิบัติ การประเมินผลการปฏิบัติ โดยอาจเป็นวงจรซ้ำๆ จนกว่าจะแก้ปัญหาได้ ซึ่งมีองค์ประกอบพื้นฐาน คือ P-A-O-R ดังนี้

- P – Plan ศึกษาสภาพการณ์ ปัญหา และวางแผนเพื่อการเปลี่ยนแปลง
- A – Act ปฏิบัติ
- O – Observe สังเกตผลการปฏิบัติ
- R – Reflect สะท้อนคิด เป็นการทบทวนอย่างพินิจพิจารณาพร้อมกัน ซึ่งนำไปสู่การปรับแผน และปฏิบัติใหม่อีกครั้ง

จากวงจรข้างต้นจะเห็นได้ว่าวงจรดังกล่าวสามารถทำได้ซ้ำๆ จนกว่าจะได้ข้อค้นพบความรู้ใหม่ หรือแก้ปัญหาได้ ดังแสดงได้ดังแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ 4 เกลียวการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Heydenrych, 2002 ปรับจากเกลียวการวิจัยเชิงปฏิบัติการของ Kemmis & McTaggart, 1988 อ้างถึงใน ผ่องพรรณ ตรียมงคลกุล และสุภาพ ฉัตรภรณ์, 2555)

นอกจากนี้ Lewin (1946 อ้างถึงใน วรรณดี สุทธินรากร, 2557) ได้ให้หลักการสำคัญของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ดังนี้

1. เป็นการวิจัยที่มุ่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลง โดยผู้วิจัยทำหน้าที่กำหนดเงื่อนไขในการปฏิบัติสู่การแก้ไขปัญหา ทำให้เกิดความตระหนักถึงทางเลือกหรือโอกาสเพื่อให้เกิดสิ่งที่ดีกว่า
2. เป็นการวิจัยที่มีกระบวนการที่มีชีวิต กล่าวคือ กระบวนการนี้ผู้วิจัยจะต้องผสมผสานระบบเป็นวงจร โดยเริ่มจากการค้นหาความรู้ ความจริง และการสะท้อนผลการค้นหาวางแผนเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลง ปฏิบัติตามแผน และประเมินผลการปฏิบัติงาน
3. เป็นการวิจัยที่เน้นความร่วมมือ โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างฝ่ายต่างๆ ระหว่าง คนในและคนนอก ซึ่งเป็นกระบวนการที่มีส่วนร่วม

กล่าวโดยสรุป ลักษณะของการวิจัยเชิงปฏิบัติการนั้นเป็นกระบวนการวิจัยที่มีลักษณะเป็นวงจร โดยเริ่มต้นจากการวางแผนปฏิบัติ การปฏิบัติ การสังเกตผลการปฏิบัติ และการสะท้อนคิด เพื่อนำไปสู่การปรับแผน และปฏิบัติใหม่อีกครั้ง วนซ้ำเรื่อยๆ เป็นการวิจัยที่มุ่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการพัฒนาโดยอาศัยความร่วมมือของกันและกัน

3.3 ประเภทของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

การวิจัยเชิงปฏิบัติการ มีหลายประเภท ซึ่งแต่ละประเภทมีความแตกต่างกัน โดย Mills (2000) (ผ่องพรรณ ตรียมงคลกุล และสุภาพ ฉัตรภรณ์, 2555) ได้จำแนกประเภทของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ดังนี้

1. Practical action research เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการที่มุ่งเน้นการแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานสำหรับผู้ปฏิบัติงานทั่วไป เช่น ครู พนักงานในองค์กร เป็นต้น
2. Critical action research เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแนวรุก ที่มุ่งเน้นความสำคัญของการวิพากษ์ความรู้และความเชื่อเดิม และกระตุ้นจิตสำนึกเพื่อการเปลี่ยนแปลง การวิจัยนี้จัดเป็นการวิจัยของกลุ่มนักพัฒนาแบบมีส่วนร่วม การวิจัยของกลุ่มหัวก้าวหน้า

หากจำแนกรูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบเป็นทางการ และแบบไม่เป็นทางการ สุวิมล ว่องวานิช (2554) ได้ให้ความหมายไว้ดังต่อไปนี้

1. การวิจัยแบบเป็นทางการ (Formal Research) เป็นการวิจัยที่มีแบบแผนเคร่งครัด มีลักษณะเหมือนงานวิจัยเชิงวิชาการของนักวิจัยมืออาชีพ นักวิชาการในมหาวิทยาลัย โดยมีการออกแบบการวิจัยที่รัดกุมเพื่อให้ตอบคำถามวิจัยได้ชัดเจน มีการนำเสนอรายงานการวิจัยที่กำหนดชัดเจน

2. การวิจัยแบบไม่เป็นทางการ (Informal Research) เป็นงานวิจัยที่ไม่ยึดแบบการวิจัยอย่างเคร่งครัด มุ่งเน้นการตอบคำถามวิจัยมากกว่าการยึดรูปแบบการวิจัยเป็นทางการ ข้อมูลใช้ในการวิจัยก็พยายามใช้ข้อมูลที่มีอยู่และการนำเสนอผลการวิจัยนั้นแค่ให้ครอบคลุมเพียงประเด็นที่ผู้วิจัยต้องการนำเสนอ

อีกทั้ง Carr and Kemmis (1986) (วิโรจน์ สารรัตนะ, 2556) ได้จำแนกงานวิจัยเชิงปฏิบัติการออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1. การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบเทคนิค (Technical Action Research) เป็นการวิจัยปฏิบัติแบบบนลงล่าง กล่าวคือผู้วิจัยทำตัวเป็นผู้เชี่ยวชาญจากภายนอก (outside expert) ที่นำแนวคิด แผนงาน หรือโครงการที่คิดหรือจัดทำขึ้นไปให้ผู้ร่วมวิจัยเป็นผู้ปฏิบัติ ในลักษณะของผู้ตาม หรือผู้ถูกกระทำ เป็นลักษณะของอำนาจนิยม

2. การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบปฏิบัติ (Practical Action Research) มีแนวคิดที่สำคัญคือ ผู้วิจัยมีส่วนร่วมกับผู้ร่วมวิจัยมากขึ้น โดยไม่นำเอาแนวคิด แผนงาน หรือ โครงการของตนไปให้ปฏิบัติตามแบบแรก แต่จะทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษา คอยเป็นผู้แนะนำ เป็นผู้กระตุ้น ตั้งประเด็นปัญหา และกำกับให้มีการร่วมกันคิด ร่วมกันปฏิบัติ สังเกตผล และสะท้อนผลหลังการปฏิบัติ

3. การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบอิสระ (Emancipatory Action Research) เป็นการวิจัยที่มีลักษณะแบบล่างขึ้นบน กล่าวคือ ผู้วิจัยมีส่วนร่วมในการวิจัยกับผู้ร่วมวิจัยในลักษณะเป็นความร่วมมือ (collaboration) ที่ทั้งผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยต่างมีสถานะที่เท่าเทียมกัน (equally) ในการร่วมกันคิด ปฏิบัติ สังเกตผล และสะท้อนผล มีความเป็นประชาธิปไตยสูง ต่างฝ่ายต่างแสดงบทบาท ทั้งผู้นำและผู้ตาม มีส่วนร่วมอย่างเท่าเทียม

ในการวิจัยเรื่องนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบปฏิบัติ (Practical Action Research) โดยผู้วิจัยจะทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษา คอยเป็นผู้แนะนำ เป็นผู้กระตุ้น ตั้งประเด็นปัญหา และกำกับให้ครูร่วมกันคิด ร่วมกันปฏิบัติ สังเกตผล และสะท้อนผลหลังการปฏิบัติ

3.4 ประโยชน์ของการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการ

งานวิจัยแต่ละประเภทต่างก็มีคุณค่า มีประโยชน์ในตัวเองแตกต่างกันไป เช่นเดียวกับการวิจัยเชิงปฏิบัติการที่ วรรณดี สุทธินรากร (2557) ได้สรุปไว้ดังต่อไปนี้

1. เป็นงานวิจัยที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีกว่า
2. เชื่อในความสามารถของบุคคลที่จะทำงานร่วมกัน และตัดสินใจร่วมกันบนพื้นฐานความเสมอภาค ความยุติธรรมทางสังคม
3. มีการเสริมพลังบุคคลและกลุ่มให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ซึ่งต้องใช้เวลาที่ยาวนานในการสร้างการเปลี่ยนแปลง อันจะก่อให้เกิดความผูกพันซึ่งกันและกัน
4. เป็นการวิจัยที่ทำให้เห็นว่าความรู้คือพลังและอำนาจของการเปลี่ยนแปลง
5. สร้างสังคมแห่งความสุข และสังคมแห่งการเรียนรู้

ดังนั้นการวิจัยเชิงปฏิบัติการจึงมีประโยชน์อย่างมากในการนำมาใช้ในการพัฒนาการศึกษาซึ่งจะทำให้ครูพัฒนาวิชาชีพ พัฒนาตนเองร่วมกัน เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิธีการสอนนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียน ทำให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ที่แท้จริง

ตอนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน

งานวิจัยของนภาพร วรเนตรสุดาทิพย์ (2554) เรื่องการศึกษาชั้นเรียน (Lesson study) แนวคิดใหม่ในการพัฒนาวิชาชีพครู ได้ชี้ให้เห็นรูปแบบหลักในการพัฒนาวิชาชีพครูที่จะช่วยปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้ยั่งยืน โดยรูปแบบนี้มีความสำคัญในการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่องตามเหตุผลคือ

1. ทำให้เกิดความเข้าใจแนวคิดและแนวปฏิบัติการสอน
2. ปรับเปลี่ยนความคิดวิธีสอน และการเรียนรู้
3. ครูได้รับการพัฒนาจากผลสะท้อนของนักเรียน
4. ได้รับการสนับสนุนจากเพื่อนครูด้วยกัน

นอกจากนี้งานวิจัยนี้ยังพบข้อดีของรูปแบบกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันคือ ช่วยลดอุปสรรคเรื่องจำนวนเด็กต่อห้องเรียนที่มากเกินไปได้ และครูจะได้ประโยชน์ตรงจากการพัฒนาแผนการเรียนรู้ ซึ่งในการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ เป็นการเน้นให้นักเรียนเสาะหาคำตอบโดยได้ร่วมกันคิด นักเรียนแต่ละคนจะมีประสบการณ์ในการเรียนรู้ที่แตกต่างและการหาเหตุผลมาสนับสนุน และเด็กนักเรียนจะได้อภิปรายผลร่วมกันโดยครูและนักเรียนจะร่วมสรุปประเด็นความรู้ได้ ซึ่งรูปแบบนี้จะสามารถพัฒนาศักยภาพทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนแต่ละบุคคลได้ ซึ่งกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันมีดังนี้

1. สร้างสถานการณ์หรือโจทย์การเรียนรู้
2. สร้างสื่อการเรียนรู้จะช่วยให้เห็นวิธีการคิดของผู้เรียนแต่ละคนและช่วยให้ผู้เรียนแต่ละคนแสดงศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่
3. การมีช่วงเวลาให้ผู้เรียนรู้ด้วยตนเอง
4. การแลกเปลี่ยนแนวความคิดร่วมกัน

อีกทั้งจากงานวิจัยเรื่องการพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครู ประถมศึกษาตามแนวคิดการศึกษาผ่านบทเรียน ของซาริณี ตรีวีระบุญ (2550) ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากระบวนการศึกษาผ่านบทเรียนที่เหมาะสมกับบริบทของครูไทย และศึกษาผลของการพัฒนา

สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูตามแนวคิดการศึกษาผ่านบทเรียน โดยมีครูผู้ร่วมวิจัยจำนวน 19 คน จากโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร 2 แห่ง ซึ่งเป็นวิจัยปฏิบัติการเชิงปฏิบัติจริง ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาโดยแบ่งผู้เรียนออกเป็น 5 กลุ่มย่อย ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ กลุ่มละ 3-6 คน ดำเนินการเป็นระยะเวลา 1 ปี ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. กระบวนการศึกษาผ่านบทเรียนมีขั้นตอนสำคัญ 6 ขั้นตอน คือ

(1) การกำหนดเป้าหมายการศึกษาผ่านบทเรียน (Identify lesson study goal/theme)

(2) การวางแผนบทเรียน (Planning the lesson)

(3) การสอนและการสังเกตในชั้นเรียน (Teaching the lesson and observe)

(4) การสืบสอบผลการปฏิบัติงาน (Debriefing the lesson)

(5) การปรับปรุงแก้ไขบทเรียน (Revising the lesson)

(6) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Sharing results)

2. การดำเนินงานตามกระบวนการศึกษาผ่านบทเรียนสามารถช่วยพัฒนาสมรรถภาพการจัดการสอนของครูได้ในทุกด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอน ด้านทักษะการคิดในการเรียนการสอน และด้านความสามารถในการทำงานแบบร่วมมือรวมพลัง โดยครูผู้ร่วมวิจัยมีการพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนมากที่สุด

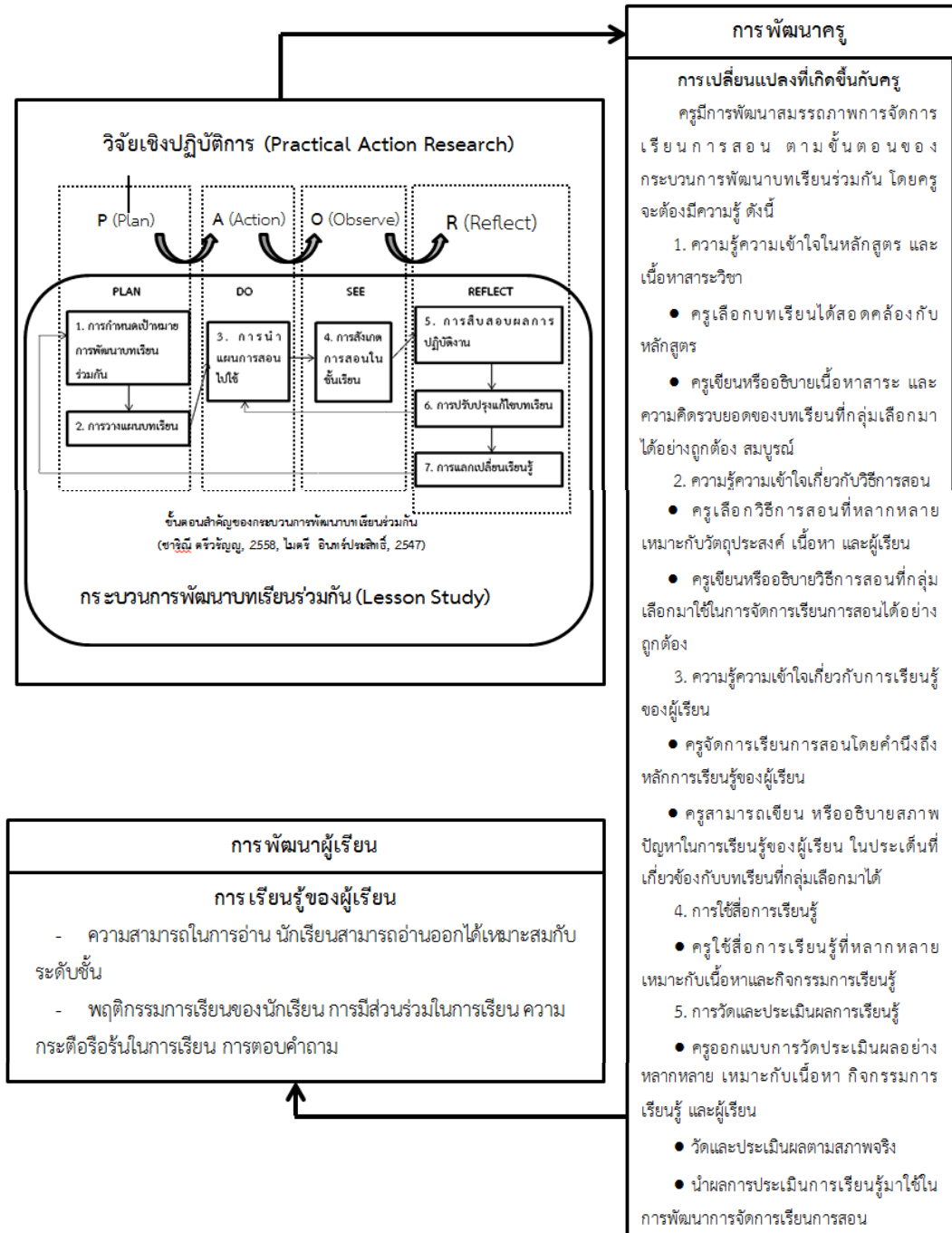
งานวิจัยเรื่องกระบวนการและผลของการศึกษาบทเรียนที่มีผลต่อการเรียนรู้ของครู: การวิเคราะห์เครือข่ายทางสังคม ของไผ่ วสียงกูร (2557) ได้วิเคราะห์ลักษณะการเรียนรู้ และปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันของครู กรณีศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดคลองใหญ่ อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ใช้วิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเกต สัมภาษณ์ และวิเคราะห์เอกสาร ผลการวิจัยพบว่าลักษณะกระบวนการการศึกษาบทเรียนมีลักษณะเป็นวงจร ซึ่งแต่ละวงประกอบไปด้วย 3 ขั้นตอน คือ (1) การกำหนดเป้าหมายและวางแผนการสอน (2) การปฏิบัติการสอนและการสังเกต (3) การอภิปรายผลและการสะท้อนกลับ เป็นการดำเนินการแบบร่วมมือของกลุ่มศึกษาบทเรียนในลักษณะชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และทรัพยากรทางการศึกษา ส่งเสริมมุมมองเชิงบวกต่อการทำงาน โดยในด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันของ

ครูมีลักษณะความสัมพันธ์แนวราบ มีหัวหน้าฝ่ายวิชาการเป็นบุคคลศูนย์กลางของเครือข่าย และ บุคคลคั่นกลาง ซึ่งได้รับความสนับสนุนจากผู้บริหาร และศึกษานิเทศก์

จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลดังกล่าว ทำให้ได้กรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

กรอบแนวคิดการวิจัย

แผนภาพที่ 5 กรอบแนวคิดของการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครูเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพ การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยและความสามารถทางการอ่านของนักเรียน ประถมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนวัดทางหลวง (เทพราชภูริรังสรรค์)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครูเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยและความสามารถทางการอ่านของนักเรียนประถมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนวัดทางหลวง (เทพราชภูธรรังสรรค์) เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบปฏิบัติ (Practical Action Research) ซึ่งวิจัยเชิงปฏิบัติการประเภทนี้จะช่วยพัฒนาวิชาชีพ โดยเน้นที่การแสวงหาหนทางเพื่อการปรับปรุงการปฏิบัติ ผู้วิจัยจะทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษา คอยเป็นผู้แนะนำ เป็นผู้กระตุ้น ตั้งประเด็นปัญหา และกำกับให้ครูร่วมกันคิด ร่วมกันปฏิบัติ สังเกตผล และสะท้อนผลหลังการปฏิบัติ โดยจะใช้ความสามารถของผู้ร่วมปฏิบัติงานเป็นสำคัญ ซึ่งในที่นี้คือกลุ่มครูภาษาไทย ระดับประถมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดทางหลวง (เทพราชภูธรรังสรรค์) จำนวน 3 คน ร่วมมือกับผู้วิจัยในฐานะผู้อำนวยการความสะดวกในการปฏิบัติงาน โดยมีวิธีการดำเนินการตามวงจรวิจัยเชิงปฏิบัติการ 4 ขั้น ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นวางแผน - Plan (P)

1. ผู้วิจัยศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ซึ่งประกอบด้วยความเป็นมาของแนวคิด การพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ความหมายของแนวคิดการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน กระบวนการศึกษาผ่านบทเรียน และผลของการศึกษาผ่านบทเรียน
2. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเพื่อกำหนดกรอบแนวคิด ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้องจากงานวิจัย บทความ เอกสารต่างๆ ได้แก่
 - 2.1 แนวคิดการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน
 - 2.2 สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอน
 - 2.3 วิจัยเชิงปฏิบัติการ
 - 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. วางแผนการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้วางแผนการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยกำหนดประเด็นในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5 แผนการเก็บรวบรวมข้อมูล

ประเด็นในการ เก็บรวบรวม ข้อมูล	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	ข้อมูลที่ได้จากการเก็บ รวบรวมข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้
การเปลี่ยนแปลง ที่เกิดขึ้นกับครู			
- ความรู้ ความเข้าใจใน หลักสูตร และ เนื้อหาสาระวิชา	- ก า ร สัม ก า ช ณ์ ครูผู้สอนภาษาไทยระดับชั้น ประถมศึกษาตอนต้น - การสังเกตแบบมีส่วนร่วม ร่วมในการทำงาน การ ประชุมวางแผนบทเรียน - การสังเกตการสอน ของครู - สัมภาษณ์ครูถึงสิ่งที่ได้ เรียนรู้จากการดำเนินการ จัดการเรียนการสอนตาม กระบวนการพัฒนาบทเรียน ร่วมกันในด้านความรู้ความ เข้าใจในหลักสูตร และ เนื้อหาสาระวิชา	- ความรู้ความเข้าใจ ในหลักสูตร และเนื้อหา สาระวิชา - พฤติกรรมการ ทำงานร่วมกันของครู - ความรู้ความเข้าใจ เนื้อหาสาระวิชา - สิ่งที่ครูได้เรียนรู้ จากกระบวนการพัฒนา บทเรียนร่วมกันในด้าน ความรู้ความเข้าใจใน หลักสูตร และเนื้อหา สาระวิชา	- แบบ สัมภาษณ์แบบกึ่ง โครงสร้าง - บันทึกการ สังเกตการสอน - บันทึกการ สังเกตการสอน - แบบ สัมภาษณ์แบบกึ่ง โครงสร้าง
- ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับวิธีการ สอน	- ก า ร สัม ก า ช ณ์ ครูผู้สอนภาษาไทยระดับชั้น ประถมศึกษาตอนต้น - การสังเกตการสอน ของครู	- ความรู้ ความ เข้าใจในการจัดการ เรียนการสอนอ่านของ ครู เทคนิค วิธีการสอน อ่านของครู	- แบบ สัมภาษณ์แบบกึ่ง โครงสร้าง - บันทึกการ สังเกตการสอน

ประเด็นในการ เก็บรวบรวม ข้อมูล	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	ข้อมูลที่ได้จากการเก็บ รวบรวมข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้
การเปลี่ยนแปลง ที่เกิดขึ้นกับครู			
- ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับวิธีการ สอน (ต่อ)	- การสังเกตการ อภิปราย และสะท้อนคิด หลังการจัดการเรียนการ สอนของครู	- ความ เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น หลังจากการสะท้อนคิด	- บันทึกการ สังเกต
- ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ การเรียนรู้ของ ผู้เรียน	- สัมภาษณ์ครูถึงสิ่งที่ ได้เรียนรู้จากการดำเนินการ จัดการเรียนการสอนตาม กระบวนการพัฒนาบทเรียน ร่วมกันในด้านความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับวิธีการสอน	- สิ่งที่ครูได้เรียนรู้ จากกระบวนการพัฒนา บทเรียนร่วมกันในด้าน ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับวิธีการสอน	- แบบ สัมภาษณ์แบบกึ่ง โครงสร้าง
- ความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับ การเรียนรู้ของ ผู้เรียน	- การสัมภาษณ์ ครูผู้สอนภาษาไทยระดับชั้น ประถมศึกษาตอนต้น	- ความรู้ ความ เข้าใจในการจัดการ เรียนการสอนให้ สอดคล้องกับหลักการ เรียนรู้ของผู้เรียน	- แบบ สัมภาษณ์แบบกึ่ง โครงสร้าง
- ความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับ การเรียนรู้ของ ผู้เรียน	- การสังเกตการสอน ของครู	- การจัดการเรียน การสอนที่สอดคล้องกับ หลักการเรียนรู้ของ ผู้เรียน	- บันทึกการ สังเกตการสอน
- ความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับ การเรียนรู้ของ ผู้เรียน	- การสังเกตการ อภิปราย และสะท้อนคิด หลังการจัดการเรียนการ สอนของครู	-ความเปลี่ยนแปลง ที่เกิดขึ้นหลังจากการ สะท้อนคิด	- บันทึกการ สังเกต

ประเด็นในการ เก็บรวบรวม ข้อมูล	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	ข้อมูลที่ได้จากการเก็บ รวบรวมข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้
การเปลี่ยนแปลง ที่เกิดขึ้นกับครู			
- ความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับ การเรียนรู้ของ ผู้เรียน (ต่อ)	- สัมภาษณ์ครูถึงสิ่งที่ได้ เรียนรู้จากการดำเนินการ จัดการเรียนการสอนตาม กระบวนการพัฒนาบทเรียน ร่วมกันในด้านความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ ของผู้เรียน	- สิ่งที่ครูได้เรียนรู้ จากกระบวนการพัฒนา บทเรียนร่วมกันในด้าน ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการเรียนรู้ของ ผู้เรียน	- แบบ สัมภาษณ์แบบกึ่ง โครงสร้าง
- การใช้สื่อ การเรียนรู้	- การ สัม ภา ษ ณ์ ครูผู้สอนภาษาไทยระดับชั้น ประถมศึกษาตอนต้น - การสังเกตการสอน ของครู	- ความรู้ ความ เข้าใจในการใช้สื่อการ เรียนรู้ - การใช้สื่อ การ เรียนรู้ของครู	- แบบ สัมภาษณ์แบบกึ่ง โครงสร้าง - บันทึกการ สังเกตการสอน - บันทึกหลัง สอน
	- การ สั ก เ ก ต ก า ร อภิปราย และสะท้อนคิด หลังการจัดการเรียนการ สอนของครู	-ความเปลี่ยนแปลง ที่เกิดขึ้นหลังจากการ สะท้อนคิด	- บันทึกการ สังเกต
	- สัมภาษณ์ครูถึงสิ่งที่ได้ เรียนรู้จากการดำเนินการ จัดการเรียนการสอนตาม กระบวนการพัฒนาบทเรียน ร่วมกันในด้านการใช้สื่อการ เรียนรู้	- สิ่งที่ครูได้เรียนรู้ จากกระบวนการพัฒนา บทเรียนร่วมกันในด้าน การใช้สื่อการเรียนรู้	- แบบ สัมภาษณ์แบบกึ่ง โครงสร้าง

ประเด็นในการ เก็บรวบรวม ข้อมูล	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	ข้อมูลที่ได้จากการเก็บ รวบรวมข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้
การเปลี่ยนแปลง ที่เกิดขึ้นกับครู			
- การวัดและ ประเมินผลการ เรียนรู้	- การสัมภาษณ์ ครูผู้สอนภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษา ตอนต้น - การสังเกตการสอน ของครู - การสังเกตการ อภิปราย และสะท้อนคิด หลังการจัดการเรียนการ สอนของครู - สัมภาษณ์ครูถึงสิ่งที่ได้ เรียนรู้จากการดำเนินการ จัดการเรียนการสอนตาม กระบวนการพัฒนา บทเรียนร่วมกันในด้านการ วัดและประเมินผลการ เรียนรู้	- ความรู้ ความ เข้าใจในการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ - การวัด และ ประเมินผลการเรียนรู้ ของครู - ความเปลี่ยนแปลง ที่เกิดขึ้นหลังจากการ สะท้อนคิด - สิ่งที่ครูได้เรียนรู้ จากกระบวนการ พัฒนาบทเรียนร่วมกัน ในด้านการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้	- แบบสัมภาษณ์ แบบกึ่งโครงสร้าง - บันทึกการ สังเกตการสอน - บันทึกหลัง สอน - บันทึกการ สังเกต - แบบ สัมภาษณ์แบบกึ่ง โครงสร้าง
การเรียนรู้ของ ผู้เรียน			
- พฤติกรรม การเรียนรู้ของ นักเรียน การมี ส่วนร่วม	- สังเกตพฤติกรรม การเรียนรู้ของนักเรียน	- พฤติกรรมการ เรียนรู้ของนักเรียน	- บันทึก พฤติกรรมการเรียน ของนักเรียน

ประเด็นในการเก็บรวบรวมข้อมูล	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้
การเรียนรู้ของผู้เรียน			
ในการเรียน ความกระตือรือร้นในการเรียน การตอบคำถาม	- สัมภาษณ์ครูถึงพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน	- ความเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน	- บันทึกหลังสอน - แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง
- ความสามารถในการอ่าน นักเรียนสามารถอ่านออกได้เหมาะสมกับระดับชั้น	- เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านระหว่างก่อนและหลังการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน การสัมภาษณ์การอ่านของนักเรียน	- ความสามารถในการอ่านออกของนักเรียน	- แบบทดสอบความสามารถทางการอ่าน

4. กำหนดกลุ่มครูผู้ร่วมปฏิบัติงาน ได้แก่ กลุ่มครูภาษาไทย ระดับประถมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดทางหลวง (เทพราชบุรีรังสรรค์) จำนวน 3 คน ซึ่งเป็นกลุ่มครูที่มีความหลากหลายทางภูมิหลังทั้งระดับชั้นที่สอน วิชาเอก วิทยฐานะ อายุ ประสบการณ์ในการสอน โดยมีรายละเอียดดังนี้

- ครู LS1 เป็นครูสอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 วิชาเอกประถมศึกษา วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ อายุ 45 ปี มีประสบการณ์ในการสอนภาษาไทย 21 ปี

- ครู LS2 เป็นครูสอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 วิชาเอกสังคมศึกษา เป็นครูอัตราจ้าง อายุ 24 ปี ยังไม่มีประสบการณ์ในการสอนภาษาไทย

- ครู LS3 เป็นครูสอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 วิชาเอกสุขศึกษา เป็นครูผู้ช่วย ไม่มีวิทยฐานะ อายุ 35 ปี มีประสบการณ์ในการสอนภาษาไทย 1 ปี

5. ให้ความรู้แก่ครูเกี่ยวกับการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน โดยใช้เอกสารประกอบการบรรยาย พร้อมทั้งจัดทำแผนการนำการพัฒนาบทเรียนร่วมกันไปใช้ในการปฏิบัติงาน

ขั้นที่ 2 ขั้นปฏิบัติการ - Action (A)

6. สร้างความรู้ ความเข้าใจแก่ครูเกี่ยวกับการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน

7. กำหนดเป้าหมายการพัฒนาให้นักเรียนร่วมกัน

กำหนดเป้าหมายการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยร่วมกัน ของครูผู้สอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น โดยเลือกบทเรียนจากปัญหาของนักเรียน ที่นักเรียนส่วนใหญ่ยังไม่สามารถบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ได้ อันเนื่องมาจากปัญหาในการจัดการเรียนการสอนของครู โดยครูไม่มีวิธีการสอน เทคนิคการสอน หรือสื่อการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาได้ ซึ่งได้แก่ การพัฒนาความสามารถในการอ่านออกของนักเรียน

8. ครูดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน

8.1 กำหนดเป้าหมายการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยร่วมกัน คือ การพัฒนาความสามารถในการอ่านออกของนักเรียน ซึ่งครูจะต้องคัดเลือกบทเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งเป็นบทเรียนที่เป็นปัญหาในการจัดการเรียนการสอนของครู ที่ครูต้องการพัฒนา อันจะนำไปสู่การพัฒนาความสามารถในการอ่านออกของนักเรียน จำนวนกลุ่มละ 6 บทเรียน รวม 18 บทเรียน โดยจะดำเนินการในเดือนมิถุนายน 3 บทเรียน เดือนกรกฎาคม 6 บทเรียน เดือนสิงหาคม 6 บทเรียน และเดือนกันยายน 3 บทเรียน

8.2 ครูแต่ละระดับชั้นออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ในบทเรียนที่จะส่งเสริมให้นักเรียนอ่านออก ทั้งออกแบบจุดประสงค์ เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนรู้ และวิธีการวัดประเมินผล ให้เหมาะสมกับระดับชั้นของตนเอง

8.3 นำแผนการจัดการเรียนรู้มาขอความเห็นจากกลุ่มครูผู้ร่วมวิจัย ร่วมกันเสนอแนะ ออกแบบการจัดการเรียนการสอน โดยจะต้องทำให้นักเรียนบรรลุตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ในแต่ละระดับชั้น

8.4 ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้

8.5 ครูผู้ร่วมวิจัยสังเกตการสอนในชั้นเรียน สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนที่เกิดขึ้นขณะสอนจริงในชั้นเรียน

8.6 สืบสอบผลการปฏิบัติงาน โดยครูผู้ร่วมวิจัยร่วมกันอภิปราย และสะท้อนคิด หลังการจัดการเรียนการสอน เพื่อนำผลที่ได้มาเป็นแนวทางในการปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้

8.7 ครูแต่ละระดับชั้นปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ให้สมบูรณ์และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

8.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้ฉบับแก้ไขไปดำเนินการจัดการเรียนการสอน พร้อมทั้งสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน

8.9 ครูผู้ร่วมวิจัยร่วมกันอภิปราย และสะท้อนคิดหลังการจัดการเรียนการสอนถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้จากกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน และพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน

ในขั้นที่ 2 เป็นการดำเนินกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ซึ่งสามารถสรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6 ขั้นตอนกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน

ขั้นตอน	กระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน	บทบาทครู	บทบาทผู้วิจัย
Plan	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดเป้าหมายการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยร่วมกัน - ครูแต่ละระดับชั้นออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ - นำแผนการจัดการเรียนรู้มาขอความเห็นจากกลุ่มครูผู้ร่วมพัฒนาบทเรียนร่วมกัน 	<ul style="list-style-type: none"> - ร่วมกันวางแผนกำหนดเป้าหมาย - จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ - ร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนการจัดการเรียนรู้ 	<ul style="list-style-type: none"> - ประสานงาน จัดรวมกลุ่ม ประชุมวางแผน - ให้ข้อมูลครูเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน - เป็นที่ปรึกษาให้กับครู
Do	<ul style="list-style-type: none"> - ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ 	<ul style="list-style-type: none"> - ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน - บันทึกผลหลังสอน 	<ul style="list-style-type: none"> - สังเกตและบันทึกกระบวนการและเหตุการณ์ - วิเคราะห์บันทึกผลหลังสอน
See	<ul style="list-style-type: none"> - ครูผู้ร่วมวิจัยสังเกตการสอนในชั้นเรียน 	<ul style="list-style-type: none"> - สังเกตการสอนในชั้นเรียน และพฤติกรรมของนักเรียน - บันทึกสิ่งที่ได้จากการสังเกต 	<ul style="list-style-type: none"> - สังเกตการสอนในชั้นเรียน และพฤติกรรมของนักเรียน - บันทึกสิ่งที่ได้จากการสังเกต - สังเกตและบันทึกกระบวนการและเหตุการณ์
Reflect	<ul style="list-style-type: none"> - สืบสอบผลการปฏิบัติงาน - ครูแต่ละระดับชั้นปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ 	<ul style="list-style-type: none"> - ร่วมกันอภิปรายพร้อมทั้งแก้ไขปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ 	<ul style="list-style-type: none"> - กระตุ้นกระบวนการสะท้อนความคิด วิพากษ์ตนเองของครู

ขั้นที่ 3 ขั้นสังเกต เก็บข้อมูล และประเมินผล - Observe (O)

9. ผู้วิจัยสังเกตการณ์ พร้อมทั้งเก็บรวบรวมข้อมูล การดำเนินงานของครู และศึกษาผลที่เกิดขึ้นของครู และนักเรียน ตามแผนที่ออกแบบไว้ในขั้นที่ 1

ขั้นที่ 4 ขั้นสะท้อนผล ปรับปรุง แก้ไข - Reflect/Revise (R)

10. สะท้อนผล ร่วมกันอภิปราย ถึงสิ่งที่ได้จากการดำเนินการวิจัยตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน โดยกลุ่มครูผู้ร่วมปฏิบัติงาน ร่วมกันสะท้อนผล

11. ผู้วิจัยปรับปรุง แก้ไข การวิจัยตามสิ่งที่ได้ร่วมกันอภิปราย

12. ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัย

จากวิธีการดำเนินการวิจัยข้างต้น สามารถสรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 7 การดำเนินการวิจัย

วงจรวิจัยเชิงปฏิบัติการ	การดำเนินการวิจัย
Plan (P) วางแผน ↓	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้วิจัยศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน - กำหนดกรอบแนวคิด - วางแผนการวิจัย - กำหนดกลุ่มครูผู้ร่วมปฏิบัติงาน - เตรียมการสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่ครูเกี่ยวกับการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน
Action (A) ปฏิบัติการ ↓	<ul style="list-style-type: none"> - สร้างความรู้ ความเข้าใจแก่ครูเกี่ยวกับการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน - กำหนดเป้าหมายการพัฒนานักเรียนร่วมกันร่วมกับครูผู้ร่วมวิจัย - ผู้วิจัยเป็นที่ปรึกษาให้ครูผู้ร่วมวิจัยในการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน
Observe (O) สังเกต เก็บข้อมูล และประเมินผล ↓	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้วิจัยสังเกตการณ์ พร้อมทั้งเก็บรวบรวมข้อมูล การดำเนินงานของครู และศึกษาผลที่เกิดขึ้นของครู และนักเรียน

วงจรวิจัยเชิงปฏิบัติการ	การดำเนินการวิจัย
Reflect/ Revise (R) สะท้อนผล ปรับปรุง แก้ไข	<ul style="list-style-type: none"> - สะท้อนผล ร่วมกันอภิปรายกับครูผู้ร่วมวิจัยถึงสิ่งที่ได้จากกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน - ปรับปรุง แก้ไขการวิจัย - นำเสนอผลการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย

1. เครื่องมือสำหรับผู้วิจัย

1.1 แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง แบ่งเป็น 2 แบบ คือ

- แบบสัมภาษณ์ครู ใช้เป็นกรอบในการสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของครูก่อน ระหว่างและหลังการดำเนินการวิจัย เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับบริบทการทำงาน ของครู ให้ครูได้แสดงออกซึ่งสมรรถภาพในการจัดการเรียนการสอนอ่าน ทั้งความรู้ความเข้าใจใน หลักสูตรและเนื้อหาสาระวิชา ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการสอน ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการ เรียนรู้ของผู้เรียน การใช้สื่อการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

- แบบสัมภาษณ์นักเรียน ใช้ในการสัมภาษณ์นักเรียนถึงสิ่งที่ครูเปลี่ยนแปลงไป เช่น วิธีการสอน สื่อการเรียนรู้ พฤติกรรมการสอนของครู และความรู้สึกรักของนักเรียนที่มีต่อการ เปลี่ยนแปลงของครู

การสร้างแบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการวิจัยมีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน สมรรถภาพในการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการเรียนรู้ของผู้เรียน

ขั้นตอนที่ 2 ร่างประเด็นคำถามของแบบสัมภาษณ์ ตรวจสอบความถูกต้องของ ภาษา

ขั้นตอนที่ 3 นำแบบสัมภาษณ์เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบ ความครอบคลุมของข้อคำถาม และปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

1.2 แบบบันทึกการสังเกตการสอน ใช้เก็บข้อมูลระหว่างดำเนินการสังเกตการณ์สอนของครู และสังเกตกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน โดยผู้วิจัยเป็นผู้สังเกตตลอดกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน และเข้าสังเกตการสอนร่วมกับครูผู้ร่วมพัฒนาบทเรียนร่วมกัน เพื่อดูสภาพปัญหาในการจัดการเรียนการสอน พฤติกรรมของครูในการจัดการเรียนการสอน บรรยากาศในชั้นเรียน พฤติกรรมของนักเรียน และนำข้อมูลที่ได้นำบันทึก

1.3 เครื่องบันทึกภาพวีดิทัศน์ (VDO Recorder) ใช้ในการบันทึกขั้นตอนการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ตั้งแต่การวางแผนบทเรียนร่วมกันของครู การสอนและการสังเกตในชั้นเรียน การอภิปรายสะท้อนคิดหลังการจัดการเรียนการสอน รวมถึงการสัมภาษณ์ครู นักเรียนก่อนและหลังการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน

1.4 แบบทดสอบความสามารถทางการอ่าน แบ่งเป็น 2 แบบ คือ

- แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ซึ่งเป็นแบบทดสอบการอ่านคำจากบทเรียนที่ครูเลือกสอน จำนวน 10 คำ โดยเลือกคำจากบัญชีคำพื้นฐานที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดในแต่ละระดับชั้น โดยจะทำการทดสอบนักเรียนก่อนและหลังการเรียนจบบทเรียนที่ครูสอนในแต่ละคาบเรียน

- แบบทดสอบก่อนและหลังการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครู เป็นแบบทดสอบการอ่านคำพื้นฐานของนักเรียนในแต่ละระดับชั้น ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นแบบทดสอบเป็นแบบทดสอบการอ่านของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีทั้งหมด 3 ตอน

- ตอนที่ 1 การอ่านคำพื้นฐาน เป็นการอ่านคำ 10 คำ คำละ 1 คະแนน ภายในระยะเวลา 5 นาที

- ตอนที่ 2 การเข้าใจความหมายของคำ นำคำมาเติมให้สอดคล้องกับภาพ หรือเติมคำประโยคให้ได้ความหมาย 10 ข้อ ข้อละ 1 คະแนน ภายในระยะเวลา 10 นาที

- ตอนที่ 3 การอ่านข้อความ เรื่อง บทร้อยกรองที่มีความยากง่ายใกล้เคียงกับหนังสือเรียนด้วยความเข้าใจ โดยให้นักเรียนอ่านข้อความ และตอบคำถามปากเปล่า 5 ข้อ ข้อละ 1 คະแนน ภายในระยะเวลา 10 นาที

โดยจะทำการทดสอบนักเรียนก่อนและหลังดำเนินการ เพื่อเปรียบเทียบคะแนนระหว่างก่อน และหลังการดำเนินการ

2. เครื่องมือสำหรับครูผู้ร่วมวิจัย

2.1 แบบบันทึกการสังเกตการสอน เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการสังเกตการสอนของครู โดยครูเข้าสังเกตการสอนของกลุ่ม เพื่อดูสภาพปัญหาในการจัดการเรียนการสอน พฤติกรรมของครูในการจัดการเรียนการสอน บรรยากาศในชั้นเรียน พฤติกรรมของนักเรียน และนำข้อมูลที่ได้มาบันทึก

2.2 บันทึกหลังสอน เป็นบันทึกหลังการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน แสดงให้เห็นถึงผลของการจัดการเรียนการสอน ปัญหาที่พบ และแนวทางการแก้ไขปัญหา เพื่อนำมาวิเคราะห์ถึงสิ่งที่ครูผู้สอนประเมินการสอนของตนเอง และพฤติกรรมของนักเรียนในมุมมองของครูผู้สอน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้ใช้วิธีการวิเคราะห์ 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 วิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึกข้อมูล แบบบันทึกการสังเกต และบันทึกหลังสอน จะใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เป็นวิธีการวิจัยสำหรับการหาข้อสรุปจากข้อมูลที่มี ให้เข้ากับบริบท ตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริง และแนวทางในการดำเนินการ (Elo & Kyngas, 2008) โดยการวิเคราะห์แบบอุปนัย (Inductive Content Analysis) เป็นการตีความ สร้างข้อสรุปจากสิ่งที่เป็นรูปธรรม หรือเหตุการณ์ที่ผู้วิจัยสังเกตหลายๆ เหตุการณ์ แล้วจึงลงมือสรุป โดยมีรายละเอียดการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

นำข้อมูลที่ได้จากการอ่านข้อมูลโดยการถอดเทปแบบสัมภาษณ์ แบบบันทึกการสังเกต และบันทึกหลังสอนอย่างละเอียดมาทำการหาคำสำคัญ โดยการใช้ดินสอเขียนลงไปเพื่อเป็นการลงรหัส (Coding) ทำเช่นนี้จนหมดทั้งเอกสาร จากนั้นนำคำที่ได้มาจัดกลุ่ม (Creating categories) ให้ตรงตามแนวคิดขององค์ประกอบของสมรรถภาพด้านการจัดการเรียนการสอนของครู คือ ความรู้ ความเข้าใจในหลักสูตร และเนื้อหาสาระวิชา ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการสอน ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียน การใช้สื่อการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ส่วนพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน คือการมีส่วนร่วมในการเรียน ความกระตือรือร้นในการเรียน และการตอบคำถาม จากนั้นนำเสนอข้อมูลในลักษณะการสรุปด้วยการเขียนเชิงพรรณนา

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์แบบทดสอบความสามารถทางการอ่าน เป็นการเปรียบเทียบคะแนนระหว่างก่อน และหลังการดำเนินการ โดยใช้สถิติอ้างอิง การทดสอบค่าที (t – test dependent) แล้วนำเสนอข้อมูลเป็นตารางแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบคะแนนของนักเรียนระหว่างก่อน และหลังการดำเนินการ ประกอบความเรียง

การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล

ความเชื่อถือได้ (Credibility) หมายถึง การตรวจสอบความสอดคล้องของข้อมูล และการตีความ ของผู้วิจัยกับความเป็นจริงระดับต่างๆ ในความคิดของผู้ให้ข้อมูลและนักวิจัย (วรรรณี แกมเกตุ, 2555) ซึ่งความเชื่อถือได้เกิดขึ้นโดยมีหลักการ ดังต่อไปนี้

1. การเก็บข้อมูลในภาคสนามเป็นระยะเวลานาน ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลและดำเนินการวิจัยเป็นเวลาเกือบ 5 เดือน อีกทั้งผู้วิจัยเป็นครูที่โรงเรียนซึ่งเป็นสนามในการเก็บข้อมูลดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยมีสัมพันธภาพที่ดีกับกลุ่มเป้าหมาย และรู้ว่ากลุ่มเป้าหมายแต่ละคนมีลักษณะอย่างไร มีความเข้าใจประเด็นที่ผู้วิจัยต้องการได้ข้อมูลมากขึ้นเพียงใดจากการพูดคุยอย่างใกล้ชิด เป็นระยะเวลานานมากกว่า 5 เดือน ทำให้ผู้วิจัยไม่มีอคติต่อกลุ่มเป้าหมายในการลงภาคสนามแต่อย่างใด และได้ข้อมูลที่เป็นจริงจากกลุ่มเป้าหมายเพราะมีการสร้างความไว้วางใจด้วยผลจากระยะเวลาที่ใกล้ชิดและมีปฏิสัมพันธ์กัน

2. การสังเกตอย่างจริงจัง และต่อเนื่องยาวนาน เนื่องจากการวิจัยนี้เป็นการดูผลจากกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ซึ่งการใช้กระบวนการดังกล่าวเป็นเครื่องมือในการให้ได้ผลของการวิจัย จำเป็นต้องใช้ระยะเวลานานในการทำให้บังเกิดผล การสังเกตจึงเป็นทักษะสำคัญในการให้ได้ข้อมูลที่มีความชัดเจนและเข้าใจในสิ่งที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมายอย่างลึกซึ้ง ทำให้ได้ข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือและเป็นจริง

3. การถ่ายทอด เล่าและตรวจสอบจากเพื่อนร่วมวิจัย เนื่องจากผู้วิจัยดำเนินการวิจัยเพียงคนเดียว การถ่ายทอด การเล่า และการตรวจสอบจึงเป็นหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาซึ่งเปรียบเสมือนเพื่อนร่วมวิจัยในการรับฟังปัญหาจากผู้วิจัย และคอยช่วยเพิ่มเติม ให้ข้อเสนอแนะ และคอยช่วยแก้ไขปัญหาต่างๆ ร่วมกันเมื่อผู้วิจัยพบกับปัญหาในขณะที่ทำการวิจัย

4. การตรวจสอบแบบสามเส้า (Triangulation) วิธีการตรวจสอบแบบสามเส้าเปรียบเสมือนการตรึงความจริง ณ จุดหนึ่ง แล้วจะทำให้รู้ถึงความจริงอื่นๆ ซึ่งในการวิจัยนี้ได้กระทำการตรวจสอบข้อมูลหลายวิธี ดังนี้

4.1 การตรวจสอบจากแหล่งที่มาต่างๆกัน หรือข้อมูลหลายแหล่ง (Data Triangulation) เพื่อให้ได้คำอธิบายในหลายๆ สภาพการณ์ หลายช่วงเวลา และมิติต่างๆกัน ซึ่งในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลหลายแหล่งทั้งการสัมภาษณ์ครู และนักเรียน การสังเกตการสอนทั้งหมด 18 ครั้ง การสะท้อนผลหลังสอน บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้ ทำให้เกิดความหลากหลายของแหล่งที่มา และความหลากหลายช่วงเวลา

4.2 การตรวจสอบจากผู้สืบสวนหลายๆ คน หลายๆ กลุ่ม (Investigation Triangulation) ในการดำเนินการวิจัยผู้วิจัยดำเนินการร่วมกับครู 3 ท่าน และนักเรียน 3 กลุ่ม เป็นการสังเกตสนามหลายๆ ครั้ง ทำให้ได้ข้อมูลที่มาจากหลายๆ คน หลายๆ กลุ่ม

4.3 การตรวจสอบโดยใช้วิธีวิจัยที่หลากหลาย (Methodological Triangulation) ซึ่งในงานวิจัยนี้ใช้วิธีการสังเกตร่วมกับวิธีการสัมภาษณ์ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกตการสอน การอภิปรายสะท้อนผลหลังสอนร่วมกับการสัมภาษณ์ครูและนักเรียน

สรุปได้ว่างานวิจัยนี้มีหลักการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล โดยการเก็บข้อมูลในภาคสนามเป็นระยะเวลานาน การสังเกตอย่างจริงจัง การถ่ายทอด เล่าและตรวจสอบจากเพื่อนร่วมวิจัย และการตรวจสอบแบบสามเส้า ซึ่งมีการตรวจสอบจากแหล่งที่มาต่างๆกัน หรือข้อมูลหลายแหล่ง ตรวจสอบจากผู้สืบสวนหลายๆ คน หลายๆ กลุ่ม และตรวจสอบโดยใช้วิธีวิจัยที่หลากหลาย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเรื่องการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครูเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยและความสามารถทางการอ่านของนักเรียนประถมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนวัดทางหลวง (เทพราษฎร์รังสรรค์) ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครู ประกอบด้วย

ก่อนการดำเนินการ

1.1 ข้อมูลพื้นฐาน

ระหว่างการดำเนินการ

1.2 ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครู ด้านความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร และเนื้อหาสาระวิชา

1.3 ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครู ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการสอน

1.4 ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครู ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียน

1.5 ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครู ด้านการใช้สื่อการเรียนรู้

1.6 ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครู ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

หลังการดำเนินการ

1.7 ผลการเปลี่ยนแปลงสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความสามารถทางการอ่านของนักเรียน ประกอบด้วย

2.1 ผลการทดสอบการอ่านคำจากบทเรียนก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

2.2 ผลการทดสอบการอ่านจากแบบทดสอบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานก่อนและหลังการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครูของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนจากการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครู

รายละเอียดของผลการวิจัยมีดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครู

ในการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครู ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของครูก่อนดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันจากการสัมภาษณ์ และเมื่อดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครู ด้านความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร และเนื้อหาสาระวิชาจากการสังเกตการวางแผนบทเรียนร่วมกันของครู อีกทั้งผู้วิจัยวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครู ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการสอน และด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียนจากแบบบันทึกการสังเกตการสอนของครู และการอภิปราย สะท้อนคิดหลังการจัดการเรียนการสอนของครู ส่วนสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครู ด้านการใช้สื่อการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์จากแบบบันทึกการสังเกตการสอนของครู การอภิปรายและสะท้อนคิดหลังการจัดการเรียนการสอนของครู และบันทึกหลังสอนของครู หลังจากการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ครู เพื่อวิเคราะห์ผลการเปลี่ยนแปลงสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน รายละเอียดมีดังต่อไปนี้

ก่อนการดำเนินการ

1.1 ข้อมูลพื้นฐาน

ในการดำเนินการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานก่อนการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน เพื่อศึกษาข้อมูลของครูในด้านสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วยความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร และเนื้อหาสาระวิชา ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการสอน ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียน การใช้สื่อการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน ในด้านพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน ทั้งการมีส่วนร่วมในการเรียน ความกระตือรือร้นในการเรียน การตอบคำถาม รวมถึงเจตคติที่มีต่อการเรียนภาษาไทย โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครู และนักเรียน ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงได้ดังต่อไปนี้

ครู

ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มเป้าหมายในการเสริมสร้างสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอน โดยใช้การพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ได้แก่ ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยระดับประถมศึกษาตอนต้น จำนวน 3 คน ซึ่งเป็นกลุ่มครูที่มีความหลากหลายทางภูมิหลังทั้งระดับชั้นที่สอน วิชาเอก วิทยฐานะ อายุ ประสบการณ์ในการสอน โดยครู LS1 เป็นครูสอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 วิชาเอกประถมศึกษา วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ อายุ 45 ปี มีประสบการณ์ในการสอนภาษาไทย 21 ปี ส่วนครู LS2 เป็นครูสอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 วิชาเอกสังคมศึกษา เป็นครูอัตราจ้าง อายุ 24 ปี ยังไม่มีประสบการณ์ในการสอนภาษาไทย และครู LS3 เป็นครูสอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 วิชาเอกสุขศึกษา เป็นครูผู้ช่วย ไม่มีวิทยฐานะ อายุ 35 ปี มีประสบการณ์ในการสอนภาษาไทย 1 ปี

ครูทั้ง 3 ท่าน เป็นครูโรงเรียนวัดทางหลวง (เทพราชภูธรรังสรรค์) ซึ่งเป็นโรงเรียนขนาดกลาง มีนักเรียนจำนวน 153 คน โดยเป้าหมายของการพัฒนาบทเรียนร่วมกันคือ การพัฒนาความสามารถทางการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนต้น ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 5 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 15 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 20 คน โดยผู้วิจัยมีบทบาทเป็นครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และครูฝ่ายวิชาการในโรงเรียน ส่วนในการดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันนี้ ผู้วิจัยจะทำหน้าที่เป็นผู้

แนะนำ กระตุ้น ตั้งประเด็นปัญหา และกำกับให้ครูกลุ่มเป้าหมายร่วมกันคิด ร่วมกันปฏิบัติ สังเกตการสอน และสะท้อนผลหลังการปฏิบัติ โดยจะใช้เวลาในการดำเนินการ 1 ภาคการศึกษา ตั้งแต่เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2559 ถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2559 โดยจะศึกษาการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของกลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่ม กลุ่มละ 6 ครั้ง คือ เดือนมิถุนายน 1 ครั้ง เดือนกรกฎาคม 2 ครั้ง เดือนสิงหาคม 2 ครั้ง และเดือนกันยายน 1 ครั้ง

ก่อนการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ครูทั้ง 3 ท่าน พบว่าสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครู ด้านความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร และเนื้อหาสาระวิชา ครูมีภาระงานอื่นที่นอกเหนือจากงานสอนมาก ทำให้ครูไม่มีเวลาในการทำแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ครูนำแผนการจัดการเรียนรู้สำเร็จรูปจากสำนักพิมพ์ต่างๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน และครูบางท่านยังไม่มีประสบการณ์ในการสอนภาษาไทย ทำให้ครูไม่ได้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ไม่ได้ศึกษามาตรฐาน ตัวชี้วัดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อนำมากำหนดหัวข้อบทเรียน และไม่ได้เขียนสาระสำคัญ ความคิดรวบยอดของบทเรียนในแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ดังข้อความจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

“เป็นครูประจำชั้นป.1 สอนทุกวิชา จะให้มานั่งเขียนแผนทุกวิชามันก็ไม่ไหวอะค่ะ เวลาเขียนแผนก็จะเลือกเขียนแค่ 1 วิชา ในการเลือกแผนก็จะเลือกแผนสำเร็จรูปมาใช้ ไม่ได้มีเวลาที่จะมา นั่งเขียนแผนทุกวัน จะใช้แผนที่บริษัทเขาทำขึ้นมา แล้วก็นำมาอ่าน แก้ไขบ้างค่ะ” (ครู LS1)

“เป็นครูเอกสังคม จบมาก็ยังไม่มีประสบการณ์เรื่องนี้เท่าไรค่ะแต่ถ้าจะต้องเขียนแผนภาษาไทย อันดับแรกหนูก็จะสังเกตพฤติกรรมนักเรียน ดูว่าเด็กเขามีพื้นฐานในการเรียนภาษาไทยอย่างไร แล้วจะสอนพื้นฐานก่อนที่จะก้าวกระโดดในระดับสูงขึ้น จะปูพื้นฐานเขาไปก่อนค่ะ” (ครู LS2)

“...ใช้แผนการสอนจากหนังสืออ่านคล่องเขียนคล่องง่ายนิดเดียว ก็ จะนำแผนการสอน วิธีการสอนของหนังสือมาใช้ แล้วก็ใช้แผนของหนังสือเรียนค่ะ...” (ครู LS3)

ส่วนสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครู ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการสอน จากบทสัมภาษณ์ของครู แสดงได้ดังนี้

“...เด็กขึ้นมาตอนแรกต้องดูก่อนว่าเด็กมีพื้นฐานเป็นอย่างไร เริ่มจากการท่องก่อน ท่อง ก ถึง ฮ เขาสามารถท่องได้ ให้ชี้ตามตัวเขายังชี้ผิดอยู่ แล้วสอนให้นักเรียนออกเสียงพยัญชนะ เช่น ก อ่านว่า กอ ไล่จากอักษรกลางไปก่อน แล้วเริ่มไปประสมกับสระโดยเริ่มจากสระเสียงยาว...” (ครู LS1)

“...ดูพื้นฐานความสามารถของเด็ก ดูพยัญชนะ สระว่านักเรียนสามารถอ่านได้หรือไม่ ก็จะต้องเริ่มในวิธีการสอนที่เป็นพื้นฐานก่อน ปูพื้นฐานให้เด็กมีพัฒนาการ สามารถต่อยอดในระดับที่ดีขึ้นได้...” (ครู LS2)

“...จะใช้วิธีการสอนโดยเริ่มตั้งแต่ให้เด็กอ่านคำสั้ก 2-3 รอบ แล้วแจกลูกสะกดคำ แล้วให้เด็กคัด เริ่มจากสระง่ายๆ อักษรกลางไปก่อน แล้วค่อยเป็นสระเสียงสั้น...” (ครู LS3)

จากการสัมภาษณ์ครูเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการสอนก่อนดำเนินการพัฒนาบทเรียนร่วมกันพบว่าครูมีความรู้ความเข้าใจวิธีการสอนอ่านเป็นพื้นฐานอยู่เดิม โดยครูจะเน้นวิธีการสอนอ่านโดยเริ่มตั้งแต่พื้นฐาน ให้นักเรียนรู้จักการออกเสียงพยัญชนะ สระ แล้วจึงจะเริ่มให้นักเรียนอ่านประสมคำ สอนการอ่านแจกลูกสะกดคำ และต่อยอดบทเรียนที่ยากขึ้น

ในขณะที่เดียวกันสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครู ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียนพบว่าครูกำเนินถึงหลักการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยเน้นที่การเริ่มสอนเนื้อหาบทเรียนจากง่ายไปยาก สอนโดยการสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความใฝ่รู้ใฝ่เรียน สร้างเจตคติที่ดีต่อการอ่านให้กับผู้เรียน และครูจะทราบปัญหาของนักเรียน สามารถอธิบายสภาพปัญหาของนักเรียนได้ ดังจะเห็นได้จากบทสัมภาษณ์ ดังนี้

“...เด็กขึ้นมาตอนแรกต้องดูก่อนว่าเด็กมีพื้นฐานเป็นอย่างไร เริ่มจากการท่องก่อน ท่อง ก ถึง ฮ เขาสามารถท่องได้ ให้ชี้ตามตัวเขายังชี้ผิดอยู่ แล้วสอนให้นักเรียนออกเสียงพยัญชนะ เช่น ก อ่านว่า กอ ไล่จากอักษรกลางไปก่อน แล้วเริ่มไปประสมกับสระโดยเริ่มจากสระเสียงยาว...” (ครู LS1)

“...เราสร้างทัศนคติที่ดีให้กับเด็ก โดยการอ่านให้ฟังก่อน แล้วค่อยให้เด็กอ่านเอง...” (ครู LS2)

“...ที่ห้องจะมีเด็กที่อ่านไม่ออกหนึ่งคน เขาจะจำเสียงสระ พยัญชนะต้นไม่ได้ ทำให้ประสมคำไม่ได้...” (ครู LS3)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลตามหลักการเรียนรู้ของผู้เรียน ของอารมณ์ ใจเที่ยง (2553) ทำให้เห็นว่าก่อนการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ครู LS1 มีการสอนให้สอดคล้องกับบุคลิกภาพและความพร้อมของผู้เรียน สอนโดยจัดลำดับเนื้อหาจากง่ายไปยาก ส่วนครู LS2 สอนได้สอดคล้องกับบุคลิกภาพและความพร้อมของผู้เรียน มีการสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความสนใจใฝ่เรียนรู้ และครู LS3 สอนได้สอดคล้องกับบุคลิกภาพและความพร้อมของผู้เรียน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกฝนทำกิจกรรมซ้ำอีก

อีกทั้งจากการสัมภาษณ์ครู เพื่อวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครู ด้านการใช้สื่อการเรียนรู้ พบว่าก่อนดำเนินการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน สื่อที่ครูใช้จะมีสื่อบัตรภาพ บัตรคำ เกม สื่อสิ่งประดิษฐ์ช่วยในการอ่าน โดยพิจารณาจากบทสัมภาษณ์ ดังนี้

“...จะมีสื่อที่สื่อถึงความหมายของคำ เป็นสื่อที่ทำขึ้นมาเอง เป็นสื่อรูปภาพ เช่น รูปตา เด็กเขาจะรู้ว่านี่คือตา แต่เขาจะยังเขียนไม่ได้ บอกความหมายเราได้ เราก็ค่อยๆ ชย้บไปที่ละก้าวๆ...” (ครู LS1)

“...อยากทำสื่อที่เป็นบัตรคำคะ แล้วให้เด็กจับคู่กันอ่าน อ่านให้เพื่อนฟัง หรือให้เด็กทายคำว่าอ่านว่าอะไร ปรับเปลี่ยนคู่ไปเรื่อยๆ...” (ครู LS2)

“...ตอนนี้คิดสื่อมาใหม่ชิ้นหนึ่ง เป็นแก้วน้ำพลาสติกใช้สองใบ ใบหนึ่งเขียนพยัญชนะต้น ใบที่สองใส่สระ แล้วให้เด็กฝึกประสมคำ...” (ครู LS3)

ส่วนสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครู ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ จากการสัมภาษณ์ แสดงได้ดังต่อไปนี้

“...วัดจากการให้เขียนบนกระดาน เขียนทีละคน สามารถเห็นได้ด้วยตาเลย มีแบบทดสอบ ทำเป็นตารางให้เขาเขียนตามคำบอกง่ายๆ วันละ 5 คำ...” (ครู LS1)

“...ในการวัดประเมินผลการอ่าน เราอาจจะเขียนคำอะไรก็ได้บนกระดาน เช่น เขียนวันที่ สมมติวันนี้วันอังคาร เราอาจเขียนเป็นวันพฤหัสบดี เพื่อให้เด็กสังเกต หรือเขียนตามคำบอกบนกระดาน บนกระดาน หรือให้เด็ก

แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ให้แข่งกันเขียน ให้เพื่อนในกลุ่มช่วยกัน หรือให้เด็กสะกดคำ
ทีละคน เริ่มจากค่าง่ายๆ ไปยาก...” (ครู LS2)

“...การวัดประเมินผลการอ่านของเด็ก จะใช้วิธีการให้เด็กอ่านคำที่เรา
ให้ฝึกอ่าน สำหรับเด็กที่อ่านได้อยู่แล้วก็จะสังเกตจากการอ่านในห้อง แต่ถ้า
เด็กที่เขาอ่านไม่ได้จริงๆ เราก็จะให้เขามาอ่านกับเราตัวต่อตัว...” (ครู LS3)

จากบทสัมภาษณ์ข้างต้นแสดงให้เห็นว่าก่อนการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนา
บทเรียนร่วมกัน ครูมีการวัดและประเมินผลการอ่านจากการสังเกต ซึ่งจะสังเกตนักเรียนจากการอ่าน
การเขียนคำ การทำกิจกรรมในห้องเรียน การอ่านร่วมกันทั้งห้อง และการอ่านกับครูตัวต่อตัว

สรุปได้ว่าก่อนการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันสมรรถภาพการ
จัดการเรียนการสอนของครู ด้านความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร และเนื้อหาสาระวิชา ครูไม่มี
การศึกษาหลักสูตรเพื่อเลือกบทเรียน และไม่ได้เขียนอธิบายเนื้อหาสาระ หรือความคิดรวบยอดของ
บทเรียนในแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจากใช้แผนการจัดการเรียนรู้สำเร็จรูป ในด้านความรู้ความ
เข้าใจเกี่ยวกับวิธีการสอน ครูมีความรู้ความเข้าใจวิธีการสอนอ่านเป็นพื้นฐานอยู่เดิม โดยครูจะเน้น
วิธีการสอนอ่านโดยเริ่มตั้งแต่พื้นฐาน สอนการอ่านแจกลูกสะกดคำ และต่อยอดบทเรียนที่ยากขึ้น
ส่วนในด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียนพบว่าครูจะคำนึงถึงหลักการเรียนรู้ของ
ผู้เรียนโดยเน้นที่การเริ่มสอนเนื้อหาบทเรียนจากง่ายไปยาก สอนโดยการสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนมี
เจตคติที่ดีต่อการอ่าน และครูทราบปัญหา และอธิบายสภาพของนักเรียนได้ ด้านการใช้สื่อการ
เรียนรู้ พบว่าสื่อที่ครูใช้จะมีสื่อบัตรภาพ บัตรคำ เกม สื่อสิ่งประดิษฐ์ช่วยในการอ่าน และด้านการวัด
และประเมินผลการเรียนรู้ ครูมีการวัดและประเมินผลการอ่านจากการสังเกต ซึ่งจะสังเกตนักเรียน
จากการอ่าน การเขียนคำ การทำกิจกรรมในห้องเรียน การอ่านร่วมกันทั้งห้อง และการอ่านกับครูตัว
ต่อตัว

นักเรียน

นักเรียนกลุ่มเป้าหมายในการวิจัย คือนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดทางหลวง (เทพราชภูริรังสรรค์) จำนวน 40 คน ประกอบด้วย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 5 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 15 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 20 คน ซึ่งจากการสัมภาษณ์นักเรียนก่อนการดำเนินการพบว่าก่อนการดำเนินการนักเรียนไม่ชอบเรียนวิชาภาษาไทยเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากวิชาภาษาไทยเป็นวิชาที่ยาก ไม่สนุก นักเรียนจะชอบเรียนศิลปะ ชอบเรียนวิชาพลศึกษามากกว่าวิชาภาษาไทย และหากวิชาใดที่มีรางวัล มีของให้นักเรียนสะสม เช่น สติกเกอร์ ตราปั้ม ก็จะดึงดูดความสนใจของนักเรียนให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชานั้นๆ มากยิ่งขึ้น ดังที่ ด.ญ. 1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กล่าวว่า “มันยาก หนูชอบเรียนคณิตเพราะครูเขามีตัวปั้มให้” สอดคล้องกับ ด.ญ. 2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่กล่าวว่า “หนูไม่ชอบภาษาไทย หนูชอบศิลปะ ได้วาดรูป” และ ด.ช. 3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กล่าวว่า “ไม่ชอบภาษาไทยครับ มันยาก อยากให้ครูสอนง่ายๆครับ แบบเล่นเกม”

จากการสัมภาษณ์นักเรียนทำให้เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ครูอาจนำเกม เพลง นิทาน การวาดรูปเข้ามาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จะมีส่วนร่วมในการเรียนตามกิจกรรมที่ครูจัด มีความกระตือรือร้นในการเรียน กล้าแสดงออก กล้าการตอบคำถาม แต่ยังไม่ครบทุกคน ดังจะเห็นได้จากบทสัมภาษณ์ครู LS1 ดังนี้

“โดยธรรมชาติของเด็กป.1 เขาจะซุกซน อยู่ไม่นิ่ง เวลาเรียนถ้ามีกิจกรรมที่ให้เขามีส่วนร่วม เขาก็จะทำเต็มที่ มีความกระตือรือร้น แย่งกันทำกิจกรรม แย่งกันตอบคำถาม แต่ก็ไม่ครบทุกคนหรอก บางคนที่เขาเขินอาย เขาก็จะไม่ค่อยตอบ ไม่ค่อยออกมาทำกิจกรรมหน้าชั้นเรียน”

ส่วนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ก่อนการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันพบว่านักเรียนจะมีส่วนร่วมในกิจกรรม มีความกระตือรือร้นในการเรียน หากเป็น

เรื่องที่นักเรียนสนใจ ส่วนในการตอบคำถามนักเรียนที่ตอบคำถามส่วนใหญ่จะเป็นเด็กเก่ง ซึ่งสะท้อนได้จากบทสัมภาษณ์ครู LS2 ดังนี้

“เด็กห้องนี้เขาจะนิ่งๆ ค่ะ ถามว่ามีส่วนร่วมในการเรียนมั๊ย เขาก็มีนะค่ะ ร่วมกิจกรรมดี ส่วนความกระตือรือร้นในการเรียนก็มีบ้างค่ะ ถ้าเป็นเรื่องที่เขาสนใจ ถ้าเราอธิบายเขาก็จะเบื่อ หาวบ้าง เล่นกันบ้าง เราก็ต้องคอยดึงเขากลับมา เวลาที่ตอบคำถาม ส่วนใหญ่ก็จะเป็นเด็กเก่งที่ตอบ เด็กอ่อนก็นิ่งเงียบ เพราะกลัวว่าจะตอบผิด”

ก่อนการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันพบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีส่วนร่วมในกิจกรรม หากเป็นกิจกรรมที่มีการเคลื่อนไหว นักเรียนก็มีความกระตือรือร้นในการเรียน ในการตอบคำถามหากมีการเสริมแรง ได้รับรางวัลนักเรียนก็จะตอบคำถามได้ดี ดังบทสัมภาษณ์ครู LS3 ดังนี้

“เวลาที่สอนถ้าเป็นเรื่องที่นักเรียนสนใจ เขาก็จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมดี และถ้ามีกิจกรรมให้นักเรียนได้เคลื่อนไหวร่างกาย เขาก็จะกระตือรือร้น เพราะว่าเด็กป.3 เขาก็ยังไม่อยู่นิ่ง ถ้าเรื่องการตอบคำถามเขาก็สามารถตอบได้กันทุกคนนะค่ะ แต่ส่วนใหญ่คนตอบก็จะตอบประจำ แต่ถ้ามีรางวัล มีคะแนนนักเรียนก็จะแย่งกันตอบ”

จากการสัมภาษณ์ครูถึงพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนทำให้เห็นว่านักเรียนจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมหากเป็นเรื่องที่นักเรียนสนใจ และในเรื่องของความกระตือรือร้นในการเรียน พบว่านักเรียนจะมีความกระตือรือร้นในการเรียนหากกิจกรรมที่ครูจัดดึงดูดความสนใจของนักเรียน ส่วนในการตอบคำถามนักเรียนสามารถตอบคำถามได้ แต่ยังไม่สามารถตอบคำถามได้ครบทุกคน

ระหว่างการทำเนิการ

1.2 ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครู ด้านความรู้ความเข้าใจ ในหลักสูตร และเนื้อหาสาระวิชา

ด้านความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรและเนื้อหาสาระวิชา ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลโดยพิจารณาจากการเลือกบทเรียนได้สอดคล้องกับหลักสูตร การเขียนหรืออธิบายเนื้อหาสาระ และความคิดรวบยอดของบทเรียนที่กลุ่มเลือกมาได้ถูกต้อง สมบูรณ์ ในระหว่างการทำเนิการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของครู ในส่วนของการเลือกบทเรียน การเขียนตัวชี้วัด และสาระสำคัญ อีกทั้งผู้วิจัยได้สังเกตการวางแผนบทเรียนร่วมกันของครูทั้ง 3 ท่าน

ครู LS1

สำหรับผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้านความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร และเนื้อหาสาระวิชาของครู LS1 แสดงได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้านความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร และเนื้อหาสาระวิชาของครู LS1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ครั้งที่	เรื่อง	ประเด็นการพิจารณา	การวิเคราะห์ข้อมูล
1.	การทบทวน สระ โ, ใ และ ใ	1	ครูเลือกบทเรียนได้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยครูระบุตัวชี้วัดที่ 1 และ 2 ใน มาตรฐาน ท 1.1 สาระการอ่าน
		2	ครูเขียนสาระสำคัญได้ถูกต้อง ชัดเจน ซึ่งสาระสำคัญ กล่าวถึงความสำคัญของการเรียนสระ โ, ใ และ ใ
2.	ซูใจกำมือ	1	ครูเลือกบทเรียนสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่ยังไม่ชัดเจน ครูระบุตัวชี้วัดไม่ ครบถ้วน เนื่องจากบทเรียนเป็นการทบทวนสระ โ ที่ นักเรียนได้เรียนมาแล้ว อีกทั้งยังเป็นเรื่องเกี่ยวกับการ อ่านเรื่องที่ครูกำหนด ซึ่งตรงกับตัวชี้วัดที่ 6 มาตรฐาน ท 1.1 สาระการอ่านอีกด้วย
		2	ครูสามารถเขียนสรุปหลักของการอ่านเรื่องได้ดี อีกทั้ง เนื้อเรื่องยังเหมาะสมกับผู้เรียน แต่อาจยังเขียน

ครั้งที่	เรื่อง	ประเด็นการพิจารณา	การวิเคราะห์ข้อมูล
			สาระสำคัญไม่ชัดเจน ควรเขียนสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับเรื่องชูใจกำมือด้วย
3.	ลิงกะเสื่อ	1	ครูเลือกนิทานลิงกะเสื่อ ซึ่งตรงกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐาน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.1/1 ท 1.1 ป. 1/2 และ ท 1.1 ป. 1/6 การสอนอ่านออกเสียงคำ การบอกความหมายของคำ และการอ่านเรื่องที่ครูกำหนด แต่อาจเพิ่มในส่วนของการอ่านจับใจความนิทาน ท 1.1 ป.1/3 ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านด้วย
		2	ครูสามารถเขียนสรุปความคิดรวบยอด และสาระสำคัญได้อย่างถูกต้อง อธิบายวิธีการอ่านจับใจความ และระบุใจความสำคัญของเรื่องชัดเจน
4.	สีเทาดูใบบัว	1	บทเรียนสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยครูสามารถเขียนตัวชี้วัดได้ครบถ้วนระบุเกี่ยวกับการอ่านคำ การบอกความหมายของคำ และการตอบคำถามจาก
		2	ครูเขียนสาระสำคัญได้ถูกต้อง ระบุถึงการอ่านคำสระ ัว การเข้าใจความหมายของคำ การอ่านเรื่องที่ครูกำหนด และการตอบคำถามจากเรื่อง
5.	แม่ ก กา	1	ครูเลือกบทเรียนได้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยระบุตัวชี้วัดที่ 1 และ 2 ในมาตรฐาน ท 1.1 สาระการอ่าน เกี่ยวกับการอ่านออกเสียงคำ และการบอกความหมายของคำ และข้อความที่อ่าน
		2	ครูเขียนสาระสำคัญ หรือความคิดรวบยอดได้ถูกต้อง ชัดเจน คือระบุความหมายของมาตรา ก กา เป็นมาตราที่ไม่มีตัวสะกด
6.	การอ่านสัญลักษณ์	1	ครูเลือกบทเรียนได้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้นักเรียนได้เรียนรู้เรื่องการอ่านสัญลักษณ์ ซึ่งตรงตามตัวชี้วัด ท 1.1 ป. 1/7 บอกความหมายของเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์สำคัญที่มักพบเห็นในชีวิตประจำวัน
		2	ครูเขียนสาระสำคัญได้ถูกต้อง ชัดเจน ทำให้เห็นความหมาย และความสำคัญของการเรียนเรื่องการอ่าน

ครั้งที่	เรื่อง	ประเด็นการพิจารณา	การวิเคราะห์ข้อมูล
----------	--------	-------------------	--------------------

สัญลักษณ์

หมายเหตุ ประเด็นการพิจารณา

หมายเลข 1 หมายถึง ความสอดคล้องของบทเรียนกับหลักสูตร

หมายเลข 2 หมายถึง ความถูกต้อง สมบูรณ์ของของการเขียน หรืออธิบายเนื้อหาสาระ และ
ความคิดรวบยอดของบทเรียน

จากตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้านความรู้ ความเข้าใจในหลักสูตร และเนื้อหาสาระวิชาของครู LS1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยพิจารณา ประเด็นในการวิเคราะห์ข้อมูล 2 ประเด็น คือความสอดคล้องของบทเรียนกับหลักสูตร และ ความถูกต้อง สมบูรณ์ของของการเขียน หรืออธิบายเนื้อหาสาระ และความคิดรวบยอดของบทเรียนที่กลุ่ม เลือกลมา ซึ่งจากข้อมูลข้างต้นทำให้เห็นว่าในระหว่างการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียน ร่วมกัน ด้านความสอดคล้องของบทเรียนกับหลักสูตร ในการดำเนินการครั้งแรก เรื่องการทบทวนสระ โ, ใ และ ใ ครู LS1 สามารถเลือกบทเรียนได้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐาน เนื่องจากเป็นบทเรียนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการอ่านคำ และการเข้าใจความหมายของคำ โดยครู สามารถระบุตัวชี้วัดได้อย่างชัดเจน แต่ในการดำเนินการครั้งที่ 2 เรื่องชูใจกำมือ ซึ่งเป็นบทเรียนที่ เกี่ยวกับการอ่านเรื่องที่ครูกำหนด ครู LS1 สามารถเลือกบทเรียนได้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่ยังไม่ชัดเจน โดยครู LS3 ได้แสดงความคิดเห็นขณะที่วางแผนบทเรียน ร่วมกัน ดังนี้

“...เรื่องนี้เป็นกรการอ่านหนังสือตามความสนใจ จากหนังสือที่ครู

และนักเรียนร่วมกันกำหนด อาจเพิ่มมาตรฐาน ท 1.1 ตัวชี้วัดที่ 6 ด้วย”

จากคำแนะนำของครู LS3 ดังกล่าวทำให้ครู LS1 ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ ในส่วนของตัวชี้วัด อีกทั้งในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ครั้งที่ 3 เรื่องลิงกะเสื่อ ซึ่งเป็นบทเรียนที่ มีลักษณะคล้ายคลึงกับเรื่องชูใจกำมือ ครู LS1 ได้ระบุมาตรฐาน ท 1.1 ป.1/6 ด้วย แสดงให้เห็นว่าครู LS1 มีการพัฒนาปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ตามคำแนะนำของครูในกลุ่ม แต่อย่างไรก็ตาม แผนการจัดการเรียนรู้ ครั้งที่ 3 เรื่องลิงกะเสื่อนี้ ครู LS1 ก็ยังระบุตัวชี้วัดไม่ครบถ้วน โดยครู LS3 แนะนำให้เพิ่มในส่วนของการอ่านจับใจความนิทาน ท 1.1 ป.1/3 การตอบคำถามจากเรื่องด้วย

สะท้อนได้จากการวางแผนบทเรียนร่วมกันของครู LS3 ที่กล่าวว่า “...ครูอาจเขียนตัวชีวิตเพิ่มคือ ท 1.1 ป.1/3 ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน” ซึ่งครู LS1 ก็ได้ปรับแก้ตามคำแนะนำข้างต้น จึงทำให้การดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันในครั้งที่ 4 เรื่องสีเทาดูไบบัว ซึ่งเป็นบทเรียนที่มีลักษณะเป็นบทอ่านเช่นเดียวกับเรื่องชูใจกำมือ และเรื่องลิงกะเสื่อ ครู LS1 สามารถเลือกบทเรียน สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยครูสามารถเขียนตัวชีวิตได้ครบถ้วน สมบูรณ์ ระบุเกี่ยวกับการอ่านคำ การบอกความหมายของคำ การอ่านเรื่องที่ครูกำหนด และการตอบ คำถามจากเรื่องได้

ส่วนการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครู LS1 ในครั้งที่ 5 เรื่องแม่ ก กา และครั้งที่ 6 เรื่องการอ่านสัญลักษณ์ ครู LS1 สามารถเลือกบทเรียนได้ สอดคล้องกับ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยระบุตัวชีวิตถูกต้อง และชัดเจน ดังจะเห็นได้จากครู LS3 ได้กล่าวในการวางแผนบทเรียนเรื่องการอ่านสัญลักษณ์ว่า “ครูเลือกเรื่องได้สอดคล้องกับหลักสูตร ตัวชีวิต สาระสำคัญชัดเจน การออกแบบกิจกรรมน่าสนใจ” ซึ่งสอดคล้องกับที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์จาก แผนการจัดการเรียนรู้ว่า “ครูเลือกบทเรียนได้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน การเขียนสาระสำคัญทำให้เห็นความหมาย และความสำคัญของการเรียนเรื่องการอ่านสัญลักษณ์ ครู เขียนได้ดี ถูกต้อง ชัดเจน” จากการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนทั้ง 6 ครั้ง ทำให้เห็นว่าครู LS1 มีการพัฒนาสมรรถการจัดการเรียนการสอนของครูด้านความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร

นอกจากนี้ประเด็นความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของของการเขียน หรืออธิบายเนื้อหา สาระ และความคิดรวบยอดของบทเรียนที่กลุ่มเลือกมา จะเห็นได้ว่าครู LS1 สามารถเขียน สาระสำคัญได้ถูกต้อง ชัดเจนตั้งแต่การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ในครั้งแรก ทำให้เห็นว่าครู LS1 มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระวิชาตั้งแต่แรก แต่จะมีการเขียนสาระสำคัญในแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องชูใจกำมือ ซึ่งเป็นการดำเนินการครั้งที่ 2 ที่ครู LS1 ยังเขียนสาระสำคัญไม่ชัดเจน ในระหว่าง การวางแผนบทเรียนร่วมกันของครู ครู LS3 ได้ให้ความเห็นว่าควรเขียนสาระสำคัญที่เกี่ยวกับเรื่องชูใจกำ มือด้วย ซึ่งครู LS1 ก็ได้ทำการปรับปรุงแก้ไข โดยก่อนการวางแผนบทเรียนร่วมกันครู LS1 เขียน สาระสำคัญ คือ “การอ่านต้องฝึกอ่านคำให้คล่อง และรู้ความหมายของคำ จึงจะสามารถอ่านเข้าใจ เรื่องได้” หลังจากวางแผนบทเรียนร่วมกัน ครู LS1 แก้ไขสาระสำคัญเป็น “การอ่านต้องฝึกอ่านคำให้ คล่อง และรู้ความหมายของคำ จึงจะสามารถอ่านเข้าใจเรื่องได้ ซึ่งเรื่องชูใจกำมือจะเป็นบทอ่านให้ นักเรียนได้ฝึกอ่านคำสระ ใ _”

ส่วนการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครู LS1 ครั้งที่ 3 ถึง ครั้งที่ 6 ครู LS1 สามารถเขียนสาระสำคัญได้ถูกต้อง ชัดเจน ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างเรื่อง แม่ ก กา ที่ครู LS2 ได้กล่าวว่า “เรื่องตรงกับหลักสูตร สาระสำคัญเขียนได้ชัดเจน ทำให้รู้ว่าแม่ ก กา คืออะไร” สอดคล้องกับที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์จากแผนการสอนว่า “ครูเลือกบทเรียนได้เหมาะสมกับนักเรียน สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง เขียนความคิดรวบยอดได้ถูกต้อง คือมาตรา ก กา เป็นมาตราที่ไม่มีตัวสะกด” แสดงให้เห็นว่าครู LS1 มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระวิชาเพิ่มมากขึ้นกว่าเดิม

อีกทั้งจากการสัมภาษณ์ครู LS1 หลังการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน สะท้อนให้เห็นถึงสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้านความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร และเนื้อหาสาระวิชา ปรากฏดังข้อความดังนี้

“ในการเขียนแผนครูก็จะดูหลักสูตรก่อน เราต้องการให้เด็กอ่านออก เขียนได้ จะมีวิธีการยังไง จะดูเด็กแต่ละรุ่น ต้องดูตั้งแต่พื้นฐานบาลมา ขั้นตอนการเขียนแผนก็จะดูหลักสูตร เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ เราต้องการให้เด็กอ่านออก เขียนได้จะต้องทำยังไง...”

บทสัมภาษณ์ข้างต้นแสดงให้เห็นว่าครู LS1 มีสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้านความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร และเนื้อหาสาระวิชาที่เปลี่ยนแปลงไป โดยในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ครูจะศึกษาหลักสูตรก่อน แล้วจึงกำหนดวัตถุประสงค์ หาวิธีการเพื่อออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งเปลี่ยนแปลงไปจากการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันที่ครู LS1 ไม่ได้เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ไม่มีเวลาในการทำแผนการจัดการเรียนการสอนด้วยตนเอง ครูจึงนำแผนการจัดการเรียนรู้สำเร็จรูปจากสำนักพิมพ์ต่างๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน

จากข้อความข้างต้นที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของครู ในส่วนของการเลือกบทเรียน การเขียนตัวชี้วัด และสาระสำคัญ ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคผนวก ก หน้า 207 และหน้า 210 ในส่วนของการเขียนตัวชี้วัด และสาระสำคัญที่สามารถเขียนได้อย่างถูกต้อง และชัดเจน และการสังเกตการวางแผนบทเรียนร่วมกันของครู การสัมภาษณ์ครูทำให้เห็นว่าการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันครู LS1 มีการเปลี่ยนแปลงสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้านความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร และเนื้อหาสาระวิชาไปในทิศทางที่ดีขึ้น

ครู LS2

จากการศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้ การสังเกตการวางแผนบทเรียนร่วมกันของครู เพื่อวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้านความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรและเนื้อหาสาระวิชาของครู LS2 ผู้วิจัยได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้านความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร และเนื้อหาสาระวิชาของครู LS2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ครั้งที่	เรื่อง	ประเด็นการพิจารณา	การวิเคราะห์ข้อมูล
1.	วรรณยุกต์	1	เรื่องที่สอนสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูระบุตัวชี้วัดได้ชัดเจน โดยระบุมาตรฐาน ท 1.1 ป. 2/1 อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง ข้อความ และบทร้อยกรองง่ายๆ ได้ถูกต้อง และ ท 1.1 ป. 2/2 อธิบายความหมายของคำ และข้อความที่อ่านได้
		2	สาระสำคัญชัดเจน ได้ใจความ กล่าวคือคำที่มีวรรณยุกต์ต่างกัน จะทำให้เสียงและความหมายของคำเปลี่ยนไป
2.	คำควบกล้ำ	1	ครูเลือกเรื่องคำควบกล้ำได้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขียนตัวชี้วัดถูกต้อง เลือกคำได้เหมาะสมกับผู้เรียน
		2	ครูสรุปสาระสำคัญแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการเรียนเรื่องคำควบกล้ำ แต่ควรอธิบายความหมายของคำควบกล้ำเพิ่มไปด้วย
3.	คำที่ใช้ รร	1	ครูเลือกเรื่องคำที่ใช้ รร ซึ่งอยู่ในสาระการอ่าน ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขียนตัวชี้วัดได้ถูกต้อง ชัดเจน
		2	ครูเขียนสาระสำคัญได้ชัดเจน โดยระบุถึงการอ่านคำที่ใช้ รร มี 2 แบบ ทำให้นักเรียนสามารถแยกแยะคำที่ใช้ รร และสรุปความคิดรวบยอดได้
4.	มาตราง	1	ครูเลือกบทเรียนได้ตรงตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระบุตัวชี้วัดได้ถูกต้อง ชัดเจน โดยระบุมาตรฐาน ท 1.1 ป.2/1 และ ท 1.1 ป.2/2

ครั้งที่	เรื่อง	ประเด็นการพิจารณา	การวิเคราะห์ข้อมูล
		2	ครูเขียนอธิบายสาระสำคัญ โดยบอกความหมายแม่กง และยกตัวอย่างคำมาตรงง ได้อย่างถูกต้อง
5.	ทบทวน มาตรา ตัวสะกด	1	ครูเลือกเรื่องทบทวนมาตราตัวสะกด ซึ่งสอดคล้องกับ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสาระการ อ่าน เรื่องคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตรา และไม่ตรง ตามมาตรา ตัวชี้วัดถูกต้องตามหลักสูตร
		2	ครูเขียนสรุปสาระสำคัญได้ใจความ ชัดเจน โดยระบุ มาตราตัวสะกด มี ๙ มาตรา คือ แม่ ก กา กง กม เกย เกอว กก กบ กต กน
6.	ดอกไม้วิเศษ กับนิทานน้อยผู้ อารี	1	ครูเลือกนิทานได้เหมาะสมกับผู้เรียน คำในนิทาน เหมาะสมกับนักเรียน มีภาพประกอบ ซึ่งเรื่องนี้อยู่ใน หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานในเรื่องการ อ่านจับใจความจากสื่อต่างๆ ตัวชี้วัดเขียนได้ถูกต้อง ชัดเจน
		2	สาระสำคัญเขียนได้ดี ระบุถึงการอ่านจับใจความสำคัญ จากเรื่อง

หมายเหตุ ประเด็นการพิจารณา

หมายเลข 1 หมายถึง ความสอดคล้องของบทเรียนกับหลักสูตร

หมายเลข 2 หมายถึง ความถูกต้อง สมบูรณ์ของของการเขียน หรืออธิบายเนื้อหาสาระ และ
ความคิดรวบยอดของบทเรียน

จากตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้านความรู้
ความเข้าใจในหลักสูตร และเนื้อหาสาระวิชาของครู LS2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จะเห็นได้ว่า ครู LS2
มีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร และเนื้อหาสาระวิชาเป็นพื้นฐาน โดยครูเลือกบทเรียนได้สอดคล้อง
กับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถระบุมาตรฐาน ตัวชี้วัดได้ชัดเจน อีกทั้งยังเขียน
สรุปสาระสำคัญได้ถูกต้อง ได้ใจความ และชัดเจน ดังจะเห็นได้จากที่ครู LS1 ได้กล่าวขณะวางแผน
บทเรียนร่วมกันตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ครั้งที่ 1 ของครู LS2 เรื่องวรรณยุกต์ว่า
“แผนละเอียดดีมาก เรื่องตรงตามหลักสูตร สรุปสาระสำคัญได้ใจความ...” ซึ่งสอดคล้องกับที่ ครู LS3
ได้กล่าวว่า “กิจกรรมน่าสนใจ เขียนแผนได้ดี เรื่องตรงตามหลักสูตร สาระสำคัญชัดเจน บอก
ความสำคัญของวรรณยุกต์...”

ในการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครู LS2 ครั้งที่ 2 ถึงครั้งสุดท้ายก็เช่นเดียวกัน ครู LS2 สามารถเลือกบทเรียนได้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถระบุมาตรฐาน ตัวชี้วัดได้ชัดเจน และสามารถเขียนสรุปสาระสำคัญได้อย่างถูกต้องชัดเจนอีกด้วย ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างเรื่อง ดอกไม้วิเศษกับนิดหนอยผู้อารี ที่ครู LS3 ได้กล่าวว่า “ตัวชี้วัดชัดเจน สาระสำคัญเขียนได้ดี นิทานเหมาะกับเด็ก ชอบกิจกรรมที่ให้เด็กได้คาดคะเน เหตุการณ์เป็นการฝึกการคิดสร้างสรรค์ไปด้วย” สอดคล้องกับที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้ พบว่า “ครูเลือกนิทานได้เหมาะสมกับผู้เรียน คำในนิทานเหมาะสมกับนักเรียน ซึ่งเรื่องนี้อยู่ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานในเรื่องการอ่านจับใจความจากสื่อต่างๆ คือนิทาน” ทำให้เห็นว่าครู LS2 มีพื้นฐานความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร และเนื้อหาสาระวิชา และระหว่างดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ไม่ทำให้ครูเกิดการเปลี่ยนแปลงสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนด้านความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร และเนื้อหาสาระวิชา

แต่อย่างไรก็ตามก่อนการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันครู LS2 ยังไม่มีประสบการณ์ในการสอนภาษาไทย ทำให้ครูไม่ได้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ไม่ได้ศึกษามาตรฐาน ตัวชี้วัดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อนำมากำหนดหัวข้อบทเรียน และไม่ได้เขียนสาระสำคัญ เนื่องจากครู LS2 เป็นครูเอกสังคัมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม แต่เมื่อได้เขียนแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ครู LS2 สามารถทำได้ดี สามารถเลือกบทเรียนได้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสามารถเขียนสรุปสาระสำคัญได้อย่างถูกต้อง ซึ่งจากบทสัมภาษณ์หลังการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนแสดงให้เห็นถึงวิธีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

“วิธีการทำแผนการจัดการเรียนรู้นั้นก็เลือกเรื่องจากหลักสูตร เพื่อจะทำให้เด็กอ่านได้ แล้วก็ออกแบบกิจกรรมชั้นนำก็ควรที่จะเร้าความสนใจ กิจกรรมนั้นก็จะสามารถเชื่อมโยงไปสู่การสอนได้ เช่น นิทาน เกม การตอบคำถาม ชั้นสอนก็ให้เด็กมีส่วนร่วมในการเรียนมากที่สุด คุณครูเป็นคนที่ย่อยกำกับ ให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริงนะค่ะ การสรุปคุณครูก็ต้องให้เด็กมีส่วนร่วมในการสรุปนะค่ะ เพื่อที่ครูจะได้รู้ว่าเด็กมีความเข้าใจมากน้อยเพียงใด...” (ครู LS2)

จากข้อความที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่าครู LS2 มีสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอน ด้านความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร และเนื้อหาสาระวิชาเพิ่มขึ้นจากเดิม เนื่องจากก่อนการ ดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ครู LS2 ยังไม่มีประสบการณ์ในการจัดทำ แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย แต่จากการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ทำให้ครู LS2 ได้ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย และ เมื่อศึกษาหลักสูตรแล้ว ครู LS2 สามารถจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาไทยได้เป็น อย่างดี สามารถเลือกบทเรียนได้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสามารถ เขียนสรุปสาระสำคัญได้อย่างถูกต้องตั้งแต่การดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันใน ครั้งแรก จนถึงครั้งสุดท้าย ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาไทย ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2 ในภาคผนวก ก หน้า 215 และหน้า 221 ครู LS2 จึงมีสมรรถภาพการจัดการ เรียนการสอนด้านความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร และเนื้อหาสาระวิชาเปลี่ยนแปลงไปดังที่กล่าวมา ข้างต้น

ครู LS3

ในส่วนของสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนด้านความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร และเนื้อหาสาระวิชาของครู LS3 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของครู ในส่วนของการเลือกบทเรียน การเขียนตัวชี้วัด และสาระสำคัญ และการสังเกตการวางแผนบทเรียน ร่วมกันของครู โดยพิจารณาความสอดคล้องของบทเรียนกับหลักสูตร และความถูกต้อง สมบูรณ์ของ การเขียน หรืออธิบายเนื้อหาสาระ และความคิดรวบยอดของบทเรียนที่กลุ่มเลือกมา เช่นเดียวกับครู LS1 และครู LS2 ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูล แสดงดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้านความรู้ความเข้าใจใน
หลักสูตร และเนื้อหาสาระวิชาของครู LS3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ครั้งที่	เรื่อง	ประเด็นการพิจารณา	การวิเคราะห์ข้อมูล
1.	คำคล้องจอง	1	ครูเลือกบทเรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขียนมาตรฐาน และตัวชี้วัดได้ถูกต้อง ชัดเจน
		2	ครูเขียนสาระสำคัญถูกต้อง สาระสำคัญบอกให้ทราบเกี่ยวกับความสำคัญของคำคล้องจอง แต่ยังไม่ชัดเจน ควรเพิ่มความหมายของคำคล้องจองด้วย
2.	ไตรยางศ์	1	ครูเลือกบทเรียนได้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขียนตัวชี้วัดได้ถูกต้อง
		2	ครูอธิบายสาระสำคัญถูกต้อง แต่อาจอธิบายให้ชัดเจนมากขึ้น โดยการระบุพยัญชนะในแต่ละหมู่อักษรด้วย
3.	อย่า อยู่ อย่าง อยาก	1	ครูเลือกบทเรียนโดยดูจากความต่อเนื่องของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เนื่องจากเรื่องอักษรนำไม่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรชั้น ป.3 แต่มีอยู่ใน ป.2 และ ป.4 ซึ่งครูสามารถเขียนตัวชี้วัดได้อย่างถูกต้อง แต่ยังไม่ชัดเจน โดยอาจเพิ่มตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/3 การตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และ ท 1.1 ป.3/5 สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพราะครูได้นำเพลงมาให้นักเรียนวิเคราะห์เนื้อหา และสรุปข้อคิดด้วย
		2	ครูเขียนสาระสำคัญได้ถูกต้อง และชัดเจน ซึ่งระบุถึงอักษร อ นำ ย และการอ่านจับใจความสำคัญของเรื่องได้อย่างถูกต้องและชัดเจน
4.	อักษรนำ	1	ครูเลือกบทเรียนโดยดูจากความต่อเนื่องของหลักสูตร เช่นเดียวกับเรื่องอย่า อยู่ อย่าง อยากระบุตัวชี้วัดได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน
		2	ครูเขียนสาระสำคัญเขียนได้ถูกต้อง แต่ยังไม่ชัดเจน โดยครูอาจเพิ่มหลักการอ่าน ห นำลงไปในสาระสำคัญด้วย

ครั้งที่	เรื่อง	ประเด็นการพิจารณา	การวิเคราะห์ข้อมูล
5.	การ์นต์	1	ครูเลือกเรื่องได้สอดคล้องกับสาระการอ่าน ใน หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขียนตัวชีวิต ได้อย่างถูกต้อง
		2	ครูเขียนสาระสำคัญได้ถูกต้อง ชัดเจน สามารถสรุป ความหมายของการ์นต์ได้อย่างชัดเจน เขียนแยกแยะ ตัวการ์นต์ กับไม้ทันทฆมาตได้อย่างถูกต้อง
6.	คำที่ประ วิสรรชนีย์	1	ครูเลือกเรื่องได้ตรงตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน เขียนตัวชีวิตถูกต้อง ชัดเจน
		2	ครูเขียนสาระสำคัญได้ครบถ้วน ชัดเจน สามารถ อธิบายคำที่ประวิสรรชนีย์ และคำที่ไม่ประวิสรรชนีย์ได้ อย่างชัดเจน

หมายเหตุ ประเด็นการพิจารณา

หมายเลข 1 หมายถึง ความสอดคล้องของบทเรียนกับหลักสูตร

หมายเลข 2 หมายถึง ความถูกต้อง สมบูรณ์ของของการเขียน หรืออธิบายเนื้อหาสาระ และ
ความคิดรวบยอดของบทเรียน

จากตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้าน
ความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร และเนื้อหาสาระวิชาของครู LS3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 แสดงให้เห็น
ว่าในเรื่องของความสอดคล้องของบทเรียนกับหลักสูตร ครู LS3 สามารถเลือกบทเรียนได้สอดคล้อง
กับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถเขียนมาตรฐาน และตัวชีวิตได้ถูกต้อง ชัดเจน
ตั้งแต่ครั้งแรกของการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน แต่ในครั้งที่ 3 เรื่องอย่า อยู่
อย่าง อยาก และครั้งที่ 4 เรื่องอักษรนำ ครูได้เลือกบทเรียนโดยดูจากความต่อเนื่องของหลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เนื่องจากเรื่องอักษรนำไม่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่
3 แต่มีอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งในครั้งที่ 3 เรื่องอย่า อยู่ อย่าง
อยาก ครูเขียนตัวชีวิตได้อย่างถูกต้อง แต่ยังไม่ชัดเจน โดยครู LS1 ได้ให้คำแนะนำขณะวางแผน
บทเรียนร่วมกัน ดังนี้

“...ตัวชีวิตอยากให้เพิ่มตัวชีวิตข้อ 3 การตั้งคำถามและตอบคำถาม

เชิงเหตุผลเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และข้อ 5 สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน

เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพราะกิจกรรมได้นำเพลงมาให้ให้นักเรียน
วิเคราะห์เนื้อหา สรุปข้อคิดที่ได้...”

จากคำแนะนำดังกล่าวข้างต้นทำให้ครู LS3 เพิ่มเติมตัวชี้วัดในแผนการจัดการเรียนรู้ จากเดิมมีเพียงตัวชี้วัด ท 1.1 ป. 3/1 อ่านออกเสียงคำ ข้อความ เรื่องสั้นๆ และบทร้อยกรองง่ายๆ ได้ ถูกต้องคล่องแคล่ว และ ท 1.1 ป. 3/2 อธิบายความหมายของคำ และข้อความที่อ่าน ครู LS3 ได้เพิ่ม ตัวชี้วัด ท 1.1 ป. 3/3 การตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และ ท 1.1 ป. 3/5 สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ลงในแผนการจัดการ เรียนรู้ด้วย ส่วนในการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันครั้งที่ 5 เรื่องการ์ตูน และ ครั้งที่ 6 เรื่องคำที่ประวิสรรชนีย์ ครู LS3 สามารถเลือกเรื่องได้สอดคล้องกับสาระการอ่าน ใน หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขียนตัวชี้วัดได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน ดังจะเห็นได้จากเรื่องคำ ที่ประวิสรรชนีย์ที่ครู LS2 ได้กล่าวว่า “ตัวชี้วัดชัดเจน ครูเขียนสาระสำคัญ ได้ดีเลือกคำได้เหมาะสม กับนักเรียน” สอดคล้องกับที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้ กล่าวคือ “ครูเลือกเรื่องคำประ วิสรรชนีย์สอดคล้องกับหลักสูตร เลือกคำเหมาะสมกับนักเรียน สามารถเขียนสาระสำคัญได้ครบถ้วน เข้าใจ ชัดเจน” แสดงให้เห็นว่าในระหว่างดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ทำ ให้ครู LS3 มีสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนด้านความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรเพิ่มมากขึ้น

ในด้านความถูกต้อง สมบูรณ์ของของการเขียน หรืออธิบายเนื้อหาสาระ และความคิด รวบยอดของบทเรียน ครู LS3 สามารถเขียนสาระสำคัญได้ถูกต้อง แต่ยังไม่ชัดเจน ในการดำเนินการ ตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ในครั้งที่ 1 เรื่องคำคล้องจอง ครั้งที่ 2 เรื่องไตรยางศ์ และ ครั้งที่ 4 เรื่องอักษรนำ ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างการวางแผนพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครู เรื่อง อักษรนำ ที่ครู LS1 ได้กล่าวว่า “...สาระสำคัญเขียนได้ดี อาจเพิ่มหลักการอ่าน ห นำลงไปด้วย...” ทำ ให้ครู LS3 แก้ไขสาระสำคัญจากเดิม ครู LS3 ได้เขียนว่า

“คำในภาษาไทยมีหลายคำที่เป็นอักษรนำ (ห นำ) ซึ่งการเรียนรู้
และเข้าใจอักษรนำ (ห นำ) จะทำให้สามารถอ่านและเขียนคำในภาษาไทยได้
ถูกต้อง”

หลังจากได้รับคำแนะนำจากครู LS1 ในการวางแผนบทเรียนร่วมกัน ครู LS3 ได้แก้ไข เพิ่มเติมสาระสำคัญ ดังนี้

“คำในภาษาไทยมีหลายคำที่เป็นอักษรนำ (ห นำ) ซึ่งการเรียนรู้และเข้าใจอักษรนำ (ห นำ) จะทำให้สามารถอ่านและเขียนคำในภาษาไทยได้ถูกต้องโดยทั่วไปจะใช้ตัว ห นำหน้าคำอักษรตัวเดียว เมื่อนำ ห มาประสมข้างหน้าให้เป็นคำอักษรนำ จะผันเสียงได้ครบ 5 เสียง”

จากการดำเนินการดังกล่าวทำให้เห็นว่าครู LS3 มีการพัฒนาสมรรถภาพด้านความรู้ความเข้าใจเนื้อหาสาระวิชา ซึ่งในครั้งที่ 5 และครั้งที่ 6 ครู LS3 สามารถเขียนสาระสำคัญได้ครบถ้วน ชัดเจน สามารถเขียนอธิบายบทเรียนได้อย่างถูกต้อง ดังจะเห็นได้จากครู LS1 ได้ให้ความคิดเห็นในการวางแผนบทเรียนเรื่องคำที่ประวิสรรชนีย์ ว่า “...สาระสำคัญชัดเจน บอกถึงคำประวิสรรชนีย์กับคำที่ไม่ประวิสรรชนีย์ได้ชัดเจน...” สอดคล้องกับครู LS2 ที่กล่าวว่า “...ครูเขียนสาระสำคัญได้ดี เลือกคำได้เหมาะสมกับนักเรียน...”

นอกจากนี้จากการสัมภาษณ์ครูหลังการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน พบว่าครู LS3 มีการเปลี่ยนแปลงสมรรถภาพด้านความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร และเนื้อหาสาระวิชา ดังนี้

“อันดับแรกนะคะก็จะไปศึกษาหลักสูตร แล้วก็ดูตรงตัวหลักสูตรนะคะในเรื่องของการอ่าน เด็กป.3 จะต้องได้รับรู้ ได้เรียนรู้อะไรบ้าง แล้วก็เอามาเขียนเป็นแผนการสอน จนถึงปีที่ผ่านมามีปัญหาอะไร ในเรื่องของการอ่านนะคะ...” (ครู LS3)

จากบทสัมภาษณ์ข้างต้นทำให้เห็นว่าครู LS3 มีการเปลี่ยนแปลงสมรรถภาพด้านความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร และเนื้อหาสาระวิชา กล่าวคือก่อนการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันครู LS3 จะใช้แผนการจัดการเรียนรู้จากหนังสือ สอนตามหนังสือเรียน แต่เมื่อดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ครู LS3 ได้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทำให้ครู LS3 ได้ศึกษาหลักสูตร เพื่อนำมาจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถทางการอ่านของนักเรียน สามารถเขียนตัวชี้วัด สาระสำคัญได้อย่างถูกต้องชัดเจน ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในภาคผนวก ก หน้า 224 และหน้า 227

สรุปได้ว่าผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูภาษาไทยระดับประถมศึกษาตอนต้น ด้านความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร และเนื้อหาสาระวิชา ครูมีความรู้ความ

เข้าใจในหลักสูตร และเนื้อหาวิชา โดยผู้วิจัยสังเกตได้จากการเลือกบทเรียน ครูจะเลือกบทเรียนจากสาระการอ่าน ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 เนื่องจากได้กำหนดเป้าหมายของการศึกษาผ่านบทเรียน คือ การพัฒนาความสามารถทางการอ่านของนักเรียน ดังนั้นครูจึงสามารถเลือกบทเรียนจากหลักสูตรได้สอดคล้องกับเป้าหมาย และสามารถเลือกบทเรียนได้สอดคล้องกับหลักสูตร และหากครูเขียนตัวชี้วัดไม่สอดคล้องกับบทเรียนหรือกิจกรรม ครูในกลุ่มก็สามารถให้คำแนะนำ อธิบายได้อย่างชัดเจน ดังจะเห็นได้จากการวางแผนบทเรียนเรื่องอย่า อยู่ อย่าง อยากระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ครู LS1 ได้ให้ความเห็นว่า

“ตัวชี้วัดอยากให้เพิ่มตัวชี้วัดข้อ 3 การตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และข้อ 5 สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพราะกิจกรรมได้นำเพลงมาให้ให้นักเรียนวิเคราะห์เนื้อหาสรุปข้อคิด จะได้สอดคล้องกับจุดประสงค์ และกิจกรรม”

เช่นเดียวกับการวางแผนเรื่องชูใจกำมือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ครู LS3 ได้เสนอแนะเกี่ยวกับตัวชี้วัดในหลักสูตร ดังนี้

“เรื่องนี้เป็นการการอ่านหนังสือตามความสนใจ จากหนังสือที่ครูและนักเรียนร่วมกันกำหนดได้ ในมาตรฐาน ท 1.1 ตัวชี้วัดที่ 6”

ดังนั้นจากการสังเกตการวางแผนบทเรียน เห็นได้ว่าครูสามารถเลือกบทเรียนได้สอดคล้องกับหลักสูตร และสามารถเขียนตัวชี้วัดได้สอดคล้องกับบทเรียน นอกจากนี้ครูยังสามารถเขียนอธิบายเนื้อหาสาระและความคิดรวบยอดของบทเรียนที่เลือกมาได้อย่างถูกต้อง และสมบูรณ์เป็นส่วนใหญ่ โดยพิจารณาจากการเขียนสาระสำคัญในแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งครูสามารถเขียนสาระสำคัญได้ครบถ้วน เข้าใจ ชัดเจน หากไม่ถูกต้องหรือไม่ชัดเจน ครูในกลุ่มก็สามารถอธิบายให้คำแนะนำได้ ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องคำคล้องจอง ซึ่งในแผนการจัดการเรียนรู้ก่อนวางแผนร่วมกัน ครู LS3 ได้เขียนสาระสำคัญว่า “คำคล้องจองมีความไพเราะ งดงามสามารถนำไปใช้ในการแต่งกลอนหรือคำขวัญ เพื่อให้จดจำได้ง่ายขึ้น” หลังจากได้รับคำแนะนำจากครู LS1 และ ครู LS2 ครู LS3 ได้เขียนสาระสำคัญว่า “คำคล้องจอง คือ คำที่มีสระเสียงเดียวกันหรือคำที่มีเสียงสระและตัวสะกดในมาตราเดียวกัน มีความไพเราะ งดงาม สามารถนำไปใช้ในการแต่งกลอนหรือคำขวัญ เพื่อให้จดจำได้ง่ายขึ้น”

ทำให้เห็นว่าหลังจากการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ครูมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรและเนื้อหาสาระวิชา โดยครูมีการศึกษาหลักสูตร เพื่อเลือกบทเรียนที่จะนำมาจัดการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของกลุ่ม อีกทั้งยังคำนึงถึงพื้นฐานการเรียนรู้ของผู้เรียน ปัญหาที่พบจากการสอนอ่านของครู เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาความสามารถทางการอ่านของนักเรียน

1.3 ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครู ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการสอน

ในการวิเคราะห์ข้อมูลด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการสอน ผู้วิจัยต้องการศึกษาการเลือกวิธีการสอนของครู และการเขียนหรืออธิบายวิธีการสอนที่กลุ่มเลือกมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยพิจารณาจากการสัมภาษณ์ก่อนการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน เพื่อให้ทราบพื้นฐานสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครู ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการสอน ซึ่งในระหว่างการดำเนินการผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกตการสอนของครู การสังเกตการอภิปรายและสะท้อนคิดหลังการจัดการเรียนการสอนของครู

ครู LS1

ในระหว่างการดำเนินการผู้วิจัยได้วิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการสอนของครู LS1 ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการสอนของครู LS1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ครั้งที่	เรื่อง	ประเด็นการพิจารณา	การวิเคราะห์ข้อมูล
1.	การทบทวน สระ โ, ใ และ ใ	1	ครูมีวิธีการสอนที่หลากหลาย เหมาะสมกับ วัตถุประสงค์ เนื้อหา และผู้เรียน มีการใช้เกม ยกตัวอย่างคำ การใช้คำถาม ให้นักเรียนแสดง ความสามารถ มีการเตรียมความพร้อมนักเรียน น้ำเสียงมีความหนักเบา ใช้ภาษาที่เด็กเข้าใจง่าย ครู สอนอ่านคำโดยใช้สิ่งชี้แนะ คือการสอนอ่านจากภาพ และสอนให้นักเรียนอ่านแจกลูกสะกดคำ

ครั้งที่	เรื่อง	ประเด็นการพิจารณา	การวิเคราะห์ข้อมูล
		2	ครูผู้สังเกตการสอน (ครู LS2 และ ครู LS3) สามารถเขียนหรืออธิบายวิธีการสอนที่ครู LS1 เลือกมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างถูกต้อง กล่าวคือ ครูผู้สังเกตการสอนสามารถบอกได้ว่า ครู LS1 ใช้เกมยกตัวอย่างคำ การใช้คำถาม
2.	ซูโจก้ามือ	1	ครูใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ เนื้อหา และผู้เรียน โดยการใช้ชีวิตทัศน์อภิปรายร่วมกัน อ่าน เขียนคำ การใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ครู มีเทคนิคการสอนที่มีความยุติธรรมในการถามคำถามนักเรียนเพื่อไม่ให้นักเรียนแย่งกันตอบ การสอนอ่านของครู ครูจะใช้วิธีครูอ่านนำนักเรียนอ่านตาม และสอนการแจกลูกสะกดคำ
		2	ครูผู้สังเกตการสอน (ครู LS2 และ ครู LS3) สามารถเขียนหรืออธิบายวิธีการสอนที่ครู LS1 เลือกมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างถูกต้อง สามารถบอกได้ว่าครู LS1 ใช้ชีวิตทัศน์ การอภิปรายร่วมกัน อ่านและเขียนคำ และการใช้คำถาม
3.	ลิงกะเสื่อ	1	ครูใช้เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ เนื้อหา และผู้เรียน มีการเล่นเกม การใช้คำถาม เล่านิทาน ซึ่งในการเล่านิทานน้ำเสียงของครู ได้รับความสนใจของนักเรียน มีจังหวะสูงต่ำตามเหตุการณ์ ในการสอนอ่าน ครูจะเข้าใจธรรมชาติของนักเรียน ในบทอ่านจะมีคำยาก ครูจึงใช้วิธีสอนโดยการอ่านนำแล้วให้นักเรียนอ่านตามหนึ่งรอบ จากนั้นจะให้นักเรียนอ่านแบบแจกลูกสะกดคำ และอ่านด้วยตนเอง
		2	ครูผู้สังเกตการสอน (ครู LS2 และ ครู LS3) สามารถเขียนหรืออธิบายวิธีการสอนที่ครู LS1 เลือกมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างถูกต้อง ครูสามารถบอกได้ว่า ครู LS1 ใช้เกม การใช้คำถาม เล่านิทานในการจัดการเรียนการสอน และในการสอนอ่าน ครูบอกได้ว่าครู LS1 ใช้วิธีการอ่านนำแล้วให้นักเรียนอ่านตามและการอ่านแบบแจกลูกสะกดคำ

ครั้งที่	เรื่อง	ประเด็นการพิจารณา	การวิเคราะห์ข้อมูล
4.	สี่เทาดูใบบัว	1	ครูมีวิธีการสอนที่หลากหลายของ เหมาะสมกับ วัตถุประสงค์ เนื้อหา และผู้เรียน กล่าวคือ ครูใช้นิทาน ในการจัดการเรียนการสอน ครูเล่านิทานน้ำเสียงหนัก เบาสร้างความตื่นเต้นให้นักเรียนในการอธิบาย ครู อธิบายได้อย่างชัดเจน ใช้ภาษาที่เด็กฟังแล้วเข้าใจง่าย ครูให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่าน มีครูคอยช่วยเหลือ โดยการที่ครูอ่านนำ นักเรียนอ่านตาม เมื่อเจอคำยาก นักเรียนอ่านไม่ได้ ครูจะให้นักเรียนอ่านแบบสะกด ครู เขียนวิธีการสะกดให้นักเรียนสังเกต
		2	ครูผู้สังเกตการสอน (ครู LS2 และ ครู LS3) สามารถ เขียนหรืออธิบายวิธีการสอนที่ครู LS1 เลือกมาใช้ใน การจัดการเรียนการสอนได้อย่างถูกต้อง บอกได้ว่าครู ใช้นิทาน ใช้การอธิบาย สอนอ่านโดยครูคอยช่วยเหลือ มีการอ่านนำ นักเรียนอ่านตาม และการอ่านแบบ สะกด
5.	แม่ ก กา	1	ครูสอนโดยการใช้เกม การอภิปราย ยกตัวอย่างคำ อธิบายให้นักเรียนสรุปความหมาย โดยครูใช้ภาษาใน การสื่อสารที่เรียบง่าย มีความเหมาะสมในการใช้ เทคนิคการสอน ครูลำดับคำง่ายๆ ใช้การแจกลูกสะกด คำไปพร้อมๆกับนักเรียน
		2	ครูผู้สังเกตการสอน (ครู LS2 และ ครู LS3) สามารถ เขียนหรืออธิบายวิธีการสอนที่ครู LS1 เลือกมาใช้ใน การจัดการเรียนการสอนได้อย่างถูกต้อง โดยบอกได้ว่า ครู LS1 ใช้เกม การอภิปราย การยกตัวอย่างคำ การ อธิบาย และในการสอนอ่านครูลำดับคำง่ายๆ ใช้การ แจกลูกสะกดคำไปพร้อมๆกับนักเรียน
6.	การอ่าน สัญลักษณ์	1	ครูมีวิธีการสอนที่หลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหา และผู้เรียน โดยการใช้นิทาน ครูเล่าด้วยน้ำเสียงที่ เหมาะสมกับเด็ก น่าสนใจ อธิบายได้ชัดเจน มีการ สอดแทรกวิธีการเลือกผัก เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต ให้กับเด็ก สอนอ่านสัญลักษณ์โดยให้นักเรียนสังเกต จากรูปภาพ

ครั้งที่	เรื่อง	ประเด็นการพิจารณา	การวิเคราะห์ข้อมูล
		2	ครูผู้สังเกตการสอน (ครู LS2 และ ครู LS3) สามารถเขียนหรืออธิบายวิธีการสอนที่ครู LS1 เลือกมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างถูกต้องว่ามีการใช้นิทาน การอธิบาย และการสอนอ่านสัญลักษณ์โดยให้นักเรียนสังเกตจากรูปภาพ

หมายเหตุ ประเด็นการพิจารณา

หมายเลข 1 หมายถึง ความหลากหลายของวิธีการสอน และความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ เนื้อหา และผู้เรียน

หมายเลข 2 หมายถึง ความถูกต้องของการเขียนหรืออธิบายวิธีการสอนที่กลุ่มเลือกมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน

จากตารางข้างต้น แสดงให้เห็นถึงข้อมูลสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการสอนของครู LS1 ระหว่างการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ในด้านการเลือกวิธีการสอน ครู LS1 มีวิธีการสอนที่หลากหลาย เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ เนื้อหา และผู้เรียน ตั้งแต่การดำเนินการในครั้งแรก คือเรื่อง การทบทวนสระ โ, ใ, ใ และ ใ ดังจะเห็นได้จากแบบบันทึกการสังเกตการสอนของครู LS3 ที่ระบุว่า “ใช้เกมง่ายๆ ยกตัวอย่างคำ คำถาม ให้นักเรียนแสดงความสามารถ” สอดคล้องกับที่ผู้วิจัยได้สังเกตการสอนพบว่า “ครูใช้เกมในการสอน มีการเตรียมความพร้อมนักเรียน ครูมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกับนักเรียน ครูสอนอ่านคำโดยใช้สิ่งชี้แนะ คือการสอนอ่านจากภาพ และสอนให้นักเรียนอ่านแจกลูกสะกดคำ” สะท้อนให้เห็นว่าครู LS1 มีวิธีการสอนที่หลากหลาย ทั้งเกม การยกตัวอย่างคำ การใช้คำถาม การสอนอ่านคำจากสิ่งชี้แนะ การอ่านแจกลูกสะกดคำ อีกทั้งครู LS1 ยังมีเทคนิคการสอนที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ เนื้อหา และผู้เรียนโดยการใช้น้ำเสียง ใช้ภาษาสื่อสารที่เหมาะสมกับเด็ก เข้าใจง่าย ดังที่ครู LS2 ได้บันทึกการสังเกตการสอนเรื่องสีเทาตอบว่า “น้ำเสียงหนักเบาสร้างความตื่นตัวให้เด็ก รู้สึกสนุกได้ดี อธิบายชัดเจน ใช้ภาษาที่เด็กฟังแล้วเข้าใจง่าย” ซึ่งในการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันในครั้งต่อๆ มา ครู LS1 ได้มีวิธีการสอนเพิ่มขึ้นจากเดิม คือ การใช้วิธีทัศน์ นิทาน การอธิบายร่วมกัน และสถานการณ์จำลอง ส่วนวิธีการสอนอ่านของครู ครู LS1 จะใช้วิธีการสอนอ่านคำโดยใช้สิ่งชี้แนะ คือการสอนอ่านจากภาพ ครูอ่านนำ นักเรียนอ่านตาม สอนให้

นักเรียนอ่านแจกลูกสะกดคำ และยกตัวอย่างคำให้นักเรียนสรุปความหมาย ซึ่งครู LS3 ได้บันทึกการสังเกตการสอนเรื่อง มาตรา ก กา ไว้ดังนี้

“ผู้สอนอธิบายให้นักเรียนฟังอย่างช้าๆ ลำดับคำง่ายๆ ใช้การแจกลูกสะกดคำไปพร้อมๆกับนักเรียน ผู้สอนใช้น้ำเสียงดังฟังชัด ใช้การย้ำซ้ำทวน”

สอดคล้องกับที่ผู้วิจัยได้สังเกตการสอน ดังนี้

“ครูสอนโดยใช้เกม การอภิปราย ยกตัวอย่างคำให้นักเรียนสรุปความหมาย ให้นักเรียนอ่านสะกดคำตัวอย่าง”

นอกจากนี้ในด้านความถูกต้องของการเขียนหรืออธิบายวิธีการสอนที่กลุ่มเลือกมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน พบว่าครูผู้สังเกตการสอนทั้งครู LS2 และ LS3 สามารถเขียนหรืออธิบายวิธีการสอนที่ครู LS1 เลือกมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างถูกต้อง ดังจะเห็นได้จากการจัดการเรียนการสอนเรื่องลิงกะเสื่อ ที่ครูผู้สังเกตการสอนได้สะท้อนผลหลังสอน ดังนี้

“การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ท้ายลิตัวอะไร ถ้าทำเป็นภาพจะไม่สร้างความสนใจ แต่ครูทำออกมาทีละส่วน เด็กจะตื่นเต้น แล้วนำไปสู่นิทานลิงกับเสื่อ น้ำเสียงของครูจะมีเสียงสูงเสียงต่ำ หนักเบา เด็กไม่เครียด ได้รับความสนใจ เสียงไปตามสถานการณ์” (ครู LS2)

“ทุกครั้งที่หนูมาฟังพี่สอนหนูจะได้เทคนิค วิธีสอนไปใช้ ชื่อนำพี่จะให้เด็กมาต่อภาพ ช้สอนจะรู้ว่าธรรมชาติของเขาจะอ่านบางคำไม่ได้พี่ก็เลยจะเล่าก่อนทำให้เด็กรู้ว่าคำว่า แพ คำว่า แห มันมาจากตรงไหน ตอนเล่านิทานก็จะใช้น้ำเสียงหนักเบา เสียงตื่นเต้น ได้รับความสนใจเด็ก” (ครูLS3)

จากการสะท้อนคิดดังกล่าวนอกจากจะทำให้เห็นว่าครูผู้สังเกตการสอนสามารถเขียนหรืออธิบายวิธีการสอนที่ครู LS1 เลือกมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้แล้ว ยังทำให้เห็นว่าครูผู้สังเกตการสอนได้นำเทคนิค วิธีการสอนของครู LS1 ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนของตนเองอีกด้วย

อีกทั้งจากการสัมภาษณ์ครู LS1 หลังการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ทำให้เห็นถึงสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการสอน ดังบทสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“...เริ่มจากพยัญชนะ สระ แต่ยังไม่เริ่มวรรณยุกต์ ให้นักเรียนแจกลูก สะกดคำ จะเริ่มที่สระเสียงยาวก่อน ถ้าเด็กได้เรื่องการแจกลูกสะกดคำแล้ว จะให้เด็กได้เรียนรู้เรื่องการเข้าใจความหมายของคำ แล้วเริ่มทักษะการเขียน...”

จากบทสัมภาษณ์ดังกล่าวทำให้เห็นว่าในการสอนอ่านครูจะมีวิธีการสอนแจกลูก สะกดคำ สอนไปตามลำดับขั้นจากง่ายไปยาก และนอกจากจะให้นักเรียนอ่านออกแล้ว ครูยังสอนให้นักเรียนได้เข้าใจความหมายของคำอีกด้วย ซึ่งครูมีวิธีการสอนที่หลากหลาย เหมาะกับผู้เรียน วัตถุประสงค์และเนื้อหา

ครู LS2

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครู LS2 ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการสอน ซึ่งในระหว่างดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกตการสอน และการสะท้อนคิดหลังสอน ซึ่งได้พิจารณาความหลากหลายของวิธีการสอน และความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ เนื้อหา และผู้เรียน และความถูกต้องของการเขียนหรืออธิบายวิธีการสอนที่กลุ่มเลือกมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน แสดงผลการวิเคราะห์ที่ได้ข้อมูลดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการสอนของครู LS2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ครั้งที่	เรื่อง	ประเด็นการพิจารณา	การวิเคราะห์ข้อมูล
1.	วรรณยุกต์	1	ครูมีเทคนิค วิธีการสอนที่หลากหลาย มีการกระตุ้นความสนใจเด็กโดยใช้เกมทายคำจากรูปทายคำ อภิปราย สังเกต และยกตัวอย่าง ครูสอนโดยใช้เกม การอภิปราย สอนอ่านโดยให้อ่านจากภาพ การแจกลูกสะกดคำ
		2	ครูผู้สังเกตการสอน (ครู LS1 และ ครู LS3) สามารถเขียนหรืออธิบายวิธีการสอนที่ครู LS2 เลือกมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างถูกต้องว่าใช้เกมทายคำ การสังเกต การอภิปราย การยกตัวอย่าง
2.	คำควบกล้ำ	1	ครูมีวิธีการสอนและเทคนิคที่หลากหลาย ทั้งเกมอักษรไขว้ หากคำควบกล้ำร่วมกัน ยกตัวอย่างคำเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาการเรียนรู้ สรุบบนเกมบิงโก และอภิปรายร่วมกันสรุปคำควบกล้ำ เปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนได้ร่วมทำกิจกรรม ได้ตอบคำถาม ครูกำหนดกติกาของห้อง จัดกลุ่มนักเรียนโดยละความสามารถสอนอ่านคำจากรูปภาพ และให้นักเรียนอ่านสะกดคำ
		2	ครูผู้สังเกตการสอน (ครู LS1 และ ครู LS3) สามารถเขียนหรืออธิบายวิธีการสอนที่ครู LS2 เลือกมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ โดยครูสามารถบอกได้ว่าครู LS2 ใช้เกม การยกตัวอย่างคำเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาการเรียนรู้ การอภิปราย
3.	คำที่ใช้ รร	1	ครูมีวิธีการสอนที่หลากหลาย เช่น เกม การอธิบายยกตัวอย่างคำ ให้นักเรียนเขียนคำอ่าน และแต่งประโยค ครูให้นักเรียนอ่านคำจากรูปภาพ อ่านสะกด และสอนให้นักเรียนเขียนคำอ่านเพื่อให้รู้วิธีอ่านคำที่ใช้ รร แต่เนื้อหาบทเรียนมากเกินไปทำให้นักเรียนยังสับสนเนื้อหา คำ รร ที่มีตัวสะกด
		2	ครูผู้สังเกตการสอน (ครู LS1 และ ครู LS3) สามารถเขียนหรืออธิบายวิธีการสอนที่ครู LS2 เลือกมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ว่าครูมีการอธิบายความรู้

ครั้งที่	เรื่อง	ประเด็นการพิจารณา	การวิเคราะห์ข้อมูล
4.	มาตราง	1	ให้นักเรียนยกตัวอย่างคำ เขียนคำอ่าน แต่งประโยค ครูมีการนำเกม บัตรคำ และเนื้อเพลงมาใช้ในการจัดกิจกรรม ใช้เกมในขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ทำให้ผู้เรียนสนใจได้เป็นอย่างดี ใช้เพลงและการค้นหาคำที่สะกดด้วยแม่กง และใช้การอภิปรายร่วมกันพร้อมยกตัวอย่างคำ ซึ่งครูมีวิธีการสอนที่หลากหลาย
		2	ครูผู้สังเกตการสอน (ครู LS1 และ ครู LS3) สามารถเขียนหรืออธิบายวิธีการสอนที่ครู LS2 เลือกมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ว่า ครู LS2 ใช้เกมในขั้นนำ ทำให้นักเรียนสนใจ ใช้เพลงและการค้นหาคำที่สะกดด้วยแม่กง การอภิปรายร่วมกันและยกตัวอย่างคำ
5.	ทบทวน มาตรา ตัวสะกด	1	ครูใช้เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย ใช้เกมกระตุ้นความสนใจผู้เรียน ดึงความสนใจนักเรียนด้วยการร้องเพลง สร้างบรรยากาศในห้องเรียนที่สนุกสนาน ครูใช้เกมเพื่อทบทวนมาตราต่างๆ ให้นักเรียนจำแนกคำ พร้อมทั้งอ่านคำโดยการอ่านแบบสะกด ให้นักเรียนสรุปเป็นแผนผังความคิดพร้อมทั้งนำเสนอผลงาน
		2	ครูผู้สังเกตการสอน (ครู LS1 และ ครู LS3) สามารถเขียนหรืออธิบายวิธีการสอนที่ครู LS2 เลือกมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ โดยระบุว่าครู LS2 มีเทคนิควิธีการสอนหลากหลาย ดึงดูดความสนใจของนักเรียนได้ดีการใช้เกมแยกคำในมาตราตัวสะกดต่างๆ
6.	ดอกไม้วิเศษ กับนิทานน้อยผู้ อารี	1	ครูมีวิธีการสอนที่หลากหลายใช้คำถาม ใช้การเล่านิทาน น้ำเสียงน่าฟัง นักเรียนมีส่วนร่วมในการอ่านนิทาน มีการแสดงบทบาทสมมติ และให้นักเรียนเล่นเกมไขว้เศษเพื่อตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน
		2	ครูผู้สังเกตการสอน (ครู LS1 และ ครู LS3) สามารถเขียนหรืออธิบายวิธีการสอนที่ครู LS2 เลือกมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ว่าครูเล่านิทานน่าสนใจ ใช้ น้ำเสียงเหมาะสม นิทานมีภาพประกอบ มีการแสดงบทบาทสมมติ

หมายเหตุ ประเด็นการพิจารณา

หมายเลข 1 หมายถึง ความหลากหลายของวิธีการสอน และความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ เนื้อหา และผู้เรียน

หมายเลข 2 หมายถึง ความถูกต้องของการเขียนหรืออธิบายวิธีการสอนที่กลุ่มเลือกมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน

ในการจัดการเรียนการสอนของครู LS2 จากการสังเกตการสอน และการสะท้อนผลหลังสอน ทำให้ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงดังตารางข้างต้น ซึ่งจะเห็นได้ว่าครู LS2 มีวิธีการสอนที่หลากหลาย เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ เนื้อหา และผู้เรียน ตั้งแต่การดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันในครั้งแรก เรื่องวรรณยุกต์ โดยครูใช้เกมทายคำจากรูปทายคำ อภิปราย สังเกต และยกตัวอย่าง ครูสอนโดยการใช้เกม การอภิปราย สอนอ่านโดยให้อ่านจากภาพ การแจกลูกสะกดคำ ซึ่งครู LS1 ได้บันทึกการสังเกตการสอนว่า “ครูมีเทคนิค วิธีการสอนที่หลากหลาย มีการกระตุ้นความสนใจเด็กโดยเล่นเกมทายคำจากรูป” ซึ่งสอดคล้องกับการสะท้อนผลหลังสอนของครู LS3 คือ “ครูมีวิธีการสอนที่หลากหลาย ใช้เกมทายคำ การสังเกต การอภิปราย การยกตัวอย่าง” และจากที่ผู้วิจัยได้สังเกตการสอน พบว่า “ครูสอนโดยการใช้เกม การอภิปราย สอนอ่านโดยให้อ่านจากภาพ การแจกลูกสะกดคำ”

อีกทั้งในการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันพบว่าครูมีวิธีการสอนที่เพิ่มขึ้น กล่าวคือครูใช้เกม การสังเกต การอภิปราย การอธิบาย การยกตัวอย่าง เพลง นิทาน ใช้น้ำเสียงเหมาะสมดึงดูดความสนใจของนักเรียน มีการแสดงบทบาทสมมติ ซึ่งครูผู้สังเกตการสอนได้อธิบายวิธีการสอนที่ครู LS2 เลือกมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างถูกต้อง โดยสังเกตจากบันทึกการสังเกตการสอน เรื่องทบทวนมาตราตัวสะกด ที่ผู้วิจัยได้สังเกตการสอน พบว่า “ครูใช้เกมเพื่อทบทวนมาตราต่างๆ ให้นักเรียนจำแนกคำ พร้อมทั้งอ่านคำโดยการอ่านแบบสะกด ให้นักเรียนสรุปเป็นแผนผังความคิดพร้อมทั้งนำเสนอผลงาน” สอดคล้องกับที่ครู LS1 ได้ระบุว่า “ครูใช้เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย กระตุ้นความสนใจของเด็กได้ดี” และครู LS3 ได้กล่าวว่า “ใช้เกมกระตุ้นความสนใจผู้เรียน ดึงความสนใจนักเรียนด้วยการร้องเพลง สร้างบรรยากาศในห้องเรียนที่สนุกสนาน” ซึ่งครูสามารถอธิบายวิธีการสอนที่ครู LS2 เลือกมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้

นอกจากนี้หากครูพบว่าวิธีการสอนของครูในกลุ่มทำให้เด็กไม่สามารถเรียนรู้ได้ครบตามจุดประสงค์ หรือวัดประเมินผลการเรียนรู้แล้วนักเรียนยังไม่บรรลุผลตามที่กำหนด ครูจะให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงวิธีการสอน ดังจะเห็นได้จากการสะท้อนผลการเรียนรู้เรื่องวรรณยุกต์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 กล่าวคือ

“แผนใช้เวลาเยอะ มันควรไปที่ละนิด จะลืกลไปสำหรับเด็ก ชำนาญเหมือนเดิม เล่นเกม ทายคำที่อยู่แล้ว อาจ 2-3 ภาพ เด็กจะยังสับสนว่าทำไมคำ รร ไม่มีตัวสะกด กับมีตัวสะกดถึงอ่านไม่เหมือนกัน อยากให้สอนคำ รร ที่ไม่มีตัวสะกดก่อน” (ครู LS1)

หลังจากการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ครู LS2 เพื่อวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการสอน ดังนี้

“...เราควรจะใช้วิธีการสอนหลากหลาย กระตุ้นความสนใจ เน้นผู้เรียนให้มีส่วนร่วมในกิจกรรม ปรับเปลี่ยนให้เด็กสนุกสนาน ใช้เกมแทรกความรู้ ใช้คำพูดให้กำลังใจ เสริมแรงทางบวก ให้กำลังใจเด็กให้อยากอ่านหนังสือ...” (ครู LS2)

จากบทสัมภาษณ์ดังกล่าวทำให้เห็นว่า ครูใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย เน้นวิธีการสอนที่จะทำให้ นักเรียนสนุกสนานในการเรียน เช่น การใช้เกม เน้นการเสริมแรงเพื่อสร้างเจตคติในการอ่านให้กับนักเรียน

ครู LS3

ในการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการสอนของครู LS3 ก็เช่นเดียวกัน ผู้วิจัยพิจารณาความหลากหลายของวิธีการสอน และความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ เนื้อหา และผู้เรียน และความถูกต้องของการเขียนหรืออธิบายวิธีการสอนที่กลุ่มเลือกมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกตการสอน และการสะท้อนคิดหลังสอน ซึ่งผลการวิเคราะห์แสดงได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการสอนของครู LS3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ครั้งที่	เรื่อง	ประเด็นการพิจารณา	การวิเคราะห์ข้อมูล
1.	คำคล้องจอง	1	ครูมีวิธีการสอนที่หลากหลาย มีการใช้เกมเพื่อดึงดูดความสนใจ การใช้คำถาม การอ่านคำคล้องจองจากบทดอกสร้อย
		2	ครูผู้สังเกตการสอน (ครู LS1 และ ครู LS2) สามารถเขียนหรืออธิบายวิธีการสอนที่ครู LS3 เลือกมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ โดยสามารถบอกได้ว่าครูใช้เกม ใช้คำถาม และให้นักเรียนศึกษาคำคล้องจองจากบทดอกสร้อย
2.	ไตรยางศ์	1	ครูมีวิธีการสอนที่หลากหลาย ใช้นิทาน ใช้คำถาม ใช้ น้ำเสียงชัดเจน เนิบๆ แต่เร้าความสนใจของนักเรียน ครูมีเทคนิคให้นักเรียนจำอักษรแต่ละหมู่ ให้นักเรียนเขียนบนอากาศเพื่อช่วยจดจำ
		2	ครูผู้สังเกตการสอน (ครู LS1 และ ครู LS2) สามารถเขียนหรืออธิบายวิธีการสอนที่ครู LS3 เลือกมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ โดยระบุว่าในชั้นนำครูใช้การเล่านิทานเชื่อมโยงสู่เรื่องอักษรสามหมู่ ชั้นสอนเน้นย้ำและฝึกปฏิบัติจริง ชั้นสรุปนักเรียนตอบคำถามจากชื่อของตนเอง แยกพยัญชนะใสในอักษรสามหมู่ และใช้เทคนิคการเขียนบนอากาศช่วยจดจำ
3.	อย่า อยู่ อย่าง อยาก	1	ครูมีวิธีการสอนที่หลากหลาย ทั้งเกม การใช้คำถาม การอธิบาย ครูสอนอ่านโดยให้นักเรียนอ่านเอง หากพบคำยาก ครูจะให้นักเรียนอ่านแบบสะกด ครูนำเพลงมาให้ให้นักเรียนอ่าน ตอบคำถาม และสรุปข้อคิด เป็น การอ่านจับใจความสำคัญ พร้อมทั้งสอดแทรกเรื่องการสอนอักษรนำ อ น้า ย ด้วย
		2	ครูผู้สังเกตการสอน (ครู LS1 และ ครู LS2) สามารถเขียนหรืออธิบายวิธีการสอนที่ครู LS3 เลือกมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ว่าครูมีเทคนิคการสอนที่หลากหลาย มีการใช้เกม การใช้คำถามเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนตอบคำถามได้ดี ครูเสียงดังฟังชัด อธิบาย

ครั้งที่	เรื่อง	ประเด็นการพิจารณา	การวิเคราะห์ข้อมูล
4.	อักษรนำ	1	เข้าใจชัดเจน ใช้ภาษาสื่อสารเป็นภาษาที่เด็กเข้าใจง่าย ครูมีเทคนิค วิธีการสอนหลากหลาย ทำให้เด็กสนใจ และตั้งใจทำกิจกรรมเป็นอย่างดี ครูสื่อสารได้ดี เสียงดังฟังชัด เข้าใจง่าย ใช้นิทานเหมาะสมกับนักเรียน ให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรอง โดยให้นักเรียนอ่านพร้อมกัน และให้นักเรียนสังเกตลักษณะของคำที่มี ห นำ ทำให้นักเรียนอ่านคำ ห นำ ได้
		2	ครูผู้สังเกตการสอน (ครู LS1 และ ครู LS2) สามารถเขียนหรืออธิบายวิธีการสอนที่ครู LS3 เลือกมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ โดยครูมีเทคนิควิธีการสอนหลากหลาย ทำให้เด็กตั้งใจเรียนมากขึ้น ครูสามารถเชื่อมโยงกิจกรรมทุกขั้นตอนได้สอดคล้องกัน สื่อสารชัดเจน เข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อน ใช้การสอนโดยให้นักเรียนสังเกตความแตกต่างของตัวอย่างคำด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนเข้าใจมากยิ่งขึ้น
5.	การรันต์	1	ครูใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย โดยครูใช้เกมกระตุ้นความสนใจของนักเรียน ครูใช้วิธีการสอนแบบอุปนัย โดยให้นักเรียนสังเกตตัวอย่างคำคำ เพื่อลงข้อสรุป ครูใช้การอธิบาย โดยจะเน้นการให้นักเรียนเห็นความแตกต่าง ของตัวการรันต์กับไม้ทัณฑฆาต และการอ่านออกเสียงคำที่มีตัวการรันต์
		2	ครูผู้สังเกตการสอน (ครู LS1 และ ครู LS2) สามารถเขียนหรืออธิบายวิธีการสอนที่ครู LS3 เลือกมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ โดยระบุว่า ครู LS3 ใช้การเล่นเกมไปคำ การอธิบาย การยกตัวอย่างการอ่านคำเดียวกันแต่ไม่มีไม้ทัณฑฆาต วิธีการสังเกตความแตกต่างของคำเพื่อให้นักเรียนเกิดความสงสัย และให้นักเรียนอ่านคำด้วยตนเอง
6.	คำที่ประวิสรรชนีย์	1	ครูใช้วิธีการสอนที่หลากหลายทั้งเกม บรรยาย อภิปรายสอนให้นักเรียนเห็นความแตกต่างและอ่านคำที่ประวิสรรชนีย์และคำที่ไม่ประวิสรรชนีย์
		2	ครูผู้สังเกตการสอน (ครู LS1 และ ครู LS2) สามารถเขียนหรืออธิบายวิธีการสอนที่ครู LS3 เลือกมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ว่าครูใช้วิธีการอธิบาย

ครั้งที่	เรื่อง	ประเด็นการพิจารณา	การวิเคราะห์ข้อมูล
			ความหมายของคำที่ประวิสรรชนีย์และคำที่ไม่ประวิสรรชนีย์ได้อย่างชัดเจน เน้นเพื่อนช่วยเพื่อนได้ดี น้ำเสียงเน้นย้ำคำประและไม่ประวิสรรชนีย์

หมายเหตุ ประเด็นการพิจารณา

หมายเลข 1 หมายถึง ความหลากหลายของวิธีการสอน และความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ เนื้อหา และผู้เรียน

หมายเลข 2 หมายถึง ความถูกต้องของการเขียนหรืออธิบายวิธีการสอนที่กลุ่มเลือกมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน

จากตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการสอนของครู LS3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จะเห็นได้ว่าครู LS3 มีวิธีการสอน ที่หลากหลาย และความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ เนื้อหา และผู้เรียน กล่าวคือ ในการจัดการเรียนการสอนตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันครั้งแรกเรื่องคำคล้องจอง ครู LS3 มีการใช้เกมเพื่อดึงดูดความสนใจ การใช้คำถาม การอ่านคำคล้องจองจากบทดอกสร้อย โดยครู LS1 ได้สะท้อนผลหลังสอนว่า “ขั้นนำ ขั้นสอน ขั้นสรุปทำได้ดี มีกิจกรรมหลากหลาย เกม ทายคำ ตอบคำถาม” สอดคล้องกับที่ครู LS3 สะท้อนผลหลังสอนว่า “ครูใช้เกม การตอบคำถาม การแข่งเขียนคำคล้องจองในการออกแบบกิจกรรมการสอน” และผู้วิจัยได้สังเกตการณ์สอน พบว่า “ครูมีการใช้เกมเพื่อดึงดูดความสนใจ ให้นักเรียนได้เขียนคำคล้องจอง มีวิธีการสอนที่หลากหลาย” ซึ่งในการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันครั้งต่อๆ มา ครูมีวิธีการสอนเพิ่มมากขึ้น กล่าวคือ ครูใช้เกม นิทาน ใช้คำถาม ใช้เทคนิคการเขียนบนอากาศเพื่อช่วยจดจำ การอธิบาย การอภิปราย ใช้วิธีการสอนแบบอุปนัยโดยให้นักเรียนสังเกตตัวอย่างคำ เพื่อลงข้อสรุป ใช้เพลง บทร้อยกรองเพื่อดึงดูดความสนใจของนักเรียน และในการสอนอ่าน ครูให้นักเรียนอ่านตามครูหากเป็นคำยาก และสอนอ่านสะกดคำ ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างเรื่องอย่า อยู่อย่าง อยากร ที่ผู้วิจัยได้สังเกตการณ์สอนพบว่า “ครูสอนโดยให้นักเรียนอ่านเอง หากคำไหนที่อ่านไม่ได้ครูจะให้นักเรียนสะกด ครูใช้เพลงมาให้นักเรียนอ่าน สรุปข้อคิดที่ได้จากเพลง เป็นการอ่านจับใจความสำคัญ พร้อมทั้งสอดแทรกเรื่องการสอนอักษรนำ อ นำ ย ด้วย” สอดคล้องกับที่ครู LS1 ได้กล่าวว่า “ครูมีเทคนิคการสอนที่หลากหลาย เพลงกระตุ้นความสนใจ เนื้อเพลง บัตรคำ การตอบคำถาม” และครู LS2 ได้บันทึกในแบบสังเกตการณ์

สอนว่า “เสียงดังฟังชัด อธิบายเข้าใจชัดเจน ใช้ภาษาสื่อสารเป็นภาษาที่เด็กเข้าใจง่าย เทคนิคหลากหลาย”

ในด้านความถูกต้องของการเขียนหรืออธิบายวิธีการสอนที่กลุ่มเลือกมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สังเกตการสอนสามารถอธิบายวิธีการสอนที่ครู LS3 เลือกมาใช้ได้ถูกต้อง ดังจะเห็นได้จากตัวอย่าง การจัดการเรียนการสอนเรื่องไตรยางศ์ ที่ครูผู้สังเกตการสอนได้บันทึกการสังเกตการสอนไว้ดังนี้

“ชั้นนำเล่านิทานเชื่อมโยงสู่เรื่องอักษรสามหมู่ ชั้นสอนเน้นย้ำและฝึกปฏิบัติจริง โดยนำชื่อของตนเองจัดใส่พยัญชนะแต่ละหมู่ ชั้นสรุปนักเรียนตอบคำถามจากชื่อของตนเอง แยกพยัญชนะใส่ในอักษรสามหมู่ได้” (ครู LS1)

“ใช้เทคนิคการเขียนบนอากาศช่วยจดจำ รวมถึงแต่งประโยคที่เกี่ยวข้องกับไตรยางศ์ ทำให้เด็กๆ เข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อน” (ครู LS2)

จากการสัมภาษณ์ครู LS3 หลังการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ทำให้พบว่าครูมีวิธีการสอนที่หลากหลาย เหมาะสมกับผู้เรียน โดยจะเน้นกิจกรรมการเคลื่อนไหว ในการสอนอ่าน ครูจะใช้วิธีสอนอ่านสะกดคำ และเน้นการย้ำ ซ้ำ ทวนให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น ดังบทสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“...ในเรื่องของการสอนอ่าน จะเน้นให้เด็กได้มีกิจกรรมการเคลื่อนไหว ร่วมกับการอ่าน สอนอ่านสะกดคำ ถ้าคำที่ยากก็จะอ่านนำให้นักเรียนอ่านตาม และย้ำ ซ้ำ ทวนเขาบ่อยๆ...” (ครู LS3)

สรุปได้ว่าการสังเกตการสอนของครู โดยวิเคราะห์บันทึกการสังเกตการสอนของครู การสะท้อนผลหลังสอน และการสัมภาษณ์ เพื่อวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครู ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการสอน พบว่าการเลือกวิธีการสอนของครูภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดทางหลวง (เทพราชภูธรรังสรรค์) มีความหลากหลาย เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ เนื้อหา และผู้เรียน ไม่ว่าจะเป็นวิธีการสอนแบบบรรยาย อภิปราย การสอนแบบอุปนัย การใช้เกม เพลง นิทาน การสร้างสถานการณ์จำลอง ส่วนวิธีการสอนอ่าน ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ครูจะเลือกการสอนอ่านคำโดยใช้สิ่งชี้แนะ โดยการสอนอ่านจากภาพ การสอนอ่านแบบแจกลูกในการสอนเรื่องสระ ไม่ว่าจะเป็นสระ โ สระ ใ สระ แ และสระ ัว และการสอนอ่านตามครู ส่วนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ครูจะเลือกใช้วิธีการสอนอ่านจากภาพ การอ่าน

สะกด และการสอนอ่านตามครู ในคำหรือประโยคที่มีคำยาก หรือบทร้อยกรอง อีกทั้งครูสามารถเขียนหรืออธิบายวิธีการสอนที่กลุ่มเลือกมาใช้ได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้หากครูพบว่าวิธีการสอนของครูในกลุ่มทำให้เด็กไม่สามารถเรียนรู้ได้ครบตามจุดประสงค์ หรือวัดประเมินผลการเรียนรู้แล้วนักเรียนยังไม่บรรลุผลตามที่กำหนด ครูจะให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงวิธีการสอน

1.4 ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครู ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียน

ในด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียน ก่อนการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครู และในระหว่างการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากบันทึกการสังเกตการสอนของครู การสังเกตการอภิปรายสะท้อนคิดหลังการจัดการเรียนการสอน และบันทึกหลังสอนของครูผู้สอน ซึ่งจะพิจารณาการจัดการเรียนการสอนของครูโดยคำนึงถึงหลักการเรียนรู้ของผู้เรียน และการเขียนหรืออธิบายสภาพปัญหาในการเรียนรู้ของผู้เรียน ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนที่กลุ่มเลือกมา และหลังดำเนินการได้สัมภาษณ์ครูเพื่อศึกษาผลการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน

ครู LS1

สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครู LS1 ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียน ในระหว่างการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันพบว่าครู LS1 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียนแสดงได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้านความรู้ความเข้าใจ
เกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียนของครู LS1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ครั้งที่	เรื่อง	ประเด็นการพิจารณา	การวิเคราะห์ข้อมูล
1.	การทบทวน สระ โ, ใ และ ใ	1	ครูให้นักเรียนได้เรียนรู้จากสิ่งที่อยู่ใกล้ตัว สัมผัสได้และสามารถพบเห็นได้ในชีวิตประจำวัน คือผลไม้ชนิดต่างๆ ครูมีการเตรียมความพร้อมนักเรียนก่อนการจัดการเรียนการสอน ให้นักเรียนได้อ่านคำเอง ให้ความสนใจนักเรียนทุกคน มีการให้รางวัล และเฉลยใบงานหลังนักเรียนทำทันทีเพื่อเป็นการสะท้อนผล และย้ำ ซ้ำ ทวนให้กับนักเรียน
		2	ครูสามารถเขียน หรืออธิบายสภาพปัญหาในการเรียนรู้ของผู้เรียน เรื่องการทบทวนสระ โ, ใ และ ใ ได้ โดยครูได้เขียนอธิบายสภาพปัญหาว่า นักเรียนบางคนยังอ่านและเขียนคำที่ใช้สระ โ, ใ และ ใ ไม่คล่อง นักเรียนยังสับสนระหว่างสระ ใ กับ ใ ยังเขียนไม่ถูก แต่ครูสามารถช่วยอธิบายให้นักเรียนเข้าใจ และแก้ไขได้ถูกต้อง
2.	ชูใจกำมือ	1	ครูสอนโดยเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมของนักเรียน นำสิ่งที่อยู่รอบตัวนักเรียนมาสอน มีการวางกฎกติกาเพื่อคุมชั้นเรียน คำนึงถึงพื้นฐานของนักเรียนโดยทบทวนความรู้เดิม มีการเสริมแรงด้วยการให้รางวัล
		2	ในการจัดการเรียนการสอนเรื่องชูใจกำมือ ไม่มีปัญหาในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับบทเรียน แต่ปัญหามาจากสภาพแวดล้อมนอกห้องเรียน โดยครูอธิบายว่าสภาพแวดล้อมนอกห้องเรียนเสียงดัง มีรถโฆษณาผ่านทำให้นักเรียนขาดความสนใจในการเรียนไปชั่วขณะ
3.	ลิงกะเสื่อ	1	ครูสอนโดยเร้าความสนใจของนักเรียนด้วยการใช้เกมใช้นิทาน การสื่อสารของครู ครูใช้คำพูดที่ทำให้ นักเรียนรู้สึกไม่กดดัน บรรยากาศการเรียนรู้อาจจะเป็นไปด้วยความอบอุ่น สนุกสนาน ครูเชื่อมโยงเนื้อหา กับประสบการณ์ของนักเรียน และสะท้อนผลการอ่าน การเขียนให้นักเรียนทราบทันทีหลังจากทำกิจกรรม

ครั้งที่	เรื่อง	ประเด็นการพิจารณา	การวิเคราะห์ข้อมูล
		2	ในการจัดการเรียนการสอนเรื่องลิงกะเสื่อครูไม่พบปัญหาในการเรียนรู้ของผู้เรียน
4.	สี่เทาตูโบบัว	1	ครูวางกติกาก่อนเรียนเพื่อทำความเข้าใจ เตรียมความพร้อมนักเรียน ให้นักเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม กระตุ้นความสนใจของนักเรียน เสริมแรงตลอดเวลา ครูจะช่วยเหลือนักเรียนที่อ่านไม่ได้ด้วยการให้ช่วยกันสะกด ครูแจ้งผลการอ่าน การเขียนให้นักเรียนทราบทันทีหลังจากทำกิจกรรม
		2	ในการจัดการเรียนการสอนเรื่องสี่เทาตูโบบัวครูไม่พบปัญหาในการเรียนรู้ของผู้เรียน
5.	แม่ ก กา	1	ครูสอนเรื่องคำในแม่ ก กา โดยยกตัวอย่างคำเหมาะสมกับนักเรียนจากง่ายไปยาก ครูสามารถนำนักเรียนเข้ามามีบทบาทในด้านการเรียนการสอน ให้นักเรียนเกิดความสนใจ มีสมาธิในการเรียน สร้างบรรยากาศการเรียนรู้โดยการทำกิจกรรมที่กระตุ้นความสนใจ ครูอธิบายอย่างช้าๆ ใช้การย้ำ ช้า ทวนตลอดเวลาเพื่อให้เด็กเข้าใจมาตรา ก กา และให้คำชมเมื่อนักเรียนอ่านได้ถูกต้อง
		2	ในการจัดการเรียนการสอนเรื่องแม่ ก กาครูไม่พบปัญหาในการเรียนรู้ของผู้เรียน
6.	การอ่าน สัญลักษณ์	1	ครูเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยครูจะให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน ครูแจ้งจุดประสงค์ในการเรียน นำสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวนักเรียนมาสอน โดยเชื่อมโยงประสบการณ์เดิม พร้อมสร้างประสบการณ์ใหม่โดยให้นักเรียนมีบทบาทในการทำกิจกรรม ได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมกระตุ้นความสนใจของนักเรียนทุกขั้นตอนของการสอน ให้รางวัลเป็นการเสริมแรง
		2	ในการจัดการเรียนการสอนเรื่องการอ่านสัญลักษณ์ ครูไม่พบปัญหาในการเรียนรู้ของผู้เรียน

หมายเหตุ ประเด็นการพิจารณา

หมายเลข 1 หมายถึง การจัดการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงหลักการเรียนรู้ของผู้เรียน

หมายเลข 2 หมายถึง การเขียน หรืออธิบายสภาพปัญหาในการเรียนรู้ของผู้เรียน ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนที่กลุ่มเลือกมา

จากตารางข้างต้นผู้วิจัยวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียน เมื่อพิจารณาการจัดการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงหลักการ เรียนรู้ของผู้เรียน จะเห็นได้ว่า ครู LS1 มีการจัดการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงหลักการ เรียนรู้ของผู้เรียน ตั้งแต่การจัดการเรียนสอนครั้งแรกตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน กล่าวคือ ครูให้นักเรียนได้เรียนรู้จากสิ่งที่อยู่ใกล้ตัว มีการเตรียมความพร้อมนักเรียนก่อนการจัดการเรียนการสอน เสริมแรงนักเรียนด้วยการให้รางวัล และเฉลยใบงานหลังนักเรียนทำทันทีเพื่อเป็นการสะท้อนผล และ ย้ำ ซ้ำ ทวนให้นักเรียน ดังจะเห็นได้จากบันทึกการสังเกตการสอนของครู LS2 ที่บันทึกไว้ว่า “ครูนำสิ่งที่อยู่ใกล้ตัว สิ่งที่นักเรียนเรียนรู้และเข้าใจง่ายมาใช้ในการสอน” สอดคล้องกับ ครู LS3 ที่ว่า “ครูให้นักเรียนได้เรียนรู้จากสิ่งที่อยู่ใกล้ตัว และสัมผัสได้ในชีวิตประจำวัน คือผลไม้ชนิดต่างๆ” และผู้วิจัยได้สังเกตการสอนพบว่า “ครูสอนโดยเตรียมความพร้อมนักเรียนก่อน ให้นักเรียนได้อ่านคำเอง สนใจนักเรียนทุกคน มีการให้รางวัล และเฉลยใบงานหลังนักเรียนทำทันทีเพื่อเป็นการสะท้อนผล และ ย้ำ ซ้ำ ทวนนักเรียนด้วย”

ครู LS1 มีการจัดการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงหลักการเรียนรู้ของผู้เรียนในด้านต่างๆ เพิ่มขึ้นจากเดิม กล่าวคือครูสอนโดยเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมของนักเรียน นำสิ่งที่อยู่รอบตัวนักเรียนมาสอน มีการวางกฎกติกาเพื่อคุมชั้นเรียน คำนึงถึงพื้นฐานของนักเรียนโดยทบทวนความรู้เดิม มีการเสริมแรงด้วยการให้รางวัล ครูสอนอ่านคำโดยยกตัวอย่างคำที่เหมาะสมกับนักเรียนจากง่ายไปยาก ครูสามารถนำนักเรียนเข้ามามีบทบาทในด้านการเรียนการสอน สร้างบรรยากาศการเรียนโดยการทำกิจกรรมที่กระตุ้นความสนใจ ครูแจ้งจุดประสงค์ในการเรียนให้นักเรียนทราบก่อนเรียน และครูอธิบายอย่างช้าๆ ใช้การย้ำ ซ้ำ ทวนตลอดเวลาเพื่อให้นักเรียนเข้าใจมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ในการพิจารณาการเขียน หรืออธิบายสภาพปัญหาในการเรียนรู้ของผู้เรียน ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนที่กลุ่มเลือกมา ส่วนใหญ่ในการจัดการเรียนการสอนของครู LS1 ครูจะไม่พบปัญหาในการเรียนรู้ของผู้เรียน จะมีเพียงในการจัดการเรียนการสอนครั้งแรก เรื่องการ ทบทวนสระ โ, ใ และ ใ โดยครูอธิบายสภาพปัญหาว่า นักเรียนบางคนยังอ่านและเขียนคำที่ใช้ สระ โ, ใ และ ใ ไม่คล่อง นักเรียนยังสับสนระหว่างสระ โ กับ ใ ยังเขียนไม่ถูก ซึ่งแสดงให้เห็น ได้จากบันทึกหลังสอนของครู LS1 ที่ระบุว่า “นักเรียนบางคนยังอ่านและเขียนคำที่ใช้สระ โ, ใ และ ใ ไม่คล่อง” สอดคล้องกับที่ครู LS2 ได้เขียนในบันทึกการสังเกตการสอนว่า “เด็กบางคนยังสับสนระหว่างสระ โ กับ ใ เด็กยังเขียนไม่ถูก เช่น เขียนสระ ใ เป็นสระ โ แต่ครูช่วยอธิบายแก้ไขได้ดี”

และในการจัดการเรียนการสอนครั้งที่ 2 เรื่องซูโจก่ามือ ที่ไม่พบปัญหาในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ บทเรียน แต่ปัญหามาจากสภาพแวดล้อมนอกห้องเรียน โดยครูอธิบายว่าสภาพแวดล้อมนอกห้องเรียนเสียงดัง มีรถโฆษณาผ่าน ทำให้นักเรียนขาดความสนใจในการเรียนไปชั่วขณะ ซึ่งแสดงให้เห็นได้จากบันทึกหลังสอนของครู LS1 ว่า “การจัดกิจกรรมดำเนินไปด้วยดี เด็กสนุกสนาน ปัญหาจากสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียนเสียงดัง มีรถโฆษณาลิ้นค้าแล่นผ่าน ทำให้เด็กขาดความสนใจไปชั่วขณะ”

อีกทั้งจากการสัมภาษณ์ครู LS1 หลังการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน พบว่าครูเข้าใจสภาพปัญหาของนักเรียน ทำให้สามารถจัดการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงหลักการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ ซึ่งแสดงให้เห็นได้จากบทสัมภาษณ์ของครูดังนี้

“...พื้นฐานของครอบครัวเราจะค่อนข้างยากจน ไปถึงบ้านก็เล่นเป็นส่วนใหญ่ ไม่มีเวลามาทบทวนหรือไปเรียนพิเศษอะไรไม่เหมือนเด็กที่อยู่ในเมือง เพราะฉะนั้นเด็กพวกนี้ต้องอาศัยการสอนซ้ำ ย้ำ ทวน บ่อยๆ แล้วเด็กเขาก็จะจำได้ ...” (ครู LS1)

จากข้อมูลข้างต้นทำให้เห็นว่าครู LS1 มีสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้าน ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียน กล่าวคือสามารถจัดการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงหลักการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยสอนได้สอดคล้องกับบุคลิกภาพและความพร้อมของผู้เรียน สอนโดยแจ้งวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน สอนโดยจัดเนื้อหาจากง่ายไปยาก คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล สนใจนักเรียนทุกคน สอนในสิ่งที่มีความหมายกับผู้เรียนให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตได้ สอนสัมพันธ์กับประสบการณ์เดิมของผู้เรียน มีการสร้างแรงจูงใจในการเรียน โดยใช้คำชม และรางวัล ให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมซ้ำ เพื่อเป็นการทบทวน ได้รับความสนใจของผู้เรียน ให้ผู้เรียนกระตือรือร้นในการเรียน และสอนโดยแจ้งผลการปฏิบัติกิจกรรมให้ผู้เรียนทราบทันที อีกทั้งครู LS1 ยังสามารถเขียน หรืออธิบายสภาพปัญหาในการเรียนรู้ของผู้เรียน ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนได้อีกด้วย

ครู LS2

การวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครู LS2 ด้านความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียน ในระหว่างการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์การจัดการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงหลักการเรียนรู้ของผู้เรียน และการเขียน หรือ อธิบายสภาพปัญหาในการเรียนรู้ของผู้เรียน ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับบทเรียน จากบันทึกการสังเกต การสอนของครู การอภิปราย สะท้อนผลหลังสอน และบันทึกหลังสอน ดังแสดงได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้านความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียนของครู LS2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ครั้งที่	เรื่อง	ประเด็นการพิจารณา	การวิเคราะห์ข้อมูล
1.	วรรณยุกต์	1	ครูสอนจากง่ายไปยาก ให้นักเรียนรู้จักรูปวรรณยุกต์ก่อน แล้วจึงสอนเสียงวรรณยุกต์ มีการเตรียมความพร้อมนักเรียน ให้ปรบมือ นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียน และให้คำชมเพื่อเป็นการเสริมแรง
		2	ครูสามารถเขียน หรืออธิบายสภาพปัญหาในการเรียนรู้ของผู้เรียน เรื่องวรรณยุกต์ได้ โดยครูอธิบายว่าในการจัดโต๊ะเรียนแบ่งเป็นสองแถว ขวามือของครูตอบคำถามได้ ครูให้ความสนใจดี แต่ทางซ้ายมือค่อนข้างเงียบ ไม่ค่อยตอบคำถาม นักเรียนส่วนมากมีส่วนร่วมในกิจกรรมดี แต่นักเรียนบางคนต้องกระตุ้นความสนใจมากขึ้น ต้นชั่วโมงนักเรียนกระตือรือร้นสนใจดี เมื่อเริ่มเข้าสู่ขั้นสอน เด็กบางคนแสดงอาการเบื่อหน่าย
2.	คำควบกล้ำ	1	ครูสอนโดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม ให้นักเรียนได้ฝึกฝนการอ่านคำควบกล้ำ เสริมแรงด้วยคำชมครูใช้คำถามกระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียน นักเรียนส่วนมากตอบคำถามได้ดี บางคนที่ไม่ได้จะมีเพื่อนคอยช่วย
		2	ครูสามารถเขียน หรืออธิบายสภาพปัญหาในการเรียนรู้ของผู้เรียน เรื่องคำควบกล้ำได้ โดยครูระบุว่าในการจัดการเรียนการสอนยังมีนักเรียนบางคนที่ไม่สนใจเรียน ตอบคำถามไม่ได้ ในการสรุปบทเรียนค่อนข้างใช้

ครั้งที่	เรื่อง	ประเด็นการพิจารณา	การวิเคราะห์ข้อมูล
			เวลามาก เนื่องจากนักเรียนเลือกคำควบกล้ำที่นำมาใช้เล่นเกมบิงโกค่อนข้างช้า ยังมีนักเรียนบางคนออกเสียงคำควบกล้ำ ร และ ล ไม่ชัดเจน
3.	คำที่ใช้ รร	1	ครูใช้เกมกระตุ้นความสนใจ ให้ผู้เรียนได้อ่านคำโดยคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียน เมื่อนักเรียนอ่านไม่ได้ครูจะให้เพื่อนช่วย
		2	ครูสามารถเขียน หรืออธิบายสภาพปัญหาในการเรียนรู้ของผู้เรียน เรื่องคำที่ใช้ รร ได้ โดยครูระบุว่าเนื้อหาเรื่องคำที่ใช้ รร ที่ครูสอนมากเกินไป ทำให้นักเรียนยังไม่เข้าใจการอ่านคำที่ใช้ รร แบบมีตัวสะกด อีกทั้งนักเรียนบางคนยังไม่เข้าใจความหมายของคำที่ใช้ รร บางคำ ครูควรอธิบายเพิ่มเติม
4.	มาตรา กง	1	ครูมีการเตรียมความพร้อมนักเรียนก่อนสอน ใช้เพลงดึงดูดความสนใจของนักเรียน และเรียกสมาธินักเรียน กิจกรรมเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการทบทวนความรู้ นักเรียน ครูสนใจนักเรียนทุกคน และกระตุ้นความสนใจของนักเรียนได้ดี
		2	ครูสามารถเขียน หรืออธิบายสภาพปัญหาในการเรียนรู้ของผู้เรียน เรื่องมาตรา กง ได้ โดยครูระบุว่านักเรียนยังยกตัวอย่างคำมาตรา กง ไม่ถูกต้อง ครูควรอธิบายสรุปความหมายมาตรา กง เพิ่มเติม
5.	ทบทวน มาตรา ตัวสะกด	1	ครูสอนโดยทบทวนความรู้เดิมของนักเรียน เรื่องมาตราตัวสะกดต่างๆ ที่ได้เรียนมาแล้ว เพื่อย้ำ ซ้ำ ทวน ให้นักเรียนนำไปใช้ได้ดียิ่งขึ้น กิจกรรมกระตุ้นความสนใจของนักเรียน ครูสอนจากง่ายไปยาก ให้นักเรียนได้ทำแบบฝึกหัดเพื่อฝึกปฏิบัติ
		2	ครูสามารถเขียน หรืออธิบายสภาพปัญหาในการเรียนรู้ของผู้เรียน เรื่องทบทวนมาตราตัวสะกดได้ โดยครูระบุว่านักเรียนบางคนยังอ่านคำไม่ได้ แต่สามารถแยกแยะมาตราตัวสะกดได้
6.	ดอกไม้ วิเศษกับนิด น้อยผู้อารี	1	ครูเลือกนิทานได้เหมาะสมกับนักเรียน ได้รับความสนใจของนักเรียนได้เป็นอย่างดี ครูใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนตอบ นักเรียนทุกคนได้ร่วมกิจกรรม สร้างแรงจูงใจในการเรียนด้วยการให้คำชม

ครั้งที่	เรื่อง	ประเด็นการพิจารณา	การวิเคราะห์ข้อมูล
		2	ในการจัดการเรียนการสอนเรื่องดอกไม้วิเศษกับนิต หน้อยผู้อารี ครูไม่พบปัญหาในการเรียนรู้ของผู้เรียน
หมายเหตุ ประเด็นการพิจารณา			
หมายเลข 1 หมายถึง การจัดการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงหลักการเรียนรู้ของผู้เรียน			
หมายเลข 2 หมายถึง การเขียน หรืออธิบายสภาพปัญหาในการเรียนรู้ของผู้เรียน ในประเด็นที่ เกี่ยวข้องกับบทเรียนที่กลุ่มเลือกมา			

จากตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียนของครู LS2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่าในด้านการจัดการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงหลักการเรียนรู้ของผู้เรียน ครู LS2 คำนึงถึงหลักการเรียนรู้ของผู้เรียนตั้งแต่วินาทีแรกของการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน คือเรื่องวรรณยุกต์ โดยครูสอนจากง่ายไปยาก ให้นักเรียนรู้จักรูปวรรณยุกต์ก่อน แล้วจึงสอนเสียงวรรณยุกต์ มีการเตรียมความพร้อมนักเรียน ให้ปรบมือ นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียน และให้คำชมเพื่อเป็นการเสริมแรง สะท้อนให้เห็นจากบันทึกการสังเกตการสอนของครู LS3 ที่เขียนว่า “ครูใช้หลักการสอนเริ่มจากง่ายไปยาก” สอดคล้องกับที่ผู้วิจัยได้สังเกตการสอนพบว่า “ครูสอนจากง่ายไปยาก ให้นักเรียนรู้จักรูปวรรณยุกต์ก่อน แล้วจึงสอนเสียงวรรณยุกต์ มีการเตรียมความพร้อมนักเรียน ให้ปรบมือ นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียน มีการให้คำชมเพื่อเป็นการเสริมแรง”

นอกจากนี้ในการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันในครั้งต่อมา พบว่าครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียนเพิ่มมากขึ้นจากเดิม กล่าวคือครูสอนโดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม ให้นักเรียนได้ฝึกฝนการอ่านคำ เสริมแรงด้วยคำชม ครูใช้คำถามกระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียน ให้ผู้เรียนได้อ่านคำโดยคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียน สอนโดยใช้เพลงดึงดูดความสนใจของนักเรียน และเรียกสมานักเรียน กิจกรรมเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการทบทวนความรู้นักเรียน และครูให้ความสนใจนักเรียนทุกคน

ในการเขียน หรืออธิบายสภาพปัญหาในการเรียนรู้ของผู้เรียน ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับบทเรียน พบว่าครูสามารถเขียน หรืออธิบายสภาพปัญหาในการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างบทเรียนเรื่องวรรณยุกต์ ที่พบปัญหาในการจัดการเรียนการสอน กล่าวคือในการจัดโต๊ะเรียน แบ่งเป็นสองแถว ขวามือของครูตอบคำถามได้ ครูให้ความสนใจดี แต่ทางซ้ายมือค่อนข้างเงียบ ไม่

คอยตอบคำถาม นักเรียนส่วนมากมีส่วนร่วมในกิจกรรมดี แต่นักเรียนบางคนต้องกระตุ้นความสนใจมากขึ้น ต้นชั่วโมงนักเรียนกระตือรือร้นสนใจดี เมื่อเริ่มเข้าสู่ชั้นสอน เด็กบางคนแสดงอาการเบื่อหน่าย ซึ่งสะท้อนได้จากบันทึกการสังเกตการสอนของครู LS1 ดังนี้

“นักเรียนส่วนมากตั้งใจเรียนดี การจัดโต๊ะเรียนแบ่งเป็นสองแถว ขวามือของครูตอบคำถามได้ ครูให้ความสนใจดี ซ้ายมือค่อนข้างเงียบ ไม่ค่อยตอบคำถาม นักเรียนส่วนมากมีส่วนร่วมในกิจกรรมดี นักเรียนบางคนต้องกระตุ้นความสนใจมากขึ้น นักเรียนตอบคำถามได้ดี”

สอดคล้องกับที่ครู LS3 ได้สะท้อนผลหลังสอน คือ “ต้นชั่วโมงนักเรียนกระตือรือร้นสนใจดี แต่พอชั้นสอน เด็กบางคนแสดงอาการเบื่อหน่าย แต่เขาก็มีส่วนร่วมในการตอบคำถาม ตอบคำถามได้”

ในการจัดการเรียนการสอนเรื่องคำที่ใช้ รร ก็เช่นเดียวกัน ที่ครูผู้สังเกตการสอนระบุว่า ระบุว่าเนื้อหาเรื่องคำที่ใช้ รร ที่ครูสอนมากเกินไป ทำให้นักเรียนยังไม่เข้าใจการอ่านคำที่ใช้ รร แบบมีตัวสะกด อีกทั้งนักเรียนบางคนยังไม่เข้าใจความหมายของคำที่ใช้ รร บางคำ ครูควรอธิบายเพิ่มเติม โดยเห็นได้จากบันทึกการสังเกตการสอนของครู LS1 ที่ว่า

“ครูใช้เกมกระตุ้นความสนใจ นักเรียนร่วมกิจกรรมตอบคำถามได้ดี เด็กจะยังสับสนว่าทำไมคำ รร ไม่มีตัวสะกด กับมีตัวสะกดถึงอ่านไม่เหมือนกัน ยากให้สอนคำ รร ที่ไม่มีตัวสะกดก่อน”

อีกทั้งจากการสัมภาษณ์ครู LS2 หลังการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน พบว่าครูจัดการเรียนการสอนโดยการคำนึงถึงหลักการเรียนรู้ของผู้เรียน มีการเสริมแรงทางบวก เพื่อสร้างเจตคติที่ดีต่อการอ่าน การเตรียมความพร้อมนักเรียน และการจัดกิจกรรมโดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียน ดังจะเห็นได้จากบทสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“...ใช้คำพูดให้กำลังใจเขา เหมือนเราเสริมแรงทางบวก ถ้าเด็กบางคนอ่านหนังสือไม่ออก เขาจะเกิดข้อเปรียบเทียบกับเพื่อน เพราะเด็กบางคนเขาจะคิดว่าทำไมหนูถึงอ่านไม่ออก เพื่อนอ่านออก ต้องดูสภาพจิตใจเขา เพื่อนบางคนอาจล้อบ้าง คุณครูก็ควรพูดให้กำลังใจเด็กค่ะ เพื่อเสริมแรงทางบวกให้เด็กมีกำลังใจที่จะอยากอ่านหนังสือ ทำให้เด็กมีทัศนคติต่อการอ่านดีขึ้น ...”

...เด็กๆในห้องส่วนใหญ่ไม่ชอบให้อธิบายค่ะ พออธิบายบางคนก็จะ
 หาว ง่วงนอน เหมือนเขาไม่มีสมาธิ เขาจะมีสมาธิอยู่กับเราแค่ประมาณ 15
 นาที ก็จะเริ่มเล่น ไม่สนใจ แทะยางลบ วาดรูป เราก็จะต้องเร้าความสนใจเขา
 ตลอดเวลาค่ะ เด็กวัยนี้ หรืออาจใช้การปฏิบัติ เขาก็จะมีสมาธิ แล้วก็สร้าง
 สมาธิได้กอย่างหลากหลาย เช่น กิจกรรมปรบมือ ... ”

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ครู LS2 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้
 ของผู้เรียนเพิ่มมากขึ้น กล่าวคือสามารถจัดการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงหลักการเรียนรู้ของผู้เรียน
 โดยสอนได้สอดคล้องกับวุฒิภาวะและความพร้อมของผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการ
 เรียนการสอน สอนโดยจัดเนื้อหาจากง่ายไปยาก คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล สนใจนักเรียน
 ทุกคน สอนสัมพันธ์กับประสบการณ์เดิมของผู้เรียน มีการสร้างแรงจูงใจในการเรียน โดยใช้คำชม
 และรางวัล เร้าความสนใจของผู้เรียน ให้ผู้เรียนกระตือรือร้นในการเรียน สามารถเขียน หรืออธิบาย
 สภาพปัญหาในการเรียนรู้ของผู้เรียน ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนได้

ครู LS3

ส่วนการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครู LS3 ด้านความรู้ความ
 เข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียน ในระหว่างการทำเนิการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียน
 ร่วมกัน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลในด้านการจัดการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงหลักการเรียนรู้ของ
 ผู้เรียน และการเขียน หรืออธิบายสภาพปัญหาในการเรียนรู้ของผู้เรียน ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ
 บทเรียน แสดงได้ดังนี้

ตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้านความรู้ความเข้าใจ
เกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียนของครู LS3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ครั้งที่	เรื่อง	ประเด็นการพิจารณา	การวิเคราะห์ข้อมูล
1.	คำคล้องจอง	1	ครูสอนนักเรียนโดยเริ่มจากง่ายไปยาก ใช้เกมกระตุ้นความสนใจของนักเรียน นักเรียนได้ร่วมกิจกรรมทุกคน ครูให้ความสนใจนักเรียนทุกคน แม้กระทั่งเด็กพิเศษ ถึงแม้เขาจะไม่สามารถร่วมกิจกรรมได้ ครูเสริมแรงด้วยการให้คะแนน
		2	ครูสามารถเขียน หรืออธิบายสภาพปัญหาในการเรียนรู้ของผู้เรียน เรื่องคำคล้องจองได้ โดยครูระบุว่านักเรียนยังไม่สามารถต่อคำคล้องจองเองได้ถ้าครูไม่กำหนดคำขึ้นต้นให้
2.	ไตรยางศ์	1	ครูจัดกิจกรรมดึงดูดความสนใจของนักเรียน เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ให้นักเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม ครูคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล อธิบายนักเรียนที่ไม่เข้าใจ เสริมแรงด้วยคำชม
		2	ในการจัดการเรียนการสอนเรื่องไตรยางศ์ ครูไม่พบปัญหาในการเรียนรู้ของผู้เรียน
3.	อย่า อยู่ อย่าง อยาก	1	ครูใช้ชีวิตที่ศรัทธาดึงดูดความสนใจของนักเรียน ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม สนใจของนักเรียน ครูเดินไปหานักเรียนที่ไม่เข้าใจเพื่ออธิบายให้เข้าใจมากขึ้น
		2	ครูสามารถเขียน หรืออธิบายสภาพปัญหาในการเรียนรู้ของผู้เรียน เรื่องอย่า อยู่ อย่าง อยากได้ กล่าวคือในการตอบคำถามนักเรียนยังตอบไม่ได้ แต่ครูก็ใช้คำถามกระตุ้นเพื่อนำให้นักเรียนตอบคำถามได้ถูกต้อง
4.	อักษรนำ	1	ครูเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ให้ความสนใจนักเรียน นักเรียนทุกคนได้เข้าร่วมกิจกรรม ครูเลือกคำได้เหมาะสมกับนักเรียน นำบทร้อยกรองมากระตุ้นความสนใจของนักเรียน ใช้คำชม และการแข่งขัน ให้คะแนนเพื่อเสริมแรง
		2	ในการจัดการเรียนการสอนเรื่องอักษรนำ ครูไม่พบปัญหาในการเรียนรู้ของผู้เรียน

ครั้งที่	เรื่อง	ประเด็นการพิจารณา	การวิเคราะห์ข้อมูล
5.	การรันต์	1	ครูสอนโดยเริ่มจากง่ายไปยาก กิจกรรมเกมกระตุ้นความสนใจ คุณครูให้ความสำคัญโดยให้นักเรียนมีบทบาทในการทำกิจกรรมในห้องเรียนทุกคนให้นักเรียนได้อ่านคำ ยกตัวอย่างคำทุกคน เน้นการย้ำ ซ้ำ ทวน ให้นักเรียนเข้าใจมากยิ่งขึ้น
		2	ในการจัดการเรียนการสอนเรื่องการรันต์ครูไม่พบปัญหาในการเรียนรู้ของผู้เรียน
6.	คำที่ประวิสรรชนีย์	1	ครูให้ความสสนใจนักเรียนทุกคน กิจกรรมชั้นนำกระตุ้นความสนใจของนักเรียนได้เป็นอย่างดี นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม เสริมแรงด้วยการให้คะแนนกลุ่ม และคำชม
		2	ครูสามารถเขียน หรืออธิบายสภาพปัญหาในการเรียนรู้ของผู้เรียน เรื่องคำที่ประวิสรรชนีย์ได้ กล่าวคือ นักเรียนจะมีปัญหาเรื่องการออกเสียง เช่น คำว่า คคะน้ำ นักเรียนออกเสียง คอ เป็นเสียง ขอ

หมายเหตุ ประเด็นการพิจารณา

หมายเลข 1 หมายถึง การจัดการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงหลักการเรียนรู้ของผู้เรียน

หมายเลข 2 หมายถึง การเขียน หรืออธิบายสภาพปัญหาในการเรียนรู้ของผู้เรียน ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนที่กลุ่มเลือกมา

จากตารางข้างต้น จะเห็นได้ว่าครู LS3 จัดการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงหลักการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยในการสอนเรื่องคำคล้องจอง ครูสอนนักเรียนโดยเริ่มจากง่ายไปยาก ใช้เกมกระตุ้นความสนใจของนักเรียน นักเรียนได้ร่วมกิจกรรมทุกคน ครูให้ความสสนใจนักเรียนทุกคน แม้กระทั่งเด็กพิเศษถึงแม้เขาจะไม่สามารถร่วมกิจกรรมได้ ครูเสริมแรงด้วยการให้คะแนน สะท้อนได้จากบันทึกการสังเกตการสอนของครู LS2 ที่บันทึกไว้ว่า

“ครูใช้กลอนเชื่อมโยงกับเนื้อหาพร้อมแฝงคติข้อคิดเตือนใจให้กับผู้เรียน ผู้สอนมีความใส่ใจ เดินทั่วห้องเพื่อให้คำปรึกษากับนักเรียน ไม่ยืนอยู่กับที่ ถือว่าเป็นการคำนึงถึงการเรียนรู้ของผู้เรียน”

จากข้อมูลดังกล่าวสรุปได้ว่าครู LS3 มีสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียนเพิ่มมากขึ้น หลังจากการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ซึ่งครู LS3 สามารถจัดการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงหลักการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยสอนได้สอดคล้องกับวุฒิภาวะและความพร้อมของผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน สอนโดยจัดเนื้อหาจากง่ายไปยาก คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล สนใจนักเรียนทุกคน สอนในสิ่งที่มีความหมายกับผู้เรียนให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตได้ สอนสัมพันธ์กับประสบการณ์เดิมของผู้เรียน มีการสร้างแรงจูงใจในการเรียน โดยใช้คำชม และรางวัล ให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมซ้ำ เพื่อเป็นการทบทวน ได้รับความสนใจของผู้เรียน ให้ผู้เรียนกระตือรือร้นในการเรียน และสามารถเขียน หรืออธิบายสภาพปัญหาในการเรียนรู้ของผู้เรียน ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนได้

จากผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครู ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียน สรุปได้ว่าการจัดการเรียนการสอนของครูภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียนเพิ่มมากขึ้น จัดการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงหลักการเรียนรู้ของผู้เรียน และสามารถเขียนหรืออธิบายสภาพปัญหาในการเรียนรู้ของผู้เรียน ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนที่กลุ่มเลือกมาได้ดังที่ได้กล่าวมาในข้างต้น

1.5 ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครู ด้านการใช้สื่อการเรียนรู้

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลด้านการใช้สื่อการเรียนรู้จากบันทึกการสังเกตการสอนของครู การสังเกตการอภิปรายและสะท้อนคิดหลังการจัดการเรียนการสอนของครู บันทึกหลังสอน และการสัมภาษณ์ก่อนและหลังการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน โดยพิจารณาความหลากหลายของการใช้สื่อการเรียนรู้ และความเหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้

ครู LS1

ในการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้านการใช้สื่อการเรียนรู้ของครู LS1 ระหว่างการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลแสดงดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้านการใช้สื่อการเรียนรู้ของ
ครู LS1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ครั้งที่	เรื่อง	ประเด็นการพิจารณา	การวิเคราะห์ข้อมูล
1.	การทบทวน สระ โ, ใ, และ ใ	1	ครูมีสื่อการสอนที่หลากหลาย เหมาะสมกับนักเรียน ทั้ง สื่อรูปภาพ ซึ่งมีภาพประกอบคำชัดเจน และใบงาน
2.	ซูใจกำมือ	1	ครูมีสื่อการสอนที่หลากหลาย ใช้ป้ายนิทานสร้างความ สนใจของนักเรียนได้ดี สื่อวีดิทัศน์ เหมาะสมกับวัย ใช้สื่อที่เป็นของจริงให้นักเรียนได้สัมผัส
3.	ลิงกะเสื่อ	1	สื่อการสอนหลากหลายทั้งจิกซอว์ นิทาน สลากคำถาม สื่อนิทาน รูปภาพ นิทานเรื่องลิงกะเสื่อมีเนื้อหา เหมาะสมกับนักเรียน ตัวหนังสือหลากสีทำให้เด็กสนใจ มีความน่าอ่าน รูปภาพจิกซอว์สัตว์ใช้กระตุ้นความ สนใจเด็กได้ดี
4.	สีเทาดูใบบัว	1	สื่อการสอนของครูมีความหลากหลาย มีภาพจิกซอว์ใน ขั้นนำเพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน และนำนิทาน มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ตัวหนังสือน่าอ่าน เหมาะสมกับนักเรียน ตัวหนังสือมีขนาดเหมาะสม นิทานสอนคำสระ ัว เหมาะกับเนื้อหาและกิจกรรม การเรียนรู้
5.	แม่ ก กา	1	สื่อการเรียนรู้ของครูมีความหลากหลาย ทั้งบัตรภาพ บัตรคำ มีความชัดเจน น่าสนใจ ภาพสื่อสีสันสวยงาม สร้างความสนใจของนักเรียน ครูนำสิ่งที่มีอยู่มาใช้เป็นสื่อ การเรียนการสอน สื่อการสอนเหมาะสมกับกิจกรรม มี ความชัดเจน ช่วยดึงดูดความสนใจของเด็กสื่อชัดเจน และสื่อความหมายได้ชัดเจน
6.	การอ่าน สัญลักษณ์	1	ครูมีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายทั้งนิทาน รูปภาพวีดิทัศน์ รูปสัญลักษณ์ เหมาะสมกับเนื้อหา กระตุ้นความสนใจของนักเรียน ทำให้นักเรียนเกิดการ เรียนรู้ได้เป็นอย่างดี ใช้แหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียนทำให้ เด็กสนุกสนานได้เจอสถานการณ์จริง

หมายเหตุ ประเด็นการพิจารณา

หมายเลข 1 หมายถึง ความหลากหลายของสื่อการเรียนรู้ ความเหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้

จากการจัดการเรียนการสอนตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครู LS1 พบว่า ในบทเรียนแรก เรื่องการทบทวนสระ โ, ใ, และ ใ ครูได้ใช้สื่อรูปภาพ ซึ่งมีภาพประกอบคำชัดเจน และใบงาน ซึ่งสะท้อนได้จากบันทึกการสังเกตการสอนของครู LS3 ว่า “รูปภาพ สื่อที่ใช้เหมาะสมกับนักเรียน” สอดคล้องกับที่ผู้วิจัยสังเกตการสอน พบว่า “ครูมีสื่อการสอนที่หลากหลาย เหมาะสมกับนักเรียน ทั้งสื่อรูปภาพ ใบงาน” ต่อมาในการสอนครั้งที่ 2 เรื่องซูโจกามือ ครูมีสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น ทั้งป้ายนิทานสร้างความสนใจของนักเรียน สื่อวีดิทัศน์ เหมาะสมกับวัย และใช้สื่อที่เป็นของจริงให้นักเรียนได้สัมผัส ดังที่ครู LS2 ได้สะท้อนผลหลังสอนว่า “สื่อการสอนใช้ป้ายนิทาน คำชัดเจน ลายมือสวย มีการแสดงบทบาทสมมติ” และบันทึกการสังเกตการสอนของครู LS3 ที่ว่า “ใช้สื่อเหมาะสมสร้างความสนใจของนักเรียนได้ดี สื่อสามารถใช้ให้เกิดการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี ใช้สื่อที่เป็นของจริง” สอดคล้องกับที่ผู้วิจัยสังเกตการสอน กล่าวคือ “สื่อวีดิทัศน์ดึงดูดความสนใจของนักเรียน เหมาะสมกับวัย สื่อเขียนได้ชัดเจน ใช้สื่อจริง (ผลไม้) ให้นักเรียนได้สัมผัส”

ส่วนในการจัดการเรียนการสอนตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันครั้งต่อๆ มา ครูได้ใช้สื่อการเรียนรู้เพิ่มเติม คือ จิกซอร์รูปภาพ รูปภาพ บัตรคำ รวมถึงใช้แหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียน ซึ่งในการใช้สื่อการเรียนรู้ ครู LS1 สามารถใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย เหมาะกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างเรื่องการอ่านสัญลักษณ์ ที่ผู้วิจัยสังเกตการสอนพบว่า “ครูมีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายทั้งนิทาน รูปภาพวีดิทัศน์ รูปสัญลักษณ์ เหมาะสมกับเนื้อหา กระตุ้นความสนใจของนักเรียน ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี ใช้แหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียนทำให้เด็กสนุกสนาน” และครู LS2 ได้สะท้อนผลหลังสอนว่า “สื่อภาพชัดเจน ได้รับความสนใจ เห็นได้ชัดเจน ใช้สื่อป้ายสัญลักษณ์ต่างๆข้างล่างเพื่อให้เด็กได้ศึกษานอกห้องเรียน ให้เด็กได้เจอสถานการณ์จริง” และครู LS3 ได้บันทึกแบบสังเกตการสอนว่า “ใช้นิทานฝึกให้เด็กได้วิเคราะห์และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้สื่อวีดิทัศน์ทำให้เด็กเข้าใจเรื่องสัญลักษณ์ได้มากขึ้น มีภาพสื่อสัญลักษณ์”

นอกจากนี้จากการสัมภาษณ์ครู LS1 หลังการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน พบว่าครู LS1 มีการใช้สื่อที่หลากหลาย สอดคล้องกับเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้

โดยการสัมภาษณ์หลังการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ครู LS1 กล่าวว่า “...ในการทำสื่อ เราจะดูว่าวันนี้เราจะสอนเรื่องอะไร เราก็จะหาสื่อให้ตรงกับเนื้อหา และก็ให้ตรงกับจุดประสงค์ที่วางไว้” แสดงให้เห็นว่าครู LS1 สามารถเลือกสื่อได้เหมาะสมกับเนื้อหา และกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน

ครู LS2

ในการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้านการใช้สื่อการเรียนรู้ของครู LS2 ก็เช่นเดียวกัน ผู้วิจัยได้พิจารณาความหลากหลายของสื่อการเรียนรู้ ความเหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ จากบันทึกการสังเกตการสอนของครู การสังเกตการอภิปรายและสะท้อนคิดหลังการจัดการเรียนการสอนของครู และบันทึกหลังสอน ซึ่งในการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครู ผู้วิจัยได้วิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้านการใช้สื่อการเรียนรู้ของครู LS2 ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้านการใช้สื่อการเรียนรู้ของครู LS2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ครั้งที่	เรื่อง	ประเด็นการพิจารณา	การวิเคราะห์ข้อมูล
1.	วรรณยุกต์	1	ครูใช้สื่อการสอนหลากหลายทั้งรูปภาพ บัตรคำ แผนภาพ นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากสื่อ แต่รูปภาพเล็กเกินไป อาจทำให้นักเรียนข้างหลังมองเห็นไม่ชัดเจน
2.	คำควบกล้ำ	1	ครูใช้สื่อการสอนหลากหลายน่าสนใจ ทั้งตารางอักษรไขว้ รูปภาพ แบบฝึกอ่าน เกมบิงโก เหมาะสมกับนักเรียน และกิจกรรมในแต่ละขั้น สื่อดึงดูดความสนใจของนักเรียนได้ดี ใช้เกมอักษรไขว้กระตุ้นความสนใจของนักเรียน แบบฝึกอ่านเพื่อให้นักเรียนอ่านคล่อง ใบงานมีรูปภาพเร้าความสนใจของนักเรียน
3.	คำที่ใช้ รร	1	สื่อการสอนหลากหลายทั้งบัตรคำ รูปภาพ เหมาะสมกับนักเรียน ใช้เกมกระตุ้นความสนใจเด็ก บัตรคำและบัตรภาพเร้าความสนใจของนักเรียนได้เป็นอย่างดี
4.	มาตราง	1	สื่อการสอนหลากหลาย สวยงาม เห็นชัดเจน สอดคล้องกับกิจกรรม มีการนำเกม บัตรคำ เพลง

ครั้งที่	เรื่อง	ประเด็นการพิจารณา	การวิเคราะห์ข้อมูล
			นำมาใช้ในการสอน ทำให้เด็กสนุกกับกิจกรรม ครูใช้เพลงเป็นสื่อการสอนทำให้เด็กเกิดความสนใจ และมีสมาธิในการเรียนมากขึ้น
5.	ทบทวน มาตรา ตัวสะกด	1	ครูใช้สื่อบัตรคำเรียบง่าย แต่เด็กสนใจดี เนื่องจากครูจัดกิจกรรมได้น่าสนใจ บัตรคำช่วยเพิ่มคำศัพท์ให้นักเรียนมากขึ้น คำในบัตรคำมีความเหมาะสม ไม่ยากจนเกินไป ทำให้นักเรียนได้อ่านคำใหม่ๆเพิ่ม และใบงานทำให้นักเรียนได้จดจำมาตราตัวสะกดได้ดียิ่งขึ้น สื่อการสอนชัดเจน เหมาะสมกับกิจกรรม ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนได้เป็นอย่างดี
6.	ดอกไม้วิเศษ กับนิทานน้อยผู้ อารี	1	ครูใช้สื่อการสอนหลากหลาย ใช้ได้อย่างคุ้มค่า น่าสนใจ ครูใช้นิทานกระตุ้นการคิด วิเคราะห์ และเกิดกระบวนการอ่าน มีนิสัยรักการอ่าน นิทานที่มีภาพสวยงาม ตัวหนังสือชัดเจน เหมาะสมกับนักเรียน และเหมาะสมกับกิจกรรม สื่อไขวิเศษกระตุ้นให้นักเรียนตอบคำถามได้เป็นอย่างดี

หมายเหตุ ประเด็นการพิจารณา

หมายเลข 1 หมายถึง ความหลากหลายของสื่อการเรียนรู้ ความเหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้

จากตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้านการใช้สื่อการเรียนรู้ของครู LS2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนการสอนบทเรียนแรกเรื่องวรรณยุกต์ ครู LS2 ใช้สื่อการสอนหลากหลายทั้งรูปภาพ บัตรคำ แผนภาพ นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากสื่อ แต่รูปภาพเล็กเกินไป อาจทำให้นักเรียนข้างหลังมองเห็นได้ไม่ชัดเจน ดังที่ครู LS3 ได้สะท้อนผลหลังสอนว่า “สื่อหลากหลาย ใช้ได้จริง นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากสื่อ แต่รูปภาพอาจเล็กเกินไป อาจทำให้นักเรียนข้างหลังมองไม่ชัด” ซึ่งจากข้อเสนอแนะข้างต้น ครู LS2 ได้นำไปปรับปรุงแก้ไข ทำให้การจัดการเรียนการสอนในครั้งต่อๆ มา ครู LS2 สามารถใช้สื่อการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย เหมาะกับผู้เรียน เนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้งตารางอักษรไขว้ รูปภาพ แบบฝึกอ่าน เกมบิงโก ซึ่งเหมาะสมกับนักเรียน และกิจกรรมในแต่ละชั้น สื่อดึงดูดความสนใจของนักเรียนได้ดี มี

การใช้เกม เพลง นิทาน เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการคิด วิเคราะห์ และเกิดนิสัยรักการอ่าน ดังจะเห็นได้จากการสะท้อนผลหลังสอนของครู LS3 ในการสังเกตการสอนเรื่องดอกไม้พิเศษกับนิทานน้อยผู้ อารี กล่าวคือ “ครูใช้นิทานกระตุ้นการคิด วิเคราะห์ และเกิดกระบวนการอ่าน มีนิสัยรักการอ่าน” สอดคล้องกับที่ ครู LS1 ได้สะท้อนคิดหลังสอนว่า “ใช้สื่อการสอนได้อย่างคุ้มค่า สื่อน่าสนใจ” และผู้วิจัยสังเกตการสอนพบว่า “สื่อการสอนใช้นิทานที่มีภาพสวยงาม ตัวหนังสือชัดเจน เหมาะสมกับนักเรียน และเหมาะสมกับกิจกรรม สื่อใช้พิเศษกระตุ้นให้นักเรียนตอบคำถามได้เป็นอย่างดี”

อีกทั้งจากการสัมภาษณ์ครู LS2 หลังการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียน ร่วมกัน พบว่าครู LS2 มีใช้สื่อการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลายมากยิ่งขึ้น เหมาะกับผู้เรียน เนื้อหาและ กิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น และมีความสุขในการเรียนรู้ ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างสื่อการเรียนรู้ที่ครู LS2 ยกตัวอย่างในบทสัมภาษณ์ ดังนี้

“...ในห้องจะมีการร้องคาราโอเกะก่อนกลับบ้าน ครึ่งชั่วโมง เพื่อให้เด็ก พยายามสะกดเนื้อเพลง จะได้ร้องเพลงได้ โดยเริ่มจากความชอบของเด็กก่อน ถ้า เด็กอ่านคำไหนไม่ได้ก็จะช่วยกันสะกดคำในเพลง และสื่อการอ่านก็จะมีบัตรคำ ให้นักเรียนอ่านให้เพื่อนฟัง เปิดเพลงแล้วให้นักเรียนส่งบัตรคำต่อกัน พอเพลง หยุดก็ให้นักเรียนคนที่ถือบัตรคำอ่าน แล้วให้นักเรียนที่เหลืออ่านตาม...”

จากข้อความข้างต้นทำให้เห็นว่า ครู LS2 มีสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครู ด้านการใช้สื่อการเรียนรู้ โดยการใช้สื่อการเรียนรู้อย่างหลากหลาย เหมาะกับผู้เรียน เนื้อหาและ กิจกรรมการเรียนรู้

ครู LS3

ในการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้านการใช้สื่อการเรียนรู้ของ ครู LS3 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลในระหว่างการทำตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้านการใช้สื่อการเรียนรู้ของครู LS3 ใน ด้านความหลากหลายของสื่อการเรียนรู้ ความเหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ แสดงได้ดัง ตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 19 ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้านการใช้สื่อการเรียนรู้ของ
ครู LS3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ครั้งที่	เรื่อง	ประเด็นการพิจารณา	การวิเคราะห์ข้อมูล
1.	คำคล้องจอง	1	ครูมีการใช้สื่อที่หลากหลาย เช่น เกม บทดอกสร้อย สุภาซิด หนังสือเรียนนำบทกลอนที่มีข้อคิดสอนใจ มา ให้นักเรียนฝึกอ่านแบบปกติ และแบบทำนองเสนาะทำ ให้นักเรียนรู้สึกผ่อนคลาย และยังแทรกความรู้ ผ่างแง คิดอีกด้วย ใบงานทำให้เด็กคิดวิเคราะห์ได้ดี
2.	ไตรยางศ์	1	สื่อการสอนสวยงาม น่าสนใจ เหมาะกับผู้เรียน ทำให้ เด็กแยกแยะอักษรแต่ละหมู่ได้ ซึ่งครูใช้นิทานที่ เกี่ยวข้องกับเรื่องไตรยางศ์ โดยยกตัวอย่างเป็นแผ่น ภาพตัวอักษรที่แบ่งเป็นอักษร 3 หมู่ อย่างชัดเจน ช่วย ให้จำง่าย
3.	อย่า อยู่ อย่าง อยาก	1	สื่อการสอนของครูมีความหลากหลาย เหมาะกับ ผู้เรียน และกิจกรรม ทั้งเพลง บัตรคำ วิดีทัศน์เร้า ดึงดูดความสนใจของนักเรียนได้เป็นอย่างดี
4.	อักษรนำ	1	สื่อการสอนของครูมีความหลากหลาย ทั้งนิทานที่ น่าสนใจ ดึงดูดความสนใจของนักเรียน บัตรคำชัดเจน สื่อการเรียนรู้เหมาะสมกับนักเรียน และกิจกรรม
5.	การ์นต์	1	สื่อการเรียนรู้หลากหลายทั้งบัตรคำ สลากคำ ใบงาน เหมาะสมกับกิจกรรม ใช้เกมใบคำ บัตรคำตัวการ์นต์ สื่อแบ่งสีสันชัดเจน ตัวหนังสือชัดเจน นักเรียนที่อยู่ ด้านหลังสามารถเห็นได้ชัดเจน สลากคำกระตุ้นความ สนใจของนักเรียน
6.	คำที่ประ วิสรรชนีย์	1	สื่อการเรียนรู้หลากหลาย เหมาะกับเนื้อหาและ กิจกรรมการเรียนรู้ มีบัตรคำชัดเจน อ่านง่าย เหมาะสมกับกิจกรรม ทำให้นักเรียนสามารถแยกแยะ คำประและไม่ประวิสรรชนีย์ได้ ใบงานดึงดูดความ สนใจของนักเรียน และสามารถประเมินผลนักเรียนได้ อีกด้วย

หมายเหตุ ประเด็นการพิจารณา

หมายเลข 1 หมายถึง ความหลากหลายของสื่อการเรียนรู้ ความเหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้

จากตารางที่ 19 ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้านการใช้สื่อการเรียนรู้ของครู LS3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่าครูมีการใช้สื่อที่หลากหลาย เช่น เกม บทดอกสร้อยสุภาชิต หนังสือเรียน ตั้งแต่การจัดการเรียนการสอนในบทเรียนแรก เรื่องคำคล้องจอง ซึ่งครู LS1 ได้สะท้อนผลหลังสอนว่า “สื่อหลากหลาย มี เกม บทดอกสร้อยสุภาชิต หนังสือเรียน” สอดคล้องกับครู LS2 ที่บันทึกการสังเกตการสอนว่า “ครูนำบทกลอนที่มีข้อความน่าสนใจ มาให้นักเรียนฝึกอ่านแบบปกติ และแบบทำนองเสนาะทำให้นักเรียนรู้สึกผ่อนคลาย และยังแทรกความรู้ได้อีกด้วย” และผู้วิจัยได้สังเกตการสอนพบว่า “สื่อหลากหลายทั้งบัตรคำ บทร้อยกรอง ใบบาน เหมาะสมกับนักเรียน” อีกทั้งในการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครู ในครั้งต่อๆ มา พบว่าครู LS3 มีการใช้สื่อที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น ทั้งนิทาน เพลง บัตรคำ วิดีทัศน์ เกม ใบบาน ซึ่งเหมาะสมกับผู้เรียน เนื้อหา และกิจกรรมการเรียนรู้ ดังที่ครู LS2 ได้บันทึกการสังเกตการสอนเรื่องอย่า อยู่ อย่า อาย ว่า “การดูเพลงเร้าความสนใจเด็กได้ดี” สอดคล้องกับที่ครู LS1 ได้สะท้อนผลหลังสอนว่า “สื่อมีเพลง เนื้อเพลง บัตรคำ” และผู้วิจัยได้สังเกตการสอนพบว่า “สื่อวิดีโอที่น่าสนใจ เหมาะสมกับนักเรียน และกิจกรรม” ในเรื่องอักษรนำก็เช่นเดียวกันครู LS1 ได้บันทึกการสังเกตการสอนว่า “บทกลอนหนูหริ่งสีลันชัดเจน เด็กสามารถบอกได้ว่าคำใดเป็นอักษรนำ” อีกทั้งจากบันทึกหลังสอนของครู LS3 เรื่องการันต์ ได้ระบุว่า “หลากหลายกระตุ้นความอยากรู้ของผู้เรียน บัตรคำมีความชัดเจน นักเรียนสามารถเรียนรู้คำที่มีการันต์ สามารถอ่านและเขียนคำที่มีตัวการันต์ได้” ซึ่งสอดคล้องกับบันทึกการสังเกตการสอนของผู้วิจัยว่า “สื่อที่น่าสนใจ ดึงดูดความสนใจของนักเรียน บัตรคำชัดเจน สื่อเหมาะสมกับนักเรียน และกิจกรรม”

นอกจากนี้ในการสัมภาษณ์ครู LS3 หลังการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน พบว่าครู LS3 ได้ยกตัวอย่างการใช้สื่อบัตรคำ รูปภาพ เกม ซึ่งเลือกให้เหมาะสมกับผู้เรียน โดยพิจารณาจากบทสัมภาษณ์เกี่ยวกับการใช้สื่อของครู LS3 ดังนี้

“...สื่อที่ใช้สอนอ่าน ถ้าเป็นบัตรคำจะเป็นตัวหนังสือที่มีสีลัน เป็นภาพ

ที่นักเรียนสนใจ ชื่นชอบ หรือใช้ปริศนาในการนำมาสอนอ่าน...”

จากข้อความดังกล่าวทำให้เห็นว่าครู LS3 มีสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครู ด้านการใช้สื่อการเรียนรู้ โดยใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย และเหมาะสมกับผู้เรียน เนื้อหา และ กิจกรรมการเรียนรู้

ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้านการใช้สื่อการเรียนรู้ ทำให้เห็นว่าในการใช้สื่อการเรียนรู้ เพื่อเป็นตัวกลางในการถ่ายทอดความรู้ไปสู่ผู้เรียน ครูได้เลือกสื่อ อย่างหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นสื่อประเภทวัสดุ ได้แก่ รูปภาพ นิทาน บัตรภาพ บัตรคำ อีกทั้งครูยังใช้ สื่อแบบฝึกอ่าน และใบงาน เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดีอีกด้วย ที่สำคัญการใช้สื่อจริงจะทำให้ เด็กเกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ครูยังใช้เทคนิคในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเทคนิคนั้น จำเป็นต้องใช้สื่อประเภทอุปกรณ์ช่วย นั่นก็คือ คอมพิวเตอร์ และครูใช้สื่อประเภทเทคนิคและวิธีการ ได้แก่ เกม การแสดงบทบาทสมมติ และสถานการณ์จำลอง ซึ่งสื่อที่ครูเลือกนั้นมีความหลากหลาย และยังเหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และผู้เรียนอีกด้วย

1.6 ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครู ด้านการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้

การวิเคราะห์ข้อมูลด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดย พิจารณาการออกแบบการวัดประเมินผลที่หลากหลาย เหมาะกับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และ เหมาะสมกับผู้เรียน การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และการนำผลการประเมินการเรียนรู้มา ใช้ ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ซึ่งวิเคราะห์จากบันทึกการสังเกตการสอนของครู การสังเกต การอภิปรายและสะท้อนคิดหลังการจัดการเรียนการสอนของครู บันทึกหลังสอน และการสัมภาษณ์ ก่อนและหลังการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน

ครู LS1

สำหรับผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้านการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ของครู LS1 ก่อนการดำเนินการพัฒนาบทเรียนร่วมกันพบว่า ครู LS1 มีการ ออกแบบการวัดผลตามสภาพจริง โดยการให้นักเรียนอ่าน และเขียนทีละคนเพื่อดูความถูกต้อง ความ เข้าใจบทเรียนของนักเรียน ซึ่งในระหว่างดำเนินการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ ข้อมูลแสดงดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้านการวัดและประเมินผล
การเรียนรู้ของครู LS1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ครั้งที่	เรื่อง	ประเด็นการพิจารณา	การวิเคราะห์ข้อมูล
1.	การทบทวนสระ โ, ใ และ ไ	1	ครูออกแบบการวัดประเมินผลหลากหลาย เหมาะสม กับผู้เรียน โดยวัดประเมินผลจากความถูกต้องของการ วางสระโ, ใ, ไ ในการเขียนคำ ความถูกต้องของ การอ่านคำสระโ, ใ, ไ และความสนใจและการมี ส่วนร่วมในการตอบคำถาม ซึ่งสอดคล้องกับ จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม
		2	ในการวัดและประเมินผล ครูวัดและประเมินผลตาม สภาพจริง โดยสังเกตจากการอ่านคำ และเขียนคำ ระหว่างการจัดการเรียนการสอน การตอบคำถาม การ ทำใบงาน และการมีส่วนร่วมในห้องเรียน ซึ่งนักเรียน สามารถเขียนและอ่านคำที่ใช้สระ โ, ใ และ ไ ได้ สนใจและมีส่วนร่วมในการตอบคำถาม ตอบคำถามและ ทำใบงานได้ถูกต้อง
		3	จากการวัดและประเมินผลพบว่านักเรียนบางคนยังอ่าน คำที่ใช้สระ โ, ใ และ ไ ได้ไม่คล่อง ครูจึงสอนให้ นักเรียนอ่านบทเรียนที่มีสระ โ, ใ และ ไ ในคาบ เรียนถัดไป เพื่อเป็นการย้ำ ซ้ำ ทวนให้นักเรียนอ่านได้ คล่องขึ้น
2.	ซูใจกำมือ	1	ครูวัดประเมินผลจากความถูกต้องของการอ่านคำ เขียนคำ การทำแบบฝึกหัด และการตอบคำถามของ นักเรียน
		2	ครูวัดประเมินผลโดยให้นักเรียนออกมาอ่านหน้าชั้น เรียนทุกคน เป็นการประเมินตามสภาพจริง นักเรียน เขียนตามคำบอกถูกต้องเป็นส่วนมาก นักเรียนตอบ คำถามของนักเรียนนักเรียนอ่านคำและประโยคจาก เรื่องซูใจกำมือได้
		3	ครูนำคำที่นักเรียนอ่านไม่ได้มาสอนซ้ำ เพื่อให้ นักเรียนอ่านได้ถูกต้อง และในการเขียนตามคำบอก ครูและนักเรียนจะร่วมกันเฉลย เพื่อสะท้อนผล และ เป็นการย้ำ ซ้ำ ทวนนักเรียน

ครั้งที่	เรื่อง	ประเด็นการพิจารณา	การวิเคราะห์ข้อมูล
3.	สิงกะเสื่อ	1	ครูวัดประเมินผลจากการอ่าน การตอบคำถามและการเขียนคำ จากเรื่องเพื่อประเมินการอ่าน การจับใจความสำคัญ และการเขียน ซึ่งวัดได้สอดคล้องกับจุดประสงค์ เหมาะสมกับผู้เรียน และกิจกรรมการเรียนรู้
		2	ครูวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยวัดประเมินผลจากการร่วมกิจกรรม การอ่านคำ การเขียน การตอบคำถาม ทำให้เห็นว่านักเรียนมีความเข้าใจในบทเรียน สามารถอ่าน เขียนคำและยกตัวอย่างคำสระแ ได้ อีกทั้งนักเรียนสามารถตอบคำถามจากเรื่องได้ถูกต้อง
		3	ในการจัดการเรียนการสอน เมื่อนักเรียนอ่านคำได้แต่ไม่เข้าใจความหมายของคำ ครูจะบอกความหมายของคำ เพื่อให้ให้นักเรียนเข้าใจความหมายของคำนั้นๆ
4.	สี่เทาอุโบบัว	1	ครูวัดประเมินผลตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่วางไว้ ซึ่งสอดคล้องกับกิจกรรม เหมาะสมกับผู้เรียน โดยวัดประเมินผลจาก การอ่านคำ การบอกใจความสำคัญ การเขียนได้ถูกต้อง รวมถึงการมีส่วนร่วมในการเรียนและกิจกรรมที่วางไว้
		2	ครูวัดประเมินผลตามสภาพจริง โดยการให้นักเรียนออกมาอ่านหน้าชั้นเรียน การเขียนคำตามคำบอก และสังเกตการมีส่วนร่วมในการตอบคำถาม
		3	ในการเขียนตามคำบอก ครูและนักเรียนจะร่วมกันเฉลย เพื่อสะท้อนผล และเป็นการย้ำ ซ้ำ ทวน นักเรียนให้นักเรียนทราบข้อผิดพลาด และแก้ไขทันที
5.	แม่ ก กา	1	ครูวัดประเมินผลอย่างหลากหลายทั้งการอ่านออกเสียงได้ถูกต้อง เข้าใจความหมายของคำ การเขียนคำ การตอบคำถาม การมีส่วนร่วมในการเรียน ซึ่งเหมาะสมกับผู้เรียน กิจกรรม และเนื้อหา

ครั้งที่	เรื่อง	ประเด็นการพิจารณา	การวิเคราะห์ข้อมูล
		2	การวัดประเมินผลสังเกตจากการร่วมกิจกรรมของนักเรียน การตอบคำถาม การยกตัวอย่างคำ การอ่านออกเสียงได้ถูกต้อง การเข้าใจความหมาย และการเขียน ซึ่งนักเรียนเข้าใจบทเรียน สามารถยกตัวอย่างคำ เข้าใจความหมายของคำและเลือกคำในมาตรา ก กา ได้
		3	ในการตอบคำถาม การอ่าน และการเขียน ครูจะเฉลยทันที เพื่อให้ให้นักเรียนทราบผล และแก้ไขให้ถูกต้อง
6.	การอ่าน สัญลักษณ์	1	ครูวัดและประเมินผลจากความถูกต้องของการบอกความหมายของสัญลักษณ์ต่างๆ การปฏิบัติตามและเลือกใช้สัญลักษณ์ได้
		2	ครูประเมินผลตามสภาพจริงจากการอ่านและการปฏิบัติตามสัญลักษณ์ของนักเรียน ซึ่งนักเรียนสามารถบอกความหมาย ปฏิบัติตามสัญลักษณ์ต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง นักเรียนสามารถเดาความหมายจากรูปสัญลักษณ์ได้
		3	ครูใช้แหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียน เพื่อดึงดูดความสนใจในการเรียนของนักเรียนมากยิ่งขึ้น

หมายเหตุ ประเด็นการพิจารณา **กิจกรรมมหาวิทยาลัย**

หมายเลข 1 หมายถึง การออกแบบการวัดประเมินผลอย่างหลากหลาย เหมาะกับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และผู้เรียน

หมายเลข 2 หมายถึง การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง

หมายเลข 3 หมายถึง การนำผลการประเมินการเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

จากตารางข้างต้นในส่วนของการออกแบบการวัดประเมินผลอย่างหลากหลาย เหมาะกับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และผู้เรียน พบว่าครูออกแบบการวัดประเมินผลหลากหลาย เหมาะสมกับผู้เรียน ซึ่งจะแตกต่างกันไปตามบทเรียน ยกตัวอย่างเช่น การวัดและประเมินผลเรื่องการทบทวนสระ โ, ใ, และ ใ ซึ่งครูออกแบบการวัดประเมินผลหลากหลาย เหมาะสมกับผู้เรียน โดยวัดประเมินผลจากความถูกต้องของการวางสระ โ, ใ, ใ ในการเขียนคำ ความถูกต้องของการอ่านคำสระ โ, ใ, ใ และความสนใจและการมีส่วนร่วมในการตอบคำถาม ซึ่งสอดคล้องกับจุดประสงค์ เนื้อหา

กิจกรรม หรือในการจัดการเรียนการสอนเรื่องการอ่านสัญลักษณ์ ครูวัดและประเมินผลจากความถูกต้องของการบอกความหมายของสัญลักษณ์ต่างๆ การปฏิบัติตามและเลือกใช้สัญลักษณ์ได้ ซึ่งในการออกแบบการวัดประเมินผล ครู LS1 สามารถออกแบบได้เหมาะสมกับบทเรียน สอดคล้องกับเนื้อหา กิจกรรม และผู้เรียน

นอกจากนี้ครู LS1 ยังวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ดังที่ครู LS3 ได้บันทึกการสังเกตการสอนเรื่องการทบทวนสระ โ, ใ และ ไ ว่า “การวัดประเมินผลดูจากนักเรียนออกมาเขียน ตอบคำถามและการทำใบงาน และการมีส่วนร่วมในห้อง” หรือจากการสะท้อนผลหลังสอนเรื่องแม่ ก กา ที่ครู LS3 ได้กล่าวว่า “สังเกตจากการตอบคำถามของนักเรียน นักเรียนยกตัวอย่างคำการเขียนบนกระดาน” และจากการสังเกตการสอนของผู้วิจัยพบว่า “ครูวัดประเมินผลนักเรียนจากการอ่านคำระหว่างการจัดการเรียนการสอน และใบงานที่นักเรียนทำ ซึ่งนักเรียนทุกคนสามารถอ่านคำที่ใช้สระ โ, ใ และ ไ ได้” จากตัวอย่างดังกล่าวทำให้เห็นว่าครู LS1 มีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง

อีกทั้งจากตัวอย่างการจัดการเรียนการสอนเรื่องลิงกะเสื่อ ที่ครู LS2 ได้สะท้อนผลหลังสอนว่า “นักเรียนจะมีความเข้าใจ สามารถโต้ตอบได้ อ่านคำ ทายคำ หาตัวสระแอในนิทานได้ ครูจะบอกความหมายของคำด้วย เขาก็สามารถนำไปต่อยอดได้ อ่าน เขียนคำและยกตัวอย่างคำสระแอได้” ซึ่งครู LS3 ได้บันทึกแบบสังเกตการสอนว่า “วัดจากการร่วมกิจกรรม อ่านคำ เขียนคำได้อย่างถูกต้อง” และผู้วิจัยได้สังเกตการสอนพบว่า “ครูวัดประเมินผลจากการอ่าน การตอบคำถามและการเขียนคำ จากเรื่องเพื่อประเมินการอ่าน การจับใจความสำคัญ และการเขียน ซึ่งวัดได้สอดคล้องกับจุดประสงค์”

ในด้านการนำผลการประเมินการเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน พบว่าครู LS1 นำผลการประเมินการเรียนรู้มาพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเสมอ โดยพิจารณาจากบันทึกหลังสอน เรื่องการทบทวนสระ โ, ใ และ ไ จากการวัดและประเมินผลครูพบว่านักเรียนบางคนยังอ่านคำที่ใช้สระ โ, ใ และ ไ ได้ไม่คล่อง ครูจึงสอนให้นักเรียนอ่านบทเรียนที่มีสระ โ, ใ และ ไ ในคาบเรียนถัดไป เพื่อเป็นการย้ำ ซ้ำ ทวนให้นักเรียนอ่านได้คล่องขึ้น อีกทั้งในการตอบคำถาม การอ่าน และการเขียน ครูจะเฉลยทันที เพื่อให้นักเรียนทราบผล และแก้ไขให้ถูกต้อง ดังจะเห็นในบทเรียนเรื่อง ชูใจกำมือ สีเทาตูไบบัว และเรื่องแม่ ก กา ที่ในการทำกิจกรรม ครูจะสะท้อนผลหลังสอนให้นักเรียนทราบทันที เพื่อให้นักเรียนทราบความสามารถของตนเอง และเข้าใจบทเรียนได้ดี

ยิ่งขึ้น และในการสอนอ่านสัญลักษณ์ครูได้ใช้แหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียน เพื่อดึงดูดความสนใจในการเรียนของนักเรียนมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ในการสัมภาษณ์ครูหลังการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน พบว่าครู LS1 ออกแบบการวัดและประเมินผลตามบทเรียน ซึ่งเน้นการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ดังบทสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“...มันขึ้นอยู่กับบทเรียน บางทีพี่ก็วัดตามสภาพจริง สมมติชั่วโมงนั้นเรามีบัตรคำ ถ้าเราเอาบัตรคำไปติดไว้บนกระดาน แล้วให้เด็กอ่าน ถ้าเด็กเขาอ่านได้ แสดงว่าเขามีทักษะในการอ่านเรื่องนั้น ถ้าจะวัดเรื่องการเขียน เราก็ให้เขาเขียนตามคำบอก วัดตามสภาพจริง ให้เขามาอ่านให้เราฟัง”

จากการวิเคราะห์ข้อมูลข้างต้นทำให้เห็นว่าครู LS1 มีการออกแบบการวัดประเมินผลอย่างหลากหลาย เหมาะกับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และผู้เรียน วัดและประเมินผลตามสภาพจริง และนำผลการประเมินการเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

ครู LS2

ในการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้านการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ของครู LS2 ก็เช่นเดียวกัน ในระหว่างการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากบันทึกการสังเกตการสอนของครู การสังเกตการอภิปรายและสะท้อนคิดหลังการจัดการเรียนการสอนของครู และบันทึกหลังสอน ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูล แสดงดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 21 ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้านการวัดและประเมินผล
การเรียนรู้ของครู LS2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ครั้งที่	เรื่อง	ประเด็นการพิจารณา	การวิเคราะห์ข้อมูล
1.	วรรณยุกต์	1	ครูวัดประเมินผลจากการบอกรูปและเสียงวรรณยุกต์ การอ่านคำ การตอบคำถาม การทำใบงาน ซึ่งตรงตามจุดประสงค์ สอดคล้องกับกิจกรรม เหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียน
		2	ครูวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยสังเกตจากการอ่านคำ การตอบคำถาม ความถูกต้องของใบงาน ซึ่งนักเรียนสามารถอ่านคำ บอกความหมายของคำได้อย่างถูกต้อง ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม ในการทำใบงานนักเรียนสามารถอ่านคำ บอกความหมาย แยกแยะรูปวรรณยุกต์และเสียงวรรณยุกต์ได้
		3	จากคำแนะนำของครูผู้สังเกตการสอน พบว่า ครู LS2 จัดโต๊ะเรียนแบ่งเป็นสองแถว ขวามือของครูตอบคำถามได้ ครูให้ความสนใจดี ซ้ำมือค่อนข้างเงียบ ไม่ค่อยตอบคำถาม ทำให้ครู LS2 ปรับเปลี่ยนที่นั่งของนักเรียน ให้เด็กเก่งกับเด็กอ่อนคละกัน เพื่อจะได้ช่วยเหลือกัน ช่วยกันตอบคำถาม
2.	คำควบกล้ำ	1	ครูวัดและประเมินผลตามจุดประสงค์ที่วางไว้วัดเหมาะสมกับกิจกรรม สอดคล้องกับจุดประสงค์ มีการวัดประเมินที่หลากหลาย ทั้งถูกต้องของการอธิบายความหมายคำควบกล้ำ การอ่านคำควบกล้ำ การยกตัวอย่างคำควบกล้ำ การทำงานร่วมกับผู้อื่น ความรับผิดชอบในการทำงาน ส่งงานตรงเวลา และการมีส่วนร่วมในการตอบคำถาม
		2	ครูวัดประเมินผลตามสภาพจริงจากการอ่านคำควบกล้ำ การทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกันของนักเรียน วัดประเมินผลได้ตามจุดประสงค์ที่วางไว้ นักเรียนทายคำจากภาพได้ถูกต้อง อ่านและยกตัวอย่างคำควบกล้ำได้ถูกต้อง

ครั้งที่	เรื่อง	ประเด็นการพิจารณา	การวิเคราะห์ข้อมูล
		3	ในการตอบคำถามของนักเรียน หากนักเรียนตอบผิด ครูจะแก้ไขทันที และอธิบายให้นักเรียนเข้าใจ
3.	คำที่ใช้ รร	1	ครูวัดและประเมินผลได้สอดคล้องกับจุดประสงค์ เนื้อหา และกิจกรรมการเรียนการสอน มีการวัด ประเมินผลอย่างหลากหลายทั้งความถูกต้องของการ บอกความหมายของ คำที่มี การอ่านคำ การ ยกตัวอย่างคำ การเขียนคำ การแต่งประโยค ความ รับผิดชอบในการทำงาน ส่งงานตรงเวลา และการมี ส่วนร่วมในการตอบคำถาม
		2	ครูวัดและประเมินผลตามสภาพจริงจากการอ่านคำ เขียนคำ การยกตัวอย่าง การตอบคำถามในการเรียน นักเรียนสามารถอ่านคำที่ใช้ รร ได้ แต่นักเรียนบาง คนยังไม่เข้าใจความหมายของคำที่ใช้ รร ที่ครู ยกตัวอย่าง คำที่ใช้ รร ที่มีตัวสะกดบางคำนักเรียนยัง อ่านไม่คล่อง
		3	จากการจัดการเรียนการสอนพบว่านักเรียนบางคนยังไม่สามารถอ่านคำที่ใช้ รร ที่มีตัวสะกดได้ ครูจึงนำผล การประเมินนี้ไปปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ และ สอนในคาบเรียนต่อไปเพิ่มเติม
4.	มาตรา ก	1	ครูวัดประเมินผลได้ตรงกับจุดประสงค์ที่วางไว้ สอดคล้องเหมาะสมกับกิจกรรม เนื้อหา และผู้เรียน มีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย ทั้งการอธิบาย ความหมายของมาตรา ก การอ่านคำ การ ยกตัวอย่างคำ และการตอบคำถาม
		2	ครูวัดประเมินผลจากการบอกความหมายของมาตรา ก การอ่านคำ การยกตัวอย่างคำของนักเรียน ซึ่ง เป็นการวัดตามสภาพจริง นักเรียนอธิบายตัวสะกดแม่ กได้ ยกตัวอย่างคำ และตอบคำถามได้ถูกต้อง
		3	ครูสรุปความหมายของแม่กอีกครั้ง หลังจากได้ฟัง คำแนะนำจากครูผู้สังเกตการสอน เมื่อพบว่าครูไม่ได้ สรุปบทเรียนก่อนให้นักเรียนทำใบงาน
5.	ทบทวนมาตรา ตัวสะกด	1	ครูวัดประเมินผลเหมาะสมกับกิจกรรมสอดคล้องกับ จุดประสงค์ และผู้เรียน ครูวัดประเมินผลอย่าง หลากหลาย ทั้งความถูกต้องของการอ่านคำและ

ครั้งที่	เรื่อง	ประเด็นการพิจารณา	การวิเคราะห์ข้อมูล
			จำแนกคำในมาตราต่างๆ การทำใบงาน การนำเสนอ ผลงานของนักเรียน
		2	ครูวัดและประเมินผลตามสภาพจริงโดยสังเกตจากการร่วมอภิปราย การอ่านคำ และจำแนกคำในมาตราต่างๆได้ถูกต้อง การทำใบงาน และการนำเสนอผลงานนักเรียนอ่านคำที่กำหนดให้ได้ นักเรียนสามารถจำแนกคำในมาตราต่างๆ และยกตัวอย่างคำได้อย่างถูกต้อง อาจมีนักเรียนบางคนอ่านคำบางคำไม่ได้ แต่นักเรียนสามารถจำแนกคำในมาตราต่างๆได้
		3	ในการจัดการเรียนการสอนของครูเรื่องทบทวนมาตราตัวสะกด การวัดและประเมินผล นักเรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ แต่ครูผู้สังเกตการสอนแนะนำให้ในขั้นนำครูนำพยัญชนะที่เป็นตัวสะกดมาให้นักเรียนบอกว่าเป็นตัวสะกดของมาตราใด ซึ่งครู LS2 ก็ได้ปรับแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ตามข้อเสนอแนะดังกล่าว
6.	ดอกไม้วิเศษกับนินทน้อยผู้อารี	1	ครูมีการวัดประเมินผลหลากหลาย เหมาะกับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และผู้เรียน วัดได้ตรงกับจุดประสงค์ที่วางไว้ โดยวัดจากความถูกต้องของการอ่านออกเสียงนิทานที่ครูกำหนด การบอกความหมายของคำจากเรื่อง การตอบคำถามจากเรื่อง การบอกใจความสำคัญจากเรื่อง ความสมเหตุสมผลของการคาดคะเนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น การบอกข้อคิดที่ได้จากเรื่อง และการมีส่วนร่วมในการตอบคำถาม
		2	ครูวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยวัดความรู้ความเข้าใจจากการอ่านและฟังนิทานด้วยการตอบคำถาม การคาดเดาเหตุการณ์ และการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน ซึ่งนักเรียนสามารถอ่านนิทานตอบคำถามจากเรื่องได้ถูกต้อง และแสดงความคิดเห็นได้
		3	ในการจัดการเรียนการสอนของครูเรื่องทบทวนดอกไม้วิเศษกับนินทน้อยผู้อารี การวัดและประเมินผล นักเรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

ครั้งที่	เรื่อง	ประเด็นการพิจารณา	การวิเคราะห์ข้อมูล
			ครูมีการย้ำ ซ้ำ ทวนคำศัพท์ยากจากเรื่อง และอธิบายความหมายเพื่อให้นักเรียนเข้าใจมากยิ่งขึ้น

หมายเหตุ ประเด็นการพิจารณา

หมายเลข 1 หมายถึง การออกแบบการวัดประเมินผลอย่างหลากหลาย เหมาะกับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และผู้เรียน

หมายเลข 2 หมายถึง การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง

หมายเลข 3 หมายถึง การนำผลการประเมินการเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

จากตารางข้างต้น ทำให้เห็นว่าในการออกแบบการวัดและประเมินผลของครูเรื่องวรรณยุกต์ ซึ่งเป็นบทเรียนเรื่องแรก ครูวัดประเมินผลจากการบอกรูปและเสียงวรรณยุกต์ การอ่านคำ การตอบคำถาม การทำใบงาน ซึ่งตรงตามจุดประสงค์ สอดคล้องกับกิจกรรม เหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียน นอกจากนี้ในบทเรียนอื่นๆ ก็พบว่าครูสามารถวัดประเมินผลได้อย่างหลากหลาย ดังจะเห็นได้จากเรื่องดอกไม้วิเศษกับนิตหน้อยผู้อารี ซึ่งวัดประเมินผลหลากหลาย เหมาะกับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และผู้เรียน วัดได้ตรงกับจุดประสงค์ที่วางไว้ โดยวัดจากความถูกต้องของการอ่านออกเสียง นิทานที่ครูกำหนด การบอกความหมายของคำจากเรื่อง การตอบคำถามจากเรื่อง การบอกใจความสำคัญจากเรื่อง ความสมเหตุสมผลของการคาดคะเนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น การบอกข้อคิดที่ได้จากเรื่อง และการมีส่วนร่วมในการตอบคำถาม

ในด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงพบว่า ครู LS2 วัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยสังเกตจากการทำกิจกรรมในห้องเรียน ดังจะเห็นได้จากเรื่องคำควบกล้ำ ที่ครู LS3 ได้บันทึกการสังเกตการสอนว่า “วัดประเมินผลการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม” สอดคล้องกับที่ผู้วิจัยได้สังเกตการสอนพบว่า “ครูวัดประเมินผลตามสภาพจริงจากการอ่านคำควบกล้ำ การทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกันของนักเรียน เหมาะสมกับกิจกรรม สอดคล้องกับจุดประสงค์” นอกจากนี้ในการสะท้อนผลหลังสอนเรื่องมาตราตัวสะกด ครู LS3 ได้กล่าวว่า “ครูวัดผลโดยสังเกตจากการร่วมอภิปรายการอ่านคำจำแนกคำในมาตราต่างๆ ได้ถูกต้อง การทำใบงาน ตรวจผลงาน การนำเสนอผลงาน” และครู LS1 ได้บันทึกในแบบสังเกตการสอนว่า “นักเรียนอ่านคำที่กำหนดให้ได้ จำแนกคำในมาตราต่างๆ และยกตัวอย่างคำได้” สอดคล้องกับที่ผู้วิจัยสังเกตการสอน กล่าวคือ “ครู

วัดประเมินผลเหมาะสมกับกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ นักเรียนสามารถแยกแยะคำมาตราต่างๆได้” ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ครู LS2 มีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง

ส่วนการนำผลการประเมินการเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนนั้น ครู LS2 ได้นำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาการสอนของตนเอง ดังจะเห็นได้จาก บทเรียนเรื่องคำที่ใช้ รร จากการจัดการเรียนการสอนพบว่านักเรียนบางคนยังไม่สามารถอ่านคำที่ใช้ รร ที่มีตัวสะกดได้ ซึ่งครู LS1 ได้บันทึกการสังเกตการสอนว่า “นักเรียนยังไม่เข้าใจความหมายของคำที่ใช้ รร (ร หัน) บางคำที่ครูยกตัวอย่าง” และได้ให้แนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ ครู LS2 จึงนำผลการประเมินนี้ไปปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ และสอนในคาบเรียนต่อไปเพิ่มเติม อีกทั้งครูมีการย่ำซ้ำ ทวนคำศัพท์จากเรื่อง และอธิบายความหมายเพื่อให้นักเรียนเข้าใจมากยิ่งขึ้น ทำให้เห็นว่าครู LS2 ได้นำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาการสอนของตนเองอยู่เสมอ

ในการสัมภาษณ์ครูหลังการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน พบว่าครูเน้นการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ให้นักเรียนอ่านให้ครูฟัง โดยเริ่มจากการอ่านหนังสือที่นักเรียนชอบ และให้นักเรียนอ่านคำที่ครูกำหนด ดังบทสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“...วิธีการวัดผลอาจจะให้นักเรียนอ่านทีละคน อย่างแรกก็คือให้เขาอ่านเรื่องที่เขาชอบค่ะ ส่วนใหญ่จะเน้นในเรื่องที่เขาชอบ เพื่อปูทางมาเรื่องที่ครูกำหนด กำหนดคำ หรือหนังสือที่เขาไม่เคยอ่าน ให้เขาอ่าน ดูว่าเขาผิดตรงไหนแล้วก็มาแก้ไขให้ถูกต้อง” (ครู LS2)

จากข้อมูลดังกล่าวสรุปได้ว่าครู LS2 มีสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครู โดยสามารถออกแบบการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลาย เหมาะกับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และผู้เรียน วัดและประเมินผลตามสภาพจริง และนำผลการประเมินการเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

ครู LS3

นอกจากนี้การวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครู LS3 ในระหว่างการทำตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูล แสดงดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 22 ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครู LS3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ครั้งที่	เรื่อง	ประเด็นการพิจารณา	การวิเคราะห์ข้อมูล
1.	คำคล้องจอง	1	ครูมีการวัดประเมินผลอย่างหลากหลาย เหมาะกับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และผู้เรียน โดยวัดและประเมินผลจากความถูกต้องของการเขียนคำคล้องจอง การทำใบงาน ความสนใจในการเรียน การทำงานกลุ่ม การนำเสนอหน้าชั้นเรียน
		2	ครูวัดประเมินผลตามสภาพจริงจากการสังเกต พฤติกรรมในห้องเรียน การทำงานกลุ่ม สังเกตการตอบคำถาม การอ่านและเขียนคำคล้องจองในการทำ กิจกรรมการจัดการเรียนการสอน
		3	นักเรียนบางคนยังคิดคำคล้องจองเองไม่ได้ ครูได้อธิบายเพิ่มเติมโดยให้นักเรียนสังเกตพยางค์ของคำก่อนคิดคำคล้องจอง
2.	ไตรยางศ์	1	ครูออกแบบการวัดประเมินผลอย่างหลากหลาย เหมาะกับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และผู้เรียน ทั้งความถูกต้องของการบอกความหมายของไตรยางศ์ การบอกพยัญชนะที่เป็นอักษรสูง อักษรกลาง และอักษรต่ำ การบอกคำที่มีพยัญชนะต้นที่เป็นอักษรสูง อักษรกลาง และอักษรต่ำ ความกระตือรือร้นในการเรียน มีส่วนร่วมในการเรียน การตอบคำถาม
		2	ครูใช้วิธีการประเมินตามสภาพจริงโดยการให้นักเรียนบอกพยัญชนะที่อยู่ในอักษรแต่ละหมู่ และให้นักเรียนจำแนกพยัญชนะต้นของชื่อตัวเองและเพื่อนในอักษรแต่ละหมู่ ซึ่งนักเรียนสามารถตอบคำถามเรื่องไตรยางศ์ได้ถูกต้อง นักเรียนมีความเข้าใจเป็นอย่างดี

ครั้งที่	เรื่อง	ประเด็นการพิจารณา	การวิเคราะห์ข้อมูล
			สังเกตจากการตอบคำถามได้ถูกต้องนักเรียนสามารถจำแนกอักษรแต่ละหมู่ได้ ยกตัวอย่างคำในอักษรแต่ละหมู่ได้ถูกต้อง
		3	จากการสังเกตการสอนของครู ครู LS1 แนะนำให้ครู LS3 ให้นักเรียนเขียนอักษรสามหมู่ลงในสมุดด้วย เพื่อให้นักเรียนได้กลับไปทบทวนด้วยตนเอง ครู LS1 จึงให้นักเรียนเขียนอักษรสามหมู่ในคาบเรียนถัดไป
3.	อย่า อยู่ อย่าง อยาก	1	ครูวัดประเมินผลได้ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ออกแบบการวัดประเมินผลอย่างหลากหลาย โดยวัดประเมินผลจากความถูกต้องของการอ่านออกเสียง ข้อความที่อ่าน การบอใจความสำคัญของเรื่อง การบอกข้อคิดที่ได้จากการอ่าน การอ่านอักษรนำ อ นำ ย ความกระตือรือร้นในการเรียน มีส่วนร่วมในการเรียน การตอบคำถาม และทำงานที่ได้รับมอบหมาย และส่งงานตรงเวลา
		2	ครูวัดประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงจากการอ่านและจับใจความสำคัญของเนื้อเพลง การตอบคำถาม ซึ่งนักเรียนสามารถอ่านเนื้อเพลง ตอบคำถามจากเนื้อเพลงได้ เข้าใจความหมายของคำ อย่า อยู่ อย่าง อยาก สามารถแต่งประโยคได้ถูกต้อง
		3	ครูนำผลการประเมินการเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน โดยครูเพิ่มจุดประสงค์ และการวัดประเมินผลที่ว่า ความถูกต้องของการบอกความหมายของคำว่าอย่า อยู่ อย่าง อยาก โดยอาจดูจากการแต่งประโยคของนักเรียนเด็ก สามารถแต่งประโยคคำว่าอย่า อยู่ อย่าง อยาก ได้ เพื่อให้สอดคล้องกับกิจกรรมตามที่ครูผู้สังเกตการสอนให้คำแนะนำ
4.	อักษรนำ	1	ครูวัดประเมินผลตามจุดประสงค์สอดคล้องกับเนื้อหา กิจกรรมและผู้เรียน ถูกต้องของการบอกความหมายของอักษรนำ การอ่านคำที่เป็นอักษรนำ การยกตัวอย่างคำที่มี ห นำ การเขียนคำอักษรนำ ความกระตือรือร้นในการเรียน การมีส่วนร่วมในการเรียน การตอบคำถาม และทำงานที่ได้รับมอบหมายและส่ง

ครั้งที่	เรื่อง	ประเด็นการพิจารณา	การวิเคราะห์ข้อมูล
			งานตรงเวลา
		2	ครูวัดและประเมินผลตามสภาพจริงโดยวัด ประเมินผลจากการสังเกตการทำกิจกรรมในห้องเรียนของนักเรียน การอ่านคำ เขียนคำ การยกตัวอย่าง การตอบคำถาม ความกระตือรือร้น ความมีส่วนร่วมในการตอบคำถาม ซึ่งนักเรียนสามารถอ่าน เขียน ยกตัวอย่างคำได้ถูกต้อง มีความกระตือรือร้นในการเรียน
		3	ครูอธิบายเพิ่มเติมทันที ในสิ่งที่นักเรียนยังสงสัย ไม่เข้าใจ เพื่อให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนมากยิ่งขึ้น
5.	การรันต์	1	ครูออกแบบการวัดประเมินผลอย่างหลากหลาย เหมาะกับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และผู้เรียน โดยวัดประเมินผลจากความถูกต้องของการบอก ความหมายของตัวการันต์ การอ่านคำที่มีเครื่องหมาย การยกตัวอย่างคำที่มีการรันต์ การเติมตัวการันต์ เมื่อกำหนดคำมาให้ในใบงาน ความกระตือรือร้นในการเรียน มีส่วนร่วมในการเรียน การตอบคำถาม การทำงานที่ได้รับมอบหมายและส่งงานตรงเวลา
		2	ครูวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยวัด ประเมินผลจากการอ่าน เขียน ยกตัวอย่างคำที่มี การรันต์ในกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งนักเรียนสามารถแยกแยะระหว่างตัวการันต์ กับไม้ทัณฑฆาต ได้นักเรียนอ่านคำการันต์ได้ถูกต้อง ตอบคำถามได้ เข้าใจความหมายของตัวการันต์ นักเรียนสามารถบอกตัวการันต์จากคำที่กำหนดยกตัวอย่างตัวการันต์ได้ รวมถึงยกตัวอย่างคำ และทำใบงานเติมการันต์ได้ถูกต้อง
		3	ในการจัดการเรียนการสอน ครูเน้นการย้ำ ซ้ำ ทวน โดยครูทบทวนบทเรียนคำการันต์ทั้ง 3 รูปแบบใน คาบเรียนถัดไป เพื่อให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น
6.	คำที่ประ วิสรรชนีย์	1	ครูวัดและประเมินผลได้ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้ การวัดประเมินผลอย่างหลากหลาย เหมาะกับ

ครั้งที่	เรื่อง	ประเด็นการพิจารณา	การวิเคราะห์ข้อมูล
			เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และผู้เรียน โดยวัดและประเมินผลจากความถูกต้องของการบอกความหมายของคำที่ประวิสรรชนีย์และไม่ประวิสรรชนีย์ การอ่านคำที่ประวิสรรชนีย์และไม่ประวิสรรชนีย์ การแยกแยะคำที่ประวิสรรชนีย์หรือไม่ประวิสรรชนีย์ การยกตัวอย่างคำ ความกระตือรือร้นในการเรียน มีส่วนร่วมในการเรียน การตอบคำถาม และการทำงานที่ได้รับมอบหมายและส่งงานตรงเวลา
2			ครูวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยวัดและประเมินผลจากการอ่านคำ การตอบคำถามของนักเรียนในชั้นเรียน สังเกตพฤติกรรม การทำใบงาน ทำให้เห็นว่านักเรียนสามารถแยกแยะคำที่ประวิสรรชนีย์หรือไม่ประวิสรรชนีย์ อ่านคำ ยกตัวอย่างคำ และการทำใบงานได้ถูกต้อง
3			เนื่องจากมีนักเรียน 2-3 คน ออกเสียง คอ เป็นเสียงขอ เช่นคำว่า คะน้ำ คะนิง ครูอธิบายให้นักเรียนออกเสียงชัดเจนในคาบเรียนถัดไป

หมายเหตุ ประเด็นการพิจารณา

หมายเลข 1 หมายถึง การออกแบบการวัดประเมินผลอย่างหลากหลาย เหมาะกับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และผู้เรียน

หมายเลข 2 หมายถึง การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง

หมายเลข 3 หมายถึง การนำผลการประเมินการเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

ตารางที่ 22 ผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครู LS3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่ามีการวัดประเมินผลอย่างหลากหลาย เหมาะกับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และผู้เรียน โดยในบทเรียนเรื่องคำคล้องจอง ครูวัดและประเมินผลจากความถูกต้องของการเขียนคำคล้องจอง การทำใบงาน ความสนใจในการเรียน การทำงานกลุ่ม การนำเสนอหน้าชั้นเรียน ส่วนบทเรียนเรื่องอักษรนำ ครูวัดประเมินผลตามจุดประสงค์สอดคล้องกับเนื้อหา กิจกรรมและผู้เรียน โดยพิจารณาจากความถูกต้องของการบอกความหมายของอักษรนำ การอ่านคำที่เป็นอักษรนำ การยกตัวอย่างคำที่มี ห นำ การเขียนคำอักษรนำ

ความกระตือรือร้นในการเรียน การมีส่วนร่วมในการเรียน การตอบคำถาม และทำงานที่ได้รับมอบหมายและส่งงานตรงเวลา ในบทเรียนเรื่องอื่นๆ ก็เช่นเดียวกัน ครูออกแบบการวัดและประเมินผลตามบทเรียน เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และผู้เรียน

ในด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ครูวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างบทเรียนเรื่องไตรยางศ์ ที่ครูใช้วิธีการประเมินตามสภาพจริงโดยการให้นักเรียนบอกพยัญชนะที่อยู่ในอักษรแต่ละหมู่ และให้นักเรียนจำแนกพยัญชนะต้นของชื่อตัวเองและเพื่อนในอักษรแต่ละหมู่ ซึ่งครู LS2 ได้บันทึกการสังเกตการสอนว่า “มีการยกตัวอย่างคำ เพื่อให้นักเรียนทายว่าเป็นอักษรสูง กลาง ต่ำ เด็กๆ ตอบได้ถูก นักเรียนมีความเข้าใจเป็นอย่างดี” สอดคล้องกับที่ผู้วิจัยได้สังเกตการสอนพบว่า “ครูใช้วิธีการประเมินตามสภาพจริงโดยการให้นักเรียนบอกพยัญชนะที่อยู่ในอักษรแต่ละหมู่ และให้นักเรียนจำแนกพยัญชนะต้นของชื่อตัวเองและเพื่อนในอักษรแต่ละหมู่”

อีกทั้งจากตัวอย่างการจัดการเรียนการสอนเรื่องคำที่ประวิสรรชนีย์ ครูสามารถวัดและประเมินผลได้ตามสภาพจริง และยังเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้ อีกด้วย ดังที่ครู LS1 ได้สะท้อนคิดหลังการสอนว่า “วัดและประเมินผลได้ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้” สอดคล้องกับที่ครู LS2 ได้บันทึกในแบบสังเกตการสอนว่า “นักเรียนแยกแยะคำประวิสรรชนีย์และไม่ประวิสรรชนีย์ได้ถูกต้อง อ่านคำ และตอบคำถามได้ถูกต้อง” และจากการสังเกตการสอนที่ผู้วิจัยพบว่า “ครูวัดประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนจากการอ่านคำ แยกแยะคำประวิสรรชนีย์และไม่ประวิสรรชนีย์ การยกตัวอย่างคำและการทำใบงาน”

นอกจากนี้ในเรื่องอย่า อยู่ อย่าง อยาก ครู LS1 ได้สะท้อนผลหลังสอนว่า “วัดได้ตรงตามจุดประสงค์ แต่อยากเพิ่มเติมตรงนักเรียนบอกความหมายของคำว่าอย่า อยู่ อย่าง อยากได้ ในจุดประสงค์และการวัดประเมินผล โดยอาจดูจากการแต่งประโยคของนักเรียน” ซึ่งจากคำแนะนำดังกล่าวทำให้ครู LS3 ดำเนินการพัฒนาปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ตามคำแนะนำของครู LS1 อีกทั้งในการจัดการเรียนการสอนครูเน้นการย้ำ ซ้ำ ทวน เพื่อให้ นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น เมื่อเห็นว่านักเรียนไม่บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าครู LS3 มีการนำผลการประเมินการเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

ในการสัมภาษณ์ครูหลังการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน พบว่าครู LS3 จะใช้การสังเกตการทำกิจกรรมในห้องเรียน ทั้งการตอบคำถาม การร่วมกิจกรรม มีการสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนที่เรียนอ่อน ซึ่งทำให้เห็นว่าครูมีการออกแบบการวัดประเมินผลอย่างหลากหลาย

เหมาะกับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และผู้เรียน วัดและประเมินผลตามสภาพจริง และนำผลการประเมินการเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

“...เรื่องการวัดผลนะค่ะก็คือ จะสังเกตภาพรวมในการสอนในห้องเรียน การตอบคำถามของนักเรียน การร่วมทำกิจกรรมของนักเรียนก่อน แล้วถ้าเกิดว่าพบว่าเด็กคนไหนที่เขามีความบกพร่อง หรือว่าอ่อนกว่าเพื่อนในห้องก็จะมี การสอนซ่อมเสริมเป็นการส่วนตัวค่ะ”

จากข้อมูลดังกล่าวทำให้เห็นว่าครู LS3 มีสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ กล่าวคือมีการออกแบบการวัดประเมินผลอย่างหลากหลาย เหมาะกับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และผู้เรียน วัดและประเมินผลตามสภาพจริง และนำผลการประเมินการเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

จากการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ทำให้สรุปผลการวิเคราะห์สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ได้ว่า ครูภาษาไทยระดับประถมศึกษาตอนต้นมีการออกแบบการวัดประเมินผลอย่างหลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และผู้เรียน อีกทั้งในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ครูยังวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และครูยังนำผลการประเมินการเรียนรู้ของนักเรียน มาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอีกด้วย

หลังการดำเนินการ

1.7 ผลการเปลี่ยนแปลงสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน

จากการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันพบว่าครูเปิดใจ ยอมรับฟังความคิดเห็นของกันและกันมากยิ่งขึ้น ร่วมกันคิด ร่วมกันวางแผนบทเรียน เปิดห้องเรียนให้เพื่อนร่วมงานเข้ามาสังเกตการสอน ทำให้ครูเห็นข้อบกพร่องของตนเอง เห็นสิ่งที่ดีของเพื่อนร่วมงาน นำสิ่งที่เพื่อนร่วมงานแนะนำไปปรับปรุง แก้ไข พัฒนาการจัดการเรียนการสอน เพื่อทำให้นักเรียนเรียนอย่างสนุกสนาน มีความสุข ดังจะเห็นได้จากบทสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

“การที่เราทำแผนเนี่ยถ้าเราคิดเองคนเดียวอะค่ะ เราก็อาจจะคิดว่าสิ่งที่เราทำเนี่ยดีอยู่แล้ว หรือดีที่สุดในแล้วตามความคิดของเรา แต่ถ้าเกิดมีน้องๆ มีเพื่อนร่วมงานเข้ามาเขาก็จะมาช่วยเราคิดว่าตรงนี้นะ ควรที่จะเพิ่มแบบนี้เข้าไป หรือว่าควรเป็นแบบนี้เราก็ต้องมีใจเปิดกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของเขา ที่เพื่อนๆ น้องๆเขาแนะนำมาเนี่ยก็ถือว่าเป็นสิ่งที่ดีนะคะ เราก็จะนำตรงนั้นมาปรับปรุงแก้ไข และก็ให้นำมาใช้ในปีต่อไป” (ครู LS1)

“หนูคิดว่ามันเป็นประสบการณ์ที่ดีนะคะ เพราะว่าหนูก็ได้รับคำแนะนำจากผู้ใหญ่ และคุณครูแต่ละท่านก็ให้คำแนะนำได้ดี และก็หนูคิดว่าหนูก็จะพยายามไปปรับปรุง เพราะว่ามันก็ยังมีส่วนที่แบบไม่ดีบ้าง และทำให้หนูได้รู้จักเด็กๆ ในอีกมุมหนึ่ง เวลาที่เด็กๆ เขาได้เรียนแบบนี้เนี่ย ปกติหนูจะใช้วิธีการอธิบายอย่างเดียว เด็กเขาก็จะเหมือนกับไม่ตอบสนอง แต่พอใช้วิธีนี้ในการจัดการเรียนการสอนมันเหมือนกับเด็กเขาสนุกอะค่ะ เขาจะเข้าใจได้ง่ายกว่า ก็เลยคิดว่าเดี๋ยวถ้าไปสอนก็จะพยายามหาสื่อเยอะๆ แล้วก็ทำอะไรที่ทำให้เขาได้ตื่นเต้นตลอดเวลา แล้วก็นำสิ่งที่ได้เนี่ยไปใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของตัวเองต่อไปค่ะ” (ครู LS2)

“การทำแบบนี้ก็จะได้เห็นข้อดีของแต่ละคน ได้เห็นจุดบกพร่องหรือข้อด้อยของตัวเองว่าเราควรปรับปรุงหรือแก้ไขอะไรตรงไหน การที่คิด

ด้วยกันหลายคนจะดีกว่า อย่างเราไม่มีประสบการณ์เราก็ได้เจอพี่ที่มี
ประสบการณ์มาช่วยแนะนำค่ะ ก็จะทำให้มันน่าจะดีกว่าการคิดคนเดียว”

(ครู LS3)

นอกจากนี้จากการสัมภาษณ์นักเรียนเพื่อศึกษาความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับครู
หลังจากการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
จะชอบเล่นเกม ชอบให้ครูพาออกนอกห้องเรียน ซึ่งก่อนการดำเนินการครู LS1 ไม่เคยให้นักเรียนเล่น
เกม ดังจะเห็นได้จากบทสัมภาษณ์ของ ด.ช.1 ว่า “ครูเขาให้เขียนหนังสือในสมุด ไม่มีให้เล่นเกม” แต่
อย่างไรก็ตามในการจัดการเรียนการสอน ครู LS1 มีการใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย ทั้งบัตรคำ
รูปภาพ ดังจะเห็นได้จากที่ด.ญ. 1 ได้กล่าวว่า “ครูให้อ่านเรื่องบนกระดาษที่ติดหน้าห้อง แล้วก็มีการ
ข้างด้วย” และเมื่อครูดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันพบว่าครูมีเกมให้นักเรียนเล่น
นักเรียนสนุกสนานกับการทำกิจกรรมนอกห้องเรียน กล่าวคือ ด.ช.1 ให้สัมภาษณ์ว่า “ชอบที่ครูเขาให้
เล่นเกม พาไปเล่นนอกห้อง สนุกดี” สอดคล้องกับ ด.ญ.1 ที่ได้กล่าวว่า “หนูชอบให้ครูเล่นเกม มัน
สนุก” ทำให้เห็นว่าหลังการดำเนินการ ครู LS1 มีวิธีการสอนที่หลากหลาย เป็นที่ชื่นชอบของนักเรียน
คือการเล่น และสถานการณ์จำลอง

ในส่วน of นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ได้กล่าวถึงครู LS2 ก่อนการดำเนินการตาม
กระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันว่าครูจะสอนตามหนังสือ ให้คัดคำ แต่งประโยค เขียนตามคำบอก
ดังที่ด.ญ.2 ได้กล่าวว่า “ครูเขาให้หนูทำในหนังสือภาษาไทย ให้คัดคำ แต่งประโยค” สอดคล้องกับ
ด.ช.2 ที่กล่าวว่า “ครูให้เรียนในหนังสือภาษาพาที แล้วให้เขียนตามคำบอก” จากการดำเนินการตาม
กระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครู พบว่านักเรียนชอบการอ่านนิทานที่มีภาพประกอบ และ
ชอบเล่นเกม ดังที่ด.ญ.2 ได้กล่าวว่า “หนูชอบที่ครูให้อ่านนิทาน เพราะมันมีภาพสวย” และด.ช.2 ได้
กล่าวว่า “ครูเขาให้ผมเล่นเกม แล้วก็ร้องเพลง ผมชอบเล่นเกม แต่ผมไม่ชอบร้องเพลงเท่าไร” ทำให้
เห็นว่าหลังการดำเนินการครู LS2 มีเทคนิควิธีการสอนที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น

อีกทั้งนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้กล่าวถึงครู LS3 ก่อนการดำเนินการตาม
กระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน โดยด.ญ.3 กล่าวว่า “ครูสอนให้เปิดในหนังสือ” สอดคล้องกับ
ด.ญ.4 ที่กล่าวว่า “ครูเขาให้อ่านในหนังสือ เขียนตามคำบอก” และด.ช.3 กล่าวว่า “ครูให้เขียนใน
สมุด อ่านในหนังสือเรียน” จากข้อความดังกล่าวทำให้เห็นว่า ก่อนการดำเนินการตาม
กระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน พบว่า ครู LS3 สอนตามหนังสือ ไม่มีกิจกรรมให้นักเรียนทำ ไม่มี

สื่อการเรียนการสอนนอกจากหนังสือเรียน แต่หลังจากการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันพบว่าครูมีวิธีการสอนที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น มีการเล่นเกม มีการใช้สื่อหลากหลายทั้งบัตรคำ เพลง วัสดุทัศน และครูยังมีอารมณ์ขันอีกด้วย ดังจะเห็นได้จากบทสัมภาษณ์ของด.ญ.3 คือ “ชอบตรงที่ครูให้เล่นเกมทายปริศนา” นอกจากนี้ ด.ญ.4 ได้กล่าวว่า “หนูชอบที่ครูเขาให้คิดคำคล้องจอง ได้ช่วยกันคิดกับเพื่อน สนุกดี” และ ด.ช.3 กล่าวว่า “ครูให้ดูทีวีการ์ตูนเพลงอย่า อยู่ อย่าง อยากร สนุกดี ผมชอบ” อีกทั้ง ด.ญ.5 ได้ให้สัมภาษณ์ว่า “หนูชอบอ่านคำบนกระดาน มันสวยดี เรียนแล้วสนุก ครูเขาชอบหัว” ทำให้เห็นว่าหลังการดำเนินการครู LS3 มีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งนักเรียนชอบ ทำให้เรียนอย่างสนุกสนาน

สรุปได้ว่าการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันในด้านสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอน ครูมีการพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนตามขั้นตอนของกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน โดยครูมีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร และเนื้อหาสาระวิชาเพิ่มมากขึ้น ครูสามารถเลือกบทเรียนได้สอดคล้องกับหลักสูตร เขียนหรืออธิบายเนื้อหาสาระ และความคิดรวบยอดของบทเรียนที่กลุ่มเลือกมาได้อย่างถูกต้อง สมบูรณ์ นอกจากนี้ครูยังพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการสอน โดยครูเลือกวิธีการสอนที่หลากหลาย เหมาะกับวัตถุประสงค์ เนื้อหา และผู้เรียน สามารถเขียนหรืออธิบายวิธีการสอนที่กลุ่มเลือกมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างถูกต้อง อีกทั้งยังพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียนอีกด้วย โดยครูจัดการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงหลักการเรียนรู้ของผู้เรียน สามารถเขียน หรืออธิบายสภาพปัญหาในการเรียนรู้ของผู้เรียน ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนที่กลุ่มเลือกมาได้ ส่วนการใช้สื่อการเรียนรู้ ครูมีการพัฒนาโดยครูสามารถใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย เหมาะกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ และในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ครูสามารถออกแบบการวัดประเมินผลอย่างหลากหลาย เหมาะกับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และผู้เรียน วัดและประเมินผลตามสภาพจริง และสามารถนำผลการประเมินการเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนได้ ดังนั้นกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันทำให้ครูเกิดการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจในด้านต่างๆ ซึ่งผลการเปลี่ยนแปลงสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูจากการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน แสดงได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 23 สรุปผลการเปลี่ยนแปลงสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูจากการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน

สมรรถภาพ การจัดการ เรียนการสอน	ครู	ผลการเปลี่ยนแปลง	
		ก่อน	หลัง
1) ด้านความรู้ ความเข้าใจ หลักสูตร และ เนื้อหาสาระวิชา	LS1	ครูนำแผนการจัดการเรียนรู้สำเร็จรูปจากสำนักพิมพ์ต่างๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ทำให้ครูไม่ได้ศึกษามาตรฐาน ตัวชี้วัดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อนำมากำหนดหัวข้อบทเรียน และไม่ได้เขียนสาระสำคัญ ความคิดรวบยอดของบทเรียนในแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง	ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถเลือกบทเรียนได้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถเขียน หรืออธิบายเนื้อหาสาระ และความคิดรวบยอดของบทเรียนได้อย่างถูกต้องและชัดเจน
	LS2	ครู LS2 ไม่มีประสบการณ์ในการสอนภาษาไทย ทำให้ครูไม่ได้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ไม่ได้ศึกษามาตรฐาน ตัวชี้วัดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อนำมากำหนดหัวข้อบทเรียน และไม่ได้เขียนสาระสำคัญ	ครูเลือกบทเรียนได้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถระบุมาตรฐาน ตัวชี้วัดได้ชัดเจน อีกทั้งยังเขียนสรุปสาระสำคัญได้ถูกต้อง ได้ใจความ และชัดเจน
	LS3	ครู LS3 จะใช้แผนการจัดการเรียนรู้จากหนังสือ สอนตามหนังสือเรียน ไม่ได้ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และไม่ได้เขียนสาระสำคัญ ความคิดรวบยอดของบทเรียนในแผนการจัดการเรียนรู้	ครู LS3 ได้ศึกษาหลักสูตร เพื่อนำมาจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถทางการอ่านของนักเรียน สามารถเขียน หรืออธิบายเนื้อหาสาระ และความคิดรวบยอดของบทเรียนได้อย่างถูกต้องและชัดเจน
2) ด้านความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับวิธีสอน	LS1	ครูมีความรู้ความเข้าใจวิธีการสอนอ่านเป็นพื้นฐานอยู่เดิม โดยครูจะเน้นวิธีการสอนอ่านโดยเริ่มตั้งแต่พื้นฐาน ให้นักเรียนรู้จักการออกเสียงพยัญชนะ สระ แล้วจึงจะเริ่มให้นักเรียนอ่าน ประสมคำ สอนการอ่านแจกลูกสะกดคำ	ครู LS1 มีวิธีการสอนที่หลากหลาย เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ เนื้อหา และผู้เรียน มีวิธีการสอนเพิ่มขึ้นจากเดิม คือ การใช้วีดิทัศน์ นิทาน การอภิปรายร่วมกัน และสถานการณ์จำลอง ส่วนวิธีการสอนอ่านของครู ครู LS1 จะใช้

สมรรถภาพ		ผลการเปลี่ยนแปลง	
การจัดการ เรียนการสอน	ครู	ก่อน	หลัง
		และต่อยอดบทเรียนที่ยากขึ้น	วิธีการสอนอ่านคำโดยใช้สิ่งชี้แนะ คือการ สอนอ่านจากภาพ ครูอ่านนำ นักเรียน อ่านตาม สอนให้นักเรียนอ่านแจกลูก สะกดคำ และยกตัวอย่างคำให้นักเรียน สรุปความหมาย สามารถเขียนหรือ อธิบายวิธีการสอนที่กลุ่มเลือกมาใช้ในการ การจัดการเรียนการสอนได้ถูกต้อง
LS2	ครู LS2 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ วิธีการสอนเป็นพื้นฐาน โดยครูจะสอน โดยเริ่มจากพื้นฐาน และต่อยอดความรู้ ให้นักเรียนเพิ่มขึ้นตามลำดับ	ครูใช้วิธีการสอนที่หลากหลายมีวิธีการ สอนที่เพิ่มขึ้น กล่าวคือครูใช้เกม การ สังเกต การอภิปราย การอธิบาย การ ยกตัวอย่าง เพลง นิทาน ใช้น้ำเสียง เหมาะสมดึงดูดความสนใจของนักเรียน มีการแสดงบทบาทสมมติ เน้นวิธีการ สอนที่จะทำให้นักเรียนสนุกสนานในการ เรียน เช่น การใช้เกม เน้นการเสริมแรง เพื่อสร้างเจตคติในการอ่านให้กับนักเรียน สามารถเขียนหรืออธิบายวิธีการสอนที่ กลุ่มเลือกมาใช้ในการจัดการเรียนการ สอนได้ถูกต้อง	
LS3	ครู LS3 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ วิธีการสอนเป็นพื้นฐาน กล่าวคือในการ สอนอ่านครูจะเน้นการสอนอ่านแจกลูก สะกดคำ โดยสอนเริ่มจากง่ายไปยาก	ครูมีวิธีการสอนที่หลากหลาย เหมาะสม กับผู้เรียนมีวิธีการสอนเพิ่มมากขึ้น กล่าวคือ ครูใช้เกม นิทาน ใช้คำถาม ใช้ เทคนิคการเขียนบนอากาศเพื่อช่วยจดจำ การอธิบาย การอภิปราย ใช้วิธีการสอน แบบอุปนัยโดยให้นักเรียนสังเกตตัวอย่าง คำ เพื่อลงข้อสรุป ใช้เพลง บทร้อยกรอง เพื่อดึงดูดความสนใจของนักเรียน และใน การสอนอ่าน ครูให้นักเรียนอ่านตามครู หากเป็นคำยาก และสอนอ่านสะกดคำ โดยจะเน้นกิจกรรมการเคลื่อนไหว ใน การสอนอ่าน ครูจะใช้วิธีสอนอ่านสะกด	

สมรรถภาพ การจัดการ เรียนการสอน	ครู	ผลการเปลี่ยนแปลง	
		ก่อน	หลัง
			คำ และเน้นการย้ำ ซ้ำ ทวนให้นักเรียน เข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น สามารถเขียน หรืออธิบายวิธีการสอนที่กลุ่มเลือกมาใช้ ในการจัดการเรียนการสอนได้ถูกต้อง
3) ด้านความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการ เรี ยน รู้ ของ ผู้เรียน	LS1	ครู LS1 สอนโดยคำนึงถึงหลักการเรียนรู้ ของผู้เรียน มีการสอนให้สอดคล้องกับ วุฒิภาวะและความพร้อมของผู้เรียน สอนโดยจัดลำดับเนื้อหาจากง่ายไปยาก	ครู LS1 สอนโดยคำนึงถึงหลักการเรียนรู้ ของผู้เรียนมากขึ้น โดยสอนได้สอดคล้อง กับวุฒิภาวะและความพร้อมของผู้เรียน สอนโดยแจ้งวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ให้ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการ สอน สอนโดยจัดเนื้อหาจากง่ายไปยาก คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล สนใจนักเรียนทุกคน สอนในสิ่งที่มี ความหมายกับผู้เรียนให้สามารถนำไปใช้ ประโยชน์ในชีวิตได้ สอนสัมพันธ์กับ ประสบการณ์เดิมของผู้เรียน มีการสร้าง แรงจูงใจในการเรียน โดยใช้คำชม และ รางวัล ให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมซ้ำ เพื่อ เป็นการทบทวน ได้รับความสนใจของ ผู้เรียน ให้ผู้เรียนกระตือรือร้นในการ เรียน และสอนโดยแจ้งผลการปฏิบัติ กิจกรรมให้ผู้เรียนทราบทันที และ สามารถอธิบายสภาพปัญหาในการเรียนรู้ ของผู้เรียนได้
	LS2	ครู LS2 เน้นการสร้างเจตคติที่ดีต่อการ อ่านให้กับนักเรียน ให้นักเรียนเกิด แรงจูงใจในการอ่าน สอนได้สอดคล้อง กับวุฒิภาวะและความพร้อมของผู้เรียน มีการสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความ สนใจใฝ่เรียนรู้	ครู LS2 สอนโดยคำนึงถึงหลักการเรียนรู้ ของผู้เรียนมากขึ้น ครูสอนได้สอดคล้อง กับวุฒิภาวะและความพร้อมของผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน การสอน สอนโดยจัดเนื้อหาจากง่ายไป ยาก คำนึงถึงความแตกต่างระหว่าง บุคคล สนใจนักเรียนทุกคน สอนในสิ่งที่มี ความหมายกับผู้เรียนให้สามารถนำไปใช้

สมรรถภาพ การจัดการ เรียนการสอน	ครู	ผลการเปลี่ยนแปลง	
		ก่อน	หลัง
			<p>ประโยชน์ในชีวิตได้ สอนสัมพันธ์กับ ประสบการณ์เดิมของผู้เรียน มีการสร้าง แรงจูงใจในการเรียน โดยใช้คำชม และ รางวัล ให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมซ้ำ เพื่อ เป็นการทบทวน ได้รับความสนใจของ ผู้เรียน ให้ผู้เรียนกระตือรือร้นในการ เรียน และสามารถอธิบายสภาพปัญหาใน การเรียนรู้ของผู้เรียนได้</p>
	LS3	<p>ครู LS3 สอนโดยคำนึงถึงหลักการเรียนรู้ ของผู้เรียน กล่าวคือ สอนได้สอดคล้อง กับบุคลิกภาพและความพร้อมของผู้เรียน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกฝนทำ กิจกรรมซ้ำอีก และสามารถอธิบาย สภาพปัญหาในการเรียนรู้ของผู้เรียนได้</p>	<p>ครู LS3 สอนโดยคำนึงถึงหลักการเรียนรู้ ของผู้เรียนเพิ่มมากขึ้น กล่าวคือ สอนได้ สอดคล้องกับบุคลิกภาพและความพร้อม ของผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน กิจกรรมการเรียนการสอน สอนโดยจัด เนื้อหาจากง่ายไปยาก คำนึงถึงความ แตกต่างระหว่างบุคคล สนใจนักเรียนทุก คน สอนในสิ่งที่มีความหมายกับผู้เรียนให้ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตได้ สอน สัมพันธ์กับประสบการณ์เดิมของผู้เรียน มีการสร้างแรงจูงใจในการเรียน โดยใช้คำ ชม และรางวัล ให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรม ซ้ำ เพื่อเป็นการทบทวน ได้รับความสนใจ ของผู้เรียน ให้ผู้เรียนกระตือรือร้นในการ เรียน และสามารถอธิบายสภาพปัญหาใน การเรียนรู้ของผู้เรียนได้</p>
4) ด้านการใช้ สื่อการเรียนรู้	LS1	<p>สื่อที่ครู LS1 ใช้ ส่วนใหญ่จะเป็นบัตร ภาพ บัตรคำ</p>	<p>ครูได้ใช้สื่อการเรียนรู้หลากหลายเพิ่มมาก ขึ้น คือ จิกซอว์รูปภาพ รูปภาพ บัตรคำ วีดิทัศน์ รวมถึงใช้แหล่งเรียนรู้นอก ห้องเรียน ซึ่งในการใช้สื่อการเรียนรู้ ครู LS1 สามารถใช้สื่อการเรียนรู้หลากหลาย เหมาะกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้</p>

สมรรถภาพ การจัดการ เรียนการสอน	ครู	ผลการเปลี่ยนแปลง	
		ก่อน	หลัง
	LS2	ครู LS2 จะใช้สื่อบัตรคำ ประกอบการ เล่นเกมเป็นส่วนใหญ่	ครู LS2 ใช้สื่อการเรียนรู้ได้อย่าง หลากหลายมากยิ่งขึ้น เหมาะกับผู้เรียน เนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น และมี ความสุขในการเรียนรู้ทั้งตารางอักษรไขว้ รูปภาพ แบบฝึกอ่าน เกมบิงโก ซึ่ง เหมาะสมกับนักเรียน และกิจกรรมในแต่ ละชั้น สื่อดึงดูดความสนใจของนักเรียน ได้ดี มีการใช้เกม เพลง นิทาน เพื่อ กระตุ้นให้นักเรียนเกิดการคิด วิเคราะห์ และเกิดนิสัยรักการอ่าน
	LS3	ครู LS3 ใช้สื่อสิ่งประดิษฐ์ช่วยในการ สอนอ่าน ให้นักเรียนฝึกประสมคำ	ครู LS3 มีการใช้สื่อที่หลากหลายมาก ยิ่งขึ้น ทั้งนิทาน เพลง บัตรคำ วิดีทัศน์ เกม ใบงาน ซึ่งเหมาะสมกับผู้เรียน เนื้อหา และกิจกรรมการเรียนรู้
5) ด้านการวัด และประเมินผล การเรียนรู้	LS1	ครู LS1 มีการออกแบบการวัดผลตาม สภาพจริง โดยการให้นักเรียนอ่าน และ เขียนทีละคนเพื่อดูความถูกต้อง ความ เข้าใจบทเรียนของนักเรียน	ครูออกแบบการวัด ประเมินผล หลากหลาย เหมาะกับผู้เรียน ซึ่งจะ แตกต่างกันไปตามบทเรียน วัดและ ประเมินผลตามสภาพจริง และนำผลการ ประเมินการเรียนรู้มาพัฒนาการจัดการ เรียนการสอนเสมอ
	LS2	ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของ นักเรียน ครูเน้นการวัดประเมินผลจาก กิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งเป็นการ วัดและประเมินผลตามสภาพจริง	ครูวัดประเมินผลจากการทำกิจกรรม การอ่านคำ การตอบคำถาม การทำใบ งาน ซึ่งตรงตามจุดประสงค์ สอดคล้อง กับกิจกรรม เหมาะกับเนื้อหาและ ผู้เรียน และมีความหลากหลาย ครูวัด และประเมินผลตามสภาพจริง และนำผล การประเมินการเรียนรู้มาใช้ในการ ปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอน
	LS3	มีการวัดประเมินตามสภาพจริงจากการ สังเกตการทำกิจกรรมในการจัดการ	มีการออกแบบการวัดประเมินผลอย่าง หลากหลาย เหมาะกับเนื้อหา กิจกรรม

สมรรถภาพ การจัดการ เรียนการสอน	ครู	ผลการเปลี่ยนแปลง	
		ก่อน	หลัง
		เรียนการสอน และยังคงคำนึงถึงผู้เรียน หากผู้เรียนที่อ่านไม่ได้ครูจะให้มาอ่าน กับครูตัวต่อตัว	การเรียนรู้ และผู้เรียน ครูมีการวัด ประเมินผลอย่างหลากหลาย เหมาะกับ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และผู้เรียน โดยวัดและประเมินผลจากความถูกต้อง ของการอ่าน การเขียน การทำใบงาน ความสนใจในการเรียน การทำงานกลุ่ม การนำเสนอหน้าชั้นเรียน ซึ่งเป็นการวัด และประเมินผลตามสภาพจริง อีกทั้งครู ยังนำผลการประเมินการเรียนรู้มาใช้ใน การปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการ สอนอีกด้วย

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความสามารถทางการอ่านของนักเรียน

2.1 ผลการทดสอบการอ่านคำจากบทเรียนก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

จากการทดสอบการอ่านคำจากบทเรียนที่ครูเลือกสอน จำนวน 10 คำ โดยเลือกคำจากบัญชีคำพื้นฐานที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดในแต่ละระดับชั้น โดยจะทำการทดสอบนักเรียนก่อนและหลังการเรียนจบบทเรียนที่ครูสอนในแต่ละคาบเรียน ได้ผลการทดสอบแสดงดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 24 ผลการทดสอบการอ่านคำจากบทเรียนก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

นักเรียน	จำนวนนักเรียน	คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน		คะแนนเฉลี่ยหลังเรียน		t	.sig
		(10 คะแนน)		(10 คะแนน)			
		\bar{x}	SD	\bar{x}	SD		
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	5	4.70	1.72	8.00	1.15	12.186	.000*
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	15	6.14	1.20	7.87	1.11	9.408	.000*
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	20	6.48	1.30	8.25	1.58	13.661	.000*

*p < .05

จากตารางข้างต้น จะเห็นได้ว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน 4.70 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.72 มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน 8.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.15 ซึ่งมีคะแนนหลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนมากที่สุด รองลงมาคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน 6.48 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.30 มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน 8.25 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.58 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน 6.14 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.20 มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน 7.87 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.11 ตามลำดับ ซึ่งนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนทุกระดับชั้น

2.2 ผลการทดสอบการอ่านจากแบบทดสอบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานก่อนและหลังการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครูของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

จากการทดสอบการอ่านจากแบบทดสอบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ก่อนและหลังการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครู ซึ่งเป็นแบบทดสอบการอ่านคำพื้นฐานของนักเรียนในแต่ละระดับชั้น ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้ผลการทดสอบดังนี้

ตารางที่ 25 ผลการทดสอบการอ่านจากแบบทดสอบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานก่อนและหลังการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครูของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

นักเรียน	จำนวน นักเรียน	คะแนนเฉลี่ย ก่อนเรียน		คะแนนเฉลี่ย หลังเรียน		t	.sig
		(100 คะแนน)		(100 คะแนน)			
		\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	5	59.60	12.38	90.20	6.91	8.634	.001*
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	15	66.00	18.31	81.20	16.52	10.243	.000*
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	20	62.80	14.66	75.40	15.73	10.372	.000*

*p < .05

จากตารางที่ 25 ผลการทดสอบการอ่านจากแบบทดสอบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานก่อนและหลังการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครูของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน 59.60 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 12.38 มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน 90.20 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6.91 ซึ่งมีคะแนนหลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนมากที่สุด รองลงมาคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน 66.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 18.31 มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน 81.20

และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 16.52 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน 62.80 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 14.66 มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน 75.40 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 15.73 ตามลำดับ ซึ่งนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนทุกระดับชั้น

จากข้อมูลดังกล่าวทำให้เห็นว่าจากการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครูภาษาไทยระดับประถมศึกษาตอนต้น ทำให้นักเรียนประถมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนวัดทางหลวง (เทพราชบุรีรังสรรค์) มีความสามารถทางการอ่านสูงขึ้นหลังจากการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครู กล่าวคือ นักเรียนมีผลการทดสอบการอ่านจากแบบทดสอบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหลังการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครูสูงกว่าก่อนการดำเนินการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนจากการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครู

การวิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนจากการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครู ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครู และนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนก่อนการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน อีกทั้งในระหว่างการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากบันทึกการสังเกตการสอนของครู บันทึกวิดีโอ การอภิปราย สะท้อนผลหลังสอน และบันทึกหลังสอนของครู และหลังการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครู และนักเรียนเพื่อศึกษาผลของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครู

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ในระหว่างการดำเนินการพัฒนาบทเรียนร่วมกันผู้วิจัยได้วิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนของนักเรียน ใน 3 ประเด็น คือ การมีส่วนร่วมในการเรียน ความกระตือรือร้นในการเรียน และการตอบคำถาม ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลจากบันทึกการสังเกตการสอนของครู การอภิปราย สะท้อนผลหลังสอน และบันทึกหลังสอนของครู ได้ผลดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 26 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครู

ครั้งที่	เรื่อง	ประเด็นการพิจารณา	การวิเคราะห์ข้อมูล
1.	การทบทวน สระ โ, ใ และ ใ	1	นักเรียนให้ความร่วมมือในการเรียนเป็นอย่างดี ทุกคนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมในห้องเรียน ทั้งการพูด การอ่านออกเสียง และการทำกิจกรรมหน้าชั้นเรียน
		2	นักเรียนตั้งใจเรียน มีความกระตือรือร้นในการเรียน นักเรียนกล้าแสดงออก อาสาออกมาอ่าน เขียน หน้าชั้นเรียน นักเรียนสนุกสนานกับกิจกรรมที่ครูออกแบบการสอน

ครั้งที่	เรื่อง	ประเด็นการพิจารณา	การวิเคราะห์ข้อมูล
		3	นักเรียนกล้าตอบคำถาม กล้าแสดงความคิดเห็น สามารถอ่าน เขียนคำที่ใช้สระ โ, ใ, และ ใ ได้ นักเรียนตอบคำถามได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่- แต่หากคำถามอยู่นอกเหนือประสบการณ์นักเรียนจะตอบไม่ได้ เช่น ภาพแต่งไทย นักเรียนไม่รู้จัก ทำให้ตอบคำถามครูไม่ได้
2.	ซูใจกำมือ	1	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมเป็นอย่างดี มีสมาธิในการดูวีดิทัศน์ นักเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ตอบคำถาม และอ่านนิทาน
		2	นักเรียนกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมในห้องเรียน ทั้งการอ่านนิทาน สามารถอ่านออกเสียงได้ดีและร่วมกิจกรรมในห้องด้วยความสนุกสนาน นักเรียนตั้งใจเรียน สนุกกับการทำกิจกรรม แต่เมื่อมีโฆษณาสินค้าผ่านนักเรียนทุกคนจะวิ่งไปดูที่หน้าต่างทำให้ขาดความสนใจในการเรียนไปชั่วขณะ ครูจึงต้องหยุดกิจกรรมแล้วดึงความสนใจของนักเรียนกลับมา
		3	นักเรียนทุกคนส่วนร่วมในการตอบคำถาม แสดงความคิดเห็น สามารถตอบคำถามจากวีดิทัศน์ได้ นักเรียนตอบคำถามโดยอาศัยประสบการณ์ของตนเอง สังเกตจากการที่ครูให้ยกตัวอย่างผักแต่ละสี นักเรียนจะยกตัวอย่างผักใกล้เคียง เช่น มะเขือ พริก เป็นต้น
3.	ลิงกะเสื่อ	1	นักเรียนมีสมาธิในการเรียน ทุกคนสนใจในกิจกรรมการเรียน และให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียน เป็นตัวละครในนิทานที่ครูเล่า และอ่านออกเสียงคำด้วยความตั้งใจ เขียนคำได้ถูกต้อง
		2	นักเรียนมีความกระตือรือร้นในกิจกรรมการเรียน เรียนด้วยความสนุกสนาน ตื่นเต้น สนใจทำกิจกรรม โดยเฉพาะกิจกรรมชั้นนำ ครูดึงความสนใจของนักเรียนได้ด้วยนิทาน ถึงแม้มีสิ่งเร้าภายนอกมารบกวนนักเรียนก็ไม่สนใจ มีสมาธิจดจ่ออยู่กับการเรียน
		3	นักเรียนกล้าตอบคำถาม กล้าแสดงความคิดเห็น ตอบคำถามจากเรื่องี่อ่านได้ถูกต้อง สามารถยกตัวอย่างคำสระ แ ได้ และจับใจความสำคัญของเรื่องี่อ่านได้

ครั้งที่	เรื่อง	ประเด็นการพิจารณา	การวิเคราะห์ข้อมูล
			โดยสังเกตจากการตอบคำถามของนักเรียน
4.	สี่เทาอุโบบัว	1	นักเรียนตั้งใจฟังในสิ่งที่ครูสอนเป็นอย่างดี ทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมทุกกิจกรรม กล้าแสดงความคิดเห็น สนทนากับครูอย่างสนุกสนาน ให้ความสนใจในการทำกิจกรรมเป็นอย่างดี อ่านออกเสียงดังฟังชัด
		2	นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมการอ่าน ให้ความสนใจ ตั้งใจทำกิจกรรมในห้องเรียนเป็นอย่างดี
		3	นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการตอบคำถามของครูผู้สอน กล้าแสดงความคิดเห็น กล้าพูด กล้าตอบคำถาม แย่งกันตอบคำถาม นักเรียนตอบคำถามจากกิจกรรม และตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง สามารถบอกความหมายของคำ เขียนคำที่ใช้สระอัว และยกตัวอย่างคำได้
5.	แม่ ก กา	1	นักเรียนสนใจการเรียนดี มีสมาธิในการเรียน นักเรียนมีบทบาทในการเรียน โดยครูนำนักเรียนแต่ละคนเข้ามามีส่วนร่วมในเนื้อหาการสอน
		2	นักเรียนกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม ตั้งใจทำกิจกรรมในห้องเรียนเป็นอย่างดี ทำกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน
		3	นักเรียนมีส่วนร่วมในการตอบคำถาม แย่งกันตอบคำถาม และส่วนใหญ่ตอบคำถามได้ถูกต้อง นักเรียนสามารถแยกแยะคำที่มีตัวสะกด และคำที่ไม่มีตัวสะกดได้ อ่าน และเขียนคำได้อย่างถูกต้อง
6.	การอ่าน สัญลักษณ์	1	นักเรียนตั้งใจเรียน ให้ความร่วมมือทุกกิจกรรม มีสมาธิในการเรียน ตั้งใจฟังนิทาน สนใจทำกิจกรรมทุกช่วงในการเรียน ทุกคนร่วมกิจกรรมในห้องเรียนด้วยความเต็มใจ
		2	นักเรียนกระตือรือร้น สนใจเรียน ตื่นเต้นที่ได้ค้นหาบัตรภาพสัญลักษณ์นอกห้องเรียน และปฏิบัติตามสัญลักษณ์นั้นๆ ได้อย่างถูกต้อง
		3	นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการตอบคำถาม กล้าแสดงออก นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็น ตอบคำถามได้ แย่งกันออกไปอ่าน ตื่นเต้นที่ได้ออกไปเรียนรู้นอก

ครั้งที่	เรื่อง	ประเด็นการพิจารณา	การวิเคราะห์ข้อมูล
			ห้องเรียน สามารถอธิบายความหมายและปฏิบัติตามสัญลักษณ์ได้

หมายเหตุ ประเด็นการพิจารณา

หมายเลข 1 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการเรียน

หมายเลข 2 หมายถึง ความกระตือรือร้นในการเรียน

หมายเลข 3 หมายถึง การตอบคำถาม

จากตารางที่ 26 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครู พบว่าในบทเรียนเรื่องการทบทวนสระ โ, ใ และ ไ ซึ่งเป็นบทเรียกแรก ในด้านการมีส่วนร่วมในการเรียน นักเรียนให้ความร่วมมือในการเรียนเป็นอย่างดี ทุกคนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมในห้องเรียน ทั้งการพูด การอ่านออกเสียง และการทำกิจกรรมหน้าชั้นเรียน ดังที่ครู LS2 ได้บันทึกการสังเกตการสอนไว้ว่า “เด็กๆให้ความร่วมมือ ทั้งการพูด การอ่านออกเสียง” สอดคล้องกับบันทึกการสังเกตการสอนครู LS3 ว่า “นักเรียนทุกคนให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมในห้องเรียน นักเรียนทุกคนกล้าแสดงออก สนใจร่วมกิจกรรมในห้องเรียนด้วยความสนุกสนาน” และจากการสังเกตการสอนผู้วิจัยพบว่า “นักเรียนสนุกกับกิจกรรมที่ครูออกแบบการสอน นักเรียนกล้าแสดงออก อาสาออกมาอ่าน เขียน หน้าชั้นเรียน ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมเป็นอย่างดี มีส่วนร่วมในการตอบคำถาม”

ในบทเรียนอื่นๆ ก็เช่นเดียวกัน พบว่านักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมเป็นอย่างดี นักเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ตอบคำถาม และอ่านออกเสียงดังฟังชัด ร่วมในกิจกรรมในห้องเรียนด้วยความเต็มใจ

ส่วนในด้านความกระตือรือร้นในการเรียนพบว่านักเรียนตั้งใจเรียน มีความกระตือรือร้นในการเรียนนักเรียนกล้าแสดงออก อาสาออกมาอ่าน เขียน หน้าชั้นเรียน นักเรียนสนุกสนานกับกิจกรรมที่ครูออกแบบการสอน เรียนด้วยความสนุกสนาน ตื่นเต้น สนใจทำกิจกรรม แต่ในบทเรียนเรื่องชูใจกำมือ พบว่าเมื่อมีสิ่งเร้าภายนอก จะทำให้ขาดความสนใจในการเรียนไปชั่วขณะ ครูจึงต้องหยุดกิจกรรมแล้วดึงความสนใจของนักเรียนกลับมา ดังจะเห็นได้จากบันทึกหลังสอนของครู LS1 ที่ว่า

“นักเรียนส่วนมากตั้งใจเรียน สนุกกับการทำกิจกรรม ตอบคำถาม ได้เป็นอย่างดี มีคุยบ้างแต่ก็สามารถกลับมาตั้งใจเรียนได้ ทำกิจกรรมได้ดี ตั้งใจเรียน การจัดกิจกรรมดำเนินไปได้ด้วยดี ปัญหาจากสภาพแวดล้อม นอกห้องเรียน มีรถโฆษณาผ่าน ทำให้นักเรียนขาดความสนใจไปชั่วขณะ จึง ต้องหยุดกิจกรรมแล้วดึงความสนใจของนักเรียนกลับมา”

ในด้านการตอบคำถามพบว่านักเรียนกล้าตอบคำถาม กล้าแสดงความคิดเห็น นักเรียน ตอบคำถามได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ แต่หากคำถามอยู่นอกเหนือประสบการณ์นักเรียนจะตอบไม่ได้ นักเรียนทุกคนส่วนร่วมในการตอบคำถาม แย่งกันตอบคำถาม และสามารถตอบคำถามได้อย่าง ถูกต้อง ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างบทเรียนเรื่องสีเทาดูไบบัว ที่ครู LS2 ได้อภิปรายสะท้อนคิดว่า “นักเรียนมีความตั้งใจ ให้ความร่วมมือในทุกกิจกรรม กล้าแสดงความคิดเห็น เด็กตอบคำถามที่ถูกต้อง มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าพูดกล้าตอบคำถาม” สอดคล้องกับที่ครู LS3 ได้บันทึกผลการสังเกตการ สอนว่า “นักเรียนตอบคำถามได้ถูกต้อง ทุกคนมีส่วนร่วมในการตอบคำถามของครูผู้สอน” นอกจากนี้ ครู LS1 ยังได้บันทึกการสอนไว้ดังนี้

“เด็กมีความสุข สนุกสนานกับการเรียน ตั้งใจเรียนดีมาก สนใจ เรียน แย่งกันตอบคำถาม สามารถตอบคำถามจากเรื่อง บอกความหมายของ คำ เขียนคำที่ใช้สระ ัว และยกตัวอย่างคำได้” (ครู LS1)

จะเห็นได้ว่านอกจากนักเรียนจะมีส่วนร่วมในการเรียน มีความกระตือรือร้นในการเรียน ตอบคำถามได้ถูกต้องแล้ว นักเรียนยังมีความสุข สนุกสนานกับการเรียนอีกด้วย

นอกจากนี้จากการสัมภาษณ์ครู LS1 หลังการดำเนินการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีจำนวนน้อย ทำให้ครูสามารถดูแลนักเรียนได้อย่างทั่วถึง ซึ่งนักเรียน จะมีความกระตือรือร้นอยู่ตลอดเวลา โดยนักเรียนจะมีสมาธิในการเรียนน้อย แต่ในการทำกิจกรรม หากนักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียน นักเรียนก็จะมีสมาธิในการเรียนมากยิ่งขึ้น ดังที่บทสัมภาษณ์ ครู LS1 ดังนี้

“เด็กป.1 เขาเพิ่งขึ้นมาจากอนุบาล ดังนั้นเขาจะมีความสุข อยู่ไม่นั่ง เวลาเรียนก็ไม่ค่อยมีสมาธิ แต่เขาก็จะกล้าตอบ กล้าแสดงออกอยู่แล้ว แต่สิ่งที่ เปลี่ยนไปก็คือ พี่รู้สึกว่าเขานิ่งขึ้น อาจเป็นเพราะเราจัดกิจกรรมให้เขามีส่วนร่วม

ให้เขาได้ลงมือทำ อ่าน เขียน เขาก็จะมีสมาธิจดจ่อกับสิ่งที่ทำ หรืออาจเป็น เพราะเห็นครูหลายคนเข้ามานั่งในห้องหรือเปล่านั้นก็ไม่ว่าจะ”

สรุปได้ว่าจากการดำเนินการพัฒนาบทเรียนร่วมกันทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาไทยคงที่ กล่าวคือ ก่อนการดำเนินการมีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ชอบเรียนภาษาไทย 3 คน จากนักเรียน 5 คน และหลังการดำเนินการมีนักเรียนชอบเรียนภาษาไทย 3 คนเท่าเดิม คิดเป็นร้อยละ 60 นอกจากนี้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ยังมีส่วนร่วมในกิจกรรมเป็นอย่างดี มีความกระตือรือร้นในการเรียน กล้าแสดงออก นักเรียนสนุกสนานกับกิจกรรมที่ครูออกแบบการสอน เรียนด้วยความสนุกสนาน ตื่นเต้น สนใจทำกิจกรรม นักเรียนกล้าตอบคำถาม กล้าแสดงความคิดเห็น และตอบคำถามได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ในการวิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครู ในระหว่างดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์การมีส่วนร่วมในการเรียน ความกระตือรือร้นในการเรียน และการตอบคำถาม จากบันทึกการสังเกตการสอนของครู บันทึกวิดีโอ การอภิปรายสะท้อนผลหลังสอน และบันทึกหลังสอนของครู แสดงได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 27 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครู

ครั้งที่	เรื่อง	ประเด็นการพิจารณา	การวิเคราะห์ข้อมูล
1.	วรรณยุกต์	1	นักเรียนส่วนมากตั้งใจเรียนดี การจัดโต๊ะเรียนแบ่งเป็นสองแถว ขวามือของครูตอบคำถามได้ ครูให้ความสนใจดี ซ้ำมือค่อนข้างเงียบ ไม่ค่อยตอบคำถาม นักเรียนส่วนมากมีส่วนร่วมในกิจกรรมดี นักเรียนบางคนต้องกระตุ้นความสนใจมากขึ้น นักเรียนตอบคำถามได้ดี ต้นชั่วโมงนักเรียนกระตือรือร้นสนใจดี เมื่อเริ่มเข้าสู่ชั้นสอน เด็กบางคนแสดงอาการเบื่อหน่าย นักเรียนมีส่วนร่วมเป็นบางคน บางคนยังไม่ให้ความร่วมมือ เด็กเก่งตอบคำถามได้ เด็กอ่อนมีส่วนร่วมในการตอบคำถาม

ครั้งที่	เรื่อง	ประเด็นการพิจารณา	การวิเคราะห์ข้อมูล
			น้อย
		2	ต้นชั่วโมงนักเรียนกระตือรือร้นสนใจดี แต่พอขึ้นสอน เด็กบางคนแสดงอาการเบื่อหน่าย ครูจะให้ความสนใจกับนักเรียนไม่เท่ากัน ทำให้นักเรียนกลุ่มที่ไม่ได้รับความสนใจขาดสมาธิในการเรียน
		3	นักเรียนมีส่วนร่วมในการตอบคำถาม ตอบคำถามได้ นักเรียนกลุ่มหนึ่งแย่งกันตอบคำถาม แต่อีกกลุ่มหนึ่งไม่ค่อยตอบ ตอบคำถามนอกเรื่อง ในการยกตัวอย่างคำ นักเรียนยังยกตัวอย่างคำไม่หลากหลาย
2.	คำควบล้ำ	1	นักเรียนตั้งใจทำกิจกรรม ตั้งใจฟังครูอธิบาย ให้ความช่วยเหลือเพื่อนในการทำกิจกรรม นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ทั้งการเล่น เกม การตอบคำถาม และการอ่านคำควบล้ำ
		2	นักเรียนกระตือรือร้นในการเรียน แสดงอาการตั้งใจได้ เล่นเกม ตั้งใจทำกิจกรรม เสนอตัวช่วยเหลือเพื่อน ฝึกอ่านคำควบล้ำอย่างตั้งใจ
		3	นักเรียนตั้งใจเรียน ตอบคำถามได้ดี หากนักเรียนตอบคำถามผิด นักเรียนคนอื่นๆ จะให้ความช่วยเหลือ นักเรียนสามารถทายคำจากภาพได้ถูกต้อง อ่านและเขียนได้ถูกต้อง
3.	คำที่ใช้ รร	1	นักเรียนตั้งใจเรียน สนใจเรียน มีร่วมกิจกรรมในกิจกรรมเป็นบางคน เมื่อนักเรียนออกไปทำกิจกรรมหน้าชั้นเรียน เพื่อนในห้องจะเริ่มส่งเสียงดัง ไม่ตั้งใจเรียน แต่เมื่อครูเสียงดัง กระตุ้นให้นักเรียนช่วยกันดูเพื่อน นักเรียนก็จะกลับมาให้ความสนใจอีกครั้ง
		2	ในชั้นนำนักเรียนกระตือรือร้นในการเรียนดีมีส่วนร่วม และสนใจดี สนใจตอบคำถาม ขึ้นสอนและสรุปนักเรียนบางคนเริ่มขาดสมาธิ
		3	นักเรียนตั้งใจเรียนดี ช่วยกันตอบคำถาม เมื่อมีการแข่งขันนักเรียนจะตั้งใจเพื่อให้ตนเองชนะ และเมื่อนักเรียนพบคำถามที่ง่าย นักเรียนจะแย่งกันตอบ แต่เมื่อพบคำถามที่ยากนักเรียนจะเกี่ยงกันเป็นคนตอบ
4.	มาตราง	1	นักเรียนทุกคนให้ความร่วมมือในกิจกรรมในห้องเรียน เป็นอย่างดี สังเกตจากการทำกิจกรรม การตอบคำถาม

ครั้งที่	เรื่อง	ประเด็นการพิจารณา	การวิเคราะห์ข้อมูล
			นักเรียนตั้งใจทำกิจกรรมเป็นอย่างดี
		2	นักเรียนกระตือรือร้น สนใจทำกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นอย่างดี นักเรียนเรียนอย่างสนุกสนาน มีความสุข กล้าแสดงออก อาสาออกมาอ่าน ออกมาทำกิจกรรมหน้าชั้นเรียน
		3	นักเรียนให้ความร่วมมือในการตอบคำถาม แย่งกันตอบคำถาม นักเรียนสามารถตอบคำถาม อธิบายความหมาย ยกตัวอย่างคำ และสามารถอ่านคำในมาตรา กงได้ตอบคำถามได้อย่างถูกต้อง
5.	ทบทวน มาตรา ตัวสะกด	1	นักเรียนตั้งใจเรียน สนุกกับการทำกิจกรรม ทุกคนมีสมาธิจดจ่อกับกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน เรียนด้วยความสนุกสนาน นักเรียนบางคน ยังอ่านคำไม่ได้ แต่สามารถนำมาใส่ให้ตรงกับมาตราตัวสะกดได้ และให้เพื่อนๆช่วยกันอ่าน
		2	นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน เรียนอย่างสนุกสนาน กล้าแสดงออก สังเกตจากการนำเสนองาน นักเรียนอ่านคำได้ถูกต้อง
		3	นักเรียนกล้าแสดงออก แย่งกันตอบคำถาม เมื่อมีกิจกรรมการแข่งขัน ถ้านักเรียนตอบคำถามผิด เพื่อนในกลุ่มจะต่อว่า แต่นักเรียนส่วนใหญ่ตอบคำถามได้ สามารถอธิบายมาตราแต่ละมาตราได้ อ่าน และยกตัวอย่างคำในมาตราต่างๆได้
6.	ดอกไม้วิเศษ กับนิทานอยู่ผู้ อารี	1	นักเรียนมีความพร้อมในการเรียน มีสมาธิ ตั้งใจฟังนิทาน สนใจกิจกรรม ตอบคำถาม และสรุปเนื้อเรื่องได้ นักเรียนให้ความร่วมมือในกิจกรรมการเล่านิทาน สามารถอ่านนิทานได้ และมีบทบาทในการแสดงเป็นนิทานน้อยตัวละครในนิทาน
		2	นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน ตั้งใจเรียน ตั้งใจอ่านนิทาน
		3	นักเรียนให้ความร่วมมือในการตอบคำถาม สนุกกับการตอบคำถาม สามารถตอบคำถามและคาดเดาเหตุการณ์จากเรื่องได้ สามารถแสดงความคิดเห็น และได้แย้งในสิ่งที่ตนเองคิดว่าครูเล่านิทานไม่ตรงกับเนื้อเรื่องได้

หมายเหตุ ประเด็นการพิจารณา

หมายเลข 1 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการเรียน

หมายเลข 2 หมายถึง ความกระตือรือร้นในการเรียน

หมายเลข 3 หมายถึง การตอบคำถาม

จากตารางข้างต้นจะเห็นได้ว่าในด้านการมีส่วนร่วมในการเรียน ในบทเรียนแรก เรื่อง วรรณยุกต์ พบว่านักเรียนส่วนมากตั้งใจเรียนดี การจัดโต๊ะเรียนแบ่งเป็นสองแถว ขวามือของครูตอบคำถามได้ ครูให้ความสนใจดี ซ้ายมือค่อนข้างเงียบ ไม่ค่อยตอบคำถาม นักเรียนส่วนมากมีส่วนร่วมในกิจกรรมดี นักเรียนบางคนต้องกระตุ้นความสนใจมากขึ้น นักเรียนตอบคำถามได้ดี ดังจะเห็นได้จากการสะท้อนผลหลังสอน ของครู LS1 ว่า

“นักเรียนส่วนมากตั้งใจเรียนดี การจัดโต๊ะเรียนแบ่งเป็นสองแถว ขวามือของครูตอบคำถามได้ ครูให้ความสนใจดี ซ้ายมือค่อนข้างเงียบ ไม่ค่อยตอบคำถาม นักเรียนส่วนมากมีส่วนร่วมในกิจกรรมดี นักเรียนบางคนต้องกระตุ้นความสนใจมากขึ้น นักเรียนตอบคำถามได้ดี”

สอดคล้องกับที่ครู LS3 บันทึกการสังเกตการสอนว่า “ต้นชั่วโมงนักเรียนกระตือรือร้นสนใจดี เมื่อเริ่มเข้าสู่ชั้นสอน เด็กบางคนแสดงอาการเบื่อหน่าย นักเรียนมีส่วนร่วมเป็นบางคน บางคนยังไม่ให้ความร่วมมือ เด็กเก่งตอบคำถามได้ เด็กอ่อนมีส่วนร่วมในการตอบคำถามน้อย” และจากการที่ผู้วิจัยสังเกตการสอนพบว่า “นักเรียนให้ความสนใจในการเรียน แต่นักเรียนบางคนยังไม่มีสมาธิในการเรียน ในการทำกิจกรรม นักเรียนทุกคนสามารถทำกิจกรรมได้ นักเรียนกลุ่มหนึ่งแย่งกันตอบคำถาม แต่อีกกลุ่มหนึ่งไม่ค่อยตอบ ตอบนอกเรื่อง ในการยกตัวอย่างคำนักเรียนยังยกตัวอย่างคำไม่หลากหลาย”

แต่ในบทเรียนอื่นๆ นักเรียนทุกคนให้ความร่วมมือในกิจกรรมในห้องเรียนเป็นอย่างดี สังเกตจากการทำกิจกรรม การตอบคำถาม นักเรียนตั้งใจทำกิจกรรมเป็นอย่างดี ทุกคนมีสมาธิจดจ่อกับกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน เรียนด้วยความสนุกสนาน

ในด้านความกระตือรือร้นในการเรียน พบว่าในคาบเรียนแรก ต้นชั่วโมงนักเรียนกระตือรือร้นสนใจดี แต่พอขึ้นสอน เด็กบางคนแสดงอาการเบื่อหน่าย ครูจะให้ความสนใจกับนักเรียนไม่เท่ากัน ทำให้นักเรียนกลุ่มที่ไม่ได้รับความสนใจขาดสมาธิในการเรียน ส่วนในคาบเรียนอื่นๆ

นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน ตั้งใจเรียน ตั้งใจอ่านคำ สนใจทำกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นอย่างดี นักเรียนเรียนอย่างสนุกสนาน มีความสุข กล้าแสดงออก อาสาออกมาอ่าน ออกมาทำ กิจกรรมหน้าชั้นเรียน ดังจะเห็นได้จากการสะท้อนผลหลังสอน เรื่องคำควบกล้ำ ที่ครู LS1 ได้บันทึก การสังเกตการสอนว่า “นักเรียนตั้งใจทำกิจกรรม นักเรียนตอบคำถามได้ดี มีเพื่อนช่วยเหลือ นักเรียน อาสาสมัครตอบคำถาม ช่วยกันคิด ช่วยกันตอบ นักเรียนส่วนมากตอบคำถามได้” สอดคล้องกับที่ครู LS3 ได้สะท้อนผลหลังสอนว่า “นักเรียนดีใจที่ได้เล่นเกม ตั้งใจฟังครูอธิบาย ให้ความช่วยเหลือเพื่อน ในการทำกิจกรรม ทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการสนใจและตอบคำถามของครู แม้ว่าจะตอบผิดครูก็ ช่วยแก้ไข” และจากการสังเกตการสอน ผู้วิจัยได้สังเกตเห็นว่า “นักเรียนกระตือรือร้น ตั้งใจทำ กิจกรรม เสนอตัวช่วยเหลือเพื่อน นักเรียนช่วยกันคิด ฝึกอ่านคำควบกล้ำอย่างตั้งใจ หากนักเรียนตอบ คำถามผิด นักเรียนคนอื่นๆ จะทักท้วง”

ส่วนในการตอบคำถามพบว่านักเรียนมีส่วนร่วมในการตอบคำถาม สนุกกับการตอบ คำถาม ตอบคำถามได้ถูกต้อง และเมื่อมีการแข่งขันนักเรียนจะตั้งใจเพื่อให้ตนเองชนะ และเมื่อ นักเรียนพบคำถามที่ง่าย นักเรียนจะแย่งกันตอบ แต่เมื่อพบคำถามที่ยากนักเรียนจะเก็งกันเป็นคน ตอบ แต่ส่วนใหญ่ นักเรียนก็สามารถตอบคำถามได้อย่างถูกต้อง ดังตัวอย่างบทเรียนเรื่องดอกไม้วิเศษ กับนิทานน้อยผู้ारी ที่ครู LS1 บันทึกผลการสังเกตการสอนว่า “นักเรียนตอบคำถามจากเรื่อง และช่วย เพื่อนที่อ่านคำถามไม่ได้ นักเรียนสนุกกับการตอบคำถาม” สอดคล้องกับที่ครู LS3 ได้บันทึกผลการ สังเกตการสอนที่ว่า

“นักเรียนแสดงความคิดเห็น และได้แย้งในสิ่งที่ตนเองคิดว่าครูเล่า นิทานไม่ตรงกับเนื้อเรื่อง นักเรียนให้ความร่วมมือในกิจกรรมการเล่านิทาน มี ส่วนร่วมในการตอบคำถาม และตอบคำถามของครูได้ถูกต้อง”

นอกจากนี้จากการสัมภาษณ์ครู LS2 หลังการดำเนินการพัฒนาบทเรียนร่วมกันพบว่า นักเรียนเข้าใจเนื้อหาการเรียนได้ดียิ่งขึ้น มีความสุข สนุกสนานในการเรียน อันเนื่องมาจากการ เปลี่ยนแปลงของครู ดังจะเห็นได้จากบทสัมภาษณ์ครู LS2 ดังนี้

“คือเหมือนหนูได้ฟังคอมเมนต์หรือได้ฟังคำแนะนำของครูที่ท่านมี ประสบการณ์ หนูสามารถนำไปใช้ได้ เพราะว่าในเรื่องของการสอนเนี่ย บางเรื่อง บางตอนหนูก็จะไม่มีวิธีการทำให้เด็กเข้าใจอย่างถูกต้อง หรือภาษา คำพูด การใช้ คำในการที่จะสื่อสารกับเด็ก หนูคิดว่าเด็กก็น่าจะได้เรียนรู้ดีขึ้น เข้าใจเนื้อหา มาก

ยิ่งขึ้นค่ะ แล้วเราก็เห็นเทคนิคการสอนของพี่ๆ ก็เอามาใช้กับที่ห้อง เด็กเขาก็จะ
สนุกสนาน มีความสุขกับการเรียนรู้ค่ะ”

สรุปได้ว่าจากการดำเนินการพัฒนาบทเรียนร่วมกันทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชา
ภาษาไทยเพิ่มขึ้น กล่าวคือ ก่อนการดำเนินการมีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 15 คน ชอบ
เรียนภาษาไทยจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 73.33 และหลังการดำเนินการมีนักเรียนชอบเรียน
ภาษาไทยจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งมีนักเรียนชอบเรียนภาษาไทยเพิ่มขึ้น 4 คน คิดเป็น
ร้อยละ 26.67 อีกทั้งนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ทุกคนให้ความร่วมมือในกิจกรรมในห้องเรียน
เป็นอย่างดี สังเกตจากการทำกิจกรรม การตอบคำถาม นักเรียนตั้งใจทำกิจกรรมเป็นอย่างดี ทุกคนมี
สมาธิจดจ่อกับกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน เรียนด้วยความสนุกสนาน มีความกระตือรือร้น
ในการเรียน ตั้งใจเรียน ตั้งใจอ่านคำ สนใจทำกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นอย่างดี นักเรียนเรียน
อย่างสนุกสนาน มีความสุข กล้าแสดงออก นักเรียนมีส่วนร่วมในการตอบคำถาม สนุกกับการตอบ
คำถาม และตอบคำถามได้ถูกต้อง

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ในการวิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการ
ดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครู ในระหว่างดำเนินการตาม
กระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากบันทึกการสังเกตการสอนของครู
บันทึกวิดีโอ การอภิปราย สะท้อนผลหลังสอน และบันทึกหลังสอนของครู ผลแสดงดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 28 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการ
ดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครู

ครั้งที่	เรื่อง	ประเด็นการพิจารณา	การวิเคราะห์ข้อมูล
1.	คำคล้องจอง	1	นักเรียนส่วนมากมีส่วนร่วมในกิจกรรม แข่งกันคิด และเขียนคำคล้องจอง นักเรียนคิดคำคล้องจองเองได้ ถ้าครูกำหนดคำขึ้นต้นให้ ช่วยกันทำงานกลุ่ม ช่วยกันคิดได้ดี แต่มีนักเรียนบางคนไม่ช่วยเพื่อน เล่นกันในการทำกิจกรรมกลุ่ม ในขณะที่กลุ่มแต่ละกลุ่มนำเสนอ ยังมีนักเรียนบางคนไม่สนใจฟัง
		2	นักเรียนสนุกสนานกับการทำกิจกรรม สนใจเรียน กระตือรือร้นในการเรียนดี กล้าแสดงความคิดเห็น กล้าแสดงออก
		3	นักเรียนแย่งกันตอบคำถาม สามารถตอบคำถามได้ นักเรียนช่วยกันตอบคำถาม มีการปรึกษากันอย่างมีเหตุมีผล กล้าแสดงความคิดเห็น สามารถบอกลักษณะของคำคล้องจองได้ถูกต้อง ยกตัวอย่างคำคล้องจองได้
2.	ไตรยางศ์	1	นักเรียนเรียนอย่างสนุกสนาน ตั้งใจฟังนิทาน ตั้งใจร่วมกิจกรรมกับครูเป็นอย่างดี ช่วยกันคิด ช่วยกันทำกิจกรรม แต่หากกิจกรรมที่นักเรียนไม่มีส่วนร่วม นักเรียนจะไม่สนใจ
		2	นักเรียนกระตือรือร้นในการเรียน ตั้งใจเรียน สนใจตอบคำถามดี ร่วมกิจกรรมกับครูได้ดี กล้าแสดงออก เรียนด้วยความสนุกสนาน
		3	นักเรียนมีส่วนร่วมในการตอบคำถาม กล้าตอบคำถาม มีการปรึกษากันก่อนตอบคำถาม เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน นักเรียนตอบคำถามได้ถูกต้อง สามารถอธิบายความหมาย บอกพยัญชนะในแต่ละหมู่ และยกตัวอย่างพยัญชนะในอักษรแต่ละหมู่ได้
3.	อย่า อยู่ อย่าง อยาก	1	นักเรียนมีความตั้งใจในการเรียนดี สามารถแสดงความคิดเห็นของตนเองได้ นักเรียนให้ความสนใจในการเรียน ตั้งใจดูวีดิทัศน์ ตั้งใจอ่านเนื้อเพลง นักเรียนบางคนเล่นขณะที่ครูอธิบาย

ครั้งที่	เรื่อง	ประเด็นการพิจารณา	การวิเคราะห์ข้อมูล
		2	นักเรียนกระตือรือร้นในการเรียน ตั้งใจดูวิดีโอที่ค้น กล้าแสดงออก กล้าตอบคำถาม
		3	นักเรียนมีส่วนร่วมในการตอบคำถาม แต่นักเรียนยังไม่สามารถตอบคำถามที่คิดวิเคราะห์ได้ เนื่องจากต้องตีความเนื้อเพลง นักเรียนจะตอบคำถามจากสิ่งที่ดูมากกว่าสิ่งที่อ่าน แต่เมื่อครูอธิบาย นักเรียนก็สามารถตอบคำถามได้ เข้าใจความหมายของคำ อ๋อ อ๋อ อย่างอยาก สามารถนำคำไปแต่งประโยคได้
4.	อักษรนำ	1	นักเรียนตั้งใจเรียนดี มีส่วนร่วมในการอ่านออกเสียง การแสดงความคิดเห็น ทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม
		2	นักเรียนกระตือรือร้นในการเรียน ตั้งใจเรียน มีสมาธิในการเรียน กล้าแสดงความคิดเห็น นักเรียนช่วยกันตอบคำถาม
		3	นักเรียนสามารถตอบคำถามจากบทกลอนได้ ทุกคนมีส่วนร่วมในการตอบคำถาม สามารถตอบคำถามได้ ช่วยกันอภิปราย แสดงความคิดเห็น ตอบคำถามจากเนื้อเรื่องนิทานเรื่องหนูหริ่งได้ และสามารถหาคำอักษรนำจากบทร้อยกรองได้
5.	การรันตี	1	นักเรียนตั้งใจเรียน ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม นักเรียนสนุกสนานกับกิจกรรมการเรียนการสอนของครู
		2	นักเรียนกระตือรือร้นในการเรียน แย่งกันออกไปทำกิจกรรม สนุกกับการทำกิจกรรม นักเรียนช่วยกันคิด ช่วยกันสะกด ช่วยกันหาคำตอบ กล้าแสดงความคิดเห็น
		3	นักเรียนมีส่วนร่วมในการตอบคำถาม แย่งกับตอบคำถาม ช่วยกันระดมความคิดในการหาคำตอบ สามารถบอกความหมาย อ่านคำ และยกตัวอย่างคำที่มีตัวการันตีได้
6.	คำที่ประวิสรรชนีย์	1	นักเรียนมีความตั้งใจเรียน มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนทุกคน นักเรียนช่วยเพื่อนสะกดคำ ช่วยให้เพื่อนเขียนได้ถูกต้อง

ครั้งที่	เรื่อง	ประเด็นการพิจารณา	การวิเคราะห์ข้อมูล
		2	นักเรียนกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม แยกกันตอบคำถาม แยกกันทำกิจกรรม นักเรียนตื่นตัวกับการหาบัตรคำ และเรียนด้วยความสนุกสนาน
		3	นักเรียนมีส่วนร่วมในการตอบคำถาม ตอบคำถามได้ถูกต้อง สามารถแยกคำประวิสรรชนีย์ และไม่ประวิสรรชนีย์ได้ ยกตัวอย่างคำ อ่านและเขียนคำได้ถูกต้อง

หมายเหตุ ประเด็นการพิจารณา

หมายเลข 1 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการเรียน

หมายเลข 2 หมายถึง ความกระตือรือร้นในการเรียน

หมายเลข 3 หมายถึง การตอบคำถาม

จากตารางที่ 28 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครู ในด้านการมีส่วนร่วมในการเรียน ในบทเรียนแรก เรื่องคำคล้องจองพบว่า นักเรียนส่วนมากมีส่วนร่วมในกิจกรรม แยกกันคิด และเขียนคำคล้องจอง นักเรียนคิดคำคล้องจองเองได้ ถ้าครูกำหนดคำขึ้นต้นให้ ช่วยกันทำงานกลุ่ม ช่วยกันคิดได้ดี แต่มีนักเรียนบางคนไม่ช่วยเพื่อน เล่นกันในการทำกิจกรรมกลุ่ม ในขณะที่กลุ่มแต่ละกลุ่มนำเสนอ ยังมีนักเรียนบางคนไม่สนใจฟัง ซึ่งสะท้อนได้จากการที่ครู LS2 บันทึกการสังเกตการสอนว่า

“นักเรียนสนใจฟังคำถาม ตอบคำถาม แต่นักเรียนยังสมาธิสั้น ควร มีกิจกรรมที่เรียกสมาธิ เช่น ในขณะที่กลุ่มแต่ละกลุ่มนำเสนอจากที่นักเรียนลืมตาฟัง อาจเปลี่ยนเป็นหลับตาฟัง หรือให้เด็กจดบันทึกคำที่เพื่อนออกไปนำเสนอ เพื่อไม่ให้เด็กเล่นขณะเพื่อนพูด”

สอดคล้องกับที่ผู้วิจัยได้สังเกตการสอนพบว่า “นักเรียนให้ความร่วมมือในการเรียนดี นักเรียนกระตือรือร้นในการเรียน ช่วยกันทำงานกลุ่ม ช่วยกันคิด แต่มีนักเรียนบางคนไม่ช่วยเพื่อน เล่นกัน”

แต่ในบทเรียนต่อมานักเรียนเรียนอย่างสนุกสนาน ตั้งใจร่วมกิจกรรมกับครูเป็นอย่างดี ให้ความสนใจในการเรียน และสามารถแสดงความคิดเห็นของตนเองได้

ส่วนความกระตือรือร้นในการเรียน พบว่านักเรียนสนุกสนานกับการทำกิจกรรม สนใจเรียน มีสมาธิในการเรียน กระตือรือร้นในการเรียนดี กล้าแสดงความคิดเห็น กล้าแสดงออก แย่งกันทำกิจกรรม ดังจะเห็นได้จากการสะท้อนผลหลังสอนเรื่องการรันต์ ของครู LS2 ที่กล่าวว่า “นักเรียนกระตือรือร้น สนใจ นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นช่วยระดมความคิด ช่วยกันหาคำ ทำให้เกิดความสามัคคีในการเรียนรู้” อีกทั้งบันทึกหลังสอนของครู LS3 เรื่องไตรยางศ์ ได้อธิบายไว้ว่า “นักเรียนให้ความสนใจในกิจกรรมการเรียนการสอน มีความกระตือรือร้นในการเรียน สนใจตอบคำถามที่นักเรียนสามารถอธิบายความหมาย บอกพยัญชนะในแต่ละหมู่ และยกตัวอย่างพยัญชนะในอักษรแต่ละหมู่ได้” และจากที่ผู้วิจัยสังเกตการสอนพบว่า “นักเรียนตั้งใจฟังนิทานเป็นอย่างดี กิจกรรมที่นักเรียนไม่มีส่วนร่วมนักเรียนจะไม่สนใจ นักเรียนช่วยกันคิด ช่วยกันทำกิจกรรมดี”

ในการตอบคำถามนักเรียนสามารถตอบคำถามได้ นักเรียนช่วยกันตอบคำถาม มีการปรึกษากันอย่างมีเหตุมีผล กล้าแสดงความคิดเห็น แย่งกับตอบคำถาม ช่วยกันระดมความคิดในการหาคำตอบ ดังจะเห็นได้จากการสะท้อนผลหลังสอนของครู LS2 เรื่องไตรยางศ์ ที่ว่า “เด็กๆ มีความสนุกสนาน ตั้งใจฟัง ร่วมกิจกรรมกับครูได้ดี กล้าแสดงออก กล้าตอบคำถาม เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน ตอบคำถามได้ถูกต้อง” สอดคล้องกับที่ผู้วิจัยสังเกตการสอน พบว่า “นักเรียนมีส่วนร่วมในการตอบคำถาม ตอบคำถามได้ถูกต้อง”

อีกทั้งจากการสัมภาษณ์ครูถึงพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนพบว่า พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนมากขึ้น ดังบทสัมภาษณ์ครู LS3 ดังนี้

“จากการทำกิจกรรมนี้ คิดว่าเด็กจะกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น
เมื่อก่อนก็จะมีแค่เด็กเก่งที่จะเป็นคนทำกิจกรรม แต่ตอนนี้เด็กเรียนเขาก็จะมีส่วน
ร่วมในการเรียนมากขึ้น เพราะเราจัดกิจกรรมให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมในการเรียน”

สรุปได้ว่าจากการดำเนินการพัฒนาบทเรียนร่วมกันทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาไทยเพิ่มขึ้น กล่าวคือ ก่อนการดำเนินการมีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 20 คน ชอบเรียนภาษาไทยจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 75 และหลังการดำเนินการมีนักเรียนชอบเรียน

ภาษาไทยจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 95 ซึ่งมีนักเรียนชอบเรียนภาษาไทยเพิ่มขึ้น 4 คน คิดเป็นร้อยละ 20 อีกทั้งนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรียนอย่างสนุกสนาน ตั้งใจร่วมกิจกรรมกับครูเป็นอย่างดี ให้ความสนใจในการเรียน และสามารถแสดงความคิดเห็นของตนเองได้ มีความกระตือรือร้นในการเรียนดี กล้าแสดงความคิดเห็น กล้าแสดงออก แยกกันทำกิจกรรม นักเรียนสามารถตอบคำถามได้ นักเรียนช่วยกันตอบคำถาม มีการปรึกษากันอย่างมีเหตุผล กล้าแสดงความคิดเห็น แยกกับตอบคำถาม และช่วยกันระดมความคิดในการหาคำตอบ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในด้านพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน ทั้งบันทึกการสังเกตการสอนของครู การสะท้อนผลหลังสอน บันทึกหลังสอน การสัมภาษณ์ครู และนักเรียนทำให้เห็นว่านักเรียนมีพฤติกรรมในการเรียนดีขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการมีส่วนร่วมในการเรียน ความกระตือรือร้นในการเรียน และพฤติกรรมการตอบคำถาม สรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 29 สรุปผลการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน จากการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน

พฤติกรรมกรเรียน ของนักเรียน	นักเรียน	ผลการเปลี่ยนแปลง	
		ก่อน	หลัง
1) การมีส่วนร่วมในการเรียน	ป.1	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จะมีส่วนร่วมในการเรียนตามกิจกรรมที่ครูออกแบบการจัดการเรียนรู้	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมเป็นอย่างดี มีสมาธิในการเรียน นักเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ตอบคำถาม และอ่านออกเสียงดังฟังชัด ร่วมกิจกรรมในห้องเรียนด้วยความเต็มใจ
	ป.2	นักเรียนจะมีส่วนร่วมในกิจกรรม เฉพาะกิจกรรมที่ตนเองสนใจ	นักเรียนทุกคนให้ความร่วมมือในกิจกรรมในห้องเรียนเป็นอย่างดี สังเกตจากการทำกิจกรรม การตอบคำถาม นักเรียนตั้งใจทำกิจกรรมเป็นอย่างดี ทุกคนมีสมาธิจดจ่อกับกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน เรียนด้วยความสนุกสนาน

พฤติกรรมกรเรียน ของนักเรียน	นักเรียน	ผลการเปลี่ยนแปลง	
		ก่อน	หลัง
	ป.3	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมเป็นบางคน บางคนไม่กล้าแสดงออก	นักเรียนเรียนอย่างสนุกสนาน ตั้งใจร่วมกิจกรรมกับครูเป็นอย่างดี ให้ความสนใจในการเรียน และสามารถแสดงความคิดเห็นของตนเองได้
2) ความกระตือรือร้นในการเรียน	ป.1	นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนตามวัย กล้าแสดงออก	มีความกระตือรือร้นในการเรียน นักเรียนกล้าแสดงออก อาสาออกมาอ่าน เขียน หน้าชั้นเรียน นักเรียนสนุกสนานกับกิจกรรมที่ครูออกแบบการสอน เรียนด้วยความสนุกสนาน ตื่นเต้น สนใจทำกิจกรรม
	ป.2	นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน หากเป็นเรื่องที่นักเรียนสนใจ	นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน ตั้งใจเรียน ตั้งใจอ่านคำ สนใจทำกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นอย่างดี นักเรียนเรียนอย่างสนุกสนาน มีความสุข กล้าแสดงออก อาสาออกมาอ่าน ออกมาทำกิจกรรมหน้าชั้นเรียน
	ป.3	หากเป็นกิจกรรมที่มีการเคลื่อนไหว นักเรียนก็จะมี ความกระตือรือร้นในการเรียน	นักเรียนสนุกสนานกับการทำกิจกรรม สนใจเรียน มีสมาธิในการเรียน กระตือรือร้นในการเรียนดี กล้าแสดงความคิดเห็น กล้าแสดงออก แย่งกันทำกิจกรรม
3) การตอบคำถาม	ป.1	นักเรียนกล้าการตอบคำถาม แต่ยังตอบคำถามไม่ครบทุกคน	นักเรียนกล้าตอบคำถาม กล้าแสดงความคิดเห็น นักเรียนตอบคำถามได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ แต่หากคำถามอยู่นอกเหนือประสบการณ์นักเรียนจะตอบไม่ได้ นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการตอบคำถาม แย่งกันตอบคำถาม และสามารถตอบคำถามได้อย่าง

พฤติกรรมการณ์เรียน ของนักเรียน	นักเรียน	ผลการเปลี่ยนแปลง	
		ก่อน	หลัง
			ถูกต้อง
	ป.2	ในการตอบคำถามนักเรียนที่ตอบคำถามส่วนใหญ่จะเป็นเด็กเก๋ง	นักเรียนมีส่วนร่วมในการตอบคำถาม สนุกกับการตอบคำถามตอบคำถามได้ถูกต้อง และเมื่อมีการแข่งขันนักเรียนจะตั้งใจเพื่อให้ตนเองชนะ และเมื่อนักเรียนพบคำถามที่ง่าย นักเรียนจะแย่งกันตอบ แต่เมื่อพบคำถามที่ยากนักเรียนจะเกียงกันเป็นคนตอบ แต่ส่วนใหญ่นักเรียนก็สามารถตอบคำถามได้อย่างถูกต้อง
	ป.3	ในการตอบคำถามหากมีการเสริมแรง ได้รับรางวัลนักเรียนก็จะตอบคำถามได้ดี	นักเรียนสามารถตอบคำถามได้ นักเรียนช่วยกันตอบคำถาม มีการปรึกษากันอย่างมีเหตุมีผล ถ้าแสดงความคิดเห็น แย่งกับตอบคำถาม ช่วยกันระดมความคิดในการหาคำตอบ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครูเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยและความสามารถทางการอ่านของนักเรียนประถมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนวัดทางหลวง (เทพราชภูธรรังสรรค์) มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เสริมสร้างสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดทางหลวง (เทพราชภูธรรังสรรค์) 2) เพื่อพัฒนาความสามารถทางการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดทางหลวง (เทพราชภูธรรังสรรค์) 3) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดทางหลวง (เทพราชภูธรรังสรรค์) จากการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครู การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบปฏิบัติ (Practical Action Research) ผู้วิจัยจะทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษา คอยเป็นผู้แนะนำ เป็นผู้กระตุ้น ตั้งประเด็นปัญหา และกำกับให้ครูร่วมกันคิด ร่วมกันปฏิบัติ สังเกตผล และสะท้อนผลหลังการปฏิบัติ โดยจะใช้ความสามารถของผู้ร่วมปฏิบัติงานเป็นสำคัญ ซึ่งในที่นี้คือกลุ่มครูภาษาไทย ระดับประถมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดทางหลวง (เทพราชภูธรรังสรรค์) จำนวน 3 คน และกลุ่มเป้าหมายในการพัฒนาความสามารถทางการอ่าน คือนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนต้นโรงเรียนวัดทางหลวง (เทพราชภูธรรังสรรค์) โดยดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ตามขั้นตอน คือ 1) การกำหนดเป้าหมายการศึกษาผ่านบทเรียน 2) การวางแผนบทเรียน 3) การนำแผนการสอนไปใช้ 4) การสังเกตการสอนในชั้นเรียน 5) การสืบสอบผลการปฏิบัติงาน 6) การปรับปรุงแก้ไขบทเรียน และ 7) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้

กระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันดังกล่าวข้างต้นใช้เวลา 1 ภาคการศึกษา ตั้งแต่เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2559 ถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2559 ซึ่งจะศึกษาการดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของกลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่ม กลุ่มละ 6 ครั้ง ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครู 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร และเนื้อหาสาระวิชา 2) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการสอน 3) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียน 4) การใช้สื่อการเรียนรู้ และ 5) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ นำมาวิเคราะห์ข้อมูลแบบอุปนัย (Inductive Content Analysis) นอกจากนี้ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวม

ข้อมูลในด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน 2 ประเด็น คือ 1) ความสามารถทางการอ่านของนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติอ้างอิง การทดสอบค่าที (t – test dependent) และ 2) พฤติกรรมการเรียนของนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลแบบอุปนัย (Inductive Content Analysis) สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษา วิเคราะห์ผลของการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครูเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยและความสามารถทางการอ่านของนักเรียน ประถมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนวัดทางหลวง (เทพราชบุรีรังสรรค์) สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ครูมีการพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ในด้านความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร และเนื้อหาสาระวิชา ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการสอน ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียน การใช้สื่อการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ดังนี้

1.1 ความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร และเนื้อหาสาระวิชา

สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนด้านความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรและเนื้อหาสาระวิชา ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลโดยพิจารณาจากการเลือกบทเรียนได้สอดคล้องกับหลักสูตร การเขียนหรืออธิบายเนื้อหาสาระ และความคิดรวบยอดของบทเรียนที่กลุ่มเลือกมาได้ถูกต้อง สมบูรณ์ ซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ก่อนและหลังดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของครู ในส่วนของการเลือกบทเรียน การเขียนตัวชี้วัด และสาระสำคัญ ซึ่งผลการวิจัยพบว่าก่อนการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ครูมีภาระงานอื่นที่นอกเหนือจากงานสอนมาก ทำให้ครูไม่มีเวลาในการทำแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ครูนำแผนการจัดการเรียนรู้สำเร็จรูปจากสำนักพิมพ์ต่างๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน อีกทั้งครูบางท่านยังไม่มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ทำให้ครูไม่ได้ศึกษามาตรฐาน ตัวชี้วัดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อนำมากำหนดหัวข้อบทเรียน และไม่ได้เขียนสาระสำคัญ ความคิดรวบยอดของบทเรียนในแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เมื่อครู

ดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันทำให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ด้วยตนเองสามารถเลือกบทเรียนได้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถเขียน หรืออธิบาย เนื้อหาสาระ และความคิดรวบยอดของบทเรียนได้อย่างถูกต้องและชัดเจน

1.2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการสอน

สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการสอน ผู้วิจัย ศึกษาการเลือกวิธีการสอนของครู และการเขียนหรืออธิบายวิธีการสอนที่กลุ่มเลือกมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยพิจารณาจากการสัมภาษณ์ก่อนและหลังการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ซึ่งก่อนการดำเนินการพบว่าครูมีความรู้ความเข้าใจวิธีการสอนอ่านเป็นพื้นฐานอยู่เดิม โดยครูจะเน้นวิธีการสอนอ่านโดยเริ่มตั้งแต่พื้นฐาน ให้นักเรียนรู้จักการออกเสียงพยัญชนะ สระ แล้วจึงจะเริ่มให้นักเรียนอ่านประสมคำ สอนการอ่านแจกลูกสะกดคำ และต่อยอบทเรียนที่ยากขึ้น และในระหว่างการดำเนินการผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกตการสอนของครู การสังเกตการอภิปรายและสะท้อนคิดหลังการจัดการเรียนการสอนของครู เมื่อครูดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันทำให้เห็นว่าครูมีวิธีการสอนที่หลากหลาย เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ เนื้อหา และผู้เรียน โดยมีวิธีการสอนเพิ่มขึ้นจากเดิม คือ การใช้วิดีโอทัศน์ เกม เพลง นิทาน การอภิปรายร่วมกัน การยกตัวอย่าง การใช้คำถาม และสถานการณ์จำลอง ส่วนวิธีการสอนอ่านของครู ครูจะใช้วิธีการสอนอ่านคำโดยใช้สิ่งชี้แนะ คือการสอนอ่านจากภาพ ครูอ่านนำ นักเรียนอ่านตาม สอนให้นักเรียนอ่านแจกลูกสะกดคำ และยกตัวอย่างคำให้นักเรียนสรุปความหมาย อีกทั้งยังสามารถเขียนหรืออธิบายวิธีการสอนที่กลุ่มเลือกมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ถูกต้อง

1.3 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียน

ในด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูก่อนและหลังการดำเนินการวิจัย บันทึกการสังเกตการสอนของครู การสังเกตการอภิปราย สะท้อนคิดหลังการจัดการเรียนการสอน และบันทึกหลังสอนของครูผู้สอน ซึ่งจะพิจารณาการจัดการเรียนการสอนของครูโดยคำนึงถึงหลักการเรียนรู้ของผู้เรียน และการเขียนหรืออธิบายสภาพปัญหาในการเรียนรู้ของผู้เรียน ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนที่กลุ่มเลือกมา โดยก่อนการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน พบว่าครูสอนโดยคำนึงถึงหลักการเรียนรู้ของผู้เรียน คำนึงถึงพื้นฐานของนักเรียน สอนจากง่ายไปยาก เน้นการสร้างเจตคติที่ดีต่อการอ่านให้กับ

นักเรียน ให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการอ่าน คำนึงถึงพื้นฐานและความแตกต่างของผู้เรียนเป็นสำคัญ และสามารถอธิบายสภาพปัญหาในการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ ภายหลังจากดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน พบว่าครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียนเพิ่มมากขึ้น กล่าวคือ ครูมีการเตรียมความพร้อมนักเรียนก่อนเรียน แจ้างจุดประสงค์ในการเรียนให้นักเรียนทราบก่อนเรียน ให้นักเรียนได้เรียนรู้จากสิ่งที่อยู่ใกล้ตัว ครูสอนโดยเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมของนักเรียน นำสิ่งที่อยู่รอบตัวนักเรียนมาสอน มีการวางกฎกติกาเพื่อคุมชั้นเรียน คำนึงถึงพื้นฐานของนักเรียนโดยทบทวนความรู้เดิม ครูสอนอ่านคำโดยยกตัวอย่างคำที่เหมาะสมกับนักเรียน จากง่ายไปยาก ครูสามารถนำนักเรียนเข้ามามีบทบาทในด้านการเรียนการสอน สร้างบรรยากาศการเรียนโดยการทำกิจกรรมที่กระตุ้นความสนใจ มีการเสริมแรงด้วยการให้รางวัล ให้นักเรียนได้ฝึกฝนการอ่านคำ ใช้เพลงดึงดูดความสนใจของนักเรียน และเรียกสมาธินักเรียน ครูคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ใช้การแข่งขัน ให้คะแนนเพื่อสร้างความกระตือรือร้นในการเรียนให้กับนักเรียน ครูอธิบายอย่างช้าๆ ใช้การย้ำ ซ้ำ ทวนตลอดเวลาเพื่อให้นักเรียนเข้าใจมากยิ่งขึ้น และสามารถเขียนหรืออธิบายสภาพปัญหาในการเรียนรู้ของผู้เรียน ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนที่กลุ่มเลือกมาได้อย่างถูกต้อง

1.4 การใช้สื่อการเรียนรู้

ด้านการใช้สื่อการเรียนรู้ของครู ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลด้านการใช้สื่อการเรียนรู้จากบันทึกการสังเกตการสอนของครู การสังเกตการอภิปราย และสะท้อนคิดหลังการจัดการเรียนการสอนของครู บันทึกหลังสอน และการสัมภาษณ์ก่อนและหลังการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน โดยพิจารณาความหลากหลายของการใช้สื่อการเรียนรู้ และความเหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งก่อนการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน สื่อที่ครูใช้ส่วนใหญ่จะเป็นบัตรภาพ บัตรคำ เกม และสื่อสิ่งประดิษฐ์ จากการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ทำให้ครูใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายมากขึ้น และเหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ กล่าวคือ ครูใช้สื่อบัตรคำ รูปภาพ จิกซอว์ เกม นิทาน วิดีทัศน์ แบบฝึกอ่าน ใบงาน รวมถึงใช้แหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียน ซึ่งในการใช้สื่อการเรียนรู้ ครูสามารถใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย เหมาะกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้

1.5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

สำหรับสมรรถภาพของครูด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล โดยพิจารณาการออกแบบการวัดประเมินผลที่หลากหลาย เหมาะกับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และเหมาะสมกับผู้เรียน การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และการนำผลการประเมินการเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ซึ่งวิเคราะห์จากบันทึกการสังเกตการสอนของครู การสังเกต การอภิปรายและสะท้อนคิดหลังการจัดการเรียนการสอนของครู บันทึกหลังสอน และการสัมภาษณ์ ก่อนและหลังการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ซึ่งก่อนการดำเนินการพบว่า ครูมีการออกแบบการวัดผลตามสภาพจริง โดยการให้นักเรียนอ่าน และเขียนทีละคนเพื่อดูความถูกต้อง ความเข้าใจบทเรียนของนักเรียน เน้นการวัดประเมินผลจากกิจกรรมการเรียนการสอน และยังคงคำนึงถึงผู้เรียน หากผู้เรียนที่อ่านไม่ได้ครูจะให้มาอ่านกับครูตัวต่อตัว หลังจากการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ครูมีการออกแบบการวัดประเมินผลที่หลากหลายมากขึ้น โดยสังเกตจากการจัดการเรียนการสอนที่ครูวัดและประเมินผลจากความถูกต้องของการอ่าน การเขียน การทำใบงาน ความสนใจในการเรียน การทำงานกลุ่ม การนำเสนอหน้าชั้นเรียน ซึ่งเป็นการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง มีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเนื้อหาบทเรียน กิจกรรมการเรียนรู้ และเหมาะสมกับผู้เรียน อีกทั้งครูยังนำผลการประเมินการเรียนรู้มาใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอีกด้วย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. นักเรียนประถมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนวัดทางหลวง (เทพราชบุรีรังสรรค์) มีความสามารถทางการอ่านสูงขึ้นหลังจากการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครู กล่าวคือ นักเรียนมีผลการทดสอบการอ่านจากแบบทดสอบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหลังการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครูสูงกว่าก่อนการดำเนินการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักเรียนมีพฤติกรรมในการเรียนดีขึ้น ทั้งการมีส่วนร่วมในการเรียน ความกระตือรือร้นในการเรียน และพฤติกรรมการตอบคำถาม รวมถึงมีเจตคติต่อการอ่านภาษาไทยเพิ่มมากขึ้น โดยผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครู และนักเรียน บันทึกการสังเกตการสอนของครู การอภิปราย สะท้อนผลหลังสอน และบันทึกหลังสอนของครู ซึ่งสรุปได้ดังนี้

3.1 การมีส่วนร่วมในการเรียน

พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการเรียนของนักเรียน ก่อนการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันพบว่า นักเรียนจะมีส่วนร่วมในการเรียนตามกิจกรรมที่ครูออกแบบการจัดการเรียนรู้ ซึ่งหลังการทำกิจกรรมนักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ครูจัดมากขึ้น กล่าวคือนักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมเป็นอย่างดี ทุกคนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ตอบคำถาม อ่านออกเสียงดังฟังชัด ร่วมในกิจกรรมในห้องเรียนด้วยความเต็มใจ เรียนด้วยความสนุกสนาน

3.2 ความกระตือรือร้นในการเรียน

ในด้านความกระตือรือร้นในการเรียน ก่อนการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันพบว่านักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน กล่าวแสดงออกหากเป็นเรื่องที่นักเรียนสนใจ หรือเป็นกิจกรรมที่มีการเคลื่อนไหว และหลังจากการดำเนินการทำให้เห็นว่า นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน กล่าวแสดงออก อาสาออกมาอ่าน เขียน หน้าชั้นเรียน นักเรียนสนุกสนานกับกิจกรรมที่ครูออกแบบการสอน เรียนด้วยความสนุกสนาน ตื่นเต้น สนใจ แ่่งกันทำกิจกรรม

3.3 พฤติกรรมการตอบคำถาม

สำหรับพฤติกรรมการตอบคำถาม นักเรียนจะกล้าที่จะตอบคำถาม แต่ยังตอบคำถามไม่ครบทุกคน ซึ่งนักเรียนที่ตอบคำถามส่วนใหญ่จะเป็นเด็กเก่ง และหากมีการเสริมแรง ได้รับรางวัล นักเรียนก็จะตอบคำถามได้ดี แต่หลังจากการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันพบว่า นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการตอบคำถาม โดยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูที่เน้นให้นักเรียนได้ตอบคำถามทุกคน นักเรียนกล้าตอบคำถาม กล่าวแสดงความคิดเห็น นักเรียนตอบคำถามได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ แ่่งกันตอบคำถาม สนุกกับการตอบคำถาม หากคำถามอยู่นอกเหนือประสบการณ์นักเรียนจะตอบไม่ได้ และเมื่อมีการแข่งขันนักเรียนจะตั้งใจเพื่อให้ตนเองชนะ และเมื่อนักเรียนพบคำถามที่ง่าย นักเรียนจะแ่่งกันตอบ แต่เมื่อพบคำถามที่ยากนักเรียนจะเก้ียงกันเป็นคนตอบ มีการปรึกษากันอย่างมีเหตุมีผล และช่วยกันระดมความคิดในการหาคำตอบ

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครูเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยและความสามารถทางการอ่านของนักเรียนประถมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนวัดทางหลวง (เทพราชบุรีรังสรรค์) ผู้วิจัยอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครู ในการสังเกตการทำงานร่วมกันของครู การสังเกตการสอนของครู และการสัมภาษณ์ครู ทำให้ผู้วิจัยอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1.1 ในการทำงานของครู การที่ครูได้ร่วมกันคิด ร่วมกันออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ดีกว่าการทำคนเดียว เนื่องจากครูจะได้แนวคิด ได้มุมมองจากเพื่อนครูที่มีประสบการณ์มากกว่า หรือได้แนวคิดใหม่ๆ จากครูรุ่นน้อง ทำให้การทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังจะเห็นได้จากบทสัมภาษณ์ของครู LS2 ที่ว่า

“หนูคิดว่ามันเป็นประสบการณ์ที่ดีนะค่ะ เพราะว่าหนูก็ได้รับคำแนะนำจากผู้ใหญ่ และคุณครูแต่ละท่านก็ให้คำแนะนำได้ดี และที่หนูคิดว่าหนูก็จะพยายามไปปรับปรุง เพราะว่ามันก็ยังมีช่วงที่แบบไม่ดีบ้าง และทำให้หนูได้รู้จักเด็กๆ ในอีกมุมหนึ่ง เวลาที่เด็กๆ เขาได้เรียนแบบนี้เนี่ย ปกติหนูจะใช้วิธีการอธิบายอย่างเดียว เด็กเขาก็จะเหมือนกับไม่ตอบสนอง แต่พอใช้วิธีนี้ในการจัดการเรียนการสอนมันเหมือนกับเด็กเขาสนุกอะค่ะ เขาจะเข้าใจได้ง่ายกว่า ก็เลยคิดว่าเดี๋ยวถ้าไปสอนก็จะพยายามหาสื่อเยอะๆ แล้วก็ทำอะไรที่ทำให้เขาได้ตื่นเต้นตลอดเวลา แล้วก็นำสิ่งที่ได้เนี่ยไปใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของตัวเองต่อไปค่ะ”

อีกทั้งการสังเกตการสอนของเพื่อนครู ทำให้ครูสามารถนำเทคนิค วิธีการสอนที่สังเกตไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนของตนเองได้ สอดคล้องกับที่ Cerbin & Kopp (2006) ได้กล่าวว่า การพัฒนาบทเรียนร่วมกันเป็นการเปิดโอกาสให้ครูได้ตั้งคำถาม สืบถาม และสะท้อนผลจากการทำงาน ทำให้ครูเกิดการเรียนรู้จากกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน (Cerbin & Kopp, 2006) นอกจากนี้การพัฒนาบทเรียนร่วมกันยังเป็นเส้นทางแห่งการเรียนรู้ที่ทำให้ครูปรับปรุงการเรียนการสอน เกิดแนวคิด แนวปฏิบัติที่ดีขึ้น ซึ่งจะทำให้ครูมีความรู้ในรายวิชานั้นๆ เพิ่มมากขึ้น ได้พัฒนา

เทคนิค วิธีการสอน มีความสามารถในการสังเกตผู้เรียน มีเครือข่ายที่เข้มแข็งเพื่อการปฏิบัติในระยะ ยาวนำไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ เกิดแรงจูงใจในการทำงาน และที่สำคัญเป็นการพัฒนา ปรับปรุงแผนการ จัดการเรียนรู้ให้ดียิ่งขึ้น (Lewis, 2005 อ้างถึงใน Cerbin & Kopp, 2006) ซึ่งกระบวนการพัฒนา บทเรียนร่วมกัน ทำให้ครูมีสมรรถภาพในการจัดการเรียนการสอนเพิ่มมากขึ้น ตั้งแต่ขั้นวางแผนการ ทำงาน โดยครูจะมีความตื่นตัว กระตือรือร้นในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน ได้เห็นเทคนิค ของครูในกลุ่ม แล้วนำมาใช้ในการปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับที่ไผ่ วสยางกูร (2556) ได้กล่าวว่าในขั้นการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครูมีเจตคติที่ดี มีความกระตือรือร้นใน การทำงาน ภูมิใจในตนเอง ครูเกิดการเรียนรู้จากเพื่อนครูในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ที่มี ประสิทธิภาพ อีกทั้งยังแสวงหาความรู้เนื้อหาวิชา วิธีการจัดกิจกรรม เทคนิควิธีการจัดการเรียนการ สอน การสร้างและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ ตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน ผ่านการทำงานแบบร่วมมือกัน (ไผ่ วสยางกูร, 2556)

1.2 ในการออกแบบวิธีการสอนอ่าน ครูจะเน้นวิธีการสอนอ่านแบบแจกลูก สะกด คำในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพราะการอ่านแบบแจกลูกสะกดคำ จะเป็นพื้นฐานในการสอนอ่าน ให้ นักเรียนสามารถอ่านออก ดังจะเห็นได้จากแบบบันทึกการสังเกตการสอนเรื่องมาตรา ก กา ของชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งครู LS3 ได้เขียนไว้ดังนี้

“ผู้สอนอธิบายให้นักเรียนฟังอย่างช้าๆ ลำดับคำง่ายๆ ใช้การแจก
ลูกสะกดคำไปพร้อมๆกับนักเรียน ผู้สอนใช้น้ำเสียงดังฟังชัด ใช้การย้ำซ้ำ
ทวน”

วิธีการสอนอ่านแบบแจกลูกแบบนี้เริ่มใช้กันมาตั้งแต่ในสมัยโบราณ เป็นการสอนให้ นักเรียนรู้จักรูป และเสียงของอักษรทุกตัว เพื่อให้รู้จักการประสมคำ ซึ่งมีทั้งการแจกพยัญชนะ และ สระ (วรรณิ โสมประยูร, 2553) สอดคล้องกับที่ ปิตินันท์ สุทธสาร (2559) ได้กล่าวว่า การสอนอ่าน เขียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และชั้นประถมประถมศึกษาปีที่ 2 จะเน้นการสอนอ่านแบบ สะกด และแจกลูกทุกสระ เพื่อให้เด็กอ่านออก แต่อย่างไรก็ตามการสอนอ่านไม่ได้มีเพียงการสอนอ่าน แบบแจกลูกเพียงอย่างเดียว ยังมีการสอนอ่านโดยให้เด็กเดาคำจากรูปภาพ เดจากรูปร่างของคำ รวมถึงการอ่านแบบจำคำ ซึ่งครูจะต้องมีวิธีการสอนที่หลากหลาย นำมาผสมผสานกันเพื่อให้นักเรียน เกิดการเรียนรู้ที่ดียิ่งขึ้น (ปิตินันท์ สุทธสาร, 2559)

1.3 โรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดกลาง มีปัญหาครูไม่เพียงพอ ครูสอนไม่ตรงกับวิชาเอกของตนเอง ต้องสอนในวิชาที่ตนเองไม่ถนัด ซึ่งการที่ครูสอนไม่ตรงกับความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ในการสอนน้อย อาจทำให้มีสมรรถภาพในการจัดการเรียนการสอนด้านความรู้ ความเข้าใจหลักสูตร และเนื้อหาสาระวิชานั้นๆ ไม่ดีเท่าที่ควร เนื่องจากอาจจะไม่เข้าใจเนื้อหาของบทเรียนอย่างลึกซึ้ง เหมือนครูที่สอนตรงตามวิชาเอกของตนเอง ดังจะเห็นได้จากกรณีของครู LS2 และครู LS3 ที่ต้องสอนวิชาภาษาไทย ทั้งที่ไม่ได้จบวิชาเอกภาษาไทย จึงอาจทำให้ครู LS2 และครู LS3 อาจยังสับสนกับเนื้อหาในบางเรื่อง ตัวอย่างเช่น ในการสอนเรื่องคำที่ประวิสรรชนีย์ของครู LS3 ครู LS3 ยังสับสนว่า คำว่าธรรมชาติ เป็นคำที่ประวิสรรชนีย์หรือไม่ประวิสรรชนีย์ ยังให้คำตอบนักเรียนได้ไม่ชัดเจน ซึ่งปัญหาการจัดการครูเข้าสอนไม่ตรงความรู้ความสามารถมีปัญหามากที่สุด กล่าวคือ ครูในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กมีจำนวนน้อย ไม่ครบชั้นเรียน ทำให้ไม่สามารถจัดครูประจำชั้นประจำวิชาโดยคำนึงถึงความสามารถ ประสบการณ์และความถนัดได้ ครูจึงต้องสอนหลายชั้น หลายวิชา ซึ่งไม่ตรงกับความรู้ความสามารถของครู ทำให้การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหา โดยแนวทางแก้ไขปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอนคือ ควรมีการพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถตรงกับภาระงานที่รับผิดชอบ ควรให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา จะช่วยบรรเทาความเดือดร้อนของโรงเรียนขนาดเล็กได้ (ชญญา พงษ์ชัย และคณะ, 2554) ซึ่งในการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ทำให้ครูได้ร่วมมือรวมพลังกันในการทำงาน ครูที่จบตรงสาขาวิชาเอกได้ให้ความรู้ ให้คำแนะนำ ในเนื้อหาวิชา รวมทั้งแนวทางในการจัดการเรียนการสอนแก่ครูที่สอนไม่ตรงตามวิชาเอก เป็นการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น

1.4 ในการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน พบว่าครูที่มีประสบการณ์สอนมากจะเป็นผู้ที่คอยให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ และสะท้อนคิดได้เป็นอย่างดี เพื่อให้ครูเพื่อนร่วมงานนำไปปรับปรุง พัฒนาการจัดการเรียนการสอน ในขณะที่เดียวกันก็เปิดใจรับฟังความคิดเห็นของกันและกัน ทำให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในการทำงาน ครูที่มีประสบการณ์สอนมาก จะเป็นผู้ที่คอยให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการสอน แสดงความคิดเห็น รวมทั้งแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน จัดหาผู้เชี่ยวชาญเพื่อสนับสนุน และให้ความช่วยเหลือแก่ครูรุ่นน้อง ผ่านการสะท้อนคิด และการทำงานแบบร่วมมือกัน (Feiman, Nemsler & Parker, 1992, อ้างถึงใน (Koki, 1997) สอดคล้องกับที่ ใฝ่ วสยงกูร (2556) ได้กล่าวว่า ในการดำเนินการตาม

กระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันทำให้ครูเปิดใจรับฟัง พร้อมทั้งจะเป็นผู้รับ และผู้ให้คำแนะนำ ตลอดเวลา ส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างเต็มที่ เชื่อในศักยภาพของกันและกัน มีการเปลี่ยนแปลงไปสู่การทำงานแบบร่วมมือในลักษณะชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งการทำงานใน ลักษณะชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพนั้นเป็นเครื่องมือปลดปล่อยครูออกจากความสัมพันธ์เชิง อำนาจ สู่ความสัมพันธ์แนวราบเพื่อร่วมกันสร้างการเปลี่ยนแปลงให้แก่การศึกษา รวมทั้งสร้างการ รวมตัวกันของครูเพื่อทำงานสร้างสรรค์ นำประสบการณ์การจัดการเรียนรู้มาแลกเปลี่ยนแบ่งปันกัน เกิดการสร้างความรู้ ยกระดับความรู้ในการทำหน้าที่ครูจากประสบการณ์ตรง (วิจารณ์ พานิช, 2555)

1.5 ในการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ปัจจัยความสำเร็จส่วนหนึ่งมาจากเวลา กล่าวคือครูจะต้องมีเวลาในการวางแผนบทเรียนร่วมกัน สังเกตการสอน สะท้อนคิดและ อภิปรายผล ไม่มีภาระงานอื่นแทรกซ้อน ซึ่งหากมีการกำหนดตารางเวลาปฏิบัติงานที่ชัดเจนก็จะทำให้ การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ในการทำวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์จากฝ่าย วิชาการที่จัดตารางสอนให้ครูผู้ร่วมวิจัยสามารถดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันได้ และจัดครูเข้าสอนแทนในคาบเรียนที่ครูผู้ร่วมวิจัยต้องเข้าสังเกตการสอน อีกทั้งผู้วิจัยได้กำหนด ปฏิทินการปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจน ทำให้การดำเนินการเป็นไปอย่างราบรื่น สอดคล้องกับ ผลการวิจัยเรื่องการพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูประถมศึกษาตามแนวคิด การศึกษาผ่านบทเรียน ของซาริณี ตริวรัญญู (2550) ที่พบว่าปัจจัยที่สำคัญสู่ความสำเร็จของ กระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันคือ การมีส่วนร่วม และการสนับสนุนของผู้บริหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกำหนดตารางปฏิบัติงานที่แน่นอนให้แก่ครู โดยไม่มีภาระงานอื่นแทรกซ้อน ดังนั้นในการ ดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันครูจึงจำเป็นต้องมีเวลาในการดำเนินการแต่ละ ขั้นตอนอย่างเพียงพอ

1.6 ในการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันทำให้ครูได้ร่วมมือ รวมพลังกันในการทำงาน เป็นการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ โดยครูเปิดใจยอมรับฟังความคิดเห็นของ กันและกัน นำสิ่งที่ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ดังบทสัมภาษณ์ ครู LS1 ที่ได้กล่าวว่า

“การที่เราทำแผนเนี่ยถ้าเราคิดเองคนเดียวอะค่ะ เราก็อาจจะคิดว่าสิ่งที่เราทำเนี่ยดีอยู่แล้ว หรือดีที่สุดในแล้วตามความคิดของเรา แต่ถ้าเกิดมีน้องๆ มีเพื่อนร่วมงานเข้ามาเขาก็จะมาช่วยเราคิดว่าตรงนี้นะ ควรที่จะเพิ่มแบบนี้เข้าไป หรือว่าควรเป็นแบบนี้เราก็จะต้องมีใจเปิดกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของเขา ที่เพื่อนๆ น้องๆเขาแนะนำมาเนี่ยก็ถือว่าเป็นสิ่งที่ดีนะค่ะ เราก็จะนำตรงนั้นมาปรับปรุงแก้ไข และก็ก็จะนำมาใช้ในปีต่อไป”

จากบทสัมภาษณ์ข้างต้นทำให้เห็นว่ากระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันทำให้ครูเปิดใจยอมรับฟังความคิดเห็นกัน ซึ่งทำงานแบบร่วมมือกันย่อมดีกว่าการทำงานคนเดียว สอดคล้องกับพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระราชทานแก่คณะบุคคลต่างๆ ที่เข้าเฝ้าฯ เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2533 ดังนี้

“ต่างคนต่างมีหน้าที่ แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าทำเฉพาะหน้าที่นั้น เพราะว่าถ้าคนใดทำหน้าที่เฉพาะของตัว โดยไม่มองไม่แลคนอื่น งานก็ดำเนินไปไม่ได้ เพราะเหตุว่างานทุกงานจะต้องพาดพิงกัน จะต้องเกี่ยวโยงกัน ฉะนั้นแต่ละคนจะต้องมีความรู้ถึงงานของผู้อื่นแล้วช่วยกันทำ”

ดังนั้นกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันจึงตอบสนองต่อพระราชดำรัสข้างต้น กล่าวคือเป็นการทำงานโดยอาศัยความร่วมมือกันของครู ที่ทุกคน ทุกฝ่ายไม่เพียงแต่จะทำเฉพาะหน้าที่ของตนเองเท่านั้น แต่จะต้องช่วยกันทำงาน เพื่อให้การทำงานประสบความสำเร็จ นำไปสู่การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้

2. ด้านความสามารถทางการอ่านของนักเรียน

2.1 จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความสามารถทางการอ่านที่สูงขึ้น และมีเจตคติที่ดีต่อการอ่านภาษาไทยเพิ่มมากขึ้น มีความกระตือรือร้นในการเรียน กล่าวตอบคำถาม มีส่วนร่วมในการเรียน อันเนื่องมาจากการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ของครูที่เปลี่ยนแปลงไป โดยครูออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับหลักสูตร เหมาะสมกับผู้เรียน มีเทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย ตรงกับความต้องการ ความสนใจของนักเรียน ใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย และมีการวัดประเมินผลตามสภาพจริง ดังจะเห็นได้จากคู่มือการจัดการระบบการเรียนการสอน ที่ยึดผู้เรียนเป็น

ศูนย์กลางการเรียนรู้ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ (2553) ที่ได้ อธิบายว่า การจัดการเรียนรู้ที่ดีนั้นย่อมทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี ซึ่งผู้สอนเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการ ที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ผู้สอนที่สอนอย่างมีหลักการมีความรู้และมีทักษะ จะช่วยให้ผู้เรียน เรียนอย่างมีความหมายและมีคุณค่า ดังนั้นการที่นักเรียนเกิดการเรียนรู้ มีความสามารถที่เพิ่มขึ้นก็ เนื่องมาจากกระบวนการจัดการเรียนการสอน ซึ่งกระบวนการสอนที่ดีนั้นก็ย่อมมาจากบทบาทของครู เป็นสำคัญ

2.2 นักเรียนจะเกิดทัศนคติที่ดีต่อการอ่าน หากได้อ่านในเรื่องที่ตนเองสนใจ และครู จัดกิจกรรมการสอนอ่านให้นักเรียนเกิดความสนุกสนาน ดังจะเห็นได้จากที่ครู LS2 นำเรื่องดอกไม้ วิเศษกับชนิดหน่ยผู้อารีมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่าง สนุกสนาน ทำให้นักเรียนกระตือรือร้นในการเรียน เรียนอย่างมีความสุข เกิดเจตคติที่ดีต่อการอ่าน ซึ่ง วิจารย์ พานิช (2555) ได้ให้คำแนะนำต่อการสร้างนิสัยรักการอ่าน กล่าวคือครูจะต้องให้เด็กอ่าน หนังสือที่ตนชอบ หรืออยากอ่าน อย่าบังคับ ครูจะต้องหาทางทำให้การอ่านเป็นเรื่องสนุก และทำตน เป็นตัวอย่าง อีกทั้งต้องให้เด็กอ่านด้วยความเร็วในการอ่านของตนเอง อย่าเร่ง จำกัดเวลา หรือบังคับ ให้นักเรียนได้อ่านออกเสียง หรืออ่านในใจได้ตามความชอบของแต่ละคน ซึ่งในการเลือกหนังสือ ควร เลือกที่น่าสนใจ ตรงกับชีวิตของเด็ก ครูควรให้เด็กเริ่มต้นอ่านหนังสือที่ตนเองชอบ เมื่อนักเรียนอ่าน คล่องและรักการอ่านแล้วจึงส่งเสริมให้อ่านหนังสือประเภทอื่นๆ และอย่าบังคับให้นักเรียนอ่าน หนังสือที่ไม่ชอบจนจบ ทั้งนี้ครูอาจพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอ่านให้สนุกสนาน มีการอภิปราย ให้ความเห็นโต้แย้ง หรือการเล่นเกม เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนุกสนานในการอ่าน จะเห็นได้ว่า พฤติกรรมการอ่านของเด็กดี ขึ้นอยู่กับเทคนิควิธีการสอนที่ครูเลือกใช้เป็นสำคัญ

3. ด้านพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน

3.1 จากการดำเนินการวิจัยด้วยการใช้กระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน พบว่า เป็นกระบวนการที่ครูร่วมกันคิด ร่วมกันทำ รวมพลังกันในการช่วยการวางแผนการจัดการเรียน การสอนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายเดียวกัน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และร่วมมือกันในกระบวนการดังกล่าว ส่งผลให้ครูเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการจัดการเรียนรู้ กล่าวคือ ครูมีการพัฒนาแผนการ จัดการเรียนรู้อ มีวิธีการสอนที่หลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรม และผู้เรียน จัดการเรียนการ

สอนโดยคำนึงถึงหลักการเรียนรู้ของผู้เรียน มีการใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย และมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้อย่างหลากหลาย ตามสภาพจริง และนำผลที่ได้มาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนส่งผลให้นักเรียน เรียนอย่างมีความสุข มีความกระตือรือร้นมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาริณี ตรีวรัญญ์ (2550) ที่ได้ทำการศึกษาคำแนะนำแนวคิดการศึกษาผ่านบทเรียนมาใช้ในการพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูประถมศึกษา โดยทำการศึกษากับครูประถมศึกษาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 5 กลุ่มด้วยกัน โดยผลจากการศึกษาผ่านบทเรียนในวิชาภาษาไทยพบว่า นักเรียนมีทักษะการแต่งประโยคที่ดีขึ้น มีความสามารถในการแจกลูกคำ มีความกระตือรือร้น ตั้งใจ และสนใจเรียนมากขึ้น และสามารถจดจำเนื้อหาที่สอนได้อย่างแม่นยำอีกด้วย สำหรับตัวครูมีการเปลี่ยนแปลง อาทิเช่น มีการแสดงความคิดเห็นและมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น เช่นเดียวกับ ใฝ่ วสียงกูร (2556) ที่ได้ศึกษากระบวนการและผลของการศึกษาบทเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ของครู: การวิเคราะห์เครือข่ายทางสังคม ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ด้านการเรียนรู้ในชั้น การออกแบบการจัดการเรียนการสอนของครูนั้น ครูมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ให้คำแนะนำซึ่งกันและกัน ครูจึงเกิดทัศนคติที่ดีที่มีความภาคภูมิใจในตนเอง กระตือรือร้นที่จะแสวงหาความรู้เนื้อหาวิชา วิธีการจัดกิจกรรมและเทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รวมทั้งสร้างและพัฒนาสื่อประกอบการสอน ในขณะที่นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนมากขึ้น มีความสุขและตื่นตัวในการเรียนรู้ อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมทักษะต่างๆ มีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ มีกระบวนการทำงานกลุ่มดีขึ้น และนักเรียนมีเป้าหมายในการเรียนรู้ ในลักษณะของการชี้นำตนเอง ดังนั้นกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันนั้นส่งผลต่อครู สู้่นักเรียนทำให้การจัดการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 บรรยากาศการเรียนรู้ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน ทำให้นักเรียนกล้าแสดงออก กล้าแสดงความคิดเห็น กล้าตอบคำถาม โดยก่อนการดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันพบว่า บรรยากาศการจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างตึงเครียด นักเรียนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนของครูส่วนใหญ่จะเป็นเด็กเก่ง แต่จากการดำเนินการวิจัยพบว่า เมื่อนักเรียนได้ทำกิจกรรมที่มีการแข่งขัน ครูเสริมแรงด้วยรางวัล หรือคำชม นักเรียนจะมีความกระตือรือร้นในการเรียน มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น ซึ่งพรรณิ ชูทัย (2551, อ้างถึงใน ดวงกมล สิ้นเพ็ง, 2551) ได้สรุปแนวคิดของนักจิตวิทยาว่าด้วยเรื่องของการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ในชั้นเรียน กล่าวคือบรรยากาศที่ทำนาย โดยผู้สอนกระตุ้นให้กำลังใจ และ

ความเชื่อมั่นในความสามารถของผู้เรียน จะทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียน สอดคล้องกับ ทวีวิจารณ์ พาณิช (2555) ได้กล่าวว่า ในการจัดการเรียนการสอนจะต้องทำให้ผู้เรียนเชื่อว่าความสำเร็จ เป็นสิ่งที่เป็นไปได้ ต้องสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักเรียน สร้างแรงบันดาลใจ ลดล้างความท้อแท้สิ้นหวังในการเรียนของนักเรียน แต่อย่างไรก็ตามหากผู้เรียนมีความมุ่งมั่น หรือกดดันเกินไป ถูกจำกัด ด้วยเวลา หรือความกังวลต่างๆ การคิด การปฏิบัติก็จะบกพร่อง ไม่เป็นไปตามสภาพที่ควรจะเป็น (ดวงกมล สิ้นเพ็ง, 2551)

นอกจากนี้ นักเรียนจะมีความตื่นตัว กระตือรือร้นในการเรียนหากได้เปลี่ยน บรรยากาศในการเรียนรู้ กล่าวคือในการจัดการเรียนการสอน ครูอาจให้นักเรียนได้เรียนรู้ในห้องเรียน เพื่อเปลี่ยนบรรยากาศการเรียนรู้ ดังที่ครู LS1 ได้นำนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ออกไป เรียนรู้ในห้องเรียน ในเรื่องการอ่านสัญลักษณ์ โดยการสร้างสถานการณ์จำลองให้นักเรียนปฏิบัติตามสัญลักษณ์ที่นักเรียนพบตามสถานที่ต่างๆ ในโรงเรียน ทำให้นักเรียนตื่นเต้น กระตือรือร้นในการ เรียน ด้วยความสนุกสนาน ซึ่งสอดคล้องกับพิมพันธ์ เดชะคุปต์ และคณะ (2544) ที่กล่าวว่า การ เรียนการสอนไม่ได้เกิดขึ้นเฉพาะภายในห้องสี่เหลี่ยมเท่านั้น ควรใช้สภาพแวดล้อมรอบๆ บริเวณ โรงเรียนมาช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น อีกทั้งบรรยากาศทางจิตใจยังส่งผลต่อการจัดการ เรียนการสอนอีกด้วย ซึ่งผู้สอนจะต้องสร้างความคุ้นเคยหรือความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน โดยบุคลิกภาพของครูจะต้องยิ้มแย้มแจ่มใส มีอารมณ์ขัน แต่งกายเหมาะสม ใช้คำพูดดึงดูดความ สนใจของนักเรียน ครูจะต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ค้นคว้าด้วยตนเอง เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ ชักถามโต้แย้ง และในขณะที่เดียวกันพฤติกรรมของนักเรียนก็มีส่วนสร้างบรรยากาศการเรียนด้วย ซึ่ง ผู้เรียนจะต้องมีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน โต้แย้งอย่างมีเหตุผล และถูกต้องตามกาลเทศะ การ จัดการเรียนการสอนจึงจะดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ (พิมพันธ์ เดชะคุปต์ สุวัฒน์ อุทัยรัตน์ และ กมลพร บัณฑิตยานนท์, 2544)

3.3 การจัดการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งผลให้นักเรียนมีส่วนร่วม ในการเรียนมากขึ้น โดยครูจะต้องจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ให้นักเรียนมีส่วนร่วม ในกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่ง Shaeffer (2004, อ้างถึงใน ดวงกมล สิ้นเพ็ง, 2551) ผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษาภาคพื้นเอเชีย และแปซิฟิก ได้กล่าวว่า ครูต้องปรับการเรียนเปลี่ยน การสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตในสังคมแห่งการเรียนรู้ จากการเรียนรู้ที่เน้นการท่องจำ

และครูเป็นศูนย์กลาง มาเป็นการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน มีปฏิสัมพันธ์กันมากขึ้น ระหว่างครูกับนักเรียน และนักเรียนกับนักเรียน ซึ่งบทบาทของครูจะต้องปรับเปลี่ยนจากการทำงานคนเดียวมาเป็นการทำงานเป็นทีม

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง จึงเป็นการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมที่สุดที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุขในสังคมแห่งการเรียนรู้ เพราะการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นตัวตั้ง คำนึงถึงความเหมาะสมของผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างตื่นตัว นำไปสู่การเรียนรู้ที่แท้จริง (ทีศนา แชมณี, 2547 อ้างถึงใน ดวงกมล สีนเพ็ง, 2551) กระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันจึงตอบสนองแนวคิดดังกล่าวข้างต้น

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. เนื่องจากกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันเน้นการพัฒนาทางด้านพฤติกรรมทั้งครูและนักเรียน ดังนั้นในการนำผลการวิจัยไปใช้ควรเน้นที่พฤติกรรมจัดการเรียนการสอนของครูและการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนมากกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. กระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันไม่เพียงแต่จะใช้ได้เฉพาะกับวิชาภาษาไทยเท่านั้น สามารถทำได้กับทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทำได้กับทุกระดับชั้น ทุกกลุ่มคนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง สามารถสร้างเครือข่ายเพิ่ม โดยอาจดำเนินการข้ามสถานศึกษา หรือข้ามเขตพื้นที่ได้
3. การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบปฏิบัติ (Practical Action Research) ซึ่งเป็นการวิจัยที่จะช่วยพัฒนาวิชาชีพ โดยเน้นที่การแสวงหาหนทางเพื่อการปรับปรุงการปฏิบัติงานในบริบทการทำงานจริง ซึ่งครูสามารถนำไปต่อยอดทำเป็นวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนได้ (Classroom Action Research) โดยผลการวิจัยที่ได้ย่อมแตกต่างกันไปตามบริบทการทำงานนั้นๆ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การพัฒนาบทเรียนร่วมกันเป็นกระบวนการที่ต้องใช้ระยะเวลาในการศึกษาวิจัย ด้วยเหตุนี้ ผู้สนใจจะทำการศึกษานี้ควรทำการศึกษาวิจัยอย่างน้อย 1 ภาคการศึกษาเพื่อให้ได้เห็นภาพการพัฒนาทั้งของครูและนักเรียนที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

2. ในการทำวิจัยครั้งต่อไป อาจดำเนินการให้ครอบคลุมทั้งโรงเรียน ขยายผลไปยังกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ หรืออาจศึกษาในบริบทการทำงานของโรงเรียนอื่นๆ ที่มีบริบทแตกต่างกันออกไป เพื่อเปรียบเทียบกับผลการวิจัยที่เกิดขึ้นในครั้งนี้

3. ในการพัฒนาบทเรียนร่วมกันนอกจากผู้ร่วมวิจัยจะเป็นครูผู้สอนในวิชานั้นๆ แล้ว อาจให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอื่นๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการวิจัยด้วย เช่น ผู้อำนวยการโรงเรียน ศึกษานิเทศก์ อาจารย์มหาวิทยาลัย นักวิชาการ ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา เป็นต้น เพื่อสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ ช่วยให้การวิจัยในเรื่องดังกล่าวมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

รายการอ้างอิง

- Cerbin, w., & Kopp, B. (2006). Lesson study as a model for building pedagogical knowledge and improving teaching. *International Journal of Teaching and Learning in Higher Education*, 18(3), 250-257.
- Elo, S., & Kyngas, H. (2008). The qualitative content analysis process. *Journal of Advanced Nursing*, 62(1), 107-115.
- Fernandez, C. (2002). Learning from Japanese approaches to professional development: The case of lesson study. *Journal of Teacher Education*, 53(5), 393-405.
- Koki, S. (1997). The role of teacher mentoring in educational reform. *PREL Briefing Paper. Honolulu, Hawaii: Pacific Resources for Education and Learning*.
- Lenski, S., & Caskey, M. (2009). Using the lesson study approach to plan for student learning. *Middle School Journal*, 40(3), 50-56.
- Lewis, C., Perry, R., & Hurd, J. . (2009). Improving mathematics instruction through lesson study: a theoretical model and North American case. *Journal of Mathematics Teacher Education*, 12(4), 285-304.
- Watkins, A. (2012). Teacher education for inclusion profile of Inclusive teachers. *European agency for development in special needs education*, 26.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2557). ศธ. เร่งแก้ไขอ่าน-เขียน ไม่ได้ 2 แสนยังไม่คล่อง. from <http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?News ID = 39138&Key=hotnews>.
- จันทร์แรม เรือนแป้น. (2556). เหตุแห่งทุกข์ที่นำไปสู่ความสิ้นหวังในการปฏิบัติหน้าที่ของครูไทย. วารสารวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัยสวนดุสิต, 9(3), 327-336.
- ชวลิต แข่งทอง. (ม.ป.ป.). เอกสารประกอบการบรรยาย สื่อการเรียนการสอน. Retrieved 6 กุมภาพันธ์ 2559, from http://www.stjohn.ac.th/polytechnic/stpoly/rbm/ file_ar/54016.pdf.
- ชัยญา พงษ์ชัย และคณะ. (2554). ปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 2. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์, 5(3), 31-41.
- ชัยอนันท์ นวลสุวรรณ์. (2552). นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน. Retrieved 6 กุมภาพันธ์ 2559, from surin.mcu.ac.th/BO/download/.../01-12-2005%2009-26-46dFile344.doc.

- ชาลินี ตรีวรัญญู. (2550). การพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูประถมศึกษาตามแนวคิดการศึกษาผ่านบทเรียน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุศภศึกษบัณฑิต), สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชาลินี ตรีวรัญญู. (2558). การพัฒนาบทเรียนร่วมกัน (*Lesson Study: LS*). ใน 9 วิธีสร้างครูสู่ศิษย์: เอกสารประมวลแนวคิดและแนวทางพัฒนาวิชาชีพครูสำหรับคณะทำงาน โครงการพัฒนาระบบกลไกและแนวทางการหนุนเสริมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาผู้เรียน. กรุงเทพมหานคร.
- ดวงกมล สิ้นเพ็ง. (2551). การพัฒนาผู้เรียนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้: การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพมหานคร บริษัท วี พรินท์.
- นภาพร วรเนตรสุดาทิพย์. (2554). การศึกษาชั้นเรียน (*Lesson Study*): แนวคิดใหม่ในการพัฒนาวิชาชีพครู. วารสารวิจัย มข, 1(2), 86-99.
- นิลยา ทองศรี. (2557). สอนอย่างไรให้อ่านออกเขียนได้. Retrieved 15 ธันวาคม 2558, from www.phetchabun1.go.th/2557/document/kmNillaya.docx.
- นิติตบัณฑิตศึกษา สาขาประถมศึกษา ปีการศึกษา 2530. (2530). การปรับปรุงการสอนอ่านในระดับประถมศึกษา: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บันลือ พฤกษ์วัน. (2545). แนวพัฒนาการอ่านเร็ว คิดเป็น. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- ปิตินันท์ สุทธสาร. (2559). นักภาษาไทยชำแหละปัญหาเด็กไทยอ่านไม่ออก ชี้ครูเป็นต้นเหตุสอนผิดวิธี. Retrieved 17 พฤศจิกายน 2559, from <http://www.qlf.or.th/Mobile/Details?contentId=895>.
- ผ่องพรรณ ตรียมงคลกุล และสุภาพ ฉัตรภรณ์. (2555). การออกแบบการวิจัย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ไผ่ วลัยางกูร. (2556). กระบวนการและผลของการศึกษาบทเรียนที่มีผลต่อการเรียนรู้ของครู: การวิเคราะห์เครือข่ายทางสังคม. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต), สาขาวิชาวิธีวิทยาการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิณสุดา สิริรังศรี. (2557). การยกระดับคุณภาพ ครูไทยในศตวรรษที่ 21. ใน เอกสารประกอบการประชุมวิชาการ “อภิวินัยการเรียนรู้...สู่จุดเปลี่ยนประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ สุวัฒนา อุทัยรัตน์ และกมลพร บัณฑิตยานนท์. (2544). แนวคิดและแนวปฏิบัติสำหรับครูมัธยม เพื่อการปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และคณะ. (2557). กลยุทธ์แบบยล เสริมสร้างทักษะศตวรรษที่ 21. Retrieved 13 เมษายน 2559, from <http://educa2014.com/wp-content/uploads/2014/11/d17-6.pdf>.
- พริยะ ตระกูลสว่าง และคณะ. (2558). มโนทัศน์สำคัญเกี่ยวกับการจัดการเรียนการ. Retrieved 5 กุมภาพันธ์ 2559, from <http://www.seal2thai.org/sara/sara014.htm>.

- เพ็ญแข สุภักดิ์. (2526). ปัญหาการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่สอง ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตปทุมวัน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต), ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรรณดี สุทธิสาร. (2557). การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม และกระบวนการทางสำนึก. กรุงเทพมหานคร: สยามปริทัศน์.
- วรรณณี แกมเกตุ. (2555). วิธีวิทยาการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรรณิ์ โสมประยูร. (2553). เทคนิคการสอนภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้าวิชาการ.
- วันทิพย์ สิ้นสูงสุด. (2549). การวิจัยในชั้นเรียน: แนวคิดที่นำไปสู่การปฏิบัติได้. กรุงเทพมหานคร: ช่างศึกษาวิจัย.
- วิจารณ์ พาณิช. (2555). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ตาตา พับลิเคชั่น จำกัด.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2556). การวิจัยทางการบริหารการศึกษา: แนวคิดและกรณีศึกษา. กรุงเทพมหานคร: บริษัทอักษรราพีพัฒนา.
- วิลิต ตั้งจิตสมคิด. (2554). ความเป็นครู. กรุงเทพมหานคร: โอ.เอส.พรีนติ้ง เฮ้าส์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). คู่มือการประเมินสมรรถนะครู. Retrieved 6 กุมภาพันธ์ 2559, from <http://www.tmk.ac.th/teacher/capacity.pdf>.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2559). สารนายกรัฐมนตรีน เนื่องในโอกาสวันครูแห่งชาติ พ.ศ. 2559. Retrieved 13 มกราคม 2559, from <http://site.ksp.or.th/home.php?site=teachersday>.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). หนังสือคู่มือการดำเนินงาน อ่านออก เขียนได้ อ่านคล่อง เขียนคล่อง และสื่อสารได้. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2554). การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2553). หลักการสอน (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.

แบบบันทึกการสังเกตการสอนของครู

ชื่อผู้สังเกต

วิชาที่สังเกต..... เรื่อง..... ระดับชั้น.....

สังเกตวันที่.....เดือน.....พ.ศ.เวลา-.....น.

ชื่อผู้สอน.....

พฤติกรรมของครู	พฤติกรรมของนักเรียน
- การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้	- ความกระตือรือร้นในการเรียน
.....
.....
- เทคนิค/วิธีการสอน	- การมีส่วนร่วมในการเรียน
.....
.....
- การคำนึงถึงหลักการเรียนรู้ของผู้เรียน	- การตอบคำถาม
.....
.....
- การใช้สื่อการเรียนการสอน	- อื่นๆ
.....
.....
- การวัดและประเมินผลการเรียนรู้
.....
.....
- อื่นๆ
.....
.....

ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

บันทึกหลังสอน

1. บรรยากาศในชั้นเรียนโดยรวม

.....

2. พฤติกรรมการเรียนของนักเรียน

.....

3. การใช้สื่อการเรียนการสอน

.....

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

.....

5. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....

6. ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน

.....

7. แนวทางการแก้ไขปัญหา

.....

(ลงชื่อ)ครูผู้สอน

(.....)

...../...../.....

แนวทางการสัมภาษณ์ครูผู้ร่วมวิจัย

1. ท่านมีวิธีการ/ขั้นตอนในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้อย่างไร
2. ในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย ท่านมีวิธีการอย่างไรเพื่อให้นักเรียนอ่านออก
3. ลักษณะนักเรียนของท่านเป็นอย่างไร และท่านมีวิธีการสอนอย่างไรให้เหมาะสมกับ
ผู้เรียน
4. ท่านมีสื่อการสอนที่ช่วยให้นักเรียนสนใจ รับรู้ เข้าใจในบทเรียน หรือส่งเสริมให้นักเรียน
พัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างไร
5. ท่านมีวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้อย่างไร ที่ทำให้ทราบว่านักเรียนของท่านอ่าน
ออก หรือบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้
6. นักเรียนของท่านมีพฤติกรรมการเรียนเป็นอย่างไร ในเรื่องของความกระตือรือร้นในการ
เรียน การมีส่วนร่วมในการเรียน การตอบคำถาม
7. กระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันมีส่วนช่วยในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน
ของครูอย่างไร

แนวทางการสัมภาษณ์นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย

1. นักเรียนชอบเรียนวิชาอะไร เพราะเหตุใด
2. นักเรียนชอบเรียนวิชาภาษาไทยหรือไม่ เพราะเหตุใด
3. ในการเรียน นักเรียนชอบกิจกรรมใดที่ครูสอนมากที่สุด
4. นักเรียนอ่านหนังสือออกหรือไม่ มีวิธีการใดช่วยให้อ่านออก
5. นักเรียนต้องการให้ครูสอนภาษาไทยจัดกิจกรรมการเรียนแบบใด

เครื่องมือวัดและประเมินผลความสามารถและทักษะ
“อ่านออก”

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
ภาคเรียนที่ ๑

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

ฉบับที่ ๑ (ตอนที่ ๑)

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำที่กำหนดให้ ด้วยการอ่านแบบอ่านสะกดคำ
โดยใช้เวลา ๕ นาที (ครูอ่านเฉพาะคำชี้แจง และตัวอย่างการอ่านสะกดคำให้นักเรียนฟัง)

ตัวอย่าง ช้าง สะกดว่า ชอ - อา - งอ - ชาง - ไม้โท - ช้าง

๑. ตา

๒. ไป

๓. ทำ

๔. บัว

๕. ปู่

๖. ช้า

๗. ยาม

๘. โบก

๙. บ้าน

๑๐. ลีน

ฉบับที่ ๑ (ตอนที่ ๒)

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำที่กำหนดให้ โดยใช้เวลา ๕ นาที (ครูอ่านเฉพาะคำชี้แจง
ให้นักเรียนฟัง)

ตัวอย่าง ช้าง อ่านว่า ช้าง

๑. เวลา

๑๑. เลี้ยง

๒. กาแฟ

๑๒. ลำธาร

๓. มะละกอ

๑๓. ลูกบอล

๔. ประตู

๑๔. พริก

๕. พะโล้

๑๕. กลัว

๖. เกม

๑๖. ร้องเพลง

๗. จน

๑๗. ใหม่

๘. นิทาน

๑๘. เห็น

๙. ดวงใจ

๑๙. ตลาด

๑๐. บ้าน

๒๐. หนังสือ

ฉบับที่ ๒

คำชี้แจง

ให้นักเรียนนำอักษรใต้ภาพใส่ในประโยคให้ได้ความหมาย โดยใช้เวลา ๓๐ นาที
(ครูอ่านเฉพาะคำชี้แจงให้นักเรียนฟัง)

ก

ข

ค

ง

จ

ฉ

ช

ซ

ณ

ด

ต

ถ

๑. ผลไม้ที่ฉันชอบ คือ
๒. พี่เดินขึ้น ๕ ชั้น
๓. บน อากาศเย็นสบาย
๔. คุณครูนั่งพักที่
๕. เราใช้ เขียนหนังสือ
๖. ฉันใช้ ผูกของ
๗. แม่ต้มน้ำใส่
๘. ฉันชอบเลี้ยง สีขาว ขนฟู
๙. พ่อใช้ค้อนตอก
๑๐. มีกลิ่นหอม

เครื่องมือวัดและประเมินผลความสามารถและทักษะ
“อ่านออก”

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒
ภาคเรียนที่ ๑

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

สงวนลิขสิทธิ์

สิงหาคม ๒๕๕๘

ฉบับที่ ๑
คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำที่กำหนดให้ โดยใช้เวลา ๕ นาที (ครูอ่านเฉพาะคำชี้แจงให้นักเรียนฟัง)

๑. ไพเราะ	๑๑. ฝรั่ง
๒. สาลี	๑๒. เหนื่อย
๓. เตือดร้อน	๑๓. จิ้งหรีด
๔. ตึกตา	๑๔. อร่อย
๕. กระตัก	๑๕. สกปรก
๖. สวนครัว	๑๖. กรรไกร
๗. รูป	๑๗. พรรษา
๘. ประเทศ	๑๘. อาจารย์
๙. ขวาน	๑๙. นัยน์ตา
๑๐. โกรธ	๒๐. เกษตร

ฉบับที่ ๒

คำชี้แจง

ให้นักเรียนใช้คำที่กำหนดให้ เติมในช่องว่างให้ได้ใจความ โดยใช้เวลา ๑๐ นาที
(ครูอ่านเฉพาะคำชี้แจงให้นักเรียนฟัง)

ประติษฐ์	เพื่อน	หุงข้าว	ไข่เลือดออก	อนามัย
ก้วยเตี้ยว	โกหก	ลูกบอล	หวาน	สกปรก

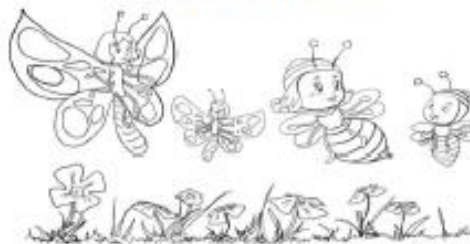
๑. เด็กดีไม่พูด
๒. ฉันช่วยแม่ ทุกวัน
๓. ลำไยเป็นผลไม้ที่มีรส
๔. การทิ้งขยะเรียราดทำให้ถนน
๕. น้องของฉันชอบเล่น
๖. คุณครูให้นักเรียน ของเล่นจากเศษวัสดุ
๗. พี่ชอบรับประทานข้าวผัด แต่น้องชอบรับประทาน
๘. ยุงลายเป็นพาหะของโรค
๙. มานี้เป็น ที่ซูใจรักมากที่สุด
๑๐. การรักษาความสะอาดร่างกาย ทำให้มี ดี

ฉบับที่ ๓

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านออกเสียงเรื่องที่กำหนดให้ โดยใช้เวลา ๕ นาที (ครูอ่านเฉพาะคำชี้แจงให้นักเรียนฟัง)

ผีเสื้อกับผีเสื้อน้อย

ที่บึงกว้างแห่งหนึ่ง ผีเสื้อแม่ลูกคู่หนึ่งหลงความงาม
ของปีกตน แม่ผีเสื้อยอมตามใจลูก ไม่ให้ลูกต้องทำงานหนัก
เพราะกลัวว่าจะทำให้ปีกบอบช้ำและซีดจาง ฝ่ายแม่ผีเสื้อหลง
สอนให้ลูกอดทน ขยันขันแข็ง และไม่ยอมตามใจลูก

เมื่อเวลาผ่านไป ผีเสื้อน้อยกลายเป็นผีเสื้อที่เข้มแข็ง
ส่วนลูกผีเสื้อเป็นผีเสื้อที่อ่อนแอ วันหนึ่งเกิดพายุลมแรง
ผีเสื้อแม่ลูกสามารถบินกลับที่พักได้ ส่วนลูกผีเสื้อถูกลมพัด
จนปีกขาดเจ็บ แม่ผีเสื้อคิดว่าจะต้องสอนลูกให้พึ่งตนเองให้ได้

ที่มา: <http://www.tup.ac.th/virtues/tale9.html>
ดัดแปลงจาก ๘๐ นิทานสร้างคุณธรรม: ความขยัน

เครื่องมือวัดและประเมินผลความสามารถและทักษะ
“อ่านออก”

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓
ภาคเรียนที่ ๑

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

ฉบับที่ ๑

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำที่กำหนดให้ โดยใช้เวลา ๕ นาที (ครูอ่านเฉพาะคำชี้แจงให้นักเรียนฟัง)

๑. พิธี	๑๑. บุญคุณ
๒. กระบะ	๑๒. ธนาการ
๓. พักผ่อน	๑๓. ปรากรฎ
๔. ซ้อนล้อม	๑๔. บริษัท
๕. ข้าวต้ม	๑๕. เขย่า
๖. อบอวน	๑๖. คลั่ง
๗. ร่มเย็น	๑๗. กิจกรรม
๘. พรวนดิน	๑๘. สรรเสริญ
๙. เกลี้ยง	๑๙. หนังสือพิมพ์
๑๐. ก่อสร้าง	๒๐. จักรยานยนต์

ฉบับที่ ๒
คำชี้แจง

ให้นักเรียนใช้คำที่กำหนดให้ เติมในช่องว่างให้ได้ใจความ โดยใช้เวลา ๑๐ นาที
(ครูอ่านเฉพาะคำชี้แจงให้นักเรียนฟัง)

ตักเตือน	กตिका	ปฏิบัติ	อวัยวะ	โบสถ์
เจดีย์	ตะหลิว	วิ่งเล่น	ซ้อม	พระ
ถวายเป็น	ขับร้อง	ปฏิญาณ	กฎหมาย	คำสั่ง
ผักบุ้ง	อาหาร	เชื่อม	เขย่า	ชิม

๑. บ้านสวนของคุณยายมีขึ้นเลื้อยอยู่ริมรั้ว
๒. มานะ ฟุตบอลหลังโรงเรียนเลิกทุกวัน
๓. การเล่นเกมทุกประเภทต้องยึดตาม ของกีฬาแต่ละประเภท
๔. สุดาได้รับรางวัลชนะเลิศในการประกวด เพลงสากล
๕. ลูกเสือสำรองยึดมั่นในกฎและคำ อย่างเคร่งครัด
๖. การผัดอาหารในกระทะนิยมใช้
๗. พิธีกรรมทางศาสนาของพระสงฆ์มักกระทำใน.....
๘. ในขอยนี้มีเด็ก ควรขับรถด้วยความระมัดระวัง
๙. คนที่ชอบแกล้งเพื่อน ครูมักจะเรียกมา..... ก่อน ๑ ครั้ง
๑๐. การรับประทานยาน้ำควร ขวด ก่อนรับประทาน

ฉบับที่ ๓

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนดให้ แล้วตอบคำถามปากเปล่า โดยใช้เวลา ๑๐ นาที
(ครูอ่านเฉพาะคำชี้แจงให้นักเรียนฟัง)

ในคืนที่ท้องฟ้าปลอดโปร่ง ปราศจากแสงไฟฟ้าและแสงจันทร์รบกวน ไม่มีฝุ่นควันหรือเมฆบดบัง เราจะเห็นดาวเต็มฟ้าเป็นธรรมชาติที่ดูสวยงาม ยิ่งนัก มีทั้งดาวดวงที่สว่างมากๆ โดดเด่นท่ามกลางดาวที่สว่างรองลงไป เป็นจำนวนมาก บางครั้งก็เห็นแสงวาบ เคลื่อนที่เป็นทางยาวแล้วหายไป ซึ่งเรียกว่า ดาวตก หรือผีพุ่งไต้ ดาวตกหรือผีพุ่งไต้ เป็นปรากฏการณ์ที่เกิดในบรรยากาศของโลก แต่ดาวที่ส่องแสงระยิบระยับสวยงามทั้งหลายอยู่นอกโลกห่างไกลจากโลกมาก เราจึงเห็นเป็นจุดสว่างเล็กๆ ส่วนใหญ่เป็นดาวแบบเดียวกับดวงอาทิตย์ ซึ่งเราเรียกว่า ดาวฤกษ์ ส่วนดาวเคราะห์ที่เป็นบริวารของดวงอาทิตย์ มี ๘ ดวง คือ ดาวพุธ ดาวศุกร์ โลก ดาวอังคาร ดาวพฤหัสบดี ดาวเสาร์ ดาวยูเรนัส และดาวเนปจูน ซึ่งมีดาวที่มองเห็นด้วยตาเปล่าเป็นจุดสว่างค่อนข้างมากมีเพียง ๕ ดวง

ที่มา: ดัดแปลงจากสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน
โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เล่ม ๓๓

คำถาม

๑. ข้อความที่กำหนดให้ กล่าวถึงเรื่องใด
๒. จากเรื่องที่อ่าน มีชื่อดาวเคราะห์ใดบ้างที่เป็นชื่อวันในสัปดาห์
๓. แสงwabเคลื่อนที่เป็นทางยาวแล้วหายไป เราเรียกว่าอะไร
๔. ดาวที่ส่องแสงระยิบระยับ เรียกว่า ดาวชนิดใด
๕. ถ้านักเรียนอยากเห็นดาวบนท้องฟ้าที่สวยงาม โดดเด่น ควรดูในช่วงที่ท้องฟ้าเป็นอย่างไร

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้

โรงเรียนวัดทางหลวง (เทพราชภูรังสรรค์)

แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๑

หน่วยการเรียนรู้ฝึก ๕ สี ตีมีประโยชน์

เรื่อง ทบทวนสระ โ , ใ และ ไ

ผู้สอน ครู LS1

เวลา ๑ คาบ

 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

 สาระการเรียนรู้

- ทบทวนสระ โ , ใ และ ไ

ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ
ท ๑.๑ ป. ๑/๑ อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง และข้อความสั้นๆ ท ๑.๑ ป. ๑/๒ บอกความหมายของคำ และข้อความที่อ่าน	การเรียนรู้พยัญชนะ การวางสระโ , ใ , ไ ให้ถูกตำแหน่ง ซึ่งสระโ , ใ , ไ จะวางไว้หน้าพยัญชนะ และการประสมคำ จะช่วยให้ให้อ่านและเขียนคำได้อย่างถูกต้อง

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนเรียนจบบทเรียนนี้ นักเรียนสามารถ

๑. บอกตำแหน่งการวางสระโ, โ, ใ ในคำต่างๆได้ถูกต้อง
๒. อ่านคำที่มีสระโ, โ, ใ ได้
๓. บอกประโยชน์ของผัก ผลไม้ได้
๔. จำแนกผัก ผลไม้ตามสีได้
๕. มีความมุ่งมั่นในการทำงาน
๖. มีความใฝ่เรียนใฝ่รู้

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูให้นักเรียนเล่นจ้ำจี้ผลไม้ โดย
 - ๑.๑ ครูให้นักเรียนแต่ละคนกางนิ้วมือ ๕ นิ้วไว้บนโต๊ะ
 - ๑.๒ ครูและนักเรียนร่วมกันร้องเพลง “จ้ำจี้ผลไม้” พร้อมกับจิ้มนิ้วที่ละนิ้วตามพยางค์
ในเนื้อเพลง คนสุดท้ายที่โดนจิ้มจะต้องพับนิ้วลงไป
 - ๑.๓ ร้องทั้งหมด ๓ ครั้ง ใครที่นิ้วเหลืออยู่มากที่สุดเป็นผู้ชนะ

ขั้นสอน

๒. ครูนำรูปประกอบคำชื่อผลไม้ที่มีสระโ, โ, ใ มาให้นักเรียนอ่าน เช่น แดงโม แดงไทย ฯลฯ
๓. ครูและนักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างคำที่ใช้สระโ, โ, ใ อื่นๆ
๔. ครูให้นักเรียนช่วยกันเติมสระสระโ, โ, ใ จากคำที่ครูกำหนด เช่น แดง_ทย, แดง_ม ฯลฯ
๕. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายการวางตำแหน่งของสระโ, โ, ใ
๖. ครูให้นักเรียนจัดกลุ่มผัก ผลไม้ตามสีของผัก พร้อมทั้งบอกประโยชน์ของผักแต่ละสี

ขั้นสรุป

๗. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการวางตำแหน่งของสระโ, โ, โ

๘. ให้นักเรียนทำใบงานเรื่องสระโ, โ, โ

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๑. เพลงจำจี้ผลไม้

๒. รูปภาพประกอบคำ แดงไทย, ลำโย, มะไฟ, ส้มโอ, แดงโม

๓. บัตรคำ แดง_ทย, ลำ_ย, มะ_ฟ, ส้ม_อ, แดง_ม

๔. ใบงานเรื่องสระโ, โ, โ

การวัดและประเมินผล

๑. ความถูกต้องของการวางสระโ, โ, โ ในคำต่างๆ

๒. ความถูกต้องของการอ่านคำสระโ, โ, โ

๓. ความถูกต้องของการจำแนกผัก ผลไม้ตามสี

๔. ความสนใจและการมีส่วนร่วมในการตอบคำถาม

โรงเรียนวัดทางหลวง (เทพราชบุรีรังสรรค์)

แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ สี ตีมีประโยชน์

เรื่อง การอ่านสัญลักษณ์

ผู้สอน ครู LS1

เวลา ๑ คาบ

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

สาระการเรียนรู้

- การอ่านสัญลักษณ์

ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ
ท ๑.๑ ป. ๑/๗ บอกความหมายของเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์สำคัญที่มักพบเห็นในชีวิตประจำวัน	สัญลักษณ์ เป็นสิ่งที่กำหนดนิยามกันขึ้นเพื่อให้ใช้หมายความแทนอีกสิ่งหนึ่ง ซึ่งนักเรียนจะต้องสามารถบอกความหมายของเครื่องหมายที่พบในชีวิตประจำวันได้เพื่อจะได้ปฏิบัติตามสัญลักษณ์นั้นๆ ได้อย่างถูกต้อง

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักเรียนเรียนจบบทเรียนนี้ นักเรียนสามารถ

๑. นักเรียนบอกความหมายของสัญลักษณ์ต่างๆได้
๒. นักเรียนปฏิบัติตามสัญลักษณ์ต่างๆ ได้
๓. นักเรียนเลือกใช้สัญลักษณ์ต่างๆได้ตามสถานการณ์ที่กำหนด
๔. มีความใฝ่เรียนใฝ่รู้

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูเล่านิทาน “หนูฟ้าไปซื้อผัก” โดยครูกำหนดสถานการณ์ว่า คุณแม่ให้หนูฟ้าไปซื้อผัก โดยมี ๒

ร้านให้หนูฟ้าเลือก ร้านแรกหนูฟ้าเห็นผักสีเขียว ใบสวย ไม่มีตำหนิ ดูแล้วน่ารับประทาน ส่วนร้านที่สองหนูฟ้าเห็นผักมีรู มีรอยตัวแมลงกัด และมีสัญลักษณ์ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ติดอยู่

๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายว่าถ้านักเรียนเป็นหนูฟ้านักเรียนจะเลือกผักร้านใด เพราะเหตุใด
๓. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายวิธีการเลือกซื้อผัก และสัญลักษณ์ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ ซึ่ง

เป็นสัญลักษณ์แสดงว่าเป็นผักปลอดสารพิษที่ได้รับการรับรองมาตรฐานว่ามีความปลอดภัย

ขั้นสอน

๔. ครูให้นักเรียนดูวิดีโอสัญลักษณ์ เครื่องหมาย สัญลักษณ์

(<https://www.youtube.com/watch?v=I2abRRYs9NI>)

๕. ครูให้นักเรียนสังเกตบัตรภาพสัญลักษณ์ต่างๆ แล้วร่วมกันอภิปรายความหมายของสัญลักษณ์

นั้น

๖. ครูให้นักเรียนยกตัวอย่างสัญลักษณ์อื่นๆที่นักเรียนเคยพบเห็น แล้วร่วมกันอภิปรายความหมาย

๗. ครูกำหนดสถานการณ์ต่างๆให้นักเรียนเลือกบัตรภาพสัญลักษณ์ให้ถูกต้อง (แสนศักดิ์ต้องการเข้าห้องน้ำ, ข้าวฟ่างพาคณะยายพิการไปเข้าห้องน้ำ, เกิดไฟไหม้ในห้างสรรพสินค้า, ไม้ต้องการไปขึ้นลิฟท์, โอ๊ตจะข้ามถนน)

ขั้นสรุป

๑๔. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความหมายของสัญลักษณ์ต่างๆ โดยครูแสดงบัตรภาพสัญลักษณ์ แล้วให้นักเรียนบอกความหมายของสัญลักษณ์นั้นให้ถูกต้อง

๑๕. ครูพานักเรียนไปนอกห้องเรียน โดยครูกำหนดกติกาว่า หากนักเรียนพบเห็นสัญลักษณ์ใด นักเรียนจะต้องอ่านสัญลักษณ์นั้น และปฏิบัติตามสัญลักษณ์นั้น

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๑. บัตรภาพผักปลอดสารพิษ และผักไม่ปลอดสารพิษ

ผักปลอดสารพิษ

ผักไม่ปลอดสารพิษ

๒. ภาพสัญลักษณ์ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์

๓. ภาพสัญลักษณ์ต่างๆ

ห้ามถ่ายรูป

ห้ามสูบบุหรี่

งดใช้เสียง

ห้ามนำสัตว์เลี้ยงเข้ามา

ห้ามจุดไฟ

ห้ามทิ้งขยะบริเวณนี้

ห้ามรับประทานอาหาร

ห้ามเข้า

หยุด

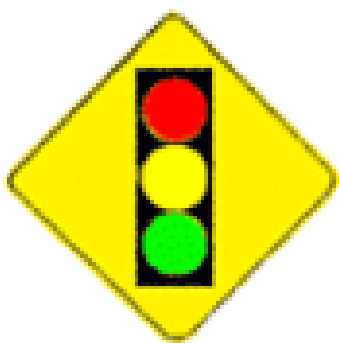
สุชา

คนพิการ

ทางหนีไฟ

สัญญาณไฟจราจร

โทรศัพท์

ลิฟท์

ทางม้าลาย

ไฟฟ้าแรงสูง

อันตราย

การวัดและประเมินผล

๑. ความถูกต้องของการบอกความหมายของสัญลักษณ์ต่างๆ
๒. ความถูกต้องของการปฏิบัติตามสัญลักษณ์ต่างๆ
๓. ความถูกต้องของการเลือกใช้สัญลักษณ์ต่างๆได้ตามสถานการณ์ที่กำหนด
๔. ความสนใจและการมีส่วนร่วมในการตอบคำถาม

โรงเรียนวัดทางหลวง (เทพราชภูริรังสรรค์)

แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

ภาคเรียนที่ ๑

เรื่อง วรรณยุกต์

เวลา ๑ คาบ

ผู้สอน ครู LS2

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

สาระการเรียนรู้

- วรรณยุกต์

ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ
ท ๑.๑ ป. ๒/๑ อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง ข้อความ และบทร้อยกรองง่ายๆ ได้ถูกต้อง ท ๑.๑ ป. ๒/๒ อธิบายความหมายของคำ และ ข้อความที่อ่าน	เมื่อเราใส่วรรณยุกต์ลงไปบนคำใด จะทำให้ เสียงและความหมายของคำนั้นเปลี่ยนไป

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนสามารถบอกความหมายของวรรณยุกต์ได้
๒. นักเรียนอ่านคำที่มีวรรณยุกต์ได้
๓. เมื่อกำหนดคำมาให้สามารถบอกรูปวรรณยุกต์ได้
๔. นักเรียนสามารถบอกเสียงวรรณยุกต์จากคำที่กำหนดให้ได้
๕. นักเรียนสามารถยกตัวอย่างคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์ และคำที่มีรูปวรรณยุกต์ได้
๖. มีวินัย
๗. มีความรับผิดชอบ
๘. มีความใฝ่เรียนใฝ่รู้

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม “ทายคำจากรูป” โดย
 - ครูแสดงรูปภาพการปา, ป่า, ป่า ,ป่า และป่า เพื่อให้นักเรียนทายคำจากรูปภาพ
 - ครูสุ่มนักเรียนทายคำจากรูป หากนักเรียนทายไม่ถูก ครูแสดงความหมายของคำได้ภาพเพื่อบอกใบ้ ดังนี้

ปา	-	ขว้างไปตรงๆข้างหน้า
ป่า	-	ต้นไม้ขึ้นหนาแน่น
ป่า	-	พี่สาวของพ่อหรือแม่
ป่า, ป่า	-	คำที่คนจีนเรียกพ่อ
๒. ครูให้นักเรียนสังเกตคำทั้ง ๕ คำว่า มีความเหมือนและแตกต่างกันอย่างไร
๓. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายว่าสิ่งที่เหมือนกันของคำทั้ง ๕ คือ พยัญชนะต้นและสระ ส่วนสิ่งที่แตกต่างกันคือเครื่องหมายที่อยู่ข้างบนพยัญชนะต้น ซึ่งก็คือ วรรณยุกต์

ขั้นสอน

๔. ครูให้นักเรียนสังเกตว่าใส่รูปวรรณยุกต์ลงไปบนคำใด จะทำให้เสียงและความหมายของคำนั้นเปลี่ยนไป

๕. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายว่ารูปวรรณยุกต์ มี ๔ รูป โดยให้นักเรียนดูตัวอย่างคำว่า “ปา” เป็นคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์

“ปา” มีรูปวรรณยุกต์ คือ _ เรียกว่า ไม้เอก

“ป้า” มีรูปวรรณยุกต์ คือ ˊ เรียกว่า ไม้โท

“ป๊า” มีรูปวรรณยุกต์ คือ ˋ เรียกว่า ไม้ตรี

“ป๊า” มีรูปวรรณยุกต์ คือ ˆ เรียกว่า ไม้จัตวา

๖. ครูยกตัวอย่างคำว่า กิน, ไข่, ได้, หา, ม้า, เกี้ยว, เต่า, เต่า, ช้าง, กีบ, จำ แล้วให้นักเรียนบอกรว่าคำนั้นมีรูปวรรณยุกต์ คืออะไร

๗. ครูให้นักเรียนผันเสียง ปา ป่า ป๊า ป้า ป๊า แล้วให้นักเรียนสังเกตเสียงวรรณยุกต์ว่ามีระดับเสียงสูงต่ำ ซึ่งเสียงวรรณยุกต์มีทั้งหมด ๕ เสียง คือ เสียงสามัญ เอก โท ตรี จัตวา

๘. ครูแสดงแผนภาพบันไดเสียงวรรณยุกต์โดยเริ่มจากเสียงสามัญ เอก โท ตรี จัตวา และยกตัวอย่างคำในเสียงต่างๆ

ปา เป็นเสียงสามัญ

ป้า เป็นเสียงเอก

ป๊า เป็นเสียงโท

ป๊า เป็นเสียงตรี

ป๊า เป็นเสียงจัตวา

๙. ครูสวมถุงมือเสียงวรรณยุกต์ โดยกำหนดให้

- นิ้วหัวแม่มือ คือ เสียงสามัญ
- นิ้วชี้ คือ เสียงเอก
- นิ้วกลาง คือ เสียงโท
- นิ้วกลาง คือ เสียงตรี
- นิ้วก้อย คือ เสียงจัตวา

๑๐. ครูยกตัวอย่างการผันเสียง กา ก่า ก้า ก๊า ก๋า, คา ข่า ข้า ค้า ขา, กิน กิ่น กิ้น กึ้น กึ้น, ปิง ปิ่ง ปึง, บอ บ่อ บ้อ บื้อ บ่อ

๑๑. ครูให้นักเรียนบอกรว่า คำว่า กิน, ไข่, ได้, หา, ม้า, เกี้ยว, เต่า, เต่า, ช้าง, กีบ, จำ มีเสียงวรรณยุกต์อะไร โดยครูให้นักเรียนผันเสียงไปพร้อมกัน

๑๒. ครูแสดงตารางรูปและเสียงวรรณยุกต์ ของคำว่า กิน, ไข่, ใต้, หา, ม้า, เกี้ยว, เต่า, เต่า, ช้าง, กีบ, จ้า ให้นักเรียนสังเกตว่ารูปสระและเสียงสระไม่จำเป็นต้องตรงกัน เช่น คำว่าม้า มีรูปวรรณยุกต์ ๒ แต่มีเสียงวรรณยุกต์ตรี คำว่าหา ไม่มีรูปวรรณยุกต์ แต่มีเสียงวรรณยุกต์จัตวา เป็นต้น

๑๓. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม “เน้นรูป-เสียงอะไร” โดย

- ครูกำหนดให้มือขวา เป็นมือของเสียงวรรณยุกต์ ส่วนมือซ้ายเป็นมือรูปวรรณยุกต์ โดยกำหนดให้

- นิ้วหัวแม่มือ คือ - (ไม่มีรูปวรรณยุกต์)
- นิ้วชี้ คือ _
- นิ้วกลาง คือ ๒
- นิ้วกลาง คือ _
- นิ้วก้อย คือ _

- ครูแสดงบัตรคำคำว่า ไก่, หมา, แมว, หมู, ปลา, ช้าง, เสือ, กุ้ง, กระต่าย, ค้างคาว, กิ้งก่า, ตั๊กแตน, ตั๊กแก ให้นักเรียนแสดงนิ้วมือแสดงการบอกว่าคำนั้นมีรูปและเสียงวรรณยุกต์อะไร

- ครูและนักเรียนร่วมกันตรวจความถูกต้องของคำตอบ

ขั้นสรุป

๑๔. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปว่าวรรณยุกต์คือระดับเสียงสูงต่ำของคำหรือพยางค์ รูปวรรณยุกต์มี ๔ รูป คือ _ , ๒ , ๓ และ + เมื่อเราใส่รูปวรรณยุกต์ลงไปบนคำใด จะทำให้เสียงและความหมายของคำนั้นเปลี่ยนไป ส่วนเสียงวรรณยุกต์ มี ๕ เสียง คือ เสียงสามัญ เอก โท ตรี และจัตวา ซึ่งรูปสระและเสียงสระไม่จำเป็นต้องตรงกัน

๑๕. ครูแสดงรูปภาพบ้าน, หน้าต่าง, กล้อง, ก้อนน้ำ และปลาทองโก้ แล้วสุ่มให้นักเรียนเติมวรรณยุกต์ให้ถูกต้อง

๑๖. ครูให้นักเรียนเขียนชื่อเล่นตัวเองในกระดาษ แล้วบอกว่ามีรูปและเสียงวรรณยุกต์อะไร

๑๗. ครูสุ่มนักเรียนออกมานำเสนอ พร้อมตรวจความถูกต้องของคำตอบ

๑๘. ครูสุ่มให้นักเรียนยกตัวอย่างคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์ และคำที่มีรูปวรรณยุกต์ , _ ๒ , ๓ และ

+
_

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๑, รูปภาพ

ปา

ป่า

ป้า

ป๊า, ป่า

๒. บัตรคำ (ปา, ป่า, ป้า ,ป๊า, ป่า)

๓. บัตรคำ (รูปวรรณยุกต์)

๔. แถบประโยค (_ เรียกว่า ไหมเอก, ˊ เรียกว่า ไหมโท, ˋ เรียกว่า ไหมตรี, ˏ เรียกว่า ไหมจัตวา)

๕. บัตรคำ (กิน, ไข่, ได้, หา, ม้า, เกี้ยว, เต่า, เต่า, ช้าง, กีบ, จ้า)

๖. บัตรคำ (เสียงวรรณยุกต์, เสียงสามัญ, เสียงเอก,เสียงโท, เสียงตรี, เสียงจัตวา)

๗. แผนภาพบันไดเสียงวรรณยุกต์

๘. บัตรคำ (กิน, ไข่, ได้, หา, ม้า, เกี้ยว, เต่า, เต่า, ช้าง, กีบ, จ้า)

๙. ตารางรูปและเสียงวรรณยุกต์

คำ	รูป	เสียง
กิน	-	สามัญ
ไข่	ˊ	เอก
ได้	ˋ	โท
หา	-	จัตวา
ม้า	ˊ	ตรี
เกี้ยว	ˋ	ตรี
เต่า	ˊ	เอก
เต่า	ˋ	จัตวา
ช้าง	ˊ	ตรี
กีบ	ˋ	ตรี
จ้า	ˊ	โท

๑๐. บัตรคำ (ไก่, หม่า, แมว, หมู, ปลา, ช้าง, เสือ, กุ้ง, กระจ่าง, ค้างคาว, กิ้งก่า, ตั๊กแตน, ตู๊กแก)

๑๑. รูปภาพประกอบคำ

บ้าน

หน้าต่าง

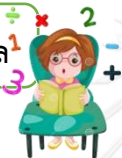
กล้อง

กอกน้ำ

๑๒. กระดาษสำหรับเขียนชื่อ

การวัดและประเมินผล

๑. ความถูกต้องของการบอกความหมายของวรรณยุกต์
๒. ความถูกต้องของการอ่านคำที่มีวรรณยุกต์
๓. ความถูกต้องของการบอกรูปวรรณยุกต์เมื่อกำหนดคำมาให้
๔. ความถูกต้องของการบอกเสียงวรรณยุกต์จากคำที่กำหนดให้
๕. ความถูกต้องของตัวอย่างคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์ และคำที่มีรูปวรรณยุกต์
๖. ทำงานเป็นระเบียบ เรียบร้อย
๗. รับผิดชอบในการทำงาน ส่งงานตรงเวลา
๘. มีส่วนร่วมในการตอบคำถาม

โรงเรียนวัดทางหลวง (เทพราชภูริรังสรรค์)

แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

ภาคเรียนที่ ๑

เรื่อง ดอกไม้พิเศษกับนิทานน้อยผู้อารี

เวลา ๑ คาบ

ผู้สอน ครู LS2

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

สาระการเรียนรู้

- ดอกไม้พิเศษกับนิทานน้อยผู้อารี

ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ
ท ๑.๑ ป. ๒/๑ อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง ข้อความ และบทร้อยกรองง่ายๆ ได้ถูกต้อง	<p>การอ่านนิทานนอกจากนักเรียนจะต้องอ่านออก เข้าใจความหมายของคำแล้ว นักเรียนจะต้องสามารถจับใจความสำคัญจากเรื่องได้ ซึ่งเรื่องดอกไม้พิเศษกับนิทานน้อยผู้อารี จะสอนให้นักเรียนรู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีน้ำใจต่อผู้อื่น</p>
ท ๑.๑ ป. ๒/๒ อธิบายความหมายของคำ และข้อความที่อ่าน	
ท ๑.๑ ป. ๒/๓ ตั้งคำถามและตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	
ท ๑.๑ ป. ๒/๔ ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดจากเรื่องที่อ่าน	
ท ๑.๑ ป. ๒/๕ แสดงความคิดเห็นและคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน	

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงนิทานที่ครูกำหนดได้
๒. นักเรียนสามารถบอกความหมายของคำจากเรื่องได้
๓. นักเรียนสามารถตอบคำถามจากเรื่องได้
๔. นักเรียนบอกใจความสำคัญจากเรื่องได้
๕. นักเรียนสามารถคาดคะเนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้
๖. นักเรียนสามารถบอกข้อคิดที่ได้จากเรื่องได้
๗. ใฝ่เรียนรู้
๘. มีความรับผิดชอบ

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูเล่านิทานเรื่องดอกไม้วิเศษกับนิดหน้อยผู้อารีให้นักเรียนฟัง โดยก่อนที่จะเล่าครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายความหมายของคำว่า อารี (เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่)
๒. เมื่อครูอ่านได้ครึ่งเรื่อง ครูบอกนักเรียนว่านิทานได้ขาดหายไป และให้นักเรียนคาดเดาเหตุการณ์ต่อจากที่นิดหน้อยหลงป่าว่าเป็นอย่างไร ถ้านักเรียนเป็นนิดหน้อยนักเรียนจะอย่างไร

ขั้นสอน

๓. ครูแจกนิทานส่วนที่เหลือให้นักเรียนอ่านโดย
 - ครูให้นักเรียนจับคู่กัน
 - ครูแจกนิทานให้นักเรียนคู่ละ ๑ แผ่น
 - ครูให้นักเรียนคู่ที่ได้นิทานหน้าแรกอ่านก่อน แล้วให้คู่ต่อไปอ่านตามลำดับจนครบ

ขั้นสรุป

๔. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องดอกไม้วิเศษกับนิดหน้อยผู้อารี และข้อคิดที่ได้จากเรื่อง (เราควรมีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น, การที่เรามีน้ำใจต่อผู้อื่นก็จะทำให้เราเป็นที่รัก และเมื่อเราลำบากก็จะมีคนช่วยเหลือ ฯลฯ) และให้นักเรียนยกตัวอย่างว่าจะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนอย่างไร

๕. ครูถามคำถามจากเรื่อง โดยให้นักเรียนจับสลากคำถาม

- ตัวละครในเรื่องมีใครบ้าง (นิตหน้อย ยาย กวาง ดอกไม้ ชาวบ้าน)
- นิตหน้อยมีนิสัยอย่างไร (กตัญญู โอบอ้อมอารี มีน้ำใจ)
- นิตหน้อยให้ผลไม้กับใคร (กวาง)
- นิตหน้อยให้อะไรกับดอกไม้วิเศษ (น้ำ)
- ดอกไม้วิเศษให้อะไรนิตหน้อยเป็นการตอบแทน (พรวิเศษสามข้อ)
- นิตหน้อยขออะไรกับดอกไม้วิเศษ (ขอให้คุณยายหายป่วย)
- ดอกไม้วิเศษเสกอะไรให้นิตหน้อย (ให้คุณยายหายป่วย เสื้อผ้า ขนม อาหารอร่อยๆ)
- นิตหน้อยทำอะไรกับของที่ดอกไม้วิเศษเสกให้ (แจกชาวบ้าน)

๖. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๑. นิทานเรื่องดอกไม้วิเศษกับนิตหน้อยผู้อารี
๒. สลากคำถาม

การวัดและประเมินผล

๑. ความถูกต้องของการอ่านออกเสียงนิทานที่ครูกำหนด
๒. ความถูกต้องของการบอกความหมายของคำจากเรื่อง
๓. ความถูกต้องของการตอบคำถามจากเรื่อง
๔. ความถูกต้องของการบอกใจความสำคัญจากเรื่อง
๕. ความสมเหตุสมผลของการคาดคะเนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
๖. ความถูกต้องของการบอกข้อคิดที่ได้จากเรื่อง
๗. มีส่วนร่วมในการตอบคำถาม
๘. ตั้งใจเรียน

โรงเรียนวัดทางหลวง (เทพราชภูริรังสรรค์)

แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ภาคเรียนที่ ๑

เรื่อง คำคล้องจอง

เวลา ๑ คาบ

ผู้สอน ครู LS3

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

สาระการเรียนรู้

- คำคล้องจอง

ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ
ท ๑.๑ ป. ๓/๑ อ่านออกเสียงคำ ข้อความ เรื่องสั้นๆ และบทร้อยกรองง่ายๆ ได้ถูกต้อง คล่องแคล่ว ท ๑.๑ ป. ๓/๒ อธิบายความหมายของคำและข้อความที่อ่าน	คำคล้องจองมีความไพเราะ งดงาม สามารถนำไปใช้ในการแต่งกลอนหรือคำขวัญ เพื่อให้จดจำได้ง่ายขึ้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนสามารถบอกลักษณะของคำคล้องจองได้
๒. ยกตัวอย่างคำที่เป็นคำคล้องจองได้ถูกต้อง
๓. เรียงลำดับคำที่ครูกำหนดให้ ให้คล้องจองกันได้ถูกต้อง
๔. แต่งคำคล้องจอง ๒-๓ พยางค์ได้
๕. นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
๖. มีความใฝ่เรียนใฝ่รู้
๗. มีความรับผิดชอบในการทำงาน

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูสุ่มตัวแทนนักเรียนที่เรียบร้อยออกมาจับสลากคำ โดยมีคำคือ ดินสอ, ยางลบ, ไม้บรรทัด, สีส, กบเหลาดินสอ, จอโทรทัศน์, พัดลม, หวี
๒. นักเรียนอ่านคำในข้อ ๑ พร้อมกัน
๓. ครูเรียงคำเป็นคู่คำคล้องจองบนกระดาน
๔. จากนั้นให้นักเรียนสังเกต และบอกลักษณะของคำที่ครูติดไว้เป็นคู่ และถามนักเรียนว่า
 - คำบนกระดาน มีลักษณะอย่างไร (คำหลังและคำหน้ามีสระและตัวสะกดเดียวกัน)
 - นักเรียนคิดว่า เมื่อเราพูดหรืออ่านคำบนกระดาน เรารู้สึกอย่างไร (อ่านง่าย, ไพเราะ, คล้องจองกัน)
 - ถ้าเรานำคำที่มีสระเดียวกัน ตัวสะกดเดียวกัน มาเขียนระหว่างกลุ่มคำ (หน้า-หลัง) เช่น ชื่อดินสอ จอโทรทัศน์ คำว่า ดินสอ จอ เป็นคำที่มีลักษณะใด (คำคล้องจอง)

ขั้นสอน

๕. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายความหมายของคำคล้องจอง (คำที่มีสระเสียงเดียวกันและมีตัวสะกดอยู่ในมาตราเดียวกัน)

๖. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น ๒ กลุ่ม แข่งกันคิดคำคล้องจอง โดยครูกำหนดคำขึ้นต้นให้ แล้วให้นักเรียนสลับกันตอบ ออกมาเขียนบนกระดานดำ ฝ่ายใดคิดคำไม่ทันเวลา (๕ วินาที) ต้องเสียคะแนนให้อีกฝ่าย คำที่ครูกำหนดให้ คือ กระดาน

๗. ครูนำบทกลอนดอกสร้อย “เด็กเอ๋ยเด็กน้อย” มาให้นักเรียนช่วยกันหาคำคล้องจองในแต่ละวรรค

ขั้นสรุป

๘. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มละ ๔ คน ให้แต่งคำคล้องจอง ๒-๓ พยางค์ ๔ คำ ตกแต่งให้สวยงาม และให้นำเสนอหน้าชั้นเรียน

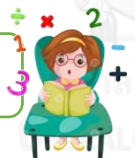
๙. นักเรียนทำใบงานเรียงคำคล้องจอง

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๑. บัตรคำ (ดินสอ, ยางลบ, ไม้บรรทัด, สี, กบเหลาดินสอ, จอโทรทัศน์, พัดลม, หวี)
๒. บทกลอนดอกสร้อย “เด็กเอ๋ยเด็กน้อย”
๓. ใบงานเรียงคำคล้องจอง

การวัดและประเมินผล

๑. ความถูกต้องของการบอกลักษณะของคำคล้องจอง
๒. ความถูกต้องของตัวอย่างคำที่เป็นคำคล้องจอง
๓. ความถูกต้องของเรียงลำดับคำที่ครูกำหนดให้
๔. ความถูกต้องของการแต่งคำคล้องจอง ๒-๓ พยางค์
๕. การทำงานร่วมกับผู้อื่น ให้ความร่วมมือ ยอมรับฟังความเห็นของกลุ่ม
๗. มีความกระตือรือร้นในการเรียน มีส่วนร่วมในการเรียน การตอบคำถาม
๖. ส่งงานตรงเวลา

โรงเรียนวัดทางหลวง (เทพราชภูริรังสรรค์)

แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ภาคเรียนที่ ๑

เรื่อง คำที่ประวิสรรชนีย์

เวลา ๑ คาบ

ผู้สอน ครู LS3

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

สาระการเรียนรู้

-คำที่ประวิสรรชนีย์

ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ
<p>ท ๑.๑ ป. ๓/๑ อ่านออกเสียงคำ ข้อความ เรื่องสั้นๆและบทร้อยกรองง่ายๆ ได้ถูกต้อง</p> <p>คล่องแคล่ว</p> <p>ท ๑.๑ ป. ๓/๒ อธิบายความหมายของคำและข้อความที่อ่าน</p>	<p>คำที่ประวิสรรชนีย์ คือ คำที่มี - ะ (วิสรรชนีย์) ประสมอยู่ที่พยางค์หน้า ให้อ่านออกเสียง อะ และคำที่ไม่ประวิสรรชนีย์ คือ คำที่ไม่มี - ะ (วิสรรชนีย์) ประสมอยู่ที่พยางค์หน้า ให้อ่านออกเสียง อะ กิ่งเสียง</p>

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกความหมายของคำที่ประวิสรรชนีย์และไม่ประวิสรรชนีย์ได้
๒. อ่านคำที่ประวิสรรชนีย์และไม่ประวิสรรชนีย์ได้
๓. เมื่อกำหนดคำมาให้สามารถบอกได้ว่าเป็นคำที่ประวิสรรชนีย์หรือไม่ประวิสรรชนีย์
๔. ยกตัวอย่างคำที่ประวิสรรชนีย์และไม่ประวิสรรชนีย์ได้
๕. มีวินัย
๖. มีความใฝ่เรียนใฝ่รู้
๗. มีความรับผิดชอบในการทำงาน

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. นักเรียนเล่นเกมหาคำโดยให้นักเรียนค้นหาคำ ๒ คำ จากที่ซ่อน (ตะปู , ตลาด) โดยครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาคำจากการที่ครูบอกไปที่ซ่อนให้ คือ อยู่หลังสิ่งที่ไว้เปิด-ปิดให้คนเข้าออก อยู่กับครูคนที่สวยที่สุดในห้องนี้

๒. ครูนำคำ ตะปู และตลาดให้นักเรียนอ่าน พร้อมทั้งเขียนคำอ่านให้นักเรียนสังเกตความเหมือนและความแตกต่าง (ตะปู = ตะ - ปู, ตลาด = ตะ - หลาด คำว่า ตะ ออกเสียงสระ อะ เหมือนกัน แต่ตะปู ออกเสียงอะ เต็มเสียง มีสระอะ เรียกว่าคำประวิสรรชนีย์ ส่วนตลาด ไม่มีสระ อะ ออกเสียง ตะ กึ่งเสียง เรียกว่าคำที่ไม่ประวิสรรชนีย์)

ขั้นสอน

๓. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายความหมายของคำประวิสรรชนีย์ และคำที่ไม่ประวิสรรชนีย์ (คำที่ประวิสรรชนีย์ คือ คำที่มี - ะ (วิสรรชนีย์) ประสมอยู่ที่พยางค์หน้าให้อ่านออกเสียง อะ และคำที่ไม่ประวิสรรชนีย์ คือคำที่ไม่มี - ะ (วิสรรชนีย์) ประสมอยู่ที่พยางค์หน้าให้อ่านออกเสียง อะ กึ่งเสียง)

๔. ครูยกตัวอย่างคำที่ประวิสรรชนีย์และไม่ประวิสรรชนีย์ (ระเบียง ประธาน คะแนน ประมง ระฆัง จรวด ขม้น เฉลย ชบา สมอง)

๕. นักเรียนยกตัวอย่างคำที่ประวิสรรชนีย์และไม่ประวิสรรชนีย์อื่นๆ

๖. นักเรียนเล่นเกมแยกแยะคำที่ประวิสรรชนีย์และไม่ประวิสรรชนีย์ โดยครูแบ่ง

กระดานออกเป็น ๒ ฝั่ง คือฝั่งคำที่ประวิสรรชนีย์และไม่ประวิสรรชนีย์ และแบ่งนักเรียนออกเป็น ๒ กลุ่ม ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเข้าแถว ครูแจกคำที่ประวิสรรชนีย์และไม่ประวิสรรชนีย์คนละ ๑ ใบ ให้นักเรียนคนแรกนำคำไปติดบนกระดานดำ โดยแยกให้ถูกต้องว่าเป็นคำที่ประวิสรรชนีย์และไม่ประวิสรรชนีย์ แล้ววิ่งมาแปะมือคนต่อไป แล้วกลับไปนั่งที่ให้เรียบร้อย คนต่อไปจึงจะวิ่งไปติดคำบนกระดาน ทำแบบนี้ไปเรื่อยๆจนครบ กลุ่มใดแปะคำได้ถูกต้อง และเสร็จก่อนจะเป็นผู้ชนะ

ขั้นสรุป

๗. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความหมายของคำที่ประวิสรรชนีย์และไม่ประวิสรรชนีย์
๘. ครูให้นักเรียนทำใบงานคำที่ประวิสรรชนีย์และไม่ประวิสรรชนีย์

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๑. บัตรคำ (ตะปู ตลาดระเป็ยง ประธาน คะแนน ประมง ระฆัง จรวด ชมิ่ง เฉลย ซบา สมอง กระจก กระจาก ตะลุย คะนึ่ง ตะลิ่ง ละเอียด คะน้ำ ธรรมะ ทะนง ประตุ สละ แมลง ชนะ ฉลาม เมล็ด สารพัด สมัย ถนน ขโมย ตลก)

๒. ใบงานคำที่ประวิสรรชนีย์และไม่ประวิสรรชนีย์

การวัดและประเมินผล

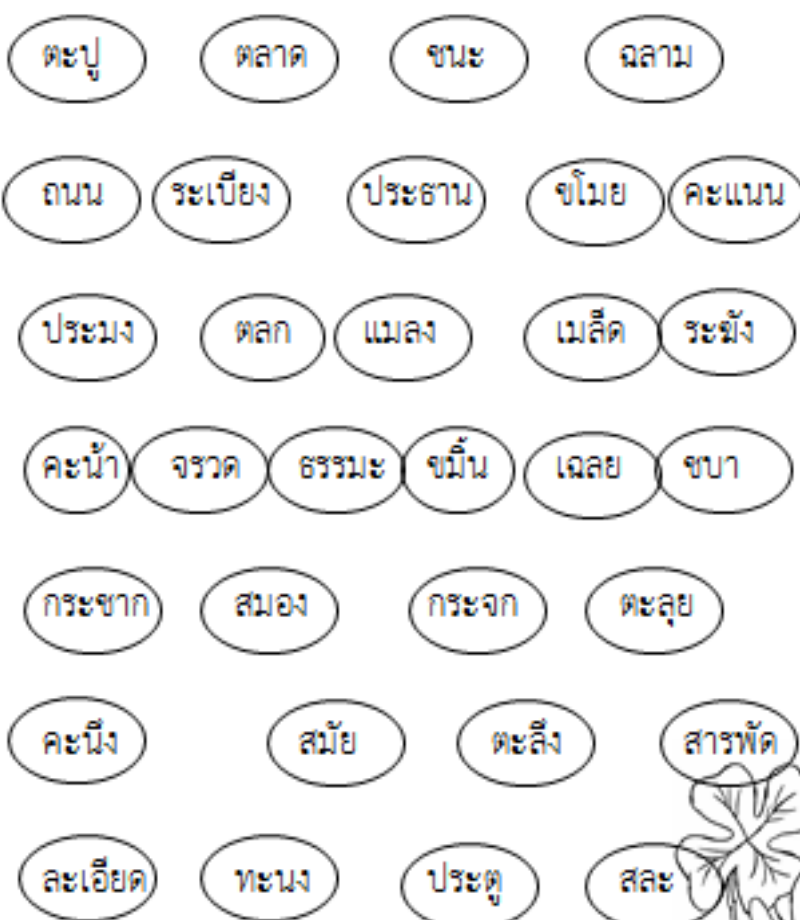

๑. ความถูกต้องของการบอกความหมายของคำที่ประวิสรรชนีย์และไม่ประวิสรรชนีย์
๒. ความถูกต้องของการอ่านคำที่ประวิสรรชนีย์และไม่ประวิสรรชนีย์
๓. ความถูกต้องของการแยกแยะคำที่ประวิสรรชนีย์หรือไม่ประวิสรรชนีย์
๔. ความถูกต้องของการยกตัวอย่างคำที่ประวิสรรชนีย์และไม่ประวิสรรชนีย์
๕. ปฏิบัติตามกฎกติกาของห้อง
๖. มีความกระตือรือร้นในการเรียน มีส่วนร่วมในการเรียน การตอบคำถาม
๗. ทำงานที่ได้รับมอบหมายและส่งงานตรงเวลา

ชื่อ _____ ชั้น _____ เลขที่ _____

ใบงานคำที่ประวิสรรชนีย์และไม่ประวิสรรชนีย์

ให้นักเรียนระบายสีคำที่ประวิสรรชนีย์ด้วยสีแดงและคำที่ไม่ประวิสรรชนีย์ด้วยสีน้ำเงิน

ภาคผนวก ข
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากโปรแกรม PASW

T-Test การทดสอบการอ่านจากแบบทดสอบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ก่อนและหลังการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครูของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

Paired Samples Statistics

		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1	pretest1	59.6000	5	12.38144	5.53715
	posttest1	90.2000	5	6.90652	3.08869

Paired Samples Correlations

		N	Correlation	Sig.
Pair 1	pretest1 & posttest1	5	.808	.098

Paired Samples Test

	Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
				Lower	Upper			
Pair 1 pretest1 - posttest1	-30.6000	7.92465	3.54401	-40.43975	20.76025	-8.634	4	.001

T-Test การทดสอบการอ่านจากแบบทดสอบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ก่อนและหลังการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครูของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

Paired Samples Statistics

		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1	pretest2	66.0000	15	18.31471	4.72884
	posttest2	81.2000	15	16.52358	4.26637

Paired Samples Correlations

		N	Correlation	Sig.
Pair 1	pretest2 & posttest2	15	.951	.000

Paired Samples Test

	Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
				Lower	Upper			
Pair 1 pretest2 - posttest2	-15.20000	5.74705	1.48388	-18.38261	-12.01739	-10.243	14	.000

T-Test การทดสอบการอ่านจากแบบทดสอบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ก่อนและหลังการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครูของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

Paired Samples Statistics

		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1	pretest3	62.8000	20	14.65606	3.27719
	posttest3	75.4000	20	15.72929	3.51718

Paired Samples Correlations

		N	Correlation	Sig.
Pair 1	pretest3 & posttest3	20	.938	.000

Paired Samples Test

	Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
				Lower	Upper			
Pair 1 pretest3 – posttest3	-12.6000	5.43284	1.21482	-15.14265	-10.05735	-10.372	19	.000

T-Test ผลการทดสอบการอ่านคำจากบทเรียนก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 1

Paired Samples Statistics

		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1	pretest1	4.7000	5	1.71756	.76811
	posttest1	8.0000	5	1.15470	.51640

Paired Samples Correlations

		N	Correlation	Sig.
Pair 1	pretest1 & posttest1	5	.987	.002

Paired Samples Test

	Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
				Lower	Upper			
Pair 1 pretest1 - posttest1	-3.30000	.60553	.27080	-4.05186	-2.54814	-12.186	4	.000

T-Test ผลการทดสอบการอ่านคำจากบทเรียนก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 2

Paired Samples Statistics

		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1	pretest2	6.1444	15	1.19998	.30983
	posttest2	7.8667	15	1.10769	.28601

Paired Samples Correlations

		N	Correlation	Sig.
Pair 1	pretest2 & posttest2	15	.814	.000

Paired Samples Test

	Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
				Lower	Upper			
Pair 1 pretest2 - posttest2	-1.72222	.70897	.18306	-2.11484	-1.32960	-9.408	14	.000

T-Test ผลการทดสอบการอ่านคำจากบทเรียนก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 3

Paired Samples Statistics

	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1 pretest2	6.4833	20	1.30216	.29117
posttest2	8.2500	20	1.58253	.35386

Paired Samples Correlations

	N	Correlation	Sig.
Pair 1 pretest2 & posttest2	20	.938	.000

Paired Samples Test

	Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
				Lower	Upper			
Pair 1 pretest2 - posttest2	-1.76667	.57836	.12933	-2.03735	-1.49598	-13.661	19	.000

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวธัชชา เขียวหวาน เกิดเมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2533 สำเร็จการศึกษาคณะครุศาสตร์บัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ 1 เหรียญทอง) สาขาวิชาประถมศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2556 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2557

